

ਛਾਡਿ ਕੁਚਰਚਾ ਆਨਿ ਨ ਜਾਨਹਿ ।
ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੁਕੋ ਕਹਿਓ ਨ ਮਾਨਹਿ ॥

ੴ

ਪੁਸਤਕ

ਅਨੰਦ ਨਿਰਲਯ

ਅਰਥਾਤ

“ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਔਰ ਬਿਸ਼ਯ”

ਜਿਸਮੇਂ

ਤਤਖਾਲਸਾਕਾ ਅਨੰਦਮੇਂ ਅਗਿਆਨਸੇਬਿਵਾਹ
ਸਮਝਨਾ ਯੇਹ ਮਹਾਨ ਅਗਿਆਨ ਦੂਰ ਹੋਗਾ।

੧: ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਸ੍ਰੀ ਭਾਤਤਧਰਮ ਮਹਾਂਮੰਡਲ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀਨੇ
ਅਨੰਦਬਾਣੀ ਟੀਕਾ ਸਮੇਤ ਔਰ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਮਏ ਅਰਥ
ਲਿਖਕਰ ਤਤਖਾਲਸਾ ਕਾ ਅਗਿਆਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ
ਪਾਠਕਗਣ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪੜ੍ਹੋਂ

ਭਾਈ ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਮਤ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਛਪਿਆ ॥

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library

Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library has been created with the approval and personal blessings of Sri Satguru Uday Singh Ji. You can easily access the wealth of teaching, learning and research materials on Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library online, which until now have only been available to a handful of scholars and researchers.

This new Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-library allows school children, students, researchers and armchair scholars anywhere in the world at any time to study and learn from the original documents.

As well as opening access to our historical pieces of world heritage, digitisation ensures the long-term protection and conservation of these fragile treasures. This is a significant milestone in the development of the Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library, but it is just a first step on a long road.

Please join with us in this remarkable transformation of the Library. You can share your books, magazines, pamphlets, photos, music, videos etc. This will ensure they are preserved for generations to come. Each item will be fully acknowledged.

To continue this work, we need your help

Your generous contribution and help will ensure that an ever-growing number of the Library's collections are conserved and digitised, and are made available to students, scholars, and readers the world over. The Sri Satguru Jagjit Singh Ji E-Library collection is growing day by day and some rare and priceless books/magazines/manuscripts and other items have already been digitised.

We would like to thank all the contributors who have kindly provided items from their collections. This is appreciated by us now and many readers in the future.

Contact Details

For further information - please contact

Email: NamdhariElibrary@gmail.com

kirpal.singh@shana

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭੂਮਿਕਾ

ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਬੋਲੇ ਦਿਨ ਹੁਏ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਰਿਆਸਤਨਾਛਾ ਮੇਂ ਏਕ ਰਿਸਾਲਾ (ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਜੋ ਸੰ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਛਾ ਨਰੇਸ ਸਨਰਲ ਸਰ ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਸੀ. ਐਸ. ਆਈ. ਜੀ. ਸੀ. ਆਈ. ਜੀ. ਧਰਮ ਮੂਰਤਿ ਧਰਮ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਛਪਾ ਥਾ। ਜਿਸਕੇ ਦੇਖਕਰ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਮੇਂ ਬੜੀ ਹਿਲ ਚਲ ਮਚ ਗਈ। ਤੀਨ ਪੁਰਖੇ ਨੇ ਤੋ ਕ੍ਰੋਧਾਤੁਰ ਹੋਕਰ ਉਭਰ ਦੇਨੇ ਕੀ ਬਜਾਏ ਤੀਨ ਦੇਵਦੇਂ ਮੇਂ ਰਿਸਾਲੇ ਕਰਤਾ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਬੜੀ ੨ ਸਖਤ ਭਾਲੀਏਂ ਦੀ ਹੈਂ ਯਦੀ ਨਿਸਚੇ ਨਾ ਹੋ ਤੋ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਲੀਭਰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਰਿਸਾਲਾ (ਜੇਸਾ ਮੂੰਹ ਤੈਸੀ ਬ-ਖੇੜ) ਮੰਗਾਕਰ ਦੇਖ ਲੈਂ ਉਸ ਸੇ ਬੜ੍ਹ ਕਰ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭਾਲੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ। ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਦੋ ਕਾ ਖੰਡਨ ਲਿਖ ਦੁਕਾ ਹੂੰ ਤੀਸਰੇ ਕਾ ਲਿਖ ਰਹਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਮੇਂ ਯਹ ਵਿਖਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੋ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਆਨੰਦ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਉਨਕਾ ਮਹਾਨ ਅਯਯਾਨ ਔਰ ਪਾਖੰਡ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਪਰਮਾਨੰਦ) ਕੋ ਆਨੰਦ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵਨ ਮਿਤ ਯਾ ਮਿਤਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਯਥਾ-੧ “ਅਨੰਦ ਅਨਹਦ ਵਰਹਿ ਵਾਹੇ” (ਸਦ ਪੌੜੀ ੧) ੨ “ਜਿਸਮਰਨੇ ਤੇ ਜਗ ਤਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਨੰਦ” (ਬੀੜ ਮਃ ੫) ੩ “ਸਬਦ ਮਰੇ ਤਿਸ ਸਥਾ ਆਨੰਦ” (ਆਸਾ ਮਃ ੩) ੪ “ਜਪਜਪਨਾਮ ਮਨ ਭਇਆ ਆਨੰਦ” (ਆਸਾ ਮਃ ੪) ੫ “ਹਰਿਕੀ ਬਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਆਨੰਦ” (ਗਉੜੀ ਮਃ ੧) ॥

ਆਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੀ ਆਇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਾਯ ਰਾਮਕਲੀ ਮੇਂ ਚਾਲੀਸ ਪਉੜੀ ਹੈਂ ਜਿਨਮੇਂ ੩੮ ਤੀਸਰੇ ਮਹਲੇ ਕੀ ੧ ਬੋਥੇ ੧ ਪਾਂਚਵਾਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤਖਾਲਸਾ ਕੇ ਅਭਿਆਨ ਨਿਵਾਰਣਾਰਥ ਪਹਿਲੇ ਏਕ ਪਾਰਬਨਾ ਲਿਖ ਕਰ ਵਰੀਦਕੋਟ ਕੀ ਟੀਕਾ ਸਹਿਤ ਤਮਾਮ ਬਾਣੀ ਲਿਖਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਸੇ ਮਨਮਭੀਓਂ ਕੀ ਹਠ ਧਰਮੀ ਔਰ ਬਿਖਮਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕਰ ਅੰਮ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਆਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੀ ਅਸਲੀਯਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਏਕੀ ਕਿ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਆਨੰਦ ਕਾ ਕਾਨੂਨ ਬਨਵਾਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਾਸਭ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਸੇ ਵਿਰਧ ਔਰ ਮਨਮਤ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਬੜੇ ਬੁਧਿਮਾਨ ਬੈਰਿ-ਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈਂ ਕਿ ਯਦੀ ਆਨੰਦ ਕੀ ਸ਼ਾਦੀਗਾ ਤਰੀਕਾ ਕਈਮ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂਓਂ ਕੋ ਵਕਤ ਸੇ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਫਿਰ ਇਸਕੇ ਬਾਸਤੇ ਵਕਤ ਕੇ ਹਾਕਮੇ ਸੇ ਕਾਨੂਨ ਬਨਵਾਨੇ ਕੀ ਅਥ ਕਿਉਂ ਜਬੂਰਤ ਬਨੀ ਹੈਂ ਕਿਆ ਵੇਹ ਕਾਨਨ ਮਨਸੁਖ ਹੋਏਗਾ ਜੋ ਅੰਨ ਨਯਾ ਬਨਵਾਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋਮਹਾ-

ਤਮਾ ਜੀ ਬਿਚਾਰੋ ਇਸ ਸੇ ਤੋ ਅਬ ਸਰਕਾਰੀ ਇਦਾਲਤੋਂ ਕੇ ਆਪਕੀ ਸੋਧਲ
ਕਾਮੇਂ ਮੇਂ ਦਖਲ ਦੇਨੇ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇਂਗੇ ਅਬ ਭੀ ਸਮਥ ਕਰ ਇਸ
ਹਠ ਸੇ ਹਟ ਜਾਓ ਨਹੀਂ ਪਛਤਾਉਗੇ ਤੁਮ ਆਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਚਾਹੇ ਅਨੰਬ
ਪਛਾਓ ਚਾਹੇ ਢੇਰੇ ਕਰਾਓ ਕੋਈ ਆਪਕੋ ਰੋਕਤਾ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਹਾਥਮੇਂ ਕੋ
ਨਾਹਕ ਕਿਉਂ ਦਖੀਲ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਾਕਿਮ ਖੁਦ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਬਗ਼ੜੇਂ
ਮੇਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਯੇਹ ਤੁਮ ਆਪ ਆਪਨੇ ਪੈਰ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਤੇ ਹੋ
ਹਿੰਦੂਓਂ ਕਾ ਇਸਮੇਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਿਗ਼ੜਤਾ ਤੁਮ ਹੀ ਅਪਨੀ ਜੜ ਕੋ ਖੋਦ
ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਆਪਕੀ ਇਛਾ ॥

ਹਸਤਾਖੜਰ ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ } ਸੰਮਤ ੧੯੬੫
ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਧਰਮ ਮਹਾ ਮੰਡਲ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ } ਪੰਞ ੧੭

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕੁਰੂ ਘਰਕੇ ਕਿਸੀ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ
ਗ੍ਰੰਥ ਮੇਂ ਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਯਦੀ ਦੁਰਜਨਤੋਖਨਜਾਯ ਸੇ ਮਾਨੀ ਭੀ ਜਾਵੇ
ਤੋ ਬਤਾਓ ਪਹਿਲੇ ਦੂਸਰੇ ਕੁਰੂਓਂ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਵਾਹ ਹੋਤੇ ਥੇ
ਔਰ ਜਬ ਸੇ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਬਨੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬਿਵਾਹ ਅਨੰਦਸੇਹੁਆ
ਹੈ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥਤੋਂ ਪੋਥੀ ਸੇ ਸਿੱਧ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾ
ਓ ਜਬਾਨੀ ਜਮਾ ਖਰਚ ਸੁੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾਸਤਵ ਮੇਂ ਜਬ ਸੇ ਆਰਿਯੋਂ ਨੇ
ਅਪਨਾ ਭਿੰਨ ਬਿਵਾਹ ਰਚ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਤਤ ਖਾਲਸਾ ਕੇ ਭੀ ਓਮੰਗ ਹੋ
ਕਈਹੇ ਸਾਇਬ ਬੋਝੇਦਿਨੇ ਤਕ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਢੇਰੇ ਲੋਨੇ ਭੀ
ਛੋੜ ਦੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਢੇਰੇ ਭੀ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਹੈ ਈਸਾਈਓਂ ਕੀ ਸਦ੍ਰਸ਼
ਫੁਲੇਂ ਕੇ ਹਾਰ ਯਾ ਹਾਥ ਪਕੜਨੇ ਲਗ ਜਾਥੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕ
ਬਚਨ ਹੈ (ਕਾਜੀਆਂ ਬਾਹਮਣਾਂ ਕੀ ਚਾਲ ਬਕੀ ਅਗਦ ਪੜੇ ਸੰਤਾਨ ਦੇ
ਲਾਲੇ ।) ਅਗਦ (ਅਕਦ) ਨਿਕਾਹ ਅਰਥਾਤ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਨਿਕਾਹ ਮੇਂ
ਕਾਜੀ, ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹਮੇਂ ਬਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਏ ਜਾਏਂਗੇ ਸੰਤਾਨ
ਬਿਵਾਹ ਕਰਾਏਂਗੇ ਸੋ ਅਬ ਅਨੰਦ ਵਗੇਰਾ ਸੇ ਵੈਸਾ ਹੀ ਹੋਨੇ ਚਾਲਾ ਹੈ ਸੱਚਾ
ਰੂਪਯਾ ਅਰਦਾਸ ਕਾ ਲੇਕਰ ਕੁਣਕਾ ਪਸਾਦਿ ਛਕ ਕਰ ਭੁਜੀਯਾਨੀ ਨੂੰ ਭੁਜੀਯ
ਨਾਲ ਤੁਰਾ ਵਿੰਦੇ ਹਨ ਔਰ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ (ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੁ ।
ਪੋਥੀ ਪੀਠਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣੁ ।) ਅਰਥਾਤ ਬਾਸਤੁ ਔਰ ਪੀਠਤੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀ
ਪੁਛੇਯਾ ਕਾਨੂਨ ਕੀਆਂ ਕਤਾਬਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੰਨਣਕੇ ਸੋ ਦੇਖ ਲੋ ਅਬ ਅਨੰਦ
ਬਾਨੂਨ ਬਨਵਾਨੇ ਪਰ ਨਵੀਨ ਮਤੀਏ ਕੋਸੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ
ਸਾਡੀ ਕਾਨੂਨੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਥ ਵਿਚਾਰਕੇ ਹੁਕਮ ਬੀਚੇ ਔਰ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਕਾ ਯੋਹ ਭੀ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ (ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ। ਆਪੇ ਆਪੇ ਪੂਜਾ ਹੋਇ।) ਸੋ ਅਬ ਦੇਖ ਲੈ ਸਾਸਤ ਦੇਦ ਮਾਨਨਾ ਤੋ ਦਰਕਿਨਾਰ ਪਾਪ ਆਤਮਾ ਉਨਕੋ ਦੁਰ ਬਚਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਔਰ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਦੇਨੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਾਵਾਂ ਮੇਂ ਕੇਵਲ ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ ਸੇ ਚਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਵਰਨਣ ਹੈ ਸੰਸਾਰਿਕ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਉਨਮੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨਹੀਂ ਭਲਾ ਆਪਨੇ ਇਨਕੋ ਕੇਵਲ ਲਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਲਗਾ ਲੀਆ ਪਰੰਤੂ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਫਿਰਨੇ ਔਰ ਅਨੰਦ ਪੜਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਅਲੰਕਾਰ ਰੀਤੀ ਸੋ ਹੀ ਸ਼ਬਦ ਦਿਖਾਓ। ਵੇਹ ਕਹਾਂਸਿ ਨਿਕਾਲਾ ਹੈ। ਔਰ ਯਦਿ ਆਪ ਅਲੰਕਾਰ ਰੀਤੀਸੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰਿਕ ਸਮਝੋਗੇ ਤੋ ਸੁਨੀਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਿਆ ਵਰਮਾਤੇ ਹੈਂ। (ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਮੇਰੇ ਕਿਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰੇ। ਨਹ ਦਖਿਓ ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੀਗਾਰੇ। ਚਜ ਅਚਾਰ ਕਿਛੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ। ਬਾਂਹ ਪਕਰਿ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜੇ ਆਨੀ ॥੧॥ ਪ੍ਰਸੁਹਾਗ ਹਮਾਰੇ ਅਬ ਹੁਣਿ ਸੋਹਿਓ। ਕੰਤ ਮਿਲਿਓ ਮੇਰੇ ਸਭ ਦੁਖ ਜੋਹਿਓ। ਅੰਯਨ ਮੇਰੇ ਸੋਭਾ ਚੰਦ। ਨਿਸਿ ਬਾਸਰ ਪ੍ਰਿਅ ਮੰਗ ਅਨੰਦ ॥ਆਃ ਮਃ ੫॥) ਨਿਕਟ ਅਨਿ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜ ਧਰੀ। ਕਾਣਿ ਕਵਨ ਤੇ ਛੂਟਿ ਪਰੀ ॥(ਆਃ ਮਃ ੫॥) ਵਰ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗ ਨ ਦਲਿਆ ॥(ਗੋਮਃ ੫॥) ਮੀਠੀ ਆਗਿਆ ਪਿਰਕੀਲਾਗੀ। ਸਉਕਨ ਘਰ ਕੀ ਕੰਤਿ ਤਿਆਗੀ। ਪ੍ਰਿਅ ਸੋਹਾਯਨ ਸੀਗਾਰ ਕਰੀ। ਔਰ। ਮੋਹਿਅਨਾਥ ਚਾਰੀ ਬਨਿਮਾਨੀ। ਕੰਤ ਪਕਰ ਹਮ ਕੀਨੀ ਰਾਨੀ ॥ ਔਰ ॥ ਮੈ ਕਾਮਣ ਮੇਰਾ ਕੰਤ ਕਰਤਾਰ ਜੇਹਾ ਕਰਾਏ ਤੇਹਾ ਕਰੀ ਸੰਗਾਰ। ਜਾਤਿਸ ਭਾਵੈਤਾ ਕਰੇਭੋਗ। ਤਨ ਮਨ ਸਾਂਝੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋਗ। (ਭੈਰੋ ਮਹਲਾ ੪ ਸ੍ਰਃ ੪ ਤੁਕ ੨ ॥) ਅੰਸੇ ੨ ਹਜਾਰੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮੇਂ ਆਪਕੋ ਗੁਰੂ ਯੋਪੀਓਂ ਕੀ ਸਾਦਿਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਸੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਯਦੀ ਆਪ ਅਲੰਕਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਤੋ ਅਬ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨੱਥ ਚੁੜੀਆਂ ਪੈਹਨਕਰ ਔਰ ਸੰਗਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ੨ ਪਤੀਓਂ ਕੋ ਸੰਗ ਅਨੰਦ ਕੀਆ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਸਰਬ ਮਾਨਨੀਯ ਹੈ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾਜੀ ਦੇਖਨਾ! ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਸੇ ਕੰਸੇ ੨ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾਏਂਗੇ ਉਨਸੇ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ। ਮਿਤਰੇ! ਅਬ ਹਮ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਲਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖ ਕਰ ਸੱਚੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਵਿਦਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸਕੋਂ ਦੇਖਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚੀਓਂ ਮਾਰਬੀਓਂ ਕੇ ਧੋਖੇ ਮੇਂ ਨ ਆਵੇਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਧਰਮਪਰ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹੇਂ। ਜਿਸ ਪਰ ਉਨਕੇ ਬਾਪ ਦਾਦੇ ਚਲੇ ਆਤੇ ਹੈਂ। ਅਰਬ ਭੀ ਹਮਨੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਖਲਕਿ ਟੀਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਾਲੀ ਸੇ ਨਕਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਮਹਾ ਭਾਜਾ ਧਰਮ ਅਵਤਾਰ ਬਿਕ੍ਰਮਾ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਸੁਤਗ ਵਾਸੀ ਨੇ ਤਮਾਮ ਮੁਲਕ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਬੁਧਵਾਨ ਜਮਾ ਕਰਕੇ ਲਾਖ ਰੁਪਏ ਮੇ

ਅਧਿਕ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਬਣਵਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਨੇ ਸੀਕਾਰ ਹੈ ॥

ਔਰਸੁਨੀਏਂ ਆਨੰਦਰੀ ਪਹਲੀ ਤਕ ਯਹ ਹੈ "ਅਨੰਦ ਭਾਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ" ਇਸ ਵਕਤ ਮਾਏ ਕੌਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਸਰੇ ਮੰਬ-ਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਸਨੇ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਦੁਲਹਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾ ਦੁਲਹਨ ਔਰ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਫੇਰੇ ਲੇਨੇ ਮੇਂ ਕਿਆ ਪਰ ਯੋਜਨ ਹੈ ਯਹਾਂ ਯਾਦੀ ਰਹੇ ਕਿ ਕਿਨਹੀ ਬਣੀ ਇਸ ਮੇਂ ਹੈ ਵੋਹ ਭਵਾਹੀਦੇਂ ਗੇ ਤੋ ਵੋਹ ਰੰਸੇ ਦੇਂਗੇ । ਯਾਦਿ ਉਨਕੀ ਭਵਾਹੀ ਮੇਂ ਜੋ ੪੮ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਭੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਤੋ ਕਿਸਕੀ ਸੱਚੀ ਮਾਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ ਫੇਰੇ ਤੋ ਜਿਲਦ ਕੇ ਸਾਬ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਵਾਹੀ ਉਨਕੇ ਕਰਤਾ ਦੇਵੇਂ ਯਹ ਭੀ ਵਿਰਧ ਬਾਤ ਹੈ ॥

ਔਰ ਆਨੰਦ ਤੋ ਰਾਗੀ ਜੋ ਮਸ਼ਹੂਬੀ ਤਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹ ਪੜੇ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਕਿਸੀ ਔਰ ਕਾਸਮਬਾ ਜਾਵੇ ਯਹ ਕੈਸੀ ਉਲਟੀ ਬਾਤ ਹੈ ਅਨੰਦ ਪੜਾਕੇ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਫੇਰੇ ਲੇਨੇ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਆਦਿ ਮੇਂ ਤੋ ਕਹਾਂ ਸਿਖੀ ਮਤ ਕੀ ਕਿਸੀ ਪੁਸਤਕ ਮੇਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਖ ਬਤਾਓ ਮਨਮਤ ਨਹੀਂ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਹਮ ਆਪਕੋ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸੰਤ ਖਾਲਸਾ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਵਲ ਪਿੰਡੀ ਵਾਲੇ ਕੀ ਰਾਏ ਦਿਖਲਾਤੇ ਹੈਂ ॥

*ਯਥਾ:-ਪਹਲਾਂ ਤਾਂ ਏਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਲਾਵਾਂ ਲੇਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਖ ਹੈ । ਅਵਲ ਤੋ ਹੁਕਮ ਜਰੂਰੀ ਬਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਕੋਈ ਸਾਖ ਹੀ ਹੋਤੀ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਅਬਵਾ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਯਹ ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਹਿੰਦੁਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਅਗਨੀ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਲਾਵਾਂ ਲੇਨ ਕਾ ਦਸਤੂਰ ਹੈ ਉਸਕੇ ਵਿਰਧ ਔਰ ਕੋਈ ਜੁਗਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਸੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਫਿਰੀਏ ਏਹ ਰਸਮ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਭਾਈ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨਿਰੰ ਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਖੀ ਨੇ ਮਨ ਘੜਤ ਚਲਾਈ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਯਾ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਿਰਦੇ ਫੇਰੇ ਲੇਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਨਯਾ ਸਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਯਾਦਿ ਕੋਈ ਸਾਕ ਹੋਨਾ ਸਮਝਾ ਭੀ ਜਾਵੇ ਤੋ ਪਤਿ ਪਤਨੀ ਕਾ ਸਾਕ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀਂ ਬਨ ਸਕਤਾ ਬਲਕਿ ਭੈਣ ਭਾਈ ਕਾ ਸਾਕ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਾਰਣ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਪਰਕ੍ਰਮਾ ਕਰਨੀ ਆਮ ਰਸਮ ਹੈ । ਭੈਣ, ਭਾਈ, ਮਾਤਾ, ਪੁਤ੍ਰ, ਪਿਤਾ, ਪੁਤ੍ਰੀ ਭੀ ਮਿਲਕੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

*ਖਾਲਸਾ ਸੁਧਾਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਚੀ ੮ ਸਵਾ ੪੦੯ ਸਤਰ ੧੬ ਤੋਂ ੪੧੦ ਸਤਰ ੧੨੩੮ ੪੪੫ ਸਤਰ ੬ ਸੇ ੧੦ ਸਵਾ ੪੪੮ ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੪੪੯ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੧੪ ਸਵਾ ੪੫੦ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੮੩੮ ਦੇਖੋ । ਇਸ ਜਗਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੇ ਭਾਯ ਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ

ਯਾਦਿ ਇਸ ਰਸਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਾਕਦਾਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਧਰਮ ਦੇ ਗੁਰੂ ਭਾਈ ਧਰਮ ਦੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੋ। ਜੋ ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਯਹ ਕਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਮਰੀ ਕਾ ਅਮਰ ਪੁਰਖ ਧਰਮ ਪਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਸਤੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਜੁੜਨਾ ਜੋ ਹੈ ਵੇਹ ਨਿਗਲਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਸੰਤਾਨ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਮ ਚੇਸ਼ਟਾ ਭੀ ਸਾਮਲ ਹੈ ਸੋ ਯਹ ਸੰਜੋਗ ਆਮ ਉਸ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕ ਤਾਂ ਜੋ ਭੈਣ ਭਾਈ, ਮਾਂ ਪੁਤ੍ਰ, ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰੀ, ਭੀ ਵਰਤਤੇ ਹੋਨ ਔਰ ਲਾਵਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ਹਰ ਵਕਤ ਪਾਠ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਯਾਦਿ ਕੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਰ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਕੋਈ ਔਰ ਉਸਦੇਲੇ ਪਾਸ ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਅੰਸੇ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਯਾਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਪਰਕ੍ਰਮਾ ਭੈਣ ਭਰਾ, ਯਾ ਮਾਂ ਪੁਤ੍ਰ, ਯਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰੀ ਰਲਕੇ ਕਰਦੇ ਹੋਨ ਤੋਂ ਉਨਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰ ਅਰਦਾਸ ਭੀ ਅੰਸੀ ਨਾਜਾਇਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮ ਤਾਂ ਉਹ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਭੈਣ ਭਰਾ, ਮਾਂ ਪੁਤ੍ਰ, ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਰਤਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਭਾਈ ਆਦਿ ਗਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਰੀਤੀ ਪਰ ਅਰਦਾਸ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਦੀ ਕਈ ਭੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕ ਤੀ ਦੇਖੋ ਖਾਲਸਾ ਸੁਧਾਰ ਤਰੁਕੀ ਅਠਵੀਂ ਸੰਚੀ ਮੇਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਧੜੱਲੇ ਸੇ ਨਵੀਨ ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਗੁਰ ਮਯਾਦਾ ਕਾ ਖੰਡਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਮਿਤੋ ਇਸ ਪਰ ਹਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤੇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਖਾਲਸਾ ਭਾਈ ਖੁਦ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿ ਕੋਸੀ ਸੋਨੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਸਾਥ ਲਿਖਨੇ ਯੋਗ ਸੱਚੀ ਔਰ ਸਪਸ਼ਟ ਰਾਏ ਹੈ ਇਸਕੇ ਅਲਾਵਾ ਔਰ ਸੁਭੋ ਕਿ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਆਜ ਕਲ ਜੋ ਲਈ ਗੀਤ ਸੇ (ਇਸਤੀ ਪੁਰਖ) ਕੇ ਪਾਹੁਲ ਦੇਕਰ ਯਃ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਵਿਵਾਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਦਾ ਅਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਕੇ ਲੇਖ ਯਹ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਅਮਿਤ ਛਕਤਾ ਹੈ ਵੇਹ ਗੁਰੂ ਭੀਬੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਔਰਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵਾਂ ਕਾ ਸੋਢ ਬੰਸ ਪੁਤਰ ਜਨਮ ਪਟਨੇ ਕਾ ਵਾਸੀ ਆਨੰਦ ਪੁਰ ਕਾ ਹੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਇਸਤੀ ਭੀ ਅਮਿਤ ਛਕ ਕਰ ਉਨਕੀ ਪਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਇਨਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਿਵਾਹ ਹੋਨਾ ਕੋਸਾ ਅਜੋਗ ਹੈ ਔਰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਯਦੀ ਅਮਿਤ ਛਕਨੇ ਸੇ ਭਾਈ ਪਨੇ ਕਾ ਨਾਤਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਔਰ ਉਨਕੀ ਪਤਨੀ ਕੇ ਪੁਤਰ ਔਰ ਸੋਢ ਬੰਸ ਆਨੰਦ ਪੁਰ ਵਾਸੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਜਿਤਨੇ ਨਾਤੇ ਪਿਤਾ ਪੁਤਰ, ਮਾਤਾ ਪਤੀ, ਸੌਹਰਾ ਜਵਾਈ, ਸਾਲਾ ਭਨਵਈਆ ਆਦਿ ਜਹਾਨ ਮੇਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਆਪਕੇ ਈਹਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਿਪਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਸਭਕੇ ਸਭ ਕੋਵੇਲੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਿਧ ਹੋਂ ਯੇ। ਔਰ ਮਿਤੁਓਂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕੋਸੇ ਬਨਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਸਕਾ ਕਿਆ ਉਤਰ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਬੋ ਅਮਿਤ ਬਨਾਯਾ ਥਾ ਤੇ ਪਾਠ ਸਿਖੇ

ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਛਕਾਕਰ ਫਿਰ ਉਨ ਸੇ ਆਪ ਛਕਾਥਾ ਤੇ ਵੇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ
 ਕਿਆ ਲਗੇਥ ਔਰ ਉਨਕੀ ਜਾਤ ਆਇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੁਈ
 ਅਬ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਿਵਾਹਮੇਂ ਆਨੰਦ ਕੀ ਪਾਂਚ ਪਉੜੀ ਪਹਲੀ ਔਰ ਪਿਛਲੀ
 ਜੋ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਚਾਰੀ ਹੈਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸਮਝ ਆਨੰਦਬਾਣੀ
 ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਤੀ ਇਸਕਾ ਕਿਆ ਕਾਰਣ ਹੈ? ਔਰ ਆਨੰਦ ਪਾਂਚਵੇਂ ਗੁਰੂ
 ਜੀ ਕੇ ਵਕਤ ਪੂਰਾ ਹੋਯਾ ਇਸਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆਨੰਦ ਕੌਨਸਾ ਪੜ੍ਹਤੇ ਥੇ ਔਰ
 ਲਾਵਾਂ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਉਸਸੇ ਪਹਿਲੇ ਔਰ ਕੌਨਸੀ ਲਾਵਾਂ
 ਵੀਂ ਬਸ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘੋਂ ਕੇ ਮਥ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇ ਪਾਂਚਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤਕ ਸਭ ਗੁਰੂ
 ਔਰ ਉਨਕੇ ਸਿਖ ਸੰਯਤ ਲਾਵਾਂ ਔਰ ਆਨੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਰਹੇ ਔਰ ਅਬ
 ਜੋ ਨਵੀਨ ਖਾਲਸਾ ਪੁਤਰ ਪੋਤਰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਭੀ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ
 ਸੇ ਆਨੰਦ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਜ ਤਕ ਜਿਨਕਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਵੇਹ
 ਕਿਆ ਨਰਤ ਮੇਂ ਯਏ ਹਾਂ ਅਥਵਾ ਸੁਰਗ ਮੇਂ ੪੪੦ ਸਾਲ ਸਿਖੀ ਕੇ ਹੋ
 ਚੁਕੇ ਅਬ ਸਿਖੀ ਕਾ ਅਸਲੀ ਤਾਤਪਰਜ ਚੰਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹੇ ਅਥਵਾ ਬੜੇ
 ਸੇ ਪਰਪੰਚੀ ਸਵਾਰਥੀਓਂ ਨੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਸਭ ਸਿਖੀ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਰਹੇ?
 ਉਨਕਾ ਬਿਵਾਹ ਭੀ ਅਯੋਗਤਾ ਸੇ ਹੁਆ ਸਮਝ ਕਰ ਤਨਖਾਹੀਓਂ ਵੀ ਵੇਹ
 ਰਿਸਤ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ॥ ਮਿਤੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਕਿਸੀ ਪਾਚੀਨ ਪੋਥੀ ਮੇਂ ਅਨੰਦ
 ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਹਮ ਦਾਵੇ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕੋਈ ਹਮ
 ਕੋ ਵਿਖਲਾਵੇ ਵੇਰੇ ਹੋਨੇ ਸਭ ਜਗੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੁਸਤਕ ਵੇਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ
 ਸੇ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਅਬ ਹਮ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਟੀਕਾ ਸਹਿਤ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ॥
 ਹੁਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਧਰਮ ਮਹਾਂ ਮੰਡਲ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨੰਦ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩

ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕਿਸੀ ਜੋਯੀ ਨੇ ਗਿਆਨ ਉਪ
 ਦੇਸ਼ ਚਾਹਾ ਤਿਸਪਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੇਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜਨਮ ਪਾਉਣਾ
 ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਤੈਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਤਿਸਨੇ ਵੇਹ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਵੀਆ ਔਰ
 ਉਕਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਪੋਤਰਾ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਕਰ ਜਨਮ ਧਾਰਾ ਤਿਸ
 ਕੋ ਵਾਈ ਕ ਹਾਥ ਮੰਗਵਾਇਕੇ ਅਪਨੇ ਹਥੋਂ ਪਰ ਉਠਾਇਲੀਆ ਔਰ ਤਿਸ
 ਕਾ ਨਾਮ ਅਨੰਦ ਰਖਿਆ ਪੁਨਾ ਲੋਕ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਨ ਲਗੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ
 ਸਿਧਾਂਤ ਮੇਂ ਬੋਲਕਰ ਉਸਕੇ ਗਿਆਨ ਦੇਨੇ ਵਾਸਤੇ ਉਸਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਅਨੰਦ
 ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਰਚਤੇ ਭਏ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮੰਗਲ ਕਾਰਜ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕਾ
 ਪਾਠ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਟੀਕਾ ਵਰੀਓਕੋਟ) ਅਥਵਾ ਸਭ ਪੋਤਰੇ ਕੇ ਜਨਮਪਰ ਲੋਕ

ਵਧਾਈਆਂ ਵੇਕਰ ਅਨੰਦ ੨ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਉਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਯੋਹ ਬਾਣੀ
 ਰਚਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਲੋਗ ਜੋ ਅਨੰਦ ੨ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਯਹ ਬੂਠਾ ਅਨੰਦ ਹੈ
 ਸੱਚਾ ਅਨੰਦ ਤੋ ਬੀਬਰ ਕੋ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਿਲ
 ਤਾ ਹੈ ਯਥਾ (ਅਨੰਦ ਅਨੰਦ ਸਭ ਕੇ ਕਹੈ ਅਨੰਦ ਗੁਰੂ ਤ ਜਾਣਿਆ) ਇਸੀ
 ਕਾਰਣ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਨੰਦ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਅਬ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬਤਾ
 ਵੇਂ ਕਿ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਕਾ ਕਿਆ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਯਦੀ ਸੰਬੰਧਹੋਤਾ ਤੋ ਇਸੀ
 ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਐਸਾ ਕਿਉਂ ਕਹਿਤੇ (ਇਹ ਕੁਦੰਬ ਤੂ ਜਿ ਦੇਖਦਾ ਚਲੈ
 ਨਾਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲੇ। ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਉ ਚਿਤੁਲਾਈਐ।
 ਐਸਾ ਕੰਮ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ
 ਸੁਣਿ ਤੂ ਹੋਵੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲੇ ॥ ੧੧ ॥) ਇਸ ਮੇਂ ਤੋ ਕੁਦੰਬ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਚਿਤ
 ਹਟਾਨੇਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਵਿਰ ਯਹ ਬਿਵਾਹਵਾਸਤੇ ਕੇਸੇ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਪਿਆਰੇ
 ਤੱਤ ਜੀ ਹਠਧਰਮੀ ਛੋੜਕਰ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਗੁਰੂ ਰਖਯਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ
 ਪਰ ਚਲੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਯਹੀ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ ॥

ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥

ਮਾਏ ਹੇ ਸੰਤਜਨੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੋ ਉਸੀ ਦਿਨ ਤੋ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਸ
 ਦਿਨ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਮਾਏ ਹੇ ਗੁਰੇ ਹੇ ਮਾਤਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾ

ਧਾਈਆ ॥ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਾਂ (ਸਹਜ ਸੇਤੀ) ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ
 ਹੁਆ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰਵਾਰ ਪਰੀਆ ਸਬਦਗਾਵਣਆਈਆ

ਰਾਗ ਰਾਗਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਈਆਂ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਵੇਰਾਗ ਪਰਵਾਰ ਸਤੋ
 ਸੰਤੋਖ ਧਰਮ ਬੀਬਾਰ ਪੁਨਹ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਤਾ ਅਪੇਖਿਆ ਇਨ ਗੁਨੋਂਕੀ
 ਪੰਕਤੀਆਂ (ਸਬਦ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਣ ਤੇ ਆਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹੀਂ।

ਸਬਦੋ ਤ ਗਾਵਹੁ ਹਰੀਕੇਰਾ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਵਸਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀਕੋ ਮਨਮੇਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦੁਆਰੇ
 ਤੁਮਭੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਅਨੰਦੁ ਹੋ

ਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੋਂ ਮੁਬਕੋ

ਉਸੀ ਦਿਨ ਤੇ ਅਨੰਦ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ

ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਲ ਰਹੁ ॥ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ
ਦੁਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀਕ ਤੂੰ ਸਾਥ ਰਹੁ ਇਸੇ
ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਵਰਜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ॥ ਭਵ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਨਗੇ ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥

ਵੇਹ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਪੱਖ ਕਰੇਗਾ ॥ ਇਸਤ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ॥

ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉਂ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ
ਜੇ ਸਭਨਾ ਗਲਾਂ ਮੇਂ ਸੁਆਮੀ ਸਾਮਰਥ ਹੋ ਸੋ ਤਿਸਕੋ ਕਿਉਂ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਣਾ ਹੈਂ
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੁ
ਅੰਗ ਅੰਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ॥ ੨ ॥ **ਸਾਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਨਾਹੀ**
ਘਰਿ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਸਾਥ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਿਆ ਨਹੀ
ਹੇ ਭਾਵ ਸਭੀ ਕੁਛ ਹੈ ॥ **ਘਰਿ ਤ ਤੇਰੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜਿਸੁ**
ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਵਏ ॥ ਤੇਰੇ ਘਰ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਛ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਪਰੰਤੂ
ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ **ਸਦਾ ਮਿਥਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇਰਾ**
ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਵਏ ॥ ਹੇ ਮਿਥਤੀ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰਤੇ
ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਸਲਾਹ-ਉਸਤਤੀ ॥

ਨਾਮੁ ਜਿਨਕੇ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਾਜ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨਮੇਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਉਨਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਖਹੁਣ ਵਾਜ ਵਜ ਹੈ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੇ ॥ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਿਆ ਨਹੀ ॥ ਭਾਤ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ ॥

ਸਾਰਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰ ॥ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਨਿ

ਕੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥ ਐਸਾ

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਅਧਾਰੁ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਭੁੱਖਾ ਸਭ ਗਵਾਇ ਦਿਤਾਆਂ ਹੈਨ ॥

ਕਰਿ ਸਾਤਿ ਸੁਖ ਮਨਿਆਇ ਵਸਿਆ ਜਿਨਿ ਇਛੈ ਸਭਿ

ਪ੍ਰਜਾਈਆ ॥ ਪੁਨਹ ਮਨ ਮੇਂ ਥਾਂ ਤਿ ਕਰੀ ਹੇ ਐਸੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਵਹ ਕੈਸਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ
ਸਭ ਇਛਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ

ਵਿਟਹੁ ਜਿਸਦੀਆ ਏਹ ਵਡਿਆਈਆ ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ
ਸਦਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਗਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ
ਇਹ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸੁਣਹੁ
ਸੰਤਹੁ ਸਬਦਿ ਧਰਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣੋ
ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਸੀ ਭੀ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਧਾਰੋ ॥ ਸਾਜਾ ਨਾਮ
ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੇ ॥ ੪ ॥ ਔਰ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥੪॥

ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦਿ ਤਿਤੁ ਘਰ ਸਭਾਗੈ ॥ ਤਿਸ ਸਭਾਗੇ ਘਰ
ਮੈਂ ਪੰਚ ਸਬਦੋਂ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ॥ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ਸਬਦ ਵਾਜੇ
ਕਲਾਜਿਤੁ ਘਰਿ ਧਾਰੀਆ ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਘਰ
ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਭਾਗੇ ਘਰ ਸਰੀਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮਾਂ ਸਬਦ ਬਾਜੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੁਧ ਵਸਿਕੀਤੇ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕ ਮਾਰਿਆ ॥
ਤਿਸਨੇ ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦਿ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਪਰ ਵਸ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਾਲ ਸੋਦਖ
ਦਾਈਥਾ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਕੰਟਕੁੰਡਾ ਸੁਈ ਕਾ ਅਗਲਾ ਪਾਸਾ ਸਤ੍
ਧਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ
ਕੈ ਲਾਗੇ ॥ ਆਵੇਂ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮ (ਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ
ਪੁਰਸ਼ ਹੇਹਰੀ (ਤੁਧ) ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ॥ ਸਿ। ਵਹ। ਸੋ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਹ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਸ਼ ਕਰਣ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ
ਤਿਸਕੇ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਬਾਜੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਗੀਤ ਗਾਇਨ
ਕਰਾਤੇ ਹੈਂ ॥੫॥ ਸਾਚੀ ਲਿਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ॥ ਸੱਚੀ ਪ੍ਰਾਤ

ਤੇ ਬਿਨਾ ਦੇਹ (ਨਿਮਾਣੀ) ਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ॥ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲਿਵੈ
ਬਾਝੁਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥ ਵੇਹੀ ਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ

ਬਿਨਾ ਤੇ ਇਹੁ ਵਿਚਾਰੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਭਾਵ ਇਹ ਨਿਸ਼ਫਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ
ਏਕ ਰਸ ਖਿਤੀ ਬਿਨਾ ਸੁਖਮ ਦੇਹ ਭਾਵ ਅੰਤਹ ਵਰਦ ਨਿਕੰਮਾ ਹੈ। ਲਿਵੈ

ਇਕ ਦਸ ਮਿਤੀ ॥ ਧੁਬ ਤੁ ਸਮਰਥੇ ਇਨਾਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ
ਬਨਵਾਰੀਆ ॥ ਤੁਹੇ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਕੇ ਸਫਲ ਰਹਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਰਥ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਹਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਬਨਕੇ ਵਾਲੀ ਪਰਿਸ਼ਦ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਿਸਤੇ
ਸਫਲ ਹੋਵੇ ॥ (ਬਨਵਾਰੀ) ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ॥

ਏਸਨਉ ਹੋਰ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਸਬਦਿ ਲਾਗਿਸਵਾਰੀਆ ॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਨੇ ਸਫਲ ਰਹਨੇ ਕੋ ਤੇ ਔਰ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀ ਹੈ ਇਹਤੇ ਗੁਰੂ
ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਥ ਲਾਗਕੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਿਵੈ ਬਝੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੋਂ ਬਿਨਾ ਏਹੁ ਬਿਚਾਰੀ ਸਭ ਦੇਹ
ਕਿਆ ਕਰੇ ॥੬॥ ਆਨੰਦ ਆਨੰਦ ਸਕੁਕੇ ਕਹੈ ਆਨੰਦਗੁਰੂ

ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥ ਮੇਰੇਕੇ ਉਤਰਕੇ ਜਨਮਸੇ ਆਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ
ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਰੂਪ
ਗਿਆਨਕ। ਆਨੰਦ ਪੂਰਾਹੈ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾਹੈ। ਮਨੁਖਲੋਕ ਕੇ ਆਨੰਦ
ਸੇ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਕੇ ਲੋਕ ਪਰਯੰਤ ਜੇਤੇ ਆਨੰਦ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਸੇ ਨਾਮ ਭਗਤੀ
ਕਾ ਆਨੰਦ ਵੱਡਾ ਹੈ ॥ ਜਾਣਿਆ ਆਨੰਦ ਸਦਾ ਗੁਰਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ

ਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥ ਅਚੁਤ ਆਨੰਦ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ਸੇ ਜਾਣਿਆਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ—
ਗੁਰੂ ਰੇਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ? ਉਤਰ—ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ
ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਗਿਆਨਅੰਜਨੁ

ਸਾਰਿਆ ॥ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਪਾਪ ਕਟੇ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਤਿਸਕੇ ਗਿਆਨ
ਅੰਜਨ (ਸਾਰਿਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਅੰਦਰਹੁਜਿਨਕਾ ਮੋਹਤਟਾਤਿਨ

ਕਾਸਬਦੁਸਚੈਸਵਾਰਿਆ ॥ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਦਰੋਂ ਮੋਹ ਦੁਟਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ
(ਸਬਦ) ਵਾਕ ਸੱਚੇ ਨੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁਆਨੰਦਹੈ

ਆਨੰਦਗੁਰਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥੭॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ
ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਆਨੰਦ ਗੁਰੋਂਤੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥੭॥ ਬਾਬਾ ਜਿਸੁ ਤੂੰ

ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼
ਵੇਚਾਰਿਆ ॥ ਪਾਵੈ ਤ ਸੋਜਨਦੇਹਿ ਜਿਸਨੇ ਹੋਰਕਿਆਕਰੇ

ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਬਿਚਾਰੇ ਕਿਆ

ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈ ॥ ਇਕਿ ਭੁਟਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਦਹਿ ਵਿਸਿ
ਇਹਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥ ਏਕ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲੇਹੁਏ
ਦਫੇ ਇਥੇ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਥੇ ਜੋ ਹੁਧ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਿਨੋਂ ਕਾ
ਜਨਮ ਤੈਨੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਗੁਰਪਰਸਾਦੀਮਨੁ ਭਇਆ ਨਿਰਮਲ
ਜਿਨਾਭਾਣਾ ਭਾਵਏ ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਉਂਦਾ
ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਵਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੋਈ ਜਨ ਪਾਵਏ ॥੮॥
ਸੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇਕੇ ਦੋਤਾਹੈਂ ਹੋ ਪਿਆਰਿਆ
ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੮ ॥

ਆਵਹੁ ਮੰਤ੍ਰ ਪਿਆਰਿਹੋ ਅਕਥ ਕੀ ਕਰਹੁ ਕਹਾਣੀ ॥
ਹੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪਿਆਰਿਓ ਆਵੇ ਮਿਲਕੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਕਰੀਏ ॥
ਕਰਹੁ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਕੇਰੀ ਕਿਤ ਦੁਆਰੈ ਪਾਈਐ ॥
ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਕੀ ਕਥਾ ਕਰੀਏ ਅਕਥ ਔਰ ਏਹ ਬੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ (ਕਿੰਤੁ) ਕਿਸ
ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥

ਤਨੁਮਨੁਧਨੁ ਸਭਸਉਪਿ ਗੁਰਕਓ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈ
ਐ ॥ ਪਰੰਤੂ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋ ਹੁਕਮ
ਮੰਨਣੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ॥ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ ਗਾ
ਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨੋ ਅਰੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ
ਜਾਵੋ ॥ 'ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਕਥਿਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾ
ਣੀ ॥ ੯ ॥ ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੁਣੋ ਐ ਅਕਥਕੀ ਕਹਾਣੀ
ਕਥਨ ਕਰੋ ॥੯॥ ਏ ਮਨੁ ਚੰਚਲਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਣੈ ਨ ਪਾ-

ਇਆ ॥ ਹੇ ਚੰਚਲ ਮਨਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਬਗਵੰਤ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀ
ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਣੈ ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਮੰਨ
ਮੇਰਿਆ ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸੁਣ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਸੀ ਨੇ

ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ **ਏਹਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਏਤੇਭਰਮਿ
ਭੁਲਾਇਆ ॥** ਏਹ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ
ਕੋ ਭਰਮ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ॥ **ਮਾਇਆ ਤ ਮੋਹਣੀ ਤਿਨੈ**

ਕੀਤੀ ਜਿਨਿ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਆ ॥ ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਮੋਹਨ
ਹਾਰੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਭਰਮ ਕੀ ਠਗੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਠਗ
ਉਲੀ। ਠਗੀ। **ਕੁਰਬਣੁ ਕੀਤਾ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ**

ਮੋਹ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥ ਤਿਸ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਣ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੋਹ ਮੀਠਾ ਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਕਹੈਨਾਨਕੁ ਮਨ ਚੰਬਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਚੰਬਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿਸੀ
ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧੦ ॥ **ਏ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ**

ਸਚ ਸਮਾਲੇ ॥ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੱਚ ਕੋ ਸਮਾਲ ॥

ਏਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਤੂ ਜਿ ਦੇਖਦਾ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਨਾਲੈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਏਹ ਕੁਟੰਬੁ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ (ਜਿ)ਜੋ ॥

ਸਾਥ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਉਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਜੋ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੇ ਕਿਉਂ ਲਗਾਤਾ ਹੈਂ

ਐਸਾ ਕੰਮ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਐਸਾ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੀਏ

ਸਤਗੁਰੂਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਤੂ ਹੋਵੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥ ਹੇ ਮਨ

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੂੰ ਸੁਣ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥੧੧॥

ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਚੁ ਕੋ ਸਮਾਲ ਔਰ ਐਸੇ

ਉਸਤਤੀ ਕਰ ॥੧੧॥ **ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥**

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਨੇ ਕੋ ਕਠਨ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ

ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ । (ਅਗਮ) ਪਰਮਾਤਮਾ ॥ ਅੰਤੋ ਨ ਪਾਇਆ ਰਿਨੈ
 ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪੁਤੂ ਜਾਣੇ ॥ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ
 ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਖੇਲੁ ਤੇ
 ਰਾ ਕਿਆ ਕੋਆ ਖਿਵਖਾਣੇ ॥ ਇਹ ਜੋ ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹੈਂ
 ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਭ ਖੇਲਕੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿਆ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਕਾ ਵਖਾਨ ਕਰੇ ॥
 ਆਖਹਿ ਤ ਵੇਖਹਿ ਸਭੁ ਤੂ ਹੈ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥
 ਆਖਨੇ ਹਾਰਾ ਔਰ ਵੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੋਨੇ ਇਹ ਜਗਤ
 ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ । (੩) ਔਰ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤੂੰ ਸਦਾ ਅਰੰਮੁ

ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ੧੨ ॥ ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ
 ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਵਣਾ ਕਠਨ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇ
 ਆ ਹੈ ॥ ੧੨ ॥ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੋਜਦੇ ਸੁ

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਮੁਨੀ ਜਨ
 ਜਿਸ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੋ
 ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਸਚਾ

ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਤੋ ਆਤਮਾਨੰਦਕੋ ਪਾ-
 ਇਆ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਸੱਚਾ ਸੁਖ ਮਨਮੋਂ ਵਸਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ

ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ਇਕਿ ਵੇਖਿ ਪਰਸਣਿ ਆਇਆ ॥

ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੋਨੇ ਹੀ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਤੇਰੇ
 ਸਰੂਪ ਕੋ ਵੇਖ ਲੀਆ ਏਕ ਜਗਿਆਸੂ ਸਤਿਸੰਗ ਕੋ ਅਬੀ ਪਰਸਣ ਆਇਆ
 ਹੈ । (ਪਰਸਣਿ) ਪੂਜਨੇ ਹੇਤ ਵਰਸਣ ਕਰਨੇ ॥ ਲਬੁ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰੁ

ਚੁਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥ ਜਿਸਕਾ ਲਬ ਲੋਭ ਤਥਾ ਹੰ-
 ਕਾਰ ਦੂਰ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ
 ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ

ਤੁਠਾ ਤਿਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਤੇ ਪਾਇਆ ॥ ੧੩ ॥

ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ

ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ੧੩ ॥

ਭਗਤਾਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਚਾਲਾ ਨਿਰਾਲੀਭ
ਗਤਾਹ ਕੇਰੀ ਬਿਖਮ ਮਾਰਗ ਚਲਣ॥ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ
ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਠਨ ਹੈ ਜੋ ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਠਨ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਚ-
ਲਣਾ ਹੈ ॥ ਲਬੁਲੇਭੁ ਅਹੰਕਾਰ ਤਜਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤਨਾਹੀ

ਬੋਲਣ॥ ਪੁਨ੍ਹ ਨਿਰਬਾਹ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਅਧਿਕ ਖਾਣਾ ਲਬ ਔਰ ਸੰਚੇਰੁ ਪਲੇਭ
ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨ੍ਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤਥਾ (ਬਹੁਤ) ਬੇ ਮਰਯਾਦਾ ਬੋਲ
ਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤੋ ਹੈ॥ ਖੰਨਿਅਹੁ ਤਿਖੀ ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਏਤੁ

ਮਾਰਗਿ ਜਾਣਾ॥ ਜਿਸਕੀ ਧਾਰ ਖੰਡੇ ਸੇ ਤੋ ਤਿਖੀ ਹੈ ਔਰ ਵਾਲ ਸੇ
ਬਰੀਕ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਕਾ ਏਸ ਰਸਤੇ ਪਰ ਤਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਚਲ
ਨਾ ਹੈ। (ਖੰਨਿਅਹੁ) ਖੰਡਾ ਤਲਵਾਰ (ਏਤੁ) ਇਸ ॥ ਗੁਰਪਸਾਦੀ ਜਿਨੀ

ਅਪੁਤਜਿਆ ਹਰਿ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾਣ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜਿਨੋਂ
ਨੇ ਆਪਾਭਾਵ ਤਜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੀ ਚੀਰਤੀ ਮੇਂ ਜਿਨਕੀ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾ
ਈ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਜਿਨਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਕਹੈ ਨਾ

ਨਕ ਚਾਲ ਭਗਤਾ ਜਗਹ ਜੁਗ ਨਿਰਾਲੀ॥ ੧੪॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਚਾਲ) ਭੀਤ (ਜੁਗਹ ਜੁਗ) ਸਭ ਸੁਯੋ ਮੇਂ ਭਾਵ
ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ॥ ੧੪ ॥ ਭਗਤ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵ ਚਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਹੋਰੁ ਕਿਆ
ਜਾਣਾ ਗੁਣ ਤੇਰੇ॥ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੇਸੇ ਤੁਮ ਚਲਾਵਦੇਹੋ ਤਿਸੀ ਤਰਹਿ
ਹਮ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਭੁਭ ਕੋਨ ਕੋਨ ਹੈ॥

ਜਿਵ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵੈ ਚਲਹੁ ਜਿਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੇ॥
ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਜੀਵ ਚਲਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨ੍ਹ
ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਾਵੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿਕ੍ਰਿਪਾ ਜਿਨ ਨਾਮਿ ਲਾਇਹਿ ਸਿ ਹਰਿਹਰਿ ਸਦਾ
ਧਿਆਵਹੇ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਹਰੀ

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜਿਸਨੋ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਹਿ ਆਪਣੀ

ਸਿ ਗੁਰ ਦੁਆਰੈ ਸੁਖ ਪਾਵਹੇ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕਥਾ
ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਹੇਨਾ ੭ ਕ
ਸਚੇਸਾਹਿਬਜਿਉਭਾਵਤਿ ਵੇਚਲਾਵਹੇ ॥੧੫॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਕੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਤੂੰ ਜੀਆਂ ਕੇ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ॥ ੧੫ ॥

ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਬਦ ਸੁਹਾਵਾ ॥ ਏਹੁ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ
ਜਸੁ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸਕੇ ਬਚਨ (ਉਤਸਾਹ) ਅਨੰਦ (ਸੁਹਾਵਾ)
ਸੋਹਨਾ ॥ ਸਬਦੇ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇ
ਆ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਜਸੁ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਵਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿ
ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ॥ ਏਹੁ ਤਿਨਕੈ ਮੰਨਿ

ਵਸਿਆ ਜਿਨ ਧੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ॥ ਇਹ ਤਿਨ
ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਧੁਰੇ ਹੀ ਲੇਖੇਂ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਹੈ।

ਇਕ ਫਿਰਹਿ ਘਨਰੇ ਕਰਹਿ ਗਲਾ ਗਲੀ ਕਿਨੈ ਨ

ਪਾਇਆ ॥ ਇਕ ਬਹੁਤ ਗਲਾਂ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗਲਾ ਕਰਕੇ
ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਕਹੇ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿ

ਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧੬॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼
ਰੂਪ ਜੋ ਜਸੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੁਏਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੀ ਸੁਣਾਇਆ
ਹੈ ॥ ੧੬ ॥ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਏ ਸਜਨਾ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੋ ਜਨ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਧਿਆ

ਇਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹਰਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁ
ਆਰੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਧਿਆਨ ਸਫਲ ਹੈ ॥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਤਾ

ਪਿਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਸੰਗਤ ਸਥਾਈਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਿਉ ਪੁਨਾ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸੰਜਗਤ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ
ਕੀ ਸੰਗਤ ਭੀ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ (ਸਿਉ) ਸਾਬ(ਸਥਾਈਆ, ਸਭੀ) ॥ ਕਹਿਦੇ

ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਣਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਿਨੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾ-

ਇਆ ॥ ਕਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸੁਨਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹ ਭੀ ਪਵਿ
ਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੧੭॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ
ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਢਾਹੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ
ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥ ਕਰਮੀ ਸਹਜੁ ਨ ਉਪਜੈ ਵਿਣਸਹਜੈ ਸਹ
ਸਾ ਨ ਜਾਇ ॥ ਕੇਵਲ ਕਰਮ ਕਾਂਡੇਓਂ ਕੇ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ
ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਔਰ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨਕਾ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਨਹ ਜਾਇ ਸਹਸਾ ਕਿਤੈ ਸੰਜਮਿ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਨਹੀਂ ਸੰਦੇਹ ਜਾਤਾ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਉਸੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥
ਪ੍ਰਸੰਨ- ਸਹਸੈ ਜਾਉ ਮਲੀਣਹੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿਧਤਾ ਜਾਇ ॥
ਸੰਦੇਹ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮਲੀਨ ਹੁਆ ਹੁਆ ਹੈ ਕਿਸ ਉਪਾਇ ਕਰਿ ਧੋਇਆ
ਜਾਇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ॥ ਉਤਰ-

ਮੰਨ ਧੋਵਹੁ ਸਬਦਿ ਲਾਗਹੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਹੁ ਚਿਤੁ

ਲਾਇ ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਕੋ ਧੋਵੇ ਗੁਰਉ ਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਲਗਾਇਕੇ ਪੁਨਾ ਹਰੀਨਾਮ
ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੇ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ

ਉਪਜੈ ਇਹ ਸਹਸਾ ਇਵ ਜਾਇ ॥੧੮॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ
ਗੁਰਾਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਦੇਹ ਜੋ ਹੈ ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰ-
ਕਾਰ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਇਕ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਪਰਸਾਦ) ਕ੍ਰਿਪਾ ॥੧੮॥ ਜੀਅਹੁ ਮੈਲੇ
ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥ ਜੀਵਿਤ ਸੇ (ਮੈਲੇ ਖੋਏ ਹੈਂ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਫ ਨਜਰ
ਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਤ ਮੈਲੇ ਤਿਨੀ

ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਅ ॥ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਤੇ ਸਾਫ ਔਰ ਅੰਦਰੋਂ ਕਪਟੀ ਹੈਂ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸੰਸਾਰਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ਏਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
ਵਡਾਰੋਗਲਗਾਮਰਣਮਨਹੁਵਿਸਾਰਿਆ ॥ ਉਨਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
ਰੂਪ ਇਹ ਵਡਾ ਰੋਗ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਸੇ ਮਰਨਾ ਚਿਸਰਾਇ
ਦੀਆਹੈ ॥ *ਵੇਦਾ ਮਹਿਨਾਮਉਤਮਸੋਸੁਣਹਿਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿ
ਜਿਉਬੋਤਾਲਿਆ ॥ ਵੇਦੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਉਤਮਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠੇਂ ਕੀਤਰਹੁ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਹੈਂ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਤਜਿਆ ਰੂੜੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ
ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ॥ ੧੯ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿ
ਨੋਂ ਨੇ ਸੱਚਕੋਂ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਜ-
ਨਮ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ ਹੈ ॥ ੧੯ ॥ ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਹਰਹੁ

ਨਿਰਮਲ ॥ ਜੋ ਕੀ ਔਰ ਬਾਹਰ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ॥ ਬਾਹਰਹੁ
ਨਿਰਮਲਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਸਤਿਗੁਰਤੇ ਕਰਣੀਕਮਾਣੀ ॥
ਬਾਹਰ ਸੇ ਭੀ ਸਵਾ ਔਰ ਅੰਦਰ ਸੇ ਭੀ ਸਵਾ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਲੇਕਰ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ॥ ਕੂੜ ਕੀ ਸੋਇ ਪਹੁਚੈ ਨਾ
ਹੀ ਮਨਸਾ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਉਨਕੇ ਝੂਠ ਕੀ ਖਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪ-
ਹੁੰਚਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਮਨਸਾ ਜੋ ਸੱਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ਜਨਮ
ਰਤਨ ਜਿਨੀ ਖਟਿਆ ਭਲੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥ ਮਨੁਖ ਕ-
ਨਮ ਅਮੋਲਕ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਖਟਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਵਲ ਕੀਆ ਹੈ ਸੇ ਵਣਜਾਰੇ
ਜੀਵ ਭਲੇ ਹੈਂ ॥ (ਵਣਜਾਰਾ) ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਗ੍ਰਾਹਕ ਜਾਗਿਆਸੁ ਜਨ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਮੰਨੁ ਨਿਰਮਲ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਗੁਰ

ਨਾਲੇ ॥ ੨੦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਚਰੁ
ਸਵਾ ਹੀ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥ ੨੦ ॥ ਜੇ ਕੋ ਸਿਖ ਗੁਰੂ
ਮੇਤੀ ਸਨਮੁਖ ਹੋਵੈ ॥ ਜੇਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਮਨੇਹੋਵੈ ॥

*ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਨਿੰਦਕ ਤੋਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਅਪਨ ਗੁਰੂ ਕ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮੁਠਾ
ਕੇ ਵੇਦੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹੋਵੈ ਤ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਕੋਈ ਜੀਅਹੁ ਰਹੈ ਗੁਰਨਾਲੇ।
 ਜੋ ਕੋਈ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜੀਅ ਮੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੇ ॥
 ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ਅੰਤਰਆਤਮੈਸਮਾਲੇ॥
 ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ
 ਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ॥ ਆਪਿ ਛਡਿ ਸਦਾਰਹੈ *ਪਰਦੈ ਗੁਰਬਿਨ
 ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਏ ॥ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੇ ਛੋੜਕੇ ਸਦਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ
 ਆਸਰੇ ਰਹੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਰਖਕ ਜਾਣੈ ॥
 ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸੋ ਸਿਖਸਨਮੁਖਹੋਏ ॥੨੧॥
 ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾਹੈ ॥੨੧॥
 ਜੋਕੇ ਗੁਰਤੇ ਦੇ ਮੁਖ ਹੋਵੈ ਬਿਨਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿਨਪਾਵੈ।
 ਜੋ ਕੋਈ ਸਾਭਤ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਤੋ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸੋ
 ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ॥ ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਰ ਥੈ ਕੋਈ ਪੁ
 ਛਹੁਬਿਥੇਕੀਆਜਾਏ ॥ ਹੋਰ ਥੈ ਕੋਈ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ
 ਕੋਈ ਬਿਥੇਕੀਆਂ ਸੇ ਜਾਇਕੇ ਪੁਛ ਲਏ ਭਾਵ ਵਹੁ ਭੀ ਏਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥
 ਅਨੇਕ ਜੋਨੀ ਭਰਮਿ ਆਵੈ ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ
 ਪਾਏ ॥ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ॥ ਫਿਰਿ ਮੁਕਤਿ ਪਾਏ ਲਾਗਿ ਰ
 ਰਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਬਦ ਸੁਣਾਏ ॥ ਜੋ ਫਿਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ
 ਲਾਗੇ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵੇ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ॥
 ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਵਿਣ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ
 ਨ ਪਾਏ ॥ ੨੨ ॥ ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਸਤਿ
 ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਕੋਈ ਭੀ ਮੁਕਤੀਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ੨੨ ॥
 ਆਵਹੁਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੁਕੇ ਪਿਆਰਿਹੋਗਾਵਹੁਸਚੀਬਾਣੀ॥
 ਆਵਹੁ ਹੇ ਸਿਖੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਓ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਹੁ ॥
 ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ਸਿਰ ਬਾਣੀ ॥

* (ਪਰਛ) ਆਸਰਾ

ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਗੁਰੇਂ ਕੀ ਗਾਵਹੁ ਪਰੰਤੂ ਬਾਣੀਆਂ ਕੇ ਬੀਭ ਸੇ (ਸਿਰਿ) ਸਿ
ਰੋਮਣੀ ਬਾਣੀ ਜਾਣੇ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਹਿਰ
ਦੈਤਿਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥ ਜਿਨਾਂ ਕਉ (ਨਦਰਿ) ਨਦਰੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ (ਕਰਮ)
ਕਿਰਪਾ ਦਿਖਾਈ ਹੋਵੈ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ । (ਕਰਮ) ਕਿਰਪਾ ।
ਪੀਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦਾਰਹੁ ਹਰਿ ਚੰਗਿਜਪਿਹੁ * ਸਾਰਿਗ

ਪਾਣੀ ॥ ਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਰਹੋ
ਔਰ (ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ) ਸਾਰੰਗ ਧਨਖਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਜਪਤੋਰਹੋ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਗਾਵਹੁ ਏਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥ ੨੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੇਂ ਏਹੀ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਮੰਥੰਧੀ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਦਾ
ਗਾਵੇ ॥ ੨੩ ॥ † ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥

। ਸਤਿਗੁਰੂ (ਬਿਨਾ) ਤਹੀਏ ਸਤ ਔਰ ਸਰੂਪ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੋਂ
ਬਿਨਾਂ ਭਾਵ ਜਿਸ ਬਾਣੀਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਜਨਮ ਅਰੁ ਕਰਮ ਤਥਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ
ਹੇਂ ਜੋ ਕਚੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਪਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਪਰ
ਮਾਣ ਇਕਾਦਸ਼ ਸਕੰਧ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨ ਉਧਵ ਪਤੀ ਯਥਾ—
ਯਸ੍ਯਾਨਮੇ ਪਾਵਨ ਮੰਗ ਕਰਮ ਸਿਥਤੁ ਭਦਵਾ ਪ੍ਰਾਣਨਿਰੋਧਮਸ੍ਯ ਲੀਲਾ
ਵਤਾਰੇ ਅਸਿਥਤ ਜਨਮ ਬਾਸਨਾ ਉਧ੍ਯਾਂ ਗਿਰੰਤਾਂ ਬਿਭ੍ਰਾਨਨਧਰਹ ॥ ੨੦
(ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਭਾਗਵਤ ਅਧ੍ਯਾਇ ੧੧ ਸਲੋਕ ੨੦)

ਬਾਣੀ ਤ ਕਚੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਕੋਈ ਭਰਮਾਵੇ ਤੋਂ ਭਰਮ
ਣਾ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਨਿਸਚੈ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਬਾਣੀ ਕਚੀ ਹੈ ॥

ਨੋਟ—ਜਨਮ ਕਰਮ ਬਹੁਤੋਰੇ । ਜਾਂਬਾਣੀ ਮੈਂ ਲਾਹੀ ਮੇਰੇ । ਬੰਧਿਆ ਬਾਨ
ਤਾਹਿ ਵਿਚਾਰੇ ਨਿਸਵਲ ਜਾਨ ਨ ਪੰਛਿਤ ਧਾਰੇ । ਕਿਉਂਤੰਤ ਜੀ ਆਪਕੇਗੁ
ਭੀਬ ਸਾਰਿਬ ਕੀ ਟੀਕਾ ਕਿਆ ਰੋਹਤੀ ਹੈ ਸਮਝੋ ॥

ਕਹਦੇ ਕਚੇ ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ ਕਚੀ ਅਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

* ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ, ਧਨਖਧਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਕਾ ਧਯਾ
ਹੈ । ਰਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ । ਅਬ ਬਤਾਓ ਕਿਆ ਉਤਰ ਹੈ ?

† ਤੰਤ ਖਾਲਸਾ ਇਸ ਤੁਕ ਕੇ ਅਰਥੋਂਕੋ ਚਿਤ ਦੇਕਰ ਬਿਚਾਰੇ ਖਾਸਕ
“ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੈਸੇ ਜੋ ਇਸਕੇ ਅਰਥ ਮਨਘੜਤ ਕਰਤੇਹੇ
ਦੇਖੋ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ॥

ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਨੇ ਨਹਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰੇ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸੁਣਨਹਾਰੇ ਭੀ ਕਰੇ ਹੈ । ਅੰਤ
 ਇਸ ਕੀ ਕਥਾ ਭੀ ਮੁਖ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਕਰਹਿ
 ਰਸਨਾਕਹਿਆਕਛੁਨਜਾਣੀ ॥ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਤੋ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ
 ਬੋਲਤੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨਾ ਕਹਾ ਹੁਆ ਜੋ ਹਰਿਹਰਿ ਸਬਦਹੈ ਸੋ ਕੁਛ ਜਾਨਤੇ
 ਨਹੀ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀ ਕਰਤੇਹੈ ॥ ਚਿਤ੍ਰਜਿਨਕਾਹਿਰਿਲਇਆ
 ਮਾਇਅਬੋਲਨਿਪਏਰਵਾਣੀ ॥ ਜਿਨਕਾ ਚਿਤ ਮਾਇਆ ਨੇ ਹਿਥ
 ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਏ ਬੋਲਤੇ ਹੈ (ਰਵਾਣੀ) ਧੋਣ ਕੀ ਟਿਆਈਂ ਅਰਥਾਤ
 ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਵਾ(ਰਵਾਣੀਰਬਤ ਪਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈ (ਰਵਾਣੀ) ਵਾਉ
 ਵਿਰੋਲੇ ਵਤ ਕੰਬਉਣੇ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੂ
 ਬਾਝਹ ਹੋਰ ਕਥੀ ਬਾਣੀ ॥੨੪॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਬਿਨੈ
 ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੋ ਹੋਰ ਸਭ ਕਥੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ॥ ੨੪ ॥ ਰੁਰਕਾ ਸਬਦੁ
 ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰੇ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ (ਰਤਨ) ਅਮੋ
 ਲਕ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਗਿਆਨ ਆਇ ਹੀਰੇ ਜੜੇ ਹੁਏ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਹੀ
 ਸਭ ਸਾਧਨ ਹੈ ॥ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਜਿਤੁ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਏਹੁ ਹੈ
 ਆ ਸਮਝੈ ॥ ਜਬ ਉਪਦੇਸ ਅਮੋਲਕ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਬ [ਇਹ]
 ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ॥ ਸਬਦਿ ਸੇਤੀਮਨੁ
 ਮਿਲਿਆ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ਭਾਉ ॥ ਜਿਸਕਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ
 ਮਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇਆ ਹੈ । (ਭਾਉ)
 ਪ੍ਰੇਮ, ਗਿਆਨ ॥ ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਆਪੇ ਜਿਸਨੇ ਦੇਇ ਬੁ-
 ਝਾਇ ॥ ਵਹੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਆਪੇ ਹੀ ਹੀਰਾ ਗਿਆਨ ਆਪੇ ਹੀ
 (ਰਤਨ: ਬੈਰਾਗ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਮਝਾਇਦੇਵੈ ਸੋਜਾਨਤਾਹੈ
 ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰਾ ਜਿਤੁਜੜਾਉ ॥੨੫॥
 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਬੈਰਾਗ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਹੀਰਾ
 ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਜੜਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੨੫ ॥
 ਸਿਵਸਕਤਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇਕੈਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮ ਵਰ-
 ਤਾਏ ॥ ਸਿਵ ਬੀਬਰ ਆਪ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਕਤਿ) ਉਪਾਇਕੈ ਮਾ-
 ਇਆ ਦੁਆ ਜੀਵ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਭੀ ਤਿਨੈ

ਉ ਪਰ ਕਰਤਾ ਆਪਹੀ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਏ ਆਪਿ
ਵੇਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ॥ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪਿ ਜੀਵ
ਕੇ ਕਰਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਬੂਝ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕੇ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ
ਕਿ ਜੀਵਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਈਸਰ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਤੇਜੈ ਬੰਧਨ ਹੋਵੈ
ਮੁਕਤੁ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਤਬ ਬੰਧਨ ਤੋੜ
ਕੇ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ

ਜਿਸਨੋ ਆਪਿ ਕਰੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ॥

ਜਿਸਕੇ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ
ਲਿਵ ਲਾਵਤਾ ਹੈ (ਏਕਸ) ਏਕ ਕੀ। ਏਕਕੋ॥ ਏਕ ਕੇ ਏਕ ਕਾ (ਸਿਉ) ਸਾਥ
(ਲਿਵ) ਧਯਾਨ। ਏਕਬਸਤੂ ਓਰ ਬ੍ਰਿਤੀ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਕਰਤਾ
ਆਪੇ ਹੁਕਮ ਬੁਝਾਏ॥ ੨੬॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਰਤਾ
ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥ ੨੬॥ ਸਿਮਿਤਿ ਸਾਸ
ਤੁਪੰਨਪਾਪਖੀ ਰਾਰਦੇਤਤੈ ਸਾਰਨ ਜਾਣੀ॥ ਸਤਾਈ ਸਿਮਿਤੀਆਂ
ਐ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪਾਪ ਐ ਪੁੰਨੋ ਕੋ ਤਬਾ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰ
ਤੂ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਸਾਰ) ਯਥਾਰਥ ਖਬਰ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ॥
(ਤਤੈ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ॥

ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ॥

ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕੇਵਲ ਬਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਤਤ ਕੀ ਸਾਰ
ਪੀਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਐ ਅਬ ਭਾ ਤਤ ਸਰੂਪਕੀ ਸਾਰ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ
ਜਾਨੀਏ॥ ਤਿਹੀ ਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰ ਕ੍ਰਮਿ ਸਤਾ ਸੁਤਿਆਰੈਣ ਵਿ
ਹਾਣੀ॥ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੋਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ
ਅਗਿਆਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਸੁਤਿਆਈ ਬੀਤ
ਭਈ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੇ ਜਨ ਜਾਗੇ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਮਨਿ

ਵਸਿਆ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ॥ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸੇ ਸੇ ਪੁਰਖ
ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮੁਖਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ
ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸੋਤਤੁ ਪਾਏ ਜਿਸ

ਨੋ ਅਨਟਿਨ ਹਰਿਲਿਵਲਾਗੈ ਜਾਗਤਿ ਰੈਣ ਵਿਹਾਣੀ

॥ ੨੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ
ਚਾਤ ਇਨ ਹਰੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕੀ (ਜਾਗਤ) ਗਿਆਤ ਮੇਂ
ਅਵਸਥਾ ਬਤੀਤ ਹੁਈ ਹੈ ॥ ੨੧ ॥ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਤਿ

ਪਾਲ ਕਰੇ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਪੇਟ
ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਮੂਥ ਮਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਮਨਹੁ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਐ ਏ ਵਡੁ ਦਾਤਾ ਜਿ ਅਗਨਿ
ਮਹਿ ਆਹਾਰ ਪਹੁਚਾਵਏ ॥ ਏਤਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿ
ਸਾਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਨਰਾ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਆਹਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਉਸਨੇ ਕਿਹੁ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੀ ਜਿਸਨਉ ਆਪਣੀ ਲਿਵ
ਲਾਵਏ ॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਅਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕੁਛ
(ਪੋਹ) ਬਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ॥

(ਪੋਹ) ਡੋਹੇ, ਸਪਰਸ਼ ॥ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਆਪੇ ਲਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਸਦਾਸਮਾਲੀਐ ॥ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੀ ਲਾਵ
ਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕੇ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂਕੋ ਸਦੈਵ ਸੰਭਾਲਤੇ ਰਹੀਏ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਕਿਉਂ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ
॥ ੨੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਤਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਕਿਉਂ ਮਨਸੇ ਵਿਸਾਰੀਏ
ਭਾਵ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹੀਏ ॥ ੨੨ ॥ ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰਮਹਿ ਤੈਸੀ
ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥ ਜੈਸੀ ਅਗਨੀ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ
ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸੇਕੋ ਮਾਇਆ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ॥
ਮਾਇਆ ਐ ਅਗਨੀ ਏਹੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਹੈ ਇਹੁ ਆਵਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ
ਨੇ ਖੇਲ ਹੀ ਰਚਾਇਆ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਲਾ ਤਾਂ ਜੰਮਿਆ
ਪਰ ਵਰਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥ ਜਾਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਾਂ
ਜਨਮਿਆ ਤੋ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਇਸ ਕਾ ਜਨਮਣਾ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ਹੈ ॥

ਲਿਵ ਫੁੜਕੀ ਲਗੀ ਤਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾ-
ਇਆ ॥ ਜਬ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਛੂਟੀ ਤੇ ਮਾਇਆ ਨੇ ਆਪਣਾ

ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਇਆ ਤਉ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤਿਸਨਾ ਲਾਗ ਗਈ ।

ਇਹ ਮਾਇਆ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਵਿਸਰੈ ਮੋਹੁ ਉਪਜੈ ਭਾਉ

ਦੂਜਾ ਲਾਇਆ ॥ ਇਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਬਿਸਰ ਜਾਏ
ਅੰ ਮੋਹ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੈ ਜਿਸ ਮੋਹ ਨੇ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਭ ਵ
ਕਾਰਜ ਦੁਆਰੇ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰੰਗ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ॥ ਕਹੈਨਾਨਕੁ

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਾਲਿਵਲਾਗੀ ਤਿਨੀਵਿਚੇ ਮਾਇਆ

ਪਾਇਆ ॥ ੨੮ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਗਰੋਂਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੀ
ਪ੍ਰੀਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਾਗੀਹੈ ਤਿਨੋਂਨੇ ਮਾਇਆਕ ਬੀਚ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭਕੋ ਪਾਯਾ
ਹੈ ॥ ੨੮ ॥ ਹਰਿਆਪਿਅਮੁਲਕੁਹੈਮੁਲਿਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ

॥ ਹਰੀ ਆਪ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸਕਾ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥

ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆਜਾਇ ਕਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਰਹੇਲੋਕ ਵਿਲ
ਲਾਇ ॥ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਸੇ (ਵਿਟਹੁ) ਪਾਸੋਂ ਬਹੁਤੇਰੇ
ਲੋਕ ਬਿਲਲਾਇ ਰਹੇ ਹੀਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਯਤਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੀਂ ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਿਸਨੋ ਸਿਰੁ ਸਉ ਪੀਐ

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥ ਜੇ ਸਤਗੁਰੂ ਐਸਾ ਮਿਲ ਜਾਏ ਭਾਵ ਐਸਾ
ਬੇਦ ਕਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਸਿਰ ਸੌਂਪ ਦੇਈਏ ਤੇ
ਮਨਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਚਲਾ ਜਾਏ ॥ ਜਿਸਦਾ ਜੀਉ ਤਿਸੁ ਮਿਲਿ
ਰਹੈ ਹਰਿਵਸੈ ਮਨਿਆਇ ॥ ਹਰੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ
ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਉ ਇਹ ਜੀਉ ਮਿਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਜੀਵ ਆਪਸੇ ਭਿੰਨ
ਕੀਆ ਹੁਆ ਥਾ ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਭਾਗ ਤਿਨਾਕੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ

ਹਰਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥ ੩੦ ॥ ਆਪ ਹਰੀ ਅਮੋਲਕਹੈ ਤਿਨਕੇਭਾਗ
ਵਛੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੈਂ (ਪਾਇ)
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩੦ ॥ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਹਰੀ ਮਨ ਮੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮਕੀ ਸ਼ਰਧਾ ਮੇਰੀ ਰਾਸਹੈ(ਰਾਸ)
ਪੁੰਜੀ ॥ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ

ਰਾਸਿ ਜਾਣੀ ॥ ਹਰੀ ਦੀ ਸਰਧਾ ਰਾਸ ਹੈ ਮੇਰੀ ਐ ਮਨ ਮੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ
 ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਰਾਸ ਜਾਣੀ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਜ
 ਪਿਹੁ ਜੀਅ ਹੁਲਾਹਾ ਖਟਿਹੁ ਦਿਹਾੜੀ ॥ ਹੇ ਜੀਵ ਤੁਮਭਾ ਹਰਿ ਹਰਿ
 ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪੋ ਪੁਨਾ (ਦਿਹਾੜੀ) ਇਨ ਇਨ ਵਿਖੇ ਏਹੀ ਲਾਭਖਟੇ ॥
 ਏਹੁ ਧਨੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਾਣਾ ॥
 ਏਹੁ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕਉ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਭਾਇ
 ਆ ਚਾਹਿਆ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਹੋਆ
 ਵਣਜਾਰਾ ॥ ੩੧ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਤੋ ਹਰੀ ਰਾਸ ਹੈ
 ਐ ਮਨ ਮੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੁਆ ਹੈ ॥ ੩੧ ॥ ਏ ਰਸਨਾ ਤੂ ਅਨਰਸਿ
 ਰਾਚਿ ਰਹੀ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥ ਹੇ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੂੰ ਹੋਰ
 ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ੩੧ ॥
 ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੈ ਜਿਚਰੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਲੈ
 ਨ ਪਾਇ ॥ (ਜਿਚਰ) ਜਬ ਤਕ ਤੇਰੇ ਹਰੀ ਰਸੁ ਪਲੈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ (ਤਿਚਰ)
 ਤਬ ਤਕ ਤੇਰੀ ਤਿਬਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਰਕੇ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਰਸੁ
 ਪਾਇ ਪਲੈ ਪੀਐ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਤਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥ ਜੇ
 ਰਸਕੋ ਪਾਇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਧਾਰਕੇ ਐ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਹੀ ਪਾਨਕਰੇ
 ਭਾਵ ਜਪੇ ਫੇਰ ਤਿਬਨਾ ਕਬੀ ਨਾ ਆਇਕੇ ਲਾਗੀਗੀ ॥ ਏਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ
 ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੇ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥ ਜਿਸਕੋ ਸੋ
 ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ
 ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਬ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹੋਰਿ ਅਨਰਸ
 ਸਭਿ ਵੀਸਰੇ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ੩੨ ॥
 ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਢੂੰਤਕੇ ਰਸ ਵਾ (ਅਨਰਸ) ਕੁਰਸ ਬੀਸਰ
 ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਰਸ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ॥ ੩੨ ॥ ਏ ਸਰੀਰਾ
 ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗਮਹਿ ਆ
 ਇਆ ॥ ਹੇ ਮੇਰਿਆ ਸਰੀਰਾ ਹਰੀ ਨੇ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਜੋਤ ਰਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ
 ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ ॥ ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਾ

ਤੂ ਜਗਮਹਿਆਇਆ ॥ ਹਰੀਨੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਰਖੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਆਪੇ ਪਿਤਾ

ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਉਪਾਇ ਜਗਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਹਰੀ ਆਪਹੀ
ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਪਿਤਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਜੀਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਤ
ਪਤ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਤਾ
ਚਲਤੁ ਹੋਆ ਚਲਤੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥ ਜੇ ਜਗਤ (ਚਲਤੁ) ਕੋਤਕ
ਭਾਵ ਮਦਾਰੀ ਕੀ ਖੇਡ ਸਮ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੱਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਬਾ
ਔਰ ਜਬ ਨਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਇਹ ਸਾਰ
ਮਦਾਰੀ ਕੀ (ਚਲਤੁ) ਬਾਜੀ ਰੂਪ ਨਜਰ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ ਬੂਠਾ
ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ (ਚਲਤੁ) ਚਲਿਤੁ ॥ ਚਰਿਤੁ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰਿਸਟਿਕਾ

ਮੂਲਰਚਿਆ ਜੋਤਿਰਾਖੀ ਤਾਤੂ ਜਗਮਹਿਆਇਆ ॥ ੩੨ ॥
ਸੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਿਸਟ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਰ ਪਹਿ
ਲੈ ਜਗਤੁ ਰਚਿਆ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਤੂੰ ਜਗ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ ॥ ੩੩ ॥ ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭ ਆ
ਗਮ ਸੁਣਿਆ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਜਬ ਆਉਣਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਸੁਣਿਆ
ਤੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਾਉ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਹਰਿ ਮੰਗਲ ਗਾਉ ਸਖੀ ਗ੍ਰਿਹ
ਮੰਦਰ ਬਣਿਆ ॥ ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀ ਹਥੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਕੋ ਗਾਇਨਕਰ
ਘਰੁ ਸਰੀਰ ਔਰ ਮੰਦਰ ਵਿਦਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਉਨਕਾ ਸਭੀ ਸੋਭਿਆ ਹੈ
ਹਰਿ ਗਾਉ ਮੰਗਲ ਨਿਤ ਸਖੀਏ ਸੋਗਾਦੂਖਨ ਵਿਆਪਏ ॥
ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਉ ਹੇ ਸਖੀ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋਗਾਦੂਖਨ ਹੀਂ ਬਯਾਪੋਂਗੇ
ਦੁਰਦਰਦ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸ ਭਾਗੇ ਆਪਣਾ ਪਿਰਜਾ ਪਏ
ਕੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਬਭੇ ਹੀ ਸਭਾਗੇ ਆਏ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਜੋ
ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋਂ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ॥ ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਾਣੀ
ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗੇ ॥ ਇਕ ਰਸ ਗੁਰਉ ਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜਾਣੀ
ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰੰਤਰੀ ਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੇ ਰਸਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਕਰਣਕਾਰਣ ਜੋਗੇ

॥ ੩੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ
ਇਕੋ ਕੇ ਕਰਨੈ ਜੋਗ ਹੈ ॥ ੩੪ ॥ ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਇਸੁ ਜਗ

ਮਹਿ ਆਇਕੈ ਕਿਆ ਤੁਧ ਕਟਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥ ਹੁ ਮੇਰੇ
ਸਰੀਰਾ ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਆਇਕੈ ਤੇਨੇ ਕਿਆ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਹੈ।

ਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਤੁਧੁ ਸਰੀਰਾ ਜਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ
ਆਇਆ ॥ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਤੇਨੇ ਹੇ ਸਰੀਰਾ ਜਬ ਸੇਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈ।

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਰਚਨੁ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਨ
ਵਸਾਇਆ ॥ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਇਹ (ਰਚਨੁ) ਬਨਾਉ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸੋ
ਹਰੀ ਤੇਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਸਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ॥

ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪੂਰਬਿਲਿਖਿਆ ਪਾ-
ਇਆ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ
ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬਲੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹ ਸਰੀਰੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਆ ਜਿਨਿ ਸਤਿ

ਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥ ੩੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ

ਤਿਨਕਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚਿਤ
ਲਾਇਆ ਹੈ ॥ ੩੫ ॥ ਏ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਮੇਰਿ ਹੋ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ

ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ॥ ਹੁ ਮੇਰੇ

ਨੇਤਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰੀ
ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਦੇਖੋ ॥ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ

ਨਦਰੀ ਹਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਦੇਖੋ ਹਰੀ

(ਨਦਰੀ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਚਾਹੀਏ
ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖੋ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਚਾਹੀਏ ॥ ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰ

ਸਾਰ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪ ਨਦਰੀ

ਆਇਆ ॥ ਇਹ (ਵਿਸ) ਸਮੂਹ ਵਾ ਜਧਰ ਰੂਪ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਸੰਸਾਰ ਜੋ
ਤੁਮ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਏਹ ਸਭ ਹਨੀ ਕਾ ਰੂਪ ਅਥ ਹੋ ਪੀਛੇ ਭੀ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਹਰੀ

ਰੂਪ ਹੀ ਇਹ ਨਜਰੀ ਆਇਆ ਹੈ ॥ (ਵਿਸ) ਜਹਰ, ਸੰਪੂਰਨ ॥

ਰੂਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਵੇਖਾ ਹਰਿ ਇਕ ਹੈ ਹਰਿ
ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਗੁਰਾਂਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਾਣਿ
ਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਹੁ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ
ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਇਹ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰਿਮਿ
ਲਿਐ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਈ ॥ ੩੬ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ
ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧੇ ਬੇ ਸਤਿਗੁਰੇਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗਿਆ
ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਹੋਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ॥ ੩੬ ॥

ਏ ਸਰਵਣਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥

ਹੋ ਮੇਰੇ ਕਰਣੇ ਤੁਸੀਸਥੇ ਹਰੀਨੇ ਅਪਨੇਨਾਮਕੇਸੁਨਣੇ ਕੋ (ਪਠਾਏ) ਭੇਜੇ ਹੋ ॥
ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈਨੋਪਠਾਏ ਸਰੀਰਿਲਾਏ ਸੁਣਹੁਸਤਿਬਾਣੀ।
ਤੁਸੀ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਏ ਹੋ ਸੋ ਸਾਥੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਣੇ ਲੀਏ ਭੇਜੇ ਹੋ ਤਾਂ
ਤੇ ਸੁਣੇ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ ॥ ਜਿਤੁ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਤਨੁ

ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਰਸਨਾ ਰਸਿ ਸਮਾਣੀ ॥ ਜਿਸਕੇ ਸੁਨਣੇ ਸੇ
ਜਗਿਆਸੂ ਜਨਾਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅੰ ਰਸਨਾ ਰਸਮੈਂ
ਸਮਾਈ ਹੈ ॥ ਸਚੁ ਅਲਖ ਵਿਭਾਣੀ ਤਾਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ
ਜਾਏ ॥ ਜੋ ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਤੇ ਗਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ
ਜਾਤੀ ਹੈ। (ਅਲਖ) ਜੋ ਲਖਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਨਿਸਾਨਾ ਨਾ ਬਨ ਸਕੈ
(ਵਿਭਾਣੀ) ਬਿਗਾਨੀ। ਅਸਚਰਜ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਨਾਮੁ

ਸੁਣਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਵਹੁ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥ ੩੭ ॥
ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸੁਣੇ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗੇ ਕਿਉਂਕਿ
ਤੁਸੀ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਸੁਨਣੇ ਕੋ ਹੀ ਭੇਜੇ ਹੋ ॥ ੩੭ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾ
ਇਆ ॥ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਜੀਉ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਰੂਪਿ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰ ਰਖਕੇ ਵਿਚ
ਬਾਜਾ ਪੈਨਕਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ। ਭਾ ੩ ਪ੍ਰਾਨ ਪੈਣਕਰਕੇ ਸਭਚੇਸ਼ਟਾਕਰਾਈ ਹੈ॥
ਵਜਾਇਆ ਵਾਜਾ ਪਉਣ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਪਰਗਟ ਕੀਏ

ਦਸਵਾਰੁਪਤੁਰਖਾਇਆ॥ ਵਾਜਾ ਪੋਣ ਕਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ ਅੰ ਸਰੀਰ
ਕੇ ਨੌ ਦੁਆਰੇ (ਪ੍ਰਗਟ) ਖੁਲੇ ਰੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਃ ਦਸਵਾਂ ਜੋ ਦਰ ਹੈ ਗੁਪਤ ਹੀ
ਰਖਿਆ ਹੈ। ਦਸ ਦੁਆਰ ਯਿਹ ਹੈਂ ਦੋ ਨੇਤ੍ਰ, ਦੋ ਨਾਸਕਾ, ਦੋ ਕਾਨ, ਇਕ ਮੁਖ
ਇਕ ਗੁਦਾ, ਇਕ ਲਿੰਗ ਯਿਹ ਨਉ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਛਿਦ੍ਰ ਹੈਂ ਇਕ ਤਾਲੂ ਕਾ
ਗੁਪਤ ਛਿਦ੍ਰ ਹੈ। ਨੌ ਦੁਆਰੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਦੋਵਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਦਸਵੇਂ
ਦੁਆਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਦਿਸਾਨੇ,
ਨੇਤ੍ਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਸੂਰਜਨੇ, ਨਾਸਿਕਾ ਕੇ ਰਸਤੇ ਅਸ਼੍ਰੁਣੀ ਕੁਮਾਰੋਂ ਨੇ, ਮੁਖ ਕੇ ਰਸਤੇ
ਅਗਨੀ ਅੰ ਵਰਣ ਨੇ। ਲਿੰਗ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿਨੇ, ਗੁਦਾ ਕੇ ਰਸਤੇ ਧਰਮ
ਰਾਜ ਨੇ, ਤਾਲੂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ॥ ਗੁਰੁ ਦੁਆਰੈ ਲਾਇ

ਭਾਵਨੀ ਇਕਨਾ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਦਿਖਾਇਆ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਰਧਾ ਲਾਈ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਇਕਨਾਂਕੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ
ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰੁ ਵ ਸੁਰਗ ਆਇ ਨਵੇਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਦਸਵਾਂ ਚੈਤਨ
ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ, ਪ੍ਰੀਤ, ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ॥

ਤਹ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਨਾਉ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤਿਸਦਾ ਅੰਤੁ ਨ

ਜਾਈ ਪਾਇਆ॥ ਤਿਸਦੇ ਬੀਬ ਅਨੇਕਹੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ
ਹੈ ਪੁਨਃ ਨੌ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ
ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ
ਮੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ ਜੀਉ

ਗੁਵਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਜੀਉ ਕੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪਿ ਗੁਵਾ ਕੇ
ਅੰਤਰ ਰਖਕੇ ਪੁਨਾ ਪਵਣ ਕਾ ਵਾਜਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ॥ ੩੮॥

ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੀ ਇਹੁ ਇਕ ਪਉੜੀ

ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਉਚਾਰੀ ਹੈ॥ ਯਥਾ—

ਏਹੁ ਸਾਰਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ॥

ਇਹ ਜੋ-ਸਚਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਹੈ (ਸਾਚੈ
ਘਰੁ) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕੇ ਗਾਵਹੁ॥ ਗਾਵਹੁ ਤ ਸੋਹਿਲਾ ਘਰ

ਸਾਚੈ ਜਿਥੈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਧਿਆਵਹੇ ॥ ਗਾਵਹੁ ਇਸ ਜਸ ਵਾ ਅਨੰਦ
ਬਾਣੀ ਕੋ ਘਰ ਸਾਚੇ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਸਦਾ ਸਚਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਸੋਹਿਲਾ
ਯਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚੇਧਿਆਵਹਿ ਜਾਤਧੁਭਾਵਹਿ ਗਰਮੁਖਿਜਿਨਾ ਬੁਝਾਵਹੇ
ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ।
ਸੋ ਕੌਨ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸਮਝ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹੈਂ ॥

ਇਹੁ ਸਚੁ ਸਭਨਾਕਾ ਖਸਮਹੈ ਜਿਸ ਬਖਸੇ ਸੋਜਨੁ ਪਾਵਹੇ।
ਇਹੁ ਸੱਚ ਰੂਪ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਰਖਜਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਖਸੇ ਸੋ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ
ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੇ ॥੩੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਜੋ ਜਸ
ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ (ਸਚੇ ਘਰ) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਗਾਵਨਾ ਕਰੇ ॥੩੯॥

ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਮਾਪਤ ਕਰਤੇ ਹੁਏ

ਮਹਾਤਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨੰਦੁ ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਵਡ ਭਾਗੀਓ ਇਹ ਜੋ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਬਾਣੀਹੈ ਇਸਕੋ ਸੁਣੋ ਇਸ ਸੇ ਸਭ
ਤੁਮਾਰੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ॥ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਆ
ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਵਿਸੁਰੇ ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਰ
ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਮਰਥ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ॥

ਦੁਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੁਣੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਸੱਚੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਰੋਗ ਪੁਨਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਆਪਿ ਬਿਆਪੀ ਆਦਿ ਤਾਪ ਭੀ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਭੁਏ
ਸਰਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥ ਸੰਤ ਜੋ ਸਾਜਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਹਿਤ
ਰਸਕੇ ਪੂਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਹ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹਮਨੇ ਪੂਰਨਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀ
ਹੈ ॥ ਸਰਸ-ਆਨੰਦਕੇ ॥ ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਿਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਤਿ

ਗੁਰ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ
ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ; ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਜੋ ਪੂਜਨ ਹੈ

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥ ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ

ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥ ੪੦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨੰਮ੍ਰੀ ਹੋਇਕੇ ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ॥
ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਰਸ ਦਸਮ ਦੁਆਰਕੇ ਬਾਜੇ ਵ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਸਬਦ ਪ੍ਰਗਟ
ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ੪੦ ॥ (ਬਿਨਵੰਤ) ਨੰਮ੍ਰਤਾ, ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਸ਼ਿਤੀ ਸ੍ਰੀਅਨੰਦ ਸਬਦ ਸੰਪੂਰਨ

ਨਿਵੇਦਨ

ਪਿਆਰੇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ੋ ! ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ਇਸ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ
ਸੇ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਕਦਾਪਿ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੇਂ ਤੋ ਗੁਰੂ
ਕੀ ਪਾਪਤੀ ਔਰ ਈਸ਼ਰ ਕੀ ਭਗਤਿ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਤਿਆਗ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ
ਮੂਰਖ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਬਿਵਾਹ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ।

ਮਿਥੋ ! ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਲਾਵਾਂ ਭੀ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਲਾਵਾਂ
ਮੇਂ ਭੀ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕਾ ਅਯੋਗਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਵਾਂ ਮੇਂ ਈਸ਼ਰ ਪਾਪਤੀ
ਕਾ ਸਾਧਨ ਚਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਕਥਨ ਕੀਯਾ ਹੈ ਜੋ ਟੀਕਾ ਵਰੀਦ ਕੋਟ ਕੀ ਲਿਖ
ਕਰ ਵਿਖਲਾਤਾ ਹੁੰ ॥

ਯਥਾ —

ਲਾਵਾਂ

ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤੁ ਕਰ ਲਾਵਾਂ ਕੇ ਰੂਪਕ ਸੇ ਚਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ-

ਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਹਰੀ ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਹਿਲੀਲਾਵ
ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਵਰਜ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪਰਵਿਰਤੀ
ਰੂਪ (ਕਰਮ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ । ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਵਾ
ਸੰਬੰਧਨ ਹੈ ! ਹੇ ਭਾਈ ! (ਲਾਵਾਂ) ਬਿਵਾਹ ਸਮੇਂ ਢੇਰੇ ॥ (ਪਹਲੜੀ) ਪਹਿਲੀ
(ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ) ਬਲ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ (ਰਾਮ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ
(ਜੀਉ) ਨਮ੍ਰਤਾ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਕਾਰ ਮੇਂ ਬਚਨ ਹੈ । ਭਾਵ ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ
ਏਹ ਹੈ ਉਤਮ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤਥਾ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਖਲ ਕਾਮੋਂ ਕੇ ਆਰੰਭ ਸਮੇਂ ਪਰ-
ਮੇਸ਼ਰ ਪੈ ਅਰਪਨਹੋਵਾਂ ਅਸੇ ਸਤਕਾਰਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ
ਛੰਤ ਬਾਣੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹਾ ਹੈ । ਅਥਵਾ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਪਰ

ਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਪਸਾਰੇ ਕੋ "ਇਹ ਜਗਤ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪ ਨਦਰੀ ਆਇਆ" ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਕਾ ਕੋ ਬੁਲਾਨੇ ਸਮੇਂ ਭੀ ਅਮਕੇ ਕਾ ਰਾਮ ਯਾ ਹੇ ਅਮੁਕ ਰਾਮਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵੇਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਯਹ ਕਾਮਕਰਦੇਨਾ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੁਪੀ ਭਾਵ ਛੱਤ ਬਾਣੀ ਮੇ ਗੁਰੇਂ ਨੇ ਰਖਾ ਹੈ ਯਾਤਿਈਹਾਂ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਕਾ ਅਰਥ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਤਿਕਥਨ ਮੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਲੇਨਾ, ਬਡੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਥਨ ਸਮੇਂ, ਹੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਰ ਲੇਨਾ ਯਬਾ—“ਬਿਨਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਸਮਾਵਨੀ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ”। (ਗੁਰੂ ਗਿਰਾਰਥ ਕੋਸ਼ ਪੰਡਿਤ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ)।

ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਪਾਪੁ ਤਜਾਇ
ਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਬਾਣੀ ਜੋ *ਵੇਦਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਧਰਮ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਐਸੇ ਗੁਰੇਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਐ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ॥

ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਨਾਮੁ
ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥ ਧਰਮ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਐਹ ਹਰੀ ਨਾਮਕੇ ਧਿਆਵੋ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ ਨੇ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਪੂਰਾ ਆਰਾਧਹੁ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ
ਗਵਾਇਆ ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇਉ ਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੂਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ਐਹ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਰਾਧਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬੱਜਰ ਪਾਪ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭਕੇ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਹੋਆ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ
ਲਾਇਆ ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪ ਗੁਰੇਂ ਨੇ ਮੀਠਾ ਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਕੇ ਸੁਤੇਹੀ ਆਤਮਾਨੰਦਹੁਆਹੈ (ਸਹਜ) ਗਯਾਨਾ ਜਨ ਕਹੈ ਨਾਨਕਲਾਵਪਹਿਲੀ ਆਰੰਭਕਾਜ ਰਚਾਇਆ ॥ ੧ ॥ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਤਿਸਕੀ ਪਹਿਲੀ ਲਾਵ ਹੈ ਜੋ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪੀ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਗੁਰੇਂ ਦੁਆਰੇ ਆਰੰਭ ਰਚਾਯਾ ਹੈ ॥ ੧ ॥

ਹਰਿ ਦੂਜੜੀ ਲਾਵ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਇਆ

*ਤੱਤਖਾਲਸਾ ਜੀ ਆਖਿਓ ਖੋਲ੍ਹਕੇ ਦੇਖੋ ਆਪਕੇ ਗੁਰੂ ਵੇਦ ਕੀ ਕੈਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਤੇ ਅਰ ਧਰਮ ਕੀਥ ਮਾਨਝੇ ਹੈ ॥

ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਬ ਦੂਜੀ ਲਾਂਭ ਏਹ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰ
ਰਖੁ ਨੇ ਜਗਿਆਸੂ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਆਇ ਗੁਨੈ ਮੈਂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੈ
ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ॥ ਦੂਜੜੀ । ਦੂਜੀ ॥

ਨਿਰ ਭਉ ਭੈ ਮਨੁ ਹੋਇ ਹਰਿਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵ ਇਆ
ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਭੈ ਤੇ ਮਨ ਨਿਰਭਉ ਹੋਗਿਆ ਅੰ ਹੋਕਾਰ ਮੈਲ
ਕੋ ਭਾਵਾਯ ਦੀਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀਕੋ ॥ (ਹਰਿਮੈ) ਪਨਾਇਕੋ
ਕਾ ਅਹੰਕਾਰ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਭਉ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣਗਾਇਆ ਹਰਿ
ਵੇਖੈ ਰਾਮ ਹਦੂਰੇ ॥ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਭਉ
ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਰਾਮ
ਜੀ ਪਰਤੱਖ ਦੇਖੇਹੈ (ਹਦੂਰੇ) ਨਿਕਟ, ਸਨਮੁਖ ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਰ-
ਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥ ਹਰਿ(ਆਤਮ ਰਾਮ)ਸੁਆਮੀਨੇ ਇਹਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰਿਆ
ਹੈ ਅਰ ਪਸਾਰ ਕੇ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਪੂਰੇ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥ ਭਾਵ
ਆਪ ਹੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ (ਆਤਮ ਰਾਮ)
ਜੀਵ ਈਸ਼ ਰੂਪ ਹੈ, ਈਸ਼ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ
ਮੰਗਲ ਗਾਏ ॥ ਜੋ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਮੈਂ
ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਏਕਹੀ ਹੈ ਹਰੀਕੇ ਭਗਤਾਂ ਸਾਬ ਮਿਲਕੇ ਤਿਸਕੇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ
ਗਾਏਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੂਜੀਲਾਵ ਚਲਾਈ ਅਨਹਦਸਬਦਵਜਾਏ
॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੂਜੀਲਾਂਭ ਚਲਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਰਸ
(ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਰਤੀ ਵਜਾਏ ਹੈਂ ॥ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ॥ ੨ ॥

ਹਰਿ ਤੀਜੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿਚਾਉਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀਆ
ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਵਾਨੋ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਆ ਹੈ ਏਹੀ
ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਬ ਤੀਜੀ ਲਾਂਭ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀਕੋ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਮੇਲ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਵਡ ਭਾਗੀ
ਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਹਰੀਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲਕਰਕੇ ਵਡਭਾਗੀਓਂ
ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀਕੇ ॥

ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿਗੁਣਗਾਇਆਮੁਖਿ
ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਇਆ ਤਬ ਨਿਰ
ਮਲ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਐ ਮੁਖੋਂ ਭੀ ਹਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੀ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕਥੀਐ ਅ
ਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨੀ ਕਾ ਸੰਗ ਉਤਮ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ
ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਅਕਥ ਕੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਥਨ ਕਰੀਦੀਆਂ ਹਨ ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹਰਿ ਜਪੀ
ਐ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ਜੀਉ ॥ ਜਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ
ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਰਾਇਣਤਾ ਰੂਪ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤੀ
ਬਿਰਤੀ ਉਤਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੋਤਬ ਜਪਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬਡਾ ਉਤਮ
ਜੀਵਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਤੀਜੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਮਨਿ
ਬੈਰਾਗੁ ਜੀਉ ॥ ੨ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋ
ਮਨਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਉਤਪਤ ਹੋਵੇਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪਤਾਹੈ ਇਹਤੀਜੀਲਾਂਵਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਚਉਬੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਹਰਿ
ਪਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਉਬੀ ਲਾਂਵ ਇਹ
ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ
ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖਹੇ ਵਹੁ ਸੁਭਾ
ਵਿਕ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਹੈ
ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ॥

ਹਰਿ ਮੀਠਾਲਾਇਆ ਮੇਰੇਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ
ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਅਰ
 ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਇਆ ਸੋ ਜਗਿਆਸੂ ਨੇ ਰਾਤਦਿਨ ਹੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ
 ਲਾਈ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲ ਪਾਇਆ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿਨਾਮਿ
ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥ ਸੁਆਮੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲਿਆਹੈ ਇਹੀ
 ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਐਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਭਾਵਖੁਈ
 ਪ੍ਰਕਟ ਹੋਈ ਹੈ (ਚਿੰਦਿਆ) ਬਾਂਛਿਤ, ਚਾਹਿਆ (ਸੁਆਮੀ) ਪਤਿ, ਸੁਆਮੀ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਠਾਕੁਰਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ਧਨਿਹਿਰਦੈ
ਨਾਮਿ ਵਿਗਾਸੀ ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸਾਮ੍ਹਣ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
 ਰੂਪ ਵਿਆਹ ਰਚਾਇਆ ਤ ਤ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇਮੈਂ ਜਪ
 ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ ॥ (ਠਾਕੁਰ) ਸ੍ਰੀਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ, ਸਾਲਗਰਾਮ, ਵਿਭਨੁ
 (ਕਾਜ) ਬਿਵਾਹਾਦਿ ਮੰਗ ਲਕਾਮ । (ਧਨਿ) ਇਸਤੀ (ਵਿਗਾਸੀ) ਅਤੰਦ ਹੋਣਾ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਚਉਥੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ
ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥ ੪ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੋਂ ਚਉਥੀ ਲਾਵੈ
 ਭਾਵ ਭੁਮਤਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਨਾਸੀ ਹਰੀ ਰੂਪ ਵਰ ਪਾਇਆ ਭਾਤ ਨਿਜ ਸ-
 ਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ॥ ੪ ॥ ੨ ॥

ਇਤਿ ਅਨੰਦ ਨਿਰਣਯ ਐਰ ਲਾਵਾਂ ॥

ਜਿਨ ਮੱਚੇ ਧਰਮ ਅਭਿਲਾਖੀਓਂ ਨੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ
 ਕੇ ਲੇਖੇਂਕਾ ਖੰਡਨ ਦੇਖਨਾ ਹੋ ਤੋ ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ
 ਕੀ ਰਚਿਤ ਨੀਚੇ ਛਪੀ ਪੁਸਤਕੇਂ ਦੇਖੋ

੧ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਜਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਟਾਯਪ ਮੇਂ
 ਸਫੇ ੪੮੦ ਕੀ ਪੁਸਤਕ ਮਲ ॥॥

੨ ਖਾਲਸਾ ਕੁਰੀਤੀ ਨਿਵਾਰਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ॥

੩ ਅਨੰਦ ਖੰਡਨ ਬਿਵਾਹ ਮੰਡਨ ” ॥३॥

੪ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਘਰ ਮੇਂ ਦੁਰਗਾ ਪੂਜਨ ਨੰ: ੨ ” ॥੩॥

੫ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਸਮੀਖਜਾ ਨਵੀਨਮਤ
 ਪ੍ਰੀਖਜਾ ” ॥੩॥

੬ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਜਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ਸਃ੩੩੫ ਕੀ ॥੩॥

੭ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਘਰ ਮੇਂ ਦਾਨ ਬਿਧੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ਸਫੇ ੧੦੬ ॥

੮ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਪੋਲ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ॥

੯ ਸਿਖੇਂ ਕੀ ਬਾਜ਼ੁਲ ਅਰਜ਼ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀ ॥

੧੦ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤਮਰਦਨ ਬੱਜਰ ਸਫਾ ੫੦੦

ਕਾ ਪੁਸਤਕ ਯਥਾਨਾਮ ਤਥਾ ਗੁਣ ਛਪਣੇ
 ਕੀ ਤਜ਼ਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ॥

੧੧ ਅਨੰਦ ਨਿਰਣਯ ਗੁਰਮੁਖੀ ॥

ਪੁਸਤਕ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਪਤਾ--ਮੁਕਾਮ ਰੋਪੜ

ਡਾਕਖਾਨਾ ਖਾਸ ਜਿਲਾ ਅੰਬਾਲਾ

ਮੰਤਰਾਮ ਔਰ ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਧਰਮ ਮਹਾਂ ਮੰਡਲ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਹੋ ਕਿਸਾ

(੧) ਯਦਪਿ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸਿ ਲੁਖਨਾ ਭਾਈ ਮੋਹਨਸਿੰਘ ਵੈਦ ਕੀ ਤਰਫਸੇ ਛਪਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਾਈ ਮੋਹਨਸਿੰਘ ਜੀ ਉਸਕੇ ਸਫੇ(ਹ) ਪਰ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸੱਜਣੇ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਨਾਲ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਹਮ ਇਸ ਟੈਕਟ ਕੋ ਉਨ ਕੀ ਬੁੱਧਿ ਬਲ ਕਾ ਨਮੂਨਾ ਨਾ ਸਮਝੇਂਗੇ ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਸੇ ਸਵਾਰਥਿਯੋਂ ਕੋ ਢੋਲ ਕਾ ਪੋਲ ਖਯਾਲ ਕਰੇਂਗੇ ॥ ਪਸ਼ਨ ਕੇ ਆਇ ਮੇਂ ਵੈਦ, ਉਤਰ ਕੇ ਆਇ ਉਤਰ ਲਿਖੇਂਗੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸਫਾ ਸਤਰ ਲਿਖੀ ਹੈ ਉਕਤ ਟੈਕਟ ਕਾ ਸਫਾ ਸਤਰ ਸਮਝਨਾ ॥

(੨) ਜਹਾਂ ਉਤਰ ਲਿਖਾ ਹੋਗਾ ਵਹਾਂ ਮੇਰਾ (ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ) ਕਾ ਲੇਖ ਸਮਝਨਾ ॥

(੩) ਮਿਤ੍ਰੋ ! ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੈਦ ਕੇ ਲੇਖ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਹੁਤ ੨ ਬਾਰ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਕਾ ਖੰਡਨ ਏਕ ਹੀ ਬਾਰ ਕਰਕੇ ਵੈਦ ਜੀ ਕੇ ਲੇਖ ਕੀ ਤਰਹ ਪੁਨਰੁਕਤਿ ਦੋਸ਼ ਸੇ ਬਚਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ (ਗੁਰ ਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ) ਕੋ ਬੀਚ ੨ ਕੇ ਸਫੇ ਸਤਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹੈਂ ॥

(੪) ਇਸ ਰਿਸਾਲੇ ਕੇ ਪਸ਼ਚਾਤਹਮਏਕ ਔਰ ਰਿਸਾਲਾ ਛਪਵਾਏਂਗੇ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਤੱਤਖਾਲਸਾ ਕਾ ਅਗਯਾਨ) ਹੋਗਾ ਉਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕੀ ਚਾਲੀ ਪੌਰੀਯੋਂ ਕੇ ਅਰਥ ਚਾਰ ਲਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸੇ ਵੈਦ ਜੀ ਔਰ ਉਨਕੇ ਸਹਕਾਰਿਯੋਂ ਕੀ ਔਰ ਧਰ ਠਿਕਾਨੇ ਹੋ ਜਾਯਗੇ ॥

(੫) ਬੰਦ ਜੀ ਕੀ ਸਦਰਿਸ਼ ਬਾਬੂ ਬਚਨਸਿੰਘ ਪਲੀਡਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਿਵਾਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੀ ਦੁਰਗਾ ਪੈਸ ਕੇ ਛਪੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਕਪੋਲ ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਿਸਾਲਾ ਛਪਾ ਹੈ “ਜੈਸਾ ਮੂੰਹ ਵੈਸੀ ਚਪੇੜ” ਸੋ ਉਸਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ “ਜੈਸੀ ਰੂਹ ਤੈਸੇ ਫਰਿਸ਼ਤੇ” ਨਾਮਕ ਰਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਗਾ। ਬਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਉਨਕੇ ਲੇਖ ਮੇਂ ਦੁਰਬਚਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨਾ ਬਜ਼ਰਬ ਹੈ ਇਸੀ ਪਕਾਰ ਸਰਦਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਤਰ ਲਿਖ ਕਰ ਮੁਰਖਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਉਤਰ ਸੂਖਮਤਾ ਸੇ ਇਸੀ (ਅਨੰਦ ਖੰਡਨ ਬਿਵਾਹ ਮੰਡਨ) ਮੇਂ ਆਚੁਕਾ ॥

(੬) ਮਿਤ੍ਰੋ ਮੇਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋਗਿਆ ਥਾ ਇਸ ਕਾਰਣ ਛਪਨੇ ਮੇਂ ਢੇਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ॥

ਹ0 ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ

ਅਥ ਅ-^{੨੪੬} ਉਨ ਬਿਵਾਹ ਮੰਡਨ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ੳ) ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੧੨ ਤਕ। ਬੋਹੜੇ ਹੀ ਇਨ ਬੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਇਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਸਜਨ ਜੀਨੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜੇਹਾ ਰਸਾਲਾ (ਪੁਸਤਕ) ਦਿਖਾਯਾ ਜਿਸਦਾ ਨਾਉਂ ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਸਾਲੇਦਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਜੀਦੀ ਆਗਯਾ ਅਨੁਸਾਰ ਛਪਨਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਚਿਤ ਬੜਾਹੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਰ ਜਾਣਿਆਂ ਕਿ ਅਜੇ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਮੰਦ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਭੂਸ਼ਣਾਂ ਵਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਭਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਜੇਹੇ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧੀ, ਮੰਦ ਅਤੇ ਭੱਦੇ ਲੇਖ ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰੋਮਣੀਆਂ ਦੇ ਮਾਨ ਨੂੰ ਭੀ ਵਟਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂਦੀ ਵਿਦਯਾ, ਵਿਚਾਰ, ਬੁਧੀ ਪਰਭੀ ਭਾਰੀ ਹਾਸੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਜੀਦੀ ਆਗਯਾ ਅਨੁਸਾਰ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਛਪਨਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਨਾ ਜਿਸ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋ ਜਾਏ ਬੁਧੀ ਵਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਜੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾ ਜੀਕੇ ਵਿਚਾਰ ਅਰਥ ਹੀ ਛਪਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਨੇਕ ਕੌਮਾਂ ਬੜੀ ੨ ਬੁੱਧਵਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਆਪ ਕੀ ਕੌਮ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਮੰਦ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਹੋ ਜਾਏ। ਵੈਦ ਜੀ (ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਕੋ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਦੇ ਅਤੇ ਭੱਦੇ ਆਦਿ ਲਿਖਨਾ ਆਪ ਕੀ ਮਹਾਨ ਅਗਯਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕੇ ਮਾਨ ਕੋ ਵੱਟਾ ਲਗਾਵੇ ਔਰ ਉਪਹਾਸ ਕਰੇਗਾ ਉਸਕੋ ਲੋਕ ਪਲੋਕ ਦੁਖ ਹੋਗਾ ਆਪ ਹੋਸ਼ ਮੇਂ ਆਓ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਮਦ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ੳ) ਸਤਰ ੧੪ ਸੇ ੨੦ ਤਕ। ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਥਮੂਨ ਪੜ੍ਹਕੇ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀ ਦੇ ਗਣ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵ ਵ ਕੌਮੀ ਪਿਆਰ ਵਲ ਵੇਖਕੇ ਚਿਤ ਵਿਚ ਇਹ ਭੀ ਉਪਜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖੋਟੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਰਬੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਿ-ਆ ਹੋਇਆ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜੜ੍ਹੀਂ ਤੇਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰਖਕੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤਤਪਰ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕੇ ਹੀ ਚਿਤ ਵਿਚ ਵੇਸ਼ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਨਾ ਲਿਖਨਾ। ਭਾਈ ਜੀ ਵੋਹ ਖੋਟਾ ਆਦਮੀ ਕੌਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਪਣੀ ਨਾਮ ਲਿਖਨੇ ਦਾ ਡਰ ਹੈ ਔਰ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਬੁਧੀਵਾਨ ਨੀਤਗਤ ਔਰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ

ਔਰ ਦਯਾਲੂ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈਂ ਵੇਹ ਕਿਸੀ ਖੋਟੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਚਾਲ ਪਰ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਤੇ ਆਪਕਾ ਲਿਖਨਾ ਸੁਪਨ ਕਾ ਬਰਜ਼ਾਟਵਤ ਮਿਥਿਆ ਸਿੱਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਆਪ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਸ੍ਰੋਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਉਕਤ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ਅ) ਸਤਰ ੧੭ ਸੇ ੧੮ ਤਕ। ਏਸਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਤੋਂ ਭੀ ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ (ਆਨੰਦ) ਦੇ ਕਦੇ ਵਿਰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਦੇ ਇਤਯਾਦਿ ਸਾਰੇ ਸਵੇਮੇਂ ਲੇਖਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀ ਅਬ ਭੀ ਅਨੰਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਬਿਵਾਹ ਲੀਏ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਅਨੰਦ ਗੁਰਬਾਨੀ ਸਮਝ ਕਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪੜ੍ਹੇ ਅਗਰ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਜਗਾ ਆਨੰਦ ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀ ਕੀ ਹੋਤੀ ਤੋ ਆਪਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਟਿੱਕਾ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਸਪੁਤ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਜੀਕਾ ਬਿਵਾਹ ਅਨੰਦ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕਰਤੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਕਿਯਾ ਇਸਸੇ ਸਾਫ਼ ਪ੍ਰਗਟਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਆਪਕੀ ਆਨੰਦ ਵਿਧੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤ ਔਰ ਸਦੇਵ ਸੇ ਵਿਰੁਧਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਭੀ ਕਿਸੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮੇਂ ਆਜਤਕ ਕਿਸੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਯਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ੲ) ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੩ ਤਕ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਦਾ ਰਚਿਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਨਾਮ “ਚਾਰ ਭਾਗ” ਸੀ ਔਰ ਸਫਾ (ਸ) ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੨ ਉਸਵਿਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਇਕਾਰਤ ਲਿਖੀ ਪਾਈ ਜੋ ਅਨੰਦ ਦੀ ਤਾਈਂਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਚਾਰ ਭਾਗ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਜੀ ਕਾ ਰਚਾ ਹੁਆ ਜੋ ਆਪ (ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼) ਸਫਾ (ੲ) ਸਤਰ ੧੨ ਔਰ ੨੦ ਸੇ ੨੫ ਤਕ ਖੁਦ ਮੁਸੱਨਵੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਨ ਕੋ ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਛਪਵਾਨੇ ਕੀ ਇਮਦਾਦ ਰਜਾਸਤ ਨਾਭੇ ਮੇਂ ਮਿਲੀ ਔਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਹਾਦਰ ਵਾਸੀ ਨਾਭਾ ਕਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਮਏ ਦਰਬਾਰਕੇ ਅਦਾਕਰ ਨੇ ਵਾਲਾ ਖੁਦ ਮਾਨਤੇ ਹੈ। ਭਾਈ ਜੀ ਸਚ ਤੋ ਯੋਹਹੈ ਕਿ ਆਪਨੇ ਉਕਤ ਗ੍ਰੰਥ ਆਖੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਯਦਿ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਤੋ ਚਾਰ ਭਾਗ ਨਾ ਲਿਖਤੇ ਰਹੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਨਾਮ (ਸਿਵ ਪ੍ਰੇਮਹਰਿਜਾਨ) ਹੈ ਆਪਕੋ ਕਿਸੀ ਨਾਭਾ ਨਿਵਾਸੀ ਦੁਸ਼ਟਾਤਮਾ ਪ੍ਰਪੰਚੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕਰਦਿਯੇ ਹੋਂਗੇ। ਜੋ (ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼) ਸਫਾ (ਹ) ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੮ ਜਿਨਾਂ ਸਜਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਉਤ੍ਰ ਲਿਖਾ। ਭਾਈ ਜੀ ਉਹ ਐਸੀ ੨ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੀ ਮੁਰਖਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਵਾ ਲਈ। ਰਹਾ ਇਨਾਮ ਪਰ ਆਪਕਾ ਅਗੰਜਾਨ। ਸੋ ਇਨਾਮ ਹਰੇਕ ਲਿਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਪਕੋ ਰੁਮਖਿਆਲ

ਸਰਦਾਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਲੀਡਰ ਲੁਏਹਾਣਾ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ੨੭ ਸਤੰਬਰ ਸੰਨ ੧੯੦੫ ਈ: ਕੇ ਪਾਉਨੀਅਰ ਅੰਗ੍ਰੇਜੀਅਖਬਾਰ ਮੇਂ ਏਕਹਜਾਰ ਰੁਪਯਾ ਦੇਨੇ ਕਾ ਇਨਾਮ ਲਿਖਾ ਬਾ ਜਿਸ ਕੀ ਤਸੱਲੀ “ਖਾਲਸਾ ਕੁਰੀਤੀ ਨਿਵਾਰਨ” ਰਸਾ ਲੇ ਦੁਵਾਰਾ ਕਰ ਦੀ ਬੀ ਜੋ ਆਜ ਤਕ ਮੌਨ ਹੈਂ। ਜਿਸਮੇਂ ਆਪਕੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਕਲਈ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਕੀ ਸਦਿਸ਼ ਗੁਪ ਰੁਪ ਸੱਜਨ ਔਰ ਭਾਈਜੀਓਂ ਕੋ ਬੇਨਾਮੀ ਕਰਕੇ ਉਦ ਨਹੀਂ ਲੀ ॥

ਵੈਦ

ਉਤ੍ਰ

ਸਫਾ (ਸ) ਸਤਰ ੪ ਸੇ ੧੭ ਤਕ। ਅੰਧ ਪਰੰਪਰਾ ਸੇ ਅਨੰਦ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੇਂ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੇ ਤੀਨ ਪ੍ਰਮਾਨ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ॥
 ਦ ਜੀ ਉਕਤ ਚਾਰ ਭਾਗ (ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀਜਾਨ ਗ੍ਰੰਥ) ਟਾਇਟਲ ਪੇਜ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਸਫੇ ਪਰ ਦੇਖੋ ਗ੍ਰੰਥ ਰਚਤਾ ਕੀ ਯੋਗ ਪ੍ਰਗਤਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ--“ਐ ਭਾਈਓ ਜੋ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖਤਾਹੂੰ ਇਨ ਕੋ ਅਸ੍ਰਮੇਧ ਗ੍ਰੰਥਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਕਰ ਦੇਖੋ ਹਰੇਕ ਬਾਤ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇ ਅਸ੍ਰਮੇਧ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਅੱਛੀਤਰਾਂ ਸੇ ਪੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਹਮਾਰਾ ਤੁਮਾਰਾ ਮਾਰਗ ਵਹੀ ਬਾ ਜੋ ਅਸ੍ਰਮੇਧ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥” ਕਿਉਂ ਵੈਦ ਜੀ ਜਬ ਉਕਤ ਗ੍ਰੰਥ ਰਚਤਾ ਅਪਨਾ ਮਾਰਗ ਅਸ੍ਰਮੇਧ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਲੇਖਾਨੁਸਾਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤੋ ਬਤਾਓ ਅਸ੍ਰਮੇਧ ਗ੍ਰੰਥ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕਹਾਂ ਹੈ। ਜਿਸਕੀ ਆਪ ਸਿਧੀ ਮੇਂ ਛਲ ਕਪਟ ਕਰਤੋ ਹੋ ਵੇਹ ਤੋ ਬੰਧਤਾ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਨਾਸਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਉਕਤ ਸ਼ਿਵਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀਜਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਸਫਾ ੮੮੬ ਸਤਰ ੩ ਸੇ ੬ ਤਕ ਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਆਪਕੇ ਸਿਧਾਂਤਕੀ ਜੜ ਕਟਗਈ ॥ ਯਥਾ--“ਐ ਭਾਈਓ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰੋਗੀ ਤਿਰ ਦੇਖਨਾ ਤੁਮਾਰੀ ਸੰਤਾਨ ਕੈਸੀ ਨੇਕ ਔਰ ਭਾਗ ਸੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ।” ਲੇ ਭਾਈ ਜੀ ਯਦਿ ਆਪ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੇ ਮਾਨਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਗਤਾ ਕਰੋ ਤੋ ਹਮ ਚਾਰ ਭਾਗ ਸੇ ਹੀ ਆਪਕਾ ਮਤ ਖੰਡਨ ਕਰਨੇਕੋ ਪੂਰੇ ਤਯਾਰ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ (ਸ) ਸਤਰ ੨੨ ਸੇ ਸਫਾ (ਹ) ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੩ ਤਕ। ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਦੇ ਟਾਈਟਲਪਰ “ਸਰ ਬਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਅਰਥ” ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਪਰ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਕਿ “ਇਸ ਲੇਖਕਾ ਜੋ ਸ਼ਖਸ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰ ਸਭ ਤਖਤੋਂ ਅਰ ਕੁਰਦੁਆਰਿਓਂ ਔਰ ਤਮਾਮ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਰਾਇ ਸੇ ਉਤ੍ਰ ਦੇਕਰ ਹਮਾਰਾ ਇਤਮੀਨਾਨ ਕਰਾ ਕਰ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਕਰ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਸਿੱਧ ਕਰੇ ਤੋ ਦੋ ਮਾਹ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਯਾ ਇਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ” ਪੰਤੂ ਸੰਮਤ ਮਿਤੀ ਤਾਰੀਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਤਾਰੀਖ ਕਾ ਬਗੜਾ ਨਿਕੰਮੇ ਸਫੇ ਕਾਲੇ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਸਤਕੋਂ ਪਰ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਪਰੰਤੂ ਅਨੰਦ

ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ੧੫ ਵੈਸਾਖਕੋ ਛਪਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸਾਮਨੇ ਧਰਾਹੇ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਸ਼ਾਯਦ ਕਿਸੀ ਸੱਜਨ ਨਾਭਾ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਪਰੂਫ ਹੀ ਨਾ ਭੇਜ ਦਿਯਾ ਹੋ ਕਿ ਉਤਰ ਜਲਦ ਛਪ ਜਾਵੇ। ਤਾਰੀਖ ਕਾ ਬਗ਼ਤਾ ਤਬ ਯੋਗਤਾ ਬਾ ਜੋ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰ ਸਭ ਤਖਤੋਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰਿਯੋਂ ਔਰਤਮਾਮ ਖਾਲਸਾਕੀ ਰਾਯ ਹੋਤੀ ਜਿਸਕਾ ਬਿਕਰ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਬਾ ਆਪ ਗਪੌੜੇ ਹਾਂਕ ਕੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਉਡੀਕਦੇ ਹੋਂਗੇ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਤੇ ਤੋ ਡਾਕ ਮੇਂ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤਾ। ਬਿਥਾ ਮੂੰਹ ਪਸਾਰੇ ਮੱਖੀਆਂ ਪੜਤੀ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ਹ) ਸਤਰ ੫ ਸੇ ੮ ਤਕ। ਬੋੜੇ ਜੇਹੇ ਹੀ ਇਨ ਗੁਜਰੇਹਨ ਤਦ ਇਸੇਮਹੀਨੇ (ਜੂਨ ੧੯੦੮) ਵਿਚਹੀ ਇਹ ਰਸਾਲਾ ਸਾਡੇ ਹਥ ਆਇਆ ਤੇ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਸੱਜਨਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ (ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਧਨਵਾਦੀ ਹਾਂ) ਇਸਦਾ ਉਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਇਤਯਾਦਿ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸੱਜਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁੱਮ ਕਿਉਂ ਰਖਾ। ਗੁੱਮ ਨਾਮ ਤੋ ਕੁਸੱਜਨਾ (ਖੋਟੇ ਪੁਰਖੋਂ) ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਸਾਬ ਕਲੰਕ ਲਗੇ ਉਨਕਾ ਸੱਜਨ ਨਾਮ ਲਿਖਨਾ ਆਪਕਾ ਅਗ਼ਜ਼ਾਨ ਹੈ। ਯਦਿ ਸੱਜਨ ਹੈਂ ਤੋ ਉਨਕਾ ਖੋਟ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਨਾਮ ਗੁੱਮ ਕਿਉਂ ਰਖਾ। ਭਾਈ ਜੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਾਂ ਕਿਸੇ ਖੋਟੇ ਆਦਮੀ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਆਪ ਕੇ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਖੋਟੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਪਤ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਤੇਹੈਂ। ਮਹੀਨਾ ਛੋੜ ਚਾਹੇ ਆਪ ਉਸੀ ਇਨ ਉਤਰ ਲਿਖ ਦੇਤੇ ਪਰੰਤੂ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇ ਬਗ਼ੈਰ ਰੁਪਏ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਪੂਰੀਹੋਨੀ ਕਠਨਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ (ਹ) ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੧੩ ਤਕ। ਅਸੀਂ ਜੂਏ ਬਾਜਾਂ ਜੈਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਨਾਹੀਂ ਅਜੇਹੇ ਇਨਾਮਵੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਾਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਕੇ ੧੦੦੦) ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਇਨਾਮ ਜੂਏਬਾਜਾਂ ਜੈਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੋ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ। ਔਰ ਆਪਨੇ ਇਸੀ ਟੈਕਟ (ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼) ਸਫਾ ੪੩ ਔਰ ੭੨ ਪਰ ਉਕਤ ੧੦੦੦) ਰੁਪਏ ਕਾ ਇਨਾਮ ਲੇਨੇਕੇ ਲੀਏ ਮੂੰਹ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਮੱਖਿਕਾ ਹੀ ਗੁੱਸ ਹੋਂਗੀ। ਧੰਨ ਆਪਕੀ ਔਰ ਆਪਕੇ ਪੰਥ ਸੇਵ ਕੋਂ ਕੀ ਸਫੇ ੫ ਮੇਂ ਲਿਖੀ ਨਿਰਲੋਭਤਾ ਕੀ ਬੂਠੀ ਭੀਂਯ ਜੋ ਠਗੀ ਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂਤ੍ਰੇਂ ਮੇਂ ਮੌਜ ਉੜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯੇਹ ਤੋ ਆਪਕੋ ਯਕੀਨ ਬਾ ਕਿ ਹਮ ਸੇ ਉਤਰ ਯਬੋਚਿਤ ਨਾ ਬਨ ਆਵੇਗਾ ਇਸ ਕਾਰਣ ਰੁਪਯਾ ਨਾ ਮਿਲੇਗਾ ਪਸ ਕੇਹ ਦਿਯਾ ਹਮ ਐਸਾ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਗੀਬੜ ਗਿਰ ਪੜਾ ਦੇਏ ਮੇਂ ਕਹ ਯਾਰੋਂ ਕਾ ਮੁਕਾਮ ਹੀ ਸਹੀ। ਨਹੀਂ ਤੋ ਤਾਰੀਖ ਕਾ ਬਾ

ਗੜਾ ਉਸੀ ਮਹੀਨੇ ਮੇਂ ਉਤਰ ਲਿਖਨਾ ਕਿਉਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਪਨੇ ਇਨਾਮ ਕੇ ਜੂਏ ਬਾਜਾਂ ਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੈਸਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਉਤਰ ਆਪ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਲੀਡਰ ਲੁਏਹਾਨੇ ਸੇ ਪੁਛੇਂ ਉਨੇਂ ਨੇ ਪਲੀਡਰ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪਾਉਨੀਅਰ ਵਾਲੇ ਮੇਂ ੧੦੦੦)ਕੀ ਸ਼ਰਤ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈ ਥੀ ਐਰ ਫਿਰ ਜਬ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਖਾਲਸਾ ਕੁਰੀਤ ਨਿਵਾਰਣ) ਨਾਮ ਉਤਰ ਛਪਾ ਫਿਰ ਉਸਕਾ ਪ੍ਰਤਿਉਤਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਾ ਦਿਯਾ ਵੇਦ ਜੀ ਅਬ ਆਪ ਉਨਸੇ ਪੁਛੋ ਕਿ ਬੂਠੀ ਸ਼ਰਤ ਕਿਉਂ ਲਗਾਈ ਥੀ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ (ਹ) ਸਤਰ ੧੩ ਸੇ ੨੦ ਤਕ । ਕੇਵਲ ਸਚਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਰ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਅਸੂਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਮੁਖ ਰਖਕੇ 'ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ' ਦਾ ਗੁਰਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਖੰਡਨ ਕਰ ਦੇਂ ਹਾਂ ਜਿਸਤੋਂ ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਕਰਤਾ ਜੀ ਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹ ਇਸ ਸੱਤ ਵਿਚਾਰ ਅਰ ਗੁਰਮਤ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਆਪਨੇ ਹਿੰਦਯ ਦੀ ਮਲਿਨਤਾ ਸਾਫ ਹੋਣ ਦੇਣ ਯਾ ਅਜੇ ਭੀ ਸੁਾਰਥ ਗ੍ਰਸਤ ਵਾਂਜੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਦੇ ਇਸਟੈਕਟ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼ ਮੇਂ ਸਚਾਈ ਕਾ ਤੋ ਵੈਸ਼ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਦਾਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੇਕ ਭੱਦਰ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸੇ ਦੁਰਬਚਨ ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਲਿਖੇ ਹੈਂ । ਵੈਦ ਜੀ ਯਥਾਰਥ ਮੇਂ ਆਪ ਵਿਰੋਧ ਵਾਸਤੇ ਬੇ ਅਸੂਲੀ ਚਰਚਾ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਅਸਮਰਥ ਹੋਤੇ ਹੁਏ ਗੰਮ ਨਾਮੀ ਕੁਝ ਸਜਨੋਂ ਕੀ ਮਦਦ ਲੀ ਔਰ ਗੁਰਮਤ ਇਤਹਾਸੋਂ ਕੋ ਪਰਸਪਰ ਬਿਰੋਧਕੇ ਕਾਰਣ ਬੂਠੇ ਸਿੱਧ ਕਰਦੀਆ ਜੋ ਆਪ ਅਪਨੇ ਲੇਖਕੋ ਸਤ ਵਿਚਾਰ ਔਰ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਲੇਖਕੋ ਗੁਰਮਤ ਅਗਿਆਨ ਦਿਲ ਦੀ ਮਲਿਨਤਾ ਔਰ ਸਵਾਰਥਪਨਾ ਬਤਾਨਾ ਕਤੂਜ਼ੀਕੇ ਖਟੇ ਬੇਰੇਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਰੂਪ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮੂੰਹ ਮੀਯਾਂ ਮਿੱਠੂ ਕੇ ਸਵਾਇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ (ਕ) ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੨ ਤਕ । ਅਰ ਉਕਤ ਰਸਾਲੇ 'ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ' ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨਿਸਟ ਸਵਾਰਥ ਅਰ ਪਾਣੀ ਰਿੜਕਨ ਤੋਂ ਛੁਟ ਲਾਭਦਾਯਕ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ।

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਵਿਚਾਰ ਰਿਸਾਲਾ ਆਦਿ ਪਾਤ੍ਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਆ ਕਿ ਉਸਮੇਂ ਸਵਾਰਥ ਕੀ ਰੀਧ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਜੋਂ ਕਿ ਧਰਮਾਤਮਾ ਧਰਮ ਰਖਯਕ ਜੀਕੀ ਉਰ ਸੇ ਵਿਚਾਰਾਰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁਆ ਹੈ । ਜੋ ਆਪ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰ) ਕੋ ਪਾਣੀ ਰਿੜਕੇਨਾ ਬਤਲਾਤੇ ਹੋ ਸੋ ਤੋ ਪਾਣੀ ਮੂਰਖ ਰਿੜਕਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਭੀ ਮੂਰਖ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਆਪਨੇ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਕਾ ਖੰਡਨ ਰੂਪ ਰਿੜਕਾ । ਇਤੀ ਬੁਮਿਕਾ ਖੰਡਨ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ਪਹਿਲਾ ਪਿੰਗਲ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਪਾਰਥਨਾ ਮੇਂ ਕਵਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਲਕ ਭੀ ਐਸੇ ਮੋਟੇ ਦੂਖਣੋਂ ਕੋ ਕਵਿਤਾ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦਜੀ ਯਦਿ ਆਪਕੀ ਸਦਿਸ਼ ਖੋਟੋਂਕੀ ਪੜਤਾਲ ਹਮ ਕਰਨੀ ਪਾਰੰਭ ਕਰਦੇ ਤੋ ਏਕ ਪ੍ਰਿਥਕ ਹੀ ਪੁਸਤਕ ਬਣ ਜਾਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਸਥਾਲੀ ਪੁਲਾਕ ਨਜਾਇ ਸੇ ਏਕ ਦੋ ਮੋਟੀ ੨ ਥਾਤੇਂ ਇਖਲਾਤੇ ਹੈਂ ।

ਪਹਿਲੇ ਦੋਹੇ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਦਮੇਂ ਏਕ ਮਾਤ੍ਰਾ ਸ਼ਿਖਾਦਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ । ਦੂਸਰੇ ਦੋਹੇ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਦ ਮੇਂ ਜਤੀ ਭੰਗ ਹੈ ੧੨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਔਰ ਤੀਸਰਾ ਪਾਦ ਭੀ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ ।

ਤੀਸਰੇ ਦੋਹੇ ਕੇ ਚੌਥੇ ਪਾਦ ਮੇਂ ਏਕ ਮਾਤ੍ਰਾ ਸ਼ਿਖਾਦਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ ।

ਚੌਥੇ ਦੋਹੇ ਕਾ ਚੌਥਾ ਪਾਦ ੧੨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ ।

ਪਾਂਚਮੇ ਦੋਹੇ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਦ ੧੨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ ।

ਪਾਂਚਮੇਂ ਦੋਹੇ ਕਾ ਚੌਥਾ ਪਾਦ ੧੪ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੈ ।

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨ ਸੇ ਸਤਰ ੮ ਤਕ ॥ ਨਾਭੇ ਦੇ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸਨੇ ਕਥ ਚਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਚਾਲ ਫੜੀਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੰਮ ਗੁਰਮਤਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸ

ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀਦਾ ਨਾਮ ਜੜ ਦੇਣਾ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਸਤਕਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਹੁਣ ਇਕ ਰਸਾ ਲਾ “ਅਨੰਦ ਥਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਨਾਮਕ ਛਪਿਆ ਹੈ । ਲੇਖਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਨਾਭੇ ਕੇ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਲ ਨਹੀਂ ਫੜੀ ਜੈਸੇ ਲੇਖ ਲੋਗ ਛਪਵਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਛਾਪ ਦੋਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਕੇ ਹੁਕਮ ਬਿਨਾ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਆਪਕੋ ਐਸੀ ਨਿਕਮੀ ਦਲੀਲ ਲਿਖਨੇਮੇਂ ਈਸ਼੍ਵਰਕਾ ਭਯ ਚਾਹੀਏ “ਆਪਕਾ” ਵਜ਼ੀਰਹਿੰਦਪ੍ਰੇਸ” ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੀ ਐਸੇਹੀ ਕਰਤਾਹੇ ਦੇਖੋ ਅਖਬਾਰ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ ਜਿਲਦ ੫ ਨੰਬਰ ੪੪ ਅਕਤੂਬਰ ੫ ਸੰਨ ੧੯੦੪ ਸਫਾ ੧੧ ਲਿਖਤ ਪੜਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ ਹੋਵੇ ਸਃ ਸਃ ਮਾਰਫਤ ਦਫਤਰ ਖਾਲਸਾਸਮਾਚਾਰ ਸ੍ਰੀਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ” ਮਿਤ੍ਰੇ ਵੈਦ ਜੀ ਕਾ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਪਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵੈਦ ਜੀ ਲਿਖਤੇ ਹੁਏ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਸਫਾ ੪੦ ਪਰ ਲਿਖੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੰਭ ਕੀ ਕਲਈ ਖੁਲ੍ਹਾਈ । ਜੋ ਦੇਗਾ ਕੋ ਦੇਘਾ ਲਿਖਤੇਹੈਂ । ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਆਪਨੇ ਭੀ ਸਮਰਪਨਮੇਂ ਜੜ ਦੀਆਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਆਪਕੋ ਮਿਥਯਾ ਲੇਖ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼ ਕੀ ਇਸ਼ਤ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀਂ । ਵੈਦ ਜੀ ਅਨੰਦ ਥਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਰਸਾਲੇਕੇ ਕਰਤਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਔਰ ਬੁਧੀਮਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੇ ਥਿਵਾਹ ਔਰ ਉਨਕੀ ਸੰਤਾਨ ਕੀ ਨਜ਼ਾਰੋਂਕੋ ਅਨੰਦ ਥਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ

ਰਸਾਲੇ ਰੂਪੀ ਕੁੱਜੀ ਮੇਂ ਸਮੁੰਦਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਸਤ ਅਸਤਤ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਹਠ ਧਰਮੀ ਸੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤੇ। ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜੋਂ ਕਾ ਵਾਕ ਹੈ। “ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰਾ”॥

ਵੈਦ ਸਭਾ ੨ ਸਤਰ ੧੫ ਸੇ ੧੯ ਤਕ। ਅਰ ਭੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਖਾਹ ਮੁਖਾਹ ਪਬਲਕ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਹੇਠ ਲਿਆ ਕੇ ਜਿਨਹਾਂ ਦਾ ਨਿਮਕ ਖਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਸ ਨੂੰ ਅਛਾਦਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ ਹੈ ਇਸ ਨਜਾਇ ਦੇ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਰਸਮਾ ਨਾਲ ਕੀ ? ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ਼੍ਰੀ ੧੦੮ ਯੁਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬਹਾਦਰ ਨਾਭਾ ਕੋ ਭੋਲੇ ਲਿਖਨੇ ਸੇ ਹਮੇਂ ਬੜਾ ਦੁਖ ਹੂਆ ਅਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਕਿ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਗਿਆ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ। ਪਾਪੇ ਪਾਤਸਾਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਵੇਖਣਕਉ ਪਰਪੰਥ ਕੀਆ (ਆਦਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) ਜੋ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਕੋ ਭੋਲੇ ਜਿਸਕਾ ਅਰਥ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਮੂਰਖ ਆਦਿ ਕੁਤਸਿਤ ਪ੍ਰਕ੍ਰਣ ਮੇਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਲਿਖਨਾ ਆਪਕੋ ਵੈਦ ਪਨੇ ਕੋ ਕਲੰਕਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਵੈਦ ਤੋ ਬੁਧੀਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਨਿਰਬੁਧੀਓਂ ਸੇ ਬੜਾ ਕਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਨੁਕਤਾ ਚੀਨੀ ਕਰਨੇ ਪਰ ਕਾਰਾ ਗਾਰ (ਜੇਲ ਖਾਨੇ) ਕੀ ਸੈਰ ਤਕ ਨੌਬਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋਚ ਸਮਝਕਰ ਲਿਖਾ ਕਰੋ ਔਰ ਨਜਾਇ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਮਹਾਰਾਜੋਂ ਕੋ ਨੀਤੀ ਔਰ ਧਰਮ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਮੁਖਜ ਧਰਮ ਹੈ॥

ਲੈ ਅਬ ਹਮਕੋ ਆਪਕੀ ਹਠ ਧਰਮੀ ਪਰ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਪੜਾ ਕੱਠ ਲਾਕੇ ਸੁਣੋ ਸਨ ਈ: ੧੮੯੮ ਮੇਂ ਦੁਰਗਾ ਪੇਸ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭੇ ਮੇਂ ਹੀ (ਖਾਲਸਾ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ) ਇਸ ਸੁਰਖੀ ਵਾਲਾ ਵਿਗਿਆਪਨ ਛਪਾ ਥਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਖੁਲ੍ਹੀ ਗਾਲੀਆਂ ਨਿਕਾਲੀ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੀ ਓਸ ਵਕਤ ਯਿਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਨ ਕੀਆ ਗਯਾ ਕਿ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਮਜ਼ਹਬੀ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਕਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਸੋ ਗਏ ਥੇ ?

ਵੈਦ ਸਭਾ ੨ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੫ ਤਕ। ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੋਈ ਅਜੇਹਾ ਵਿਦਵਾ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੇਂ ਲਿਖਣ ਕੀ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਤੇ ਚਲ ਕ੍ਰਿਧਰ ਪਿਆ ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਾ ਆਨੰਦ ਦਾ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਆਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਪਰ ਹੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਨਮਿਤ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਸੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਹਮੇਂ ਬਿਵਸ ਕਹਿਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆ ਹੀਨ ਆਪ ਹੈਂ ਜੋ ਔਰੋਂ ਸੇ ਮਦਦ ਲੇਕਰ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਔਰ ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਲੇਖਿਕ ਕੀ ਸ਼ੈਲੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਜੋ ਲੇਖ ਕੇ

ਪ੍ਰਥਮ ਭੂਮਿਕਾ ਕੇ ਤੋਰ ਪਰ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇ ਸੂਖਮਤਾ ਮੇਂ ਦਰਸਾਯਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀਕੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰ ਥਾ ॥ ਯਥਾ ਦਿਜੋਂ ਕੀ ਗੁਰੂ ਨਵਮ ਸੇ ਪਾਰਥਨਾ ॥

(੧) ਯਹਿ ਹਿੰਦੁਨ ਕੇਰੇ ਧਰਮ ਵਧੇਰੇ ਹਾਨਤ ਹਰੇ ਇਸ ਬੇਰੇ ॥ ਤੁਮ ਆਪ ਧਰਾਵੇ ਜਿਉਂ ਤਿਉਂ ਭਾਵੇ ਦੇਰ ਨ ਲਾਵੇ ਨਿਸ ਕੇਰੇ ॥ ਤੁਮ ਬਲੀ ਮਹਾਨੇ ਸਕਤਿ ਨਿਧਾਨੇ ਜਗ ਬਿਦਤਾਨੇ ਰੂਪ ਹਰੇ ॥ ਹਿਤ ਧਰਮ ਧਰਾਵਨ ਤੁਮਰਾ ਆਵਨ ਹੋਯੋ ਪਾਵਨ ਊਪ ਧਰੇ ॥

ਗੁਰੂ ੯ ਜੀ ਕਾ ਦਿਜੋਂ ਕੇ ਉਤ੍ਰ

ਤੁਮ ਸੁਨੋ ਦਿਜੇਸੂ ਫਿਗ ਤੁਰਕੇਸੂ ਜਾਇ ਅਬੇਸੂ ਇਮ ਗਾਵੇ। ਇਕ ਪੀਰ ਹਮਾਰਾ ਹਿੰਦੂ ਭਾਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਲਖ ਪਾਵੇ। ਹੈ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਤਾਕੇ ਆਗਰ ਤੁਰਕ ਕਰੇ ॥ ਤਿਸ ਪਾਛੇ ਤਬਹੀ ਹਮਫਿਰ ਸਭਹੀ ਬਨਹੈਂ ਅਬਹੀ ਤੁਰਕ ਭਰੇ ॥ (ਗੁਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੁਆਦਸ ਵਿਸ਼ਾਮ)

(੨) ਸੁਨ ਬਿਧਿਯਾ ਜਬ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ॥ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਪਤਿਸ਼ਾਹ ਵਿਚਾਰੇ ॥ ਜਗ ਮੈਂ ਬਡੇ ਕਰੇ ਉਤਪਾਤ ॥ ਗੋ ਦਿਜ ਕਾ ਵਹੁ ਕਰ ਹੈ ਘਾਤ ॥ ਦਿਜ ਛਤੀ ਕਾ ਧਰਮ ਉਤਾਰੇ ॥ ਜੰਜੂ ਤੋਰ ਦੀਨ ਨਿਜ ਧਾਰੈ ॥ ਸਵਾ ਮਲਿ ਜੰਜੂ ਲਹਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ॥ ਤਬ ਛਤੀ ਦਿਜ ਹੋਏ ਅਧੀਰ ॥ ਤਿਲਕ ਜੰਜੂ ਰਾਖਨ ਕੇ ਹੋਤ ॥ ਲਯੋ ਉਤਾਰ ਧਰਮਕੇ ਸੋਤ ॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮਨਮੇਂ ਬਿਓਤ ਬਨਾਇ ॥ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦਿੱਲੀ ਆਇ ॥ ਇਤਯਾਦਿ ॥ (ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਆਇ ੮)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਯਾ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰਥਾ॥

(੧) ਮਹਾਂਦੀਨ ਤੁਮ ਅਗੂ ਪਠਾਯੋ॥ ਦੇਵੀਦੁਆਲੇ ਜਿਨੈ ਗਿਰਾਯੋ॥ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਨਿਵਾਜ ਵਿਥਾਰੀ ॥ ਤਾਕੇ ਦੂਰ ਕਰਹੁਗੇ ਭਾਰੀ ॥ ਪੁਨਾਃ ਬਿਨਾਂ ਆਪ ਹਾਥ ਮਝੀਸੀਸ ਧਾਰੈ ॥ ਮਲੇਛ ਸਫਾਕੇ ਕਰ ਕੇ ਕਨਾਰੈ ॥ ਸੁਨੈ ਕਾਗ ਬੇਨੰ ਤਬੇ ਯੋਂ ਸੁਗਾਯੋ ॥ ਮਲੇਛੀ ਸਭਾ ਕੋ ਅਬੈ ਮੈਂ ਮਿਟਾਯੋ॥ ਤਬ ਹੀ ਬਿੱਪ ਬਿਚਾਰ ਸੁਨਾਯੋ ॥ ਘਰੀ ਮਹੂਰਤ ਜੋਗ ਲਗਾਯੋ॥ ਕਹਾ ਬਿੱਪਨੈ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰੀ॥ ਯਾ ਪਗ ਲਾਗ ਤਰੰਗੁ ਸੰਸਾਰੀ ॥ (ਗੁਰੂ ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਅਧਿਆਇ ੮ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜਨਮ) ॥ (੨) ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦਾ ਔਤਾਰ ਧਰਮ ਵਰ ਤਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤੇ ਬਾਹਮਣਾਂ ਰਿਖੀਆਂ ਮੁਨੀਸ਼ੁਰਾਂਦੀ ਰਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ॥ (ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕ੍ਰਿਤ ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸਾਖੀ ੧੩੫)

ਵੇਦ ਜੀ ਜਬ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਲੇਖੋਂ ਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਰਖਯਾ ਨਮਿਤ ਅਵਤਾਰ ਸਿੱਧ ਹੋ ਤੋ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਆਇ ਸੰਸਕਾਰੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰਯੀ ਰਖਯਾ ਹੋਗਈ ਜਿਸਕੋ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਰਸਾਲੇ ਕੇ ਬੁਧੀਵਾਨ ਲੇਖਕ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹਨ ਧਰਮੀ ਔਰ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਨਾ ਸਮਝਤੇ ਹੁਏ ਕੁਤਰਕ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੩ ਸਤਰ ੨ ਸੇ ੫ ਤਕ। ਅਰ ਜੇ ਲੇਖਕ ਜੀ ਸੱਤ ਦੀ ਖੋਜ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਦ “ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਮਨ ਮਤ ਪ੍ਰਹਾਰ ਨੰਬਰ ੪ ਆਇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਤੇ ਚੰਗੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਰਸਾਲੇ ਕੇ ਕਰਤਾ ਨੇ ਸਫੇ ੩ ਅੰਕ ੧ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਪਰ ਜਬਾਬ ਗੁਰੂ ਘਰਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਦੇਵੇਂ। ਵੇਦ ਜੀ ਅਫਸੋਸ ਆਪ ਕੀ ਬੁਧਿ ਪਰ ਕਿ ਆਪ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਸਤਜਵਾਦੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਰਚਿਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਕ “ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਔਰ ਮਨਮੱਤ ਪ੍ਰਹਾਰ ਸੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਗ਼ਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਧਨਜ ਆਪਕੀ ਸਿੱਖੀ ਕਿ ਗ਼ਮਾਨ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਆਪਕੇ ਹੀ ਰਚਤ ਗੁਟਕੋਂ ਮੇਂ ਘੁਸ ਗਿਆ ਲੈ ਆਪਕੇ ਗੁਟਕੇ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਮੇਂ ਸੱਤ ਕਾ ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕਾ ਖੰਡਨ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤ ਦਰਪਨ ਬਜਰ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖ ਦਈਹੈ ਔਰ ਅਸੇ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਭਰਾ ਆਪਕਾ ਮਨ ਮਤ ਪ੍ਰਹਾਰ ਨੰਬਰ ੪ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਖੰਡਨ ਸਾਬ ਹੀ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੩ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੧੩ ਤਕ। ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਕਥਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਤਨਾ ਕਹਿਨਾ ਹੀ ਬਸ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਕਲਿਤਾਰਨ ਗੁਰਨਾਨਕ ਆਇਆ ਪ੍ਰਾਣੀਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਉਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਅਵਤਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਧਰਮ ਆਲਮਗੀਰ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹੋ ਉਹ ਸਮਦਰਸੀ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹਨ। ਸਰਬੱਧ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ “ਕਲਿਤਾਰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਇਆ” ਬਰਨ ਸੇ ਭੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਰਖਯਾ ਲੀਏ ਸਿੱਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਜੁਗ। ਦੁਆਪੁਰ। ਤੇਤਾ। ਸਤਜੁਗ। ਯੇਹ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਗਨਣਾ ਦੁਵਾਰਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਜੁਗ ਹੈ ਜਿਨ ਮੇਂ ਕਲਿਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਆਯਾ। ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਧਰਮ ਆਲਮਗੀਰ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਯੇਹ ਬਿਚਾਰਕਰੇ ਕਿ ਉਸਮੇਂ ਉਦਾਸੀ, ਨਿਹੰਗ, ਨਿਰਮਲੇ, ਕੂਕੇ, ਦਿਵਾਨੇ, ਬੰਦਈ, ਅਭਣਸ਼ਾਹੀਏ, ਸੁਬਰੇ, ਨਿਰੰਕਾਰੀਏ, ਸਿਖ, ਸਿੰਘ, (ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ)

ਅਨੇਕ ਭੀਨ ੨ ਧਰਮ ਔਰ ਧਰਮ ਚਿੰਨ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ । ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਮਦਰਸ਼ੀ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਰਖਯਾ ਲੀਏ ਜੈਨੀ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਦੁਰਬਧਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਯਥਾ:—

(੧) ਭਸ ਭਈ ਸਿਰ ਖੁਬੇ । (੨) ਨਾਨਕ ਸਿਰ ਖੁਬੇ ਸੈਤਾਨੀ । (੩) ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰ ਖੁਬੇ ਨਾਵਨ ਨਾਹੀ ਤ ਸਤ ਚਟੇ ਸਿਰ ਛਾਈ ॥ (ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੨੫) (੪) ਮਿਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ ਪੇੜੇ ਪਈ ਘੁਮਿ ਆਰ। ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਇਟਾ ਕੀਆ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ (ਆਸਾਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੬) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਰਬੱਗ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਉਨਕੇ ਮੁਖਵਾਕਸੁਣੀਏ ਯਥਾ—(੫) ਜੇਤਾ ਸਮੁੰਦ ਸਾਗਰ ਨੀਰ ਭਰਿਆ ਤੇਤੇ ਔਗਣ ਹਮਾਰੇ ॥ (੨) ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਰ ਕਰੰਮਾ ॥ ਸਰਨ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ । (੩) ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥ (ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ)

ਮਿਤਰੇ ! ਵੇਦ ਜੀ ਕੀ ਖੰਡਨ ਮੰਡਨ ਕਰਤਾ ਬੁਧੀ ਪਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਠੀਕ ਘਟਦਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰ ਵੇਦ ਨ ਸੇਵਿਓ ਰੋਗੀ ਵੇਦ ਨ ਰੋਗ ਮਿਟਾਵੇ ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੁਖਿਧਾ ਕਰ ਕਰ ਧੋਹ ਵਧਾਵੇ ॥ ਆਪਿ ਬਿਆਪਿ ਉਪਾਪਿ ਵਿਚ ਮਰ ਮਰ ਜੰਮੇ ਦੁਖ ਵਿਹਾਵੇ ॥ ਆਵੇ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਭਵਜਲ ਅੰਦਰ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵੇ । ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸ ਤਿਸ਼ਨਾ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨ ਆਵੇ । ਬਲਦੀ ਅੰਦਰ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉ ਮਨ ਮੂਰਖ ਅੰਗ ਝੁਝ ਵੇ ॥ (ਵਾਰ ੧੫ ਪੌੜੀ ੯)

ਵੇਦ ਸਫਾ ੪ ਮਤਰ ੯ ਸੇ ੧੨ ਤਕ । “ਹਿੰਦੂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤੁਰਕੂ ਕਾਣਾ” “ਦੁਹੂੰ ਪੰਥ ਮੇਂ ਕਪਟ ਬਿਦਿਆ ਚਲਾਨੀ” ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਪਰ ਮਾਣ ਲੇਖਕ ਦੀ ਏਕਾਂਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਤੀਰਵਤ ਤਣੇ ਪਏ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ “ਹਿੰਦੂ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤੁਰਕੂ ਕਾਣਾ” ਰਾਗ ਗੋਂਡ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੇ ਆਪ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸਮਝਤੇ ਹੋ ਯੇਹ ਆਪਕਾ ਮੂਰਖਪਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਗ ਭੈਰੋਂ ਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਜਾਨ ਹਿੰਦੂ ਪਦਵੀ (ਖਤਾਬ) ਦੀਆ ਗਿਆ ਹੈ । “ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਕਰ ਹਿ ਸਲਾਮਾ ਇਨ ਹਿੰਦੂ ਮੇਰਾ ਮਲਿਆਮਾਨ” “ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਬਿਨਤੀ ਫੁਰਮਾਇ । ਬਖਸੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈ ਤੇਰੀ ਗਾਇ” ਯਦਿ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਅੰਨ੍ਹੇ ਸਮਝਤੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਹਿੰਦੂ ਕਿਉਂ ਸੀਕਾਰਕਰਤੇ ਇਸਵਾਸਤੇ ਆਪਕਾ ਲਿਖਨਾ ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਮੂਲ ਅਰ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧਕਾ ਕਾਰਣਹੈ । ਅਗਰ ਆਪ ਇਸੀ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਪਰ ਇਤਰਾਤੇ ਹੋ ਤੋ ਹਿੰਦੂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰ ਗੁਜਾਨੀ ਇਸ ਵਾਕਜ ਮੇਂ ਤੀਨ ਸ਼ਬਦ ਹੈਂ ਸਿਖੋਂ ਕਾ ਕਹੀਂ ਨਾਮਭੀ ਨਹੀਂ ਸੋਹਿੰਦੂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਵੇਹ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠ ਹੈ ਇਸ ਵਾਕਜ ਸੇ ਅਗਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਕਾਣੇ ਕਹੇਗੇ

ਤੋਂ ਆਪ ਭੀ ਅੰਧੇ ਯਾ ਕਾਣਿਓਂ ਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਮੇਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਂਗੇ ॥ ਤੀਸਰੇ ਦਰਜੇ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਲਖਣ ਯੇਹ ਹੈ । ਹਰਖ ਸੋਕ ਜਾਕੇ ਨਹੀ ਵੈਰੀ ਮੀਤ ਸਮਾਨ । ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨਾ ॥ ਸਃ ਮਃ੯॥ ਇਸ ਲਖਣ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਆਪਕਾ ਫਿਰ ਭੀ ਕਹੀਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਔਰ ਤੀਸਰਾ ਪੰਥ (ਰਸਤਾ) ਯਹੀ ਹੈ “ਦੁਹੀ ਪੰਥ ਮੇਂ ਕਪਟ ਬਿਦਿਆ ਚਲਾਨੀ” ਯੇਹ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਛਕੇਛੇਦੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਔਰ ਉਨਹੀ ਛਕੋਂ ਮੇਂ “ਸਗਲ ਜਗਤ ਮੇਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਗਾਜੈ ॥ ਜਗੈ ਧਰਮ ਹਿੰਦੂ ਸਗਲ ਦੇਦ ਭਾਜੈ” ਵੈਦ ਜੀ ਇਤਯਾਦਿ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਰਸਪਰ ਬਿਰੋਧ ਸੇ ਨਿਸ਼ਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਤੀਰ ਕਾ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਸਕਤੇ ਔਰ ਆਪਕੀ ਹਠ ਧਰਮੀ ਸੇ ਅੰਧੇਂ ਦੁੰਧਲਾਈ ਕੇ ਬੇਧਨ ਲੀਏ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਦਵਾਰਾ ਗੁਰੂਮਤ ਹਿੰਦੂ ਸਿਧ ਹੈ ॥ ਯਥਾ—

(੧) ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਨਾਰ ਨ ਛੋਡੈ ਤਾਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਰਹੀਐ ॥ (੨) ਕਹਿਤ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ॥ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੋਉ ਸਮਝਾਵਉ ॥ (੩) ਹਿੰਦੂ ਸਾਲਾ ਹੀ ਸਾਲਾਹਨ ॥ (੪) ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ॥ (੫) ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਘਰ ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ ॥ (੬) ਕੋਈ ਕਹੈ ਤੁਰਕ ਕੋਈ ਕਹੈ ਹਿੰਦੂ ॥ (੭) ਇਕ ਹਿੰਦਵਾਣੀ ॥ ੮) ਹੋਰ ਫਕੜ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੇ ॥ (੯) ਚੌਕੇਬਿਨ ਹਿੰਦਵਾਣੀਆ ॥ (੧੦) ਹਿੰਦੂ ਪੂਜੈ ਦਹਰਾ ਮੁਸਲਮਾਣ ਮਸੀਤ (ਆਦਿ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) (੧੧) ਹਿੰਦੂ ਕੋਈ ਨ ਤੁਰਕਾ ਰਹਿ ਹੈ ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਘਰ ਘਰ ਮੰਤਿ ਗਹਿ ਹੈ ॥ ਏਕ ਏਕਕੋ ਪੰਥ ਚਲੈ ਹੈ ॥ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਬਾਤ ਉਬਲ ਹੈ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) (੧੨) ਜਗੇ ਸਿੰਘ ਬਲਵੰਤ ਬੀਰ ਸਭ ਦੁਸਟ ਖਪਾਏ । ਦੀਨ ਮਹੰਮਦੀ ਉਠ ਗਿਆ ਹਿੰਦਕ ਨਹਿਰਾਏ ॥ (ਵਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ) (੧੩) ਤੈਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਸਤ੍ਰਾਂ ਬੀਂ ਭੈਮਾਨ ਹੋਸਨ ਜੁਧ ਮਈ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹਨਾਂ ਬੀਂ ਜੁਧ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ (ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸਾਖੀ ੧੩੫) (੧੪) ਹਿੰਦੂ ਨੇ ਕਿਆ ਗਰਦੀ ਮਚਾਈ ਹੈ । (ਸੌ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸੇ ਸਾਖੀ) (੧੮) ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਤੀਰੀਂ ਸਾਬ ਏਕ ਬਾਰ ਭੋਗ ਕਰੇਗਾ ਸੋਸਿਖ ਨਹੀਂ । ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਤੁਰਕਣੀ ਤੇ ਬਚੇਗਾ ਸੋ ਤਰਿਆ ਜਾਣੀਏ ॥ (ਸਾਖੀ ੩੨) (੧੫) ਪੈਂਡੇ ਖਾਂ ਬੋਲਿਆ ਦਿਖਾਵੇ ਹਾਥ ਤੁਮ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਪੀਰ ਹੋ ॥ (ਸਾਖੀ ੩੬) (੧੬) ਜੇਹੜੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਸਿਖ ਸੇ ਸਾਭੇ ਅਤੇ ਸਾਭੇ ਵੈਰੀ ਤੁਰਕ ਮਾਰਣੇ (ਸਾਖੀ ੪੪) (੧੭) ਗਿਆ ਹਿੰਦ ਪੀਰ ਕਹਿ ਤਾਲੀ ਬਜਾਈ (ਸਾਖੀ ੫੬) (੧੮) ਏਕ ਸਹਾਈ ਤੂਲੜਾ ਮੂਲਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿੱਖ ॥ ਭੇਸ ਹਿੰਦੂ ਸਿਖ ਗੁਰੂਕਾ ਦੇਸਨ ਜੀਤਿ ਪਿੱਖ (ਸਾਖੀ ੨੬) (੧੯) ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀਕੋ ਦਿੱਲੀ ਮੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਅਨੇਕ ਕਸ਼ਟ ਵੀਏ ਔਰ ਧੌਧੇ ਸੇ ਗੋ ਮਾਂਸ ਖਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਕਹਾ ॥ ਹਿੰਦੂ

ਧਰਮ ਹਮਾਰੇ ਜਾਨ। ਕੁਠੇ ਪਠਯੋ ਮਾਂਸ ਹਿਤ ਖਾਨ ॥ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
ਜੀਕਾ ਉਤ੍ਰ। ਤਿਨ ਤੇ ਸੁਣ ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ। ਧਰਮ ਨਿਵਾਹਨ ਬਿਖੇ ਬਹਾ
ਦਰ। ਉਤ੍ਰ ਭਨਿਓ ਧਰਮ ਹਮ ਹਿੰਦੂ। ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਯਕੋ ਕਿਮ ਕਰੇ ਨਿਕੰਦੂ ॥
(ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ)(ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹਿੰਦੂ ਬੇ) (੨੦) ਨਾਤੀਹਮ ਤੈਨ
ਕੇ ਬਖਸ਼ੀਤੀ ਜਗਜਾਨੈ ਸਭ ਧਰਮ ਹੇਤ ਦੀਓ ਜਿਨ ਇੱਲੀ ਸਿਰ ਜਾਇ ਹੈ ॥
ਔਰ ਹਮ ਏਕ ਬਾਤ ਕਹੈ ਤਵ ਪਾਸ ਸਾਤ ਤੁਰਕ ਨ ਬਨਾਤ ਜਾਤੇ ਧਰਮ ਨਾ
ਤਜਾਇ ਹੈ ॥ ਤੁਰਕ ਭਏ ਮਰੈ ਨਾਹਿ ਹਿੰਦੂ ਰਹੇ ਮਰਜਾਹਿ ਬਾਤ ਯਹਿ ਨਾਹਿ
ਕਾਲ ਸਬਹੂੰਕੇ ਖਾਇ ਹੈ ॥ ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਤੁਮਹੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਜੀਵ
ਨ ਕੇ ਹੇਤ ਹਮ ਧਰਮ ਕਿਓਂ ਗਵਾਇ ਹੈ ॥ (ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)
ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਸੇ ਗੁਰੂਮਤ ਹਿੰਦੂ ਸਿਧੇ ਬਿਸੇਖ ਦੇਖਨਾ ਹੋ ਤੋ
ਮੇਰੀ ਰਚਤ “ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਿਆ” ਔਰ “ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤ ਮਰਦਨ
ਬੱਜਰ” ਦੇਖੋ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ਪ ਸਤਰ ੩ ਸੇ ੭ ਤਕ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜਿਸ “ਸਨਾ-
ਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ” ਦੀ ਮਦਦ ਸਾਮਣੇ ਰਖਕੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸਵਾ-
ਰਥ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਉਗਲਨ! ਅਰੰਭ ਕੀਤੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਇਹ ਮੂਲੇ ਹੀ ਪਤਾ
ਨਹੀਂ ਕਿ “ਹਿੰਦੂ” ਆਖਦੇ ਕਿਸਨੂੰ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਮਦਦ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਰ
ਸਚੇ ਸਿਖ ਸਦੇਵ ਸੇ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈ ਜੋ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਇਤ-
ਹਾਸੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਵਿਚਾਰ” ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੋਈ
ਬਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਬਿਵਾਹ ਕਰਾਈ ਸਾਰਥਤਾ ਹੋ ਔਰ ਨਾਹੀਂ
ਕੋਈ ਆਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਟਕੇ ਬਟੋਰਨ ਵਾਲਾ ਡੋਰੇ ਦਾਰ ਭਾਈ ਜੀ ਹੈ ਜੋ
ਬਾਹਮਣ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਹਟਾ ਕਰ ਵਿਵਾਹ ਔਰ ਮਰਣ ਸੰਸਕਾਰ ਕੇ ਦਕਿਆਂ
ਸੇ ਆਪਣੀ ਜਾਗੀਰ ਬਨਾਨੀ ਚਾਹਤਾ ਹੈ। ਯੇਹ ਤੀਸਰਾ ਪੁਰਖ ਕੇਵਲ ਯੇਹ
ਜਬਾਬ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਓਂ ਔਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇਂ ਸੋਢੀ ਵੇਈ
ਤੇਹਣ ਭੱਲੇ ਪੰਜਪਜਾਰੇ ਚਾਲੀਮੁਕਤੇ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿਦਕੀ ਸਿਖ ਆਇਯੋਂ
ਨੇ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਆਨੰਦਪੜ੍ਹਾਯਾ ਹੈ ਤੋ ਉਸ ਚੰਬਕਾ ਹਵਾਲਾ ਵੇ ਮਗਰ ਵੇਦ
ਜੀ ਅਫਸੋਸ ਆਪ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਆ ਥਾ ਉਤਰ ਕਿਆ ਦੀਅ
ਅਗਰ ਲੇਖਨੀ ਮੇਂ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਤੋ ਉਕਤ ਪੁਰਖੋਂਕਾ ਆਨੰਦ ਸਿਧਕਰੇ ਬਤੰਭਾ
ਵਾਦ ਸੇ ਕੁਛ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੇਦ ਜੀ ਸਚਾਈ ਭਰੇ ਲੇਖਕੇ ਜਹਰ ਉਗਲ
ਨੀ ਕੋਹਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਔਰ ਕਿਆ ਹ। ਆਪਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭਰਾ ਲੇਖ।
ਆਪਣੇ ਇਹ ਮੂਲੇ ਹੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ “ਹਿੰਦੂ” ਆਖਦੇ ਕਿਸਨੂੰ ਹਨ। ਕਿਆ
ਆਪਣੇ ਹੀ ਪਤਾ ਕਾ ਠੇਕਾ ਲੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਔਸਾ ਹੰਕਾਰ ॥ ਸੁਖੀ ਬਸੇ
ਮਸਕੀਲੀਆ ਆਪ ਨਿਵਾਰ ਤਲੇ ॥ ਬਛੇ ਬਛੇ ਹੰਕਾਰੀਆ ਨਾਨਕ ਗਰਬ

ਗਲੇ ॥ ਵੈਦ ਜੀ ਇਸੀ ਲਿਖਣੇ ਨੂੰ ਮੰਤ੍ਰਕ ਦੀ ਦਲੀਲਦਾ ਹੁਕਮ ਕਹਤੋ ਹੈਂ
ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਔਰੋਂ ਕੋਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ਪ ਸਤਰ ੧੦ ਸ਼ੇ ੧੩ ਤਕ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਗਿਆਨ
ਨਿਵਾਰਨ ਵਾਸਤੇ “ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਪਰ ਬੋਜਾ
ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਤ੍ਰ” ਨਾਮਕ ਪੁਸਤਕ ਮੰਗਵਾਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ “ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੇ ਬੋਜਾ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਤ੍ਰ”
ਜੈਸੀ ਪੁਸਤਕ (ਗੁਰਮਤ ਮੰਡਨ) ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦਜੀ ਕੇ ਕੀਏ
ਅਖੇਪੋਂ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਜੋ ਸਿੰਘ ਸਭਾਕੇ ਏਕ ਸਭਾਸਦ ਨੇ ਰਚਕਰ “ਵਜੀਰ ਹਿੰਦ
ਪ੍ਰੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ” ਮੇਂ ਛਪੇ ਕਾ ਸਫਾ ੩੦ ਸਤਰ ੯ ਸੇ ੧੨ ਤਕ ॥

“ਅਰ ਸਿਖ ਲੋਕ ਤਾਂ ਕੇਵਲ “ਨਾਨਕ” ਵਾ “ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।
ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਬੀਸ਼ਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਬੀਸ਼ਰਦੇ ਅਵਤਾਰ” ਐਸੀ ਹੀ
ਮੂਰਖਤਾ “ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਪਰ ਬੋਜਾ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਤ੍ਰ”
ਦੋਨੇ ਮੇਂ ਕੀ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਸ਼ੇਖ ਚਿੱਲੀ ਅਪਨੇ ਪਾਉਂ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ॥
ਵੈਸੇ ਆਪਕੇ ਉਤ੍ਰ ਹੋਂਗੇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ਪ ਸਤਰ ੧੨ ਸੇ ੧੯ ਤਕ। ਖਾਲਸਾ (ਪੰਥ ਸੇਵਕ) ਬਿਲ-
ਕੁਲ ਬੇ ਲਾਲਚ ਹਨ ਘਰੋਂ ਖਾਂਦੇ ਰਿਆਸਤਾਂ ਤੇ ਜਗੀਰਾਂ ਛੁਡਦੇ
ਦਸਾਂ ਨਵਾਂ ਵੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ॥ ਇਤਯਾਦਿ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਉਹ ਖਾਲਸਾ (ਪੰਥ ਸੇਵਕ) ਕੇਹੜੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂਨੇ ਰਿਆ-
ਸਤਾਂ ਅਰ ਜਗੀਰਾਂ ਛੁਡੀਆਂ ਹੋਨ ਇਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਯੇਹ ਸਫੇਦ
ਬੂਠ ਲਿਖਤੇ ਹੁਓਂ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਮਿਤ੍ਰ ਸਚਤੇ ਯੇਹ ਹੈ ਬੋਰੇ ਸੇ
ਆਦਮੀ ਗੁਰੂ ਉਂ ਕੇ ਵਚਨ ਦੁਵਾਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਆਇ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਣ ਹੋਨੇ ਸੇ
ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਤਪਰਚਾਤ ਸੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾ-
ਦਰ ਔਰ ੧੨ ਮਿਸਲੋਂ ਕੀ ਨੌਕਰੀ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਸਿਖੀ ਫੈਲਾਈ। ਵਰਤ
ਮਾਨ ਸਿੱਖੀ ਲਾਲਚ ਸੇ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ॥ ਯਥਾ ॥ ਜੈਸੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ
ਉਹਦੇ ਗਵਰਮਿੰਟ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸਿੱਖੋਂ ਕੇ ਅਲੈਹਦਾ ਮਿਲਨੇ
ਲਗ ਜਾਏਂ ਯੇਹ ਤੋ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸਿੱਖੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਹੈ। ਅਨਪੜ੍ਹ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ
ਆਈਉਂ ਕੇ ਬਿਲਾ ਸਿਖ ਬਨੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੇ) ਨੌਕਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿ-
ਲਤੀ ਵੇਹ ਇਸ ਲਾਲਚ ਮੇਂ ਸਿਖ ਹੈ। ਵੈਦ ਜੀ ਯੇਹ ਲਾਲਚੀ ਕਾ ਨਮੂਨਾ
ਦੇਖ ਲੀਜੀਏ (੧) ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਵਿਰਕਤ ਕੀ ਪੂਛ ਮਾਥ
ਲਗੀ ਹੁਈ ਚਾਲੀ ਪੈਂਤਾਲੀ ਬਰਸਕੀ ਉਮਰ ਮਰਗਵੰਡ ਮੇਂ ਸਿਰੁਪਯਾ ਲੇਨੇ
ਕੇ ਲੀਏ ਤੀਸ ਬਰਸਕੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਬਨਾਵਟੀ ਪੁਤ੍ਰ ਬਨ ਬੈਠੇ ਜਿਸਕਾ ਖਾਕਾ
“ਖਾਲਸਾ ਅਖਬਾਰ ਲਾਹੌਰ” ਮੇਂ ਛਪ ਚੁਕਾ ਹੈ ॥ (੨) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ
ਫਕੀਰ ਪੰਥੀ ਬੈਸ਼ਨਵ ਰਾਮਾਇਣ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਖਾਲਸਾ ਕੇ ਅਗੂਣੀ ਹੋਕਰ

ਅਖਬਾਰ ਚਲਾਕਰ ਟਕੇ ਬਟੋਰਨ ਫਿਰ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀ ਰਹੇ ॥
 (੩) ਇਤਆਇ ਆਪਕੇ ਪੰਥਕੇ ਅਨੇਕ ਤੱਤ ਖਾਲਸੇ ਰੋਦੀ ਮਾਤ੍ਰ ਨਿਰਬਾਹ
 ਕੇ ਕਾਰਣ ਗੁਮ ਗੁਮ ਮੇਂ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ।
 ਯਹਾਂ ਤਕ ਬਲਾਲਚੀ ਹੈ । ਆਪਕੀ ਵੈਦਗੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਲਾਲਚ ਪਰਸ੍ਰ-
 ਰਥ ਕੇ ਲੀਏ ਹੈ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਕਰ ਟਕੇ ਲੇਨੇ ਯਾਦਿ ਕੋਈ ਇਸਕਾ ਸਬੂਤ
 ਮਾਂਗੇ ਉਸਕੇ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇਨੀ ਧੰਨ ਆਪਕੀ ਬੇ ਲਾਲਚੀ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫ ਸਤਰ ੨੪ ਸੇ ੨੬ ਔਰ ਸਫਾ ੬ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੨ ਤਕ ॥
 ਕਿਸੇ ਰਾਜਾ ਯਾ ਅਮੀਰਦੇ ਦੁਆਰੇ ਪਏ ਕੁਸ਼ਮਤਾਂ ਤੇ ਸੂਠੀਆਂ
 ਪੂਰਨਾ ਨਾਲ ਉਦਰ ਪੂਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਰਹੇ ਕਿਤੇ ਸੁਪਨਿਆਂਦੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾ
 ਕੇ ਲੱਖ ਰੁਪਯਾ ਨਹੀਂ ਅੜੇਸ ਰਹੇ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਰਾਜਾ ਔਰ ਅਮੀਰ ਬੜੇ ਉਗ੍ਰ ਪੰਨਜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਹੋਤੇ
 ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਪੰਨਜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਉਨ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਰਹਿਨੇ
 ਵਾਲੇ ਅੰਹਲਕਾਰ ਔਰ ਉਨ ਅੰਹਲਕਾਰੋਂ ਕੇ ਐਸ਼ਰਜ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰ
 ਆਪਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਦ੍ਰੈਸ ਅਗਨੀ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋਜਈ ॥ ਯਿਹੀ ਆਪਕੇ
 ਲਿਖੇ ਸਫੇ (ਹ) ਸਤਰ ੧੨ ਪਰ ਸਚਾਈਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਹੈ ਔਰ
 ਜੋ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਜਾਲ ਸੇ ਲੱਖ ਰੁਪਯਾ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਅੜੇਸਨਾ ਲਿਖਤੇ
 ਹੋ । ਤੇ ਬਤਾਉ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰਣ ਕਾ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਕਿਆ
 ਸੰਬਧ ਹੈ । ਜੇ ਕਿਸੀ ਖਾਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਯਿਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮੇਂ ਲਿਖਨੇ
 ਕਾ ਕਿਆ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਔਰ ਜੋ ਲਾਖ ਰੁਪਯੇਕੇ ਹਸਦਨੇ ਆਪਕੇ ਦੁਖਿਤ ਕੀਆ
 ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦ੍ਰੈਸ ਅਗਨਿ ਕੇ ਆਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਦੇਤੇ ਅਰ ਜੋ
 ਸੁਪਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਹੈ ਤੇ ਮਿਤ੍ਰੇ ਸੁਪਨਿਆ (ਅਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ) ਸੇ ਵੈਦ
 ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰਾਨ ਆਇ ਬਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਵੀਨ ਗੰਥ ਬਨਰਹੇ ਹੈਂ “ਸਚ ਹੈ
 ਚੋਰ ਯਾਰ ਜੁਆਰ ਤੇ ਬੁਰਾ । ਅਨਹੋਦਾ ਛਾਰ ਨਿੰਦਕ ਸ਼ਿਰ ਧਰਾ ॥ ਦਵੇ
 ਕੋਊ ਔਰ ਦਲਾਵੇ ਕੋਊ । ਪਰ ਸੁਕੂ ਨੇ ਇਕ ਅੱਖ ਅਕਾਰਬ ਖੋਈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬ ਔਰ ੭ ਪਰ ਲੇਖ ਹੈ ਗੁਰ ਦੁਆਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨ
 ਇਸਾਈ ਆਰਯੋਂ ਕੇ ਕਬਜ਼ ਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰਕੇ ਛੁਡਾਏ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਛੁਡਾ ਲੇਨਾ ਕੋਈ ਬੜੀ
 ਬਹਾਦਰੀਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਰੋਕਨੇ ਵਾਲੇ
 ਸੂਠਾਈ ਪਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਠੇ ਕੀ ਸਦਾ ਹਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਮੈਨੇ ਭੀ
 ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਰੋਪੜ ਬਾਸ਼ਾਰ ਠਠੇਰਿਆਂ ਮੇਂ ਠਾਕਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ
 ਕਰਕੇ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ ਕੋਈ ਬਹਾਦਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭ ਸਤਰ ੧੭ ਸੇ ੨੦ ਤਕ ॥ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਰਿਆਸਤੀ
 ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਅੰਹਲਕਾਰ ਨਾਲ ਆਪਦੀ ਲਗਦੀਹੈ

ਅਰ ਬਖਸੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਤਦ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸਫੁਟ ਲਿਖੇ ਅਰ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਫੁਟ ਲਿਖੇ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ “ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ” ਰਸਾਲੇ ਮੇਂ ਰਜਾ-
ਸਤੀ ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਹਿਲਕਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਦ ਇਦਾ-
ਵਤ ਕਾ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਵੇਦ ਜੀ ਐਸੇ ਲੇਖੋਂ ਕੋ ਬੂਠੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਤ
ਬਰਾਟ ਕਹਾ ਜਾਏ ਤੋ ਠੀਕ ਹੈ। ਅਕਲ ਖਜ਼ਾਨਿਉਂ ਅਗਰ ਅਹਿਲਕਾਰ
ਕੀ ਜਗਾ ਕਿਸੇ ਭਾਈ ਜੀ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਦੇ ਟਕੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਯਾ
ਟਕੇ ਟਕੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਦ ਅਦਾਵਤ ਲਿਖਦੇ ਤਦ
ਭੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਇਸੀਤਰਾਂ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੇਂ ਅਹਿਲਕਾਰਸੇ
ਕਿਆ ਤਅੱਲਕ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੨੪ ਤਕ। ਸਿਖ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਨੰਦ
ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਗੁਰਗੀਤੀ ਨਾਲ ਵਿਵਾਹ ਕਰਦੇ ਤੇ ਲਾਵਾਂਦਾ
ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਂਦੇ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਨੰਦ ਦਾ
ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਫੇਰਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਅਨੰਦ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਖੁਦ ਇਨਕਾਰੀ
ਹੋਤੇ ਹੁਏ ਗੁਰ ਗੀਤੀ ਨਾਲ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਮਿਤਰੋ
ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ “ਗੁਰ ਗੀਤੀ” ਵੇਹ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਖੁਦ
ਉਸਰੀ ਪਧਤੀ ਬਨਾਗਏ ਹੋਂ ਸੇ ਗੁਰੂਓਂ ਨੇ ਬਿਵਾਹ ਆਦਿ ਪਰ ਹਿੰਦੂਵੇਦਕ
ਗੀਤੀ ਕੀ ਜੋ ਗੁਰ ਪਤਾਪ ਸੂਰਜ ਆਦਿ ਇਤਿਹਾਸ ਗੰਥੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ
ਵੇਦਜੀ ਬਿਵਾਹ ਆਦਿ ਕੀ ਪਧਤੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਨਾਈ ਸਾਤ ਜਨਮ
ਮੇਂ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ। ਰਹਾ ਆਪਕਾ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੋ
ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਵਾਂ ਕੇ ਪਾਠ ਮੇਂ “ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਂਵ
ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਲਿਗਮ ਜੀਉ ॥ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬੇਦ ਧਰ
ਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿਗਮ ਜੀਉ” ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤਰ ਕਰ ਲਾਵਾਂ ਕੇ
ਰੂਪਕ ਸੇ ਚੋਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਚਾਰ ਭੂਮਿਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇਹੈਂ ਇਸਤੀ ਪੁਰਖ
ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਕਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਰਣ ਨਹੀਂ ॥ ਇਸ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਯਿਹ ਹੈ ਹਰੀ
ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਹਿਲੀ ਲਾਂਵ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ
ਵਰਜ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਰੂਪ (ਕਰਮ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ
ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀਕੇ ਵਾ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਹੋ ਭਾਈ ਬਾਣੀ ਜੋ ਵੇਦ
ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਉਚਾਰਦਾਹੈ ਤਿਸ ਵੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਧਰਮਕੇ ਦ੍ਰਿੜਕਰੋ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ
ਕਹਾ ਹੈ ਔਰਪਾਪੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰਾਯਾਹੈ ਬਲਿਹਾਰਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ॥
(ਟੀਕਾਗੁਰੂ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਦ ਕੋਟ ਵਾਲਾ ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਸਫਾ ੨੦੦ ਦੇਖੋ)
ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵੇਦ ਸੇ ਪਾਪ ਮੋਚਨ ਹੋਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਕਤ

ਉਪਦੇਸ਼ਮੇਂ ਮਾਨਨੇਕਾ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਜਿਸ ਵੇਦਕੇ ਵਿਰੁਧ ਆਪ ਵਿਵਾਹ ਕਰਕੇ ਪਾਪੀ ਬਨਨਾ ਚਾਹੁਤੇ ਹੋ ॥ ਅਨੰਦ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸਦੀਵ ਕਰੋ ਇਸ ਸੇ ਵਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੮ ਸਤਰ ੬ ਸੇ ੮ ਤਕ ॥ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰ ਦਾ ਮੁਸਾਹਿਬ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਖੋਟੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਆਪਣੇ ਦਰੇ ਬਟੋਰਨ ਵਾਲੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਖੋਟੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਆਪਕੇ ਸਹਾਇਕ ਪੜ੍ਹਾਓ ਹੈਂ ਜੋ ਅਮੀਰੋਂ ਕੋ ਹੋਟਲੋਂ ਮੇਂ ਰੋਟੀ ਖਾਨਾ ਸਿਖਲਾਓ ਹੈਂ ਜਿਸਮੇਂ ਗੋ ਮਾਂਸ ਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਹੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ॥ ਟਕੇ ਬਟੋਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਯੋਹੀ ਟੈਕਟ “ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼” ਮੁਫਤ ਬਾਕੀ ਆਪਕੇ ਲਿਖੇ ਪੁਸਤਕ ਦੁਗਨੀ ਚੌਗਨੀ ਕੀਮਤ ਪਰ ਬਿਕੇ ਜੋ ਟਕੇ ਬਟੋਰ ਕਰ ਹੀ ਕਾਮ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੮ ਤਕ ॥ ਆਪਦੇ ਇਸਵਾਕਦਾ ਖੰਡਨ ਆਪ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੇਹੜਾ ਆਦਮੀ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਦਿਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਸੇ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਵਾਕਿਆਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਲਚੀ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਲੂ ਆਇਕ ਗਾਲਾਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਪ ਕਦੇ ਪਖਜਪਾਤ ਰਹਿਤ ਅਰ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ॥ ਇਸਕਰਕੇ ਆਪਦੇ ਲੇਖਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਦਾ ਨਿਰਨਯ ਕੇਵਲ “ਜਲਪ ਅਰ ਵਿਤੰਡਾ ਵਾਦ” ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਲਾਲਚੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਲੂ ਗਾਲੀਏਂ ਨਹੀਂ ਨਵੀਨ (ਸਿੰਘ ਸਭੀਓਂ) ਕੇ ਲੀਏ ਯਥਾਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ ਹੀ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ (ਅਨੰਦ) ਪਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਲਾਲਚ ਅੌਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੇ ਲੀਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ ਭਾਈ ਜੀ ਗੰਥੀ ਹੋਂ ਉਨਹੀਂ ਕੇ ਪਾਠ ਬੈਠ ਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੋਂ ਉਨਹੀਂ ਕੋ ਵਿਵਾਹਕੇ ਬਜਾਏ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਰਦਾਸ (ਧਨ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ ਅਖਬਾਰ ਹੋਂ ਉਨਕੋ ਅਰਦਾਸੇ (ਧਨ) ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੈਂ ॥ ਮਿਤਰੇ ਇਸਮੇਂ ਸਬੂਤ ਅੌਰ ਦਲੀਲ ਆਇਕ ਬਤਲਾਨੇ ਕੀ ਕੋਈ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਜਬ ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ॥ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕਾ ਲੇਖ ਜਲਪ ਅੌਰ ਵਿਤੰਡਾ ਵਾਦ ਜਰੂਰ ਹੈ ਜੋ “ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਬਿਨਾਸ਼” ਟੈਕਟ ਕੇ ਟੈਟਲ ਸਤਰ ੬ ਸੇ ੮ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਦੇ ਖੋਟਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਧਰਮਸੇ ਨਿਰਨਯਕੋ ਖੋਟੋਂ ਕੀ ਪੜਤਾਲ ਕਹੇ ਉਸਕੋ ਜਲਪ ਅੌਰ ਵਿਤੰਡਾਵਾਦ ਪਰਾਚੀਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਕਾਰ ਕੋਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਪੰਦਰਾਂ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਖੰਡਨਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉਤ੍ਰ (ਅੰਗ ੧ ਕਾ ਉਤ੍ਰ)

ਵੈਦ ਸਫਾ ੯ ਸਤਰ ੧੫ ਸੇ ਸਫਾ ੧੦ ਸਤਰ ੨ ਤਕ। ਪਹਿਲੀ ਹੁੰਜਤ ਜੋ ਆਪਣੇ ਭਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਬਿਵਾਹ ਵੇਦ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਏ। ਅਰ ਇਸਪਰ ਆਪ ਲਿਖਦੇਹਨ ਕਿ ਜੋ ਇਹ ਅਸਤ ਹੈ ਤਦ ਕਿਸੇ ਪਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਵੇ” ਇਸਦੇ ਉਤਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਭਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀ ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਕੇ ਉਤਰ ਲੈ ਲੈਂਦੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ (ਬਾਣੀ ਰੂਪ) ਸਰੂਪ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰ ਗੱਦੀ ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਜੋ ਤੁਸੀ ਗੁਰਮਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਯਾ ‘ਅਨਮਤ’ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਪੱਕੀ ਹੁੰਜਤ ਆਪਕੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਜੀਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਰੀਤੀ ਪੁਛਾਤੇ ਹੈ। ਜੋ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਾਰਤਾ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਇਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਛੇ ਪ੍ਰਬਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ। (੧) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਜਨਮ ਤਿਥੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾਤਾ ॥ (੨) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਧਰਮਪਤਨੀ (ਇਸਤੀ) ਓਂ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਤਿਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾਤਾ ॥ (੩) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਜਨਮ ਤਿਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾਤਾ ॥ (੪) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ “ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਣ” (ਮ੍ਰਿਤੁ) ਸਥਾਨ ਔਰ ਤਾਰੀਖ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾਤਾ ॥ (੫) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ੫੦੦ ਕੇ ਕਰੀਬਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇ ਬਨਨੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾਤਾ ॥ (੬) ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸਮਾਪਤਿ ਕੀ ਤਾਰੀਖ ਔਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਦੇਹ ਮਾਨਨਾ ਯਾ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪਦਵੀ ਹੋਨਾ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵੈਸੇ ਹੀ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਓਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਰੀਤੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਬਤਲਾ ਸਕਤਾ। ਆਪ ਦਾ ਪੁਛਾਵਣਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ। ਯਦਿ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਬਨਣਾ ਚਾਹਤੇ ਤੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਬਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਦੇਵੇਂ। ਔਰ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਓਂ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਆ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਆਦਿ ਇਤਿਹਾਸੇਂ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਦੇਖ ਲੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੦ ਸਤਰ ੨ ਸੇ ੭ ਤਕ। ਜੋ ਆਪ ਸੀਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਤਦ “ਗੁਰਮਤ ਯੋਰਵਤਾ”

ਏਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤਮਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਪੜ੍ਹਕੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਯੋਗ ਕਰਾ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਧੰਨ ਆਪਕਾ ਹੰਕਾਰ । ਮਿਤ੍ਰੇ ਨੀ ਸੰਮਤ ੧੮੬੫ ਹਾੜ ਦਿਨ ੩੧ ਕੋ ਮੋਹਨਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਬਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਕੋ ਪਤ੍ਰ ਲਿਖਾਥਾ ਸੋ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਪਸਚਾਤ ਗੁਰਮਤ ਗੌਰਵਤਾ ਔਰ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਬੈਰੰਗ ਪਹੁੰਚੇ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਆ ਕਿ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼ ਸੇ ਬੜ੍ਹਕਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬੇਚਨੇ ਕਾ ਵੰਗ ਖੂਬ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ੨ ਨੰਬਰ ਦਵਾਈ ਮੰਗਾਏ ਤੋ ੨੦) ਕੀ ਏਕ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਸੇ ਵਸੂਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕੀਆ ਹੈ । ਔਰ ਦਵਾਈ ਬੇਚਨੇ ਕਾ ਧੋਖੇ ਸੇ ਕਾਰਣ “ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ” ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਉਚਿਸ਼ਟ ਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਦੇਖੋ “ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਤੀਸਰੀ ਬਾਰ ਕਾ ਛਪਾ ਸਫਾ ੨੦੫ ਲੇਖਕਕੇ ਅਖਰ ੨ ਕੋ “ਗੁਰਮਤ ਗੌਰਵਤਾ” ਸਫਾ ੫੭ ਪਰ ਨਕਲਕੀਆ ਹੈ । ਮਿਤ੍ਰੇ ਗੁਰਮਤ ਗੌਰਵਤਾ ਨਾਮਹੀ ਨਾਮ ਹੈ ਬੀਚ ਮੇਂ ਸਮਾਜੀਓਂ ਜੈਸੇ ਉਪਹਾਸ ਔਰ ਨੀਂਦਾ ਦੇ ਸਵਾਏ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ॥ ਅਵਸੇਸ ਹੈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਹਾਸੋਂ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਆਪਨੇ ਗੁਟਕੇ ਗੁਰਮਤ ਗੌਰਵਤਾ ਕੋ ਅਧਿਕ ਸਮਝ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀਆ ਅਨੋਖੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੋ ਆਪ ਸੁਤਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਰਤਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੋ ਭੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੦ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੨੪ ਤਕ ॥ ਜਿਸ “ਵੇਦ ਬਿਧੀ” ਤੇ ਆਪ ਭੁੜਕਦੇ ਹੋ ਆਪਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵੇਦਬਿਧੀ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ ਤਥਾ ਕਿਸੇ ਵੇਦ ਵਿਚ ਵਿਵਾਹ ਦੀ ਰੀਤੀ ਦਰਜ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪਰ ਆਪਨੇ ਤਾਂ ਕਦੀ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਭਾਵੇਂ ਨਾਮ ਭੀ ਹੁਣ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਪੈਣ । ਇਤਯਾਦੀ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਦੀ ਬਾਣੀ “ਭੁੜਕ” ਦੇ ਕਥਨ ਪਰ ਕੈਸੇ ਫੁਲ ਬੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਧੰਨ ਆਪਦੀ ਵਿਵਾਹ ਬੁਧੀ ਜਿਸਤੇ ਸਵਾਇ ‘ਵੇਦ ਬਿਧੀ’ ਦਾ ਅਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ । ਮਿਤ੍ਰੇ ਹਮਕੋ ਬਿਬਸ ਵੇਦ ਜੀ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਨਿਵਾਰਨ ਲੀਏ ਕਹਿਨਾ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵੇਦ ਪੁਸਤਕ ਅਨੇਕ ਛਾਪੇ ਖਾਨੇਂ ਮੇਂ ਛਪ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੋਹੜੀ ੨ ਕੀਮਤ ਪਰ ਮਿਲ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਖਾਸ ਕਰ ਸ਼ੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਨਰੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਛਾਵਨੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਮੇਂ ਵੇਦ ਪੁਸਤਕ ਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ । ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਧੀ ਪੂਰਵਕ ਪਾਠ ਪੂਜਾ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਹੋਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ । ਫਿਰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਅਯਾਤ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵੇਦ ਵਿਵਾਹ ਵਿਧੀ ਸਥ ਜਗਾ ਮੌਜੂਦਹੀ ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਤੀ ਦੇਖੋ ਵੇਦਮੰਤ੍ਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਪਨਿਸ਼ਥਾ ॥

ਖਟ ਮੰਗ ਉਪਾਗ ਮਿਲ ਰਵ ਵੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵੇਦ ਮੇਂ ਵਿਦੁ
ਰੀਤੀ (ਵੇਦ ਵਿਧੀ) ਮੋਦੂਦ ਹੈ ਅਖਿੰ ਏਲੂ ਕੇ ਦੇਖੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਿਸੀ ਵੇਦ
ਗਿਆਤਾ ਪੰਛਤ ਕੇ ਸਿਖ ਬਣੇ ॥ ਵਖੋ ਵਖਰੀਆਂ ਬਿਵਾਹ ਕੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਜੋ
ਮੁਰਖਤਾ ਸੇ ਜਾਰੀ ਸਨ ਔਰ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਆਪ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਵਿਧੀ ਜਾਰੀ
ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਹੋ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੧੦ ਸਤਰ ੨੪ ਸੇ ਸਫਾ ੧੧ ਸਤਰ ੨ ਤਕ ॥ ਜੇਕਰ ਆਪ
“ ਮਨੂਸਿਮਤੀ ” ਪੁਰਾਣਕ ਲੇਖਾਂ ਯਾਗਵਲਕ ਆਦਿ ਰਿਸ਼ੀ
ਆਂ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦ ਵਿਧੀ ਦੱਸਕੇ ਆਪਣਾ ਅਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਮਨੂਸਿਮਤੀ ਆਦਿਕ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੁਰਾਣ
ਬਤਲਾਤੇ ਹੋ ਧੰਨ ਆਪਕੀ ਵਾਰਫੀਯਤ ਇਸੀ ਵਾਰਫੀਯਤ
ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ‘ਭੁਕ਼ਕਦੇ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਨਾਮਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ’ ਆਦਿਕ
ਲੇਖ ਲਿਖਕਰ ਅਗਿਆਨੀ ਬਤਲਾਤੇ ਹੋ ਇਸ ਸੇ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਅਗਿਆਨੀ
ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੧੧ ਸਤਰ ੨ ਸੇ ੧੦ ਤਕ ॥ ਮਨੂਸਿਮਤੀ ਅਧਯਾਇ ੩
ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ੧-੩੦ ਤੋਂ ੩੫ ਤਕ ਵਿਚ ਬੋਧਾਇਣ ੨੦-੨ ਤੋਂ ੧
੨-੮ ਤਕ । ਆਪਸਤੰਬ ੨-੧੧-੧੭ ਤੋਂ ੨੦ ਤੇ ੨-੨੧-੨ ਵਿਚ ਮਹਾਂਭਾਰਤ
ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਪਰਬ ਅਧਯਾਇ ੪੪ ਤੋਂ ੪੮ ਤਕ ਵਿਚ ਅਠਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਹ
ਕਥਨ ਕੀਤੇ ਹਨ । ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਭੀ ਆਪ ਦੀ ਅਜ ਕਲ
ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ “ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ” ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਨਾਤਨ ਸਮੇਂ
ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਤ “ਸ੍ਰਯੰਬਰ” ਦੀ ਰੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਨੇ ਮਨੂਸਿਮਤੀ ਆਦਿਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਹਵਾਲੇ
(ਪੁਰਾਣ) ਦੇਕਰ ਆਪਣੀ ਮੁਰਖਤਾ ਬਾਹਰ ਕਰਲੀ ਯਜ਼ਾ
ਬੋਧਾਇਣ ੨੦-੨ ਤੋਂ ੧-੨-੮ ਤਕ ॥ ਜ਼ਰਾ ਤੋ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਥਾ ਕਿ
ਅਧਯਾਇ ੨੦ ਕੇ ਪਿਛੇ ੨ ਅਰ ਦੋ ਕੇ ਪਿਛੇ ੧ ਮੁਰਖੋਂ ਕੇ ਲੇਖਮੇਂ ਹੋ ਸਕਤਾ
ਹੈ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੇ ਲੇਖ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ॥ ਔਰ ਜੋ ਆਠ ਬਿਵਾਹ (੧ ਬਾਹਮ
੨ ਦੇਵ, ੩ ਆਰਸ ੪ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ੫ ਅਸ਼ੁਰ ੬ ਗੰਧਰਵ ੭ ਰਾਖਛਸ ੮ ਪਿਸ਼ਾਚ)
ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਬਧੀ ਵਾਲੇ ਵੇਦ ਜੀ ਉਕਤ ਆਠ ਬਿਵਾਹ ਧਰਮ ਅਧ-
ਰਮ ਸੇ ਹੁਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੋਂਗੇ ਉਨਕੇ ਨਾਮ ਤਬਾਪੀ ਬਿਧੀ ਸਰਬ ਕੀ ਏਕ ਹੈ
ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ॥ ਸ੍ਰਯੰਬਰ ਵਿਵਾਹ ਪਿਛਲੇ
ਬ੍ਰਮਾਨੇ ਮੇਂ ਦੋ ਚਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੰਧਰਵ ਵਿਵਾਹ ਮੇਂ ਆਜਾਤੇ ਹੈਂ ਆਪਕਾ
ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਵਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਮੇਂ ਸ੍ਰਯੰਬਰ ਬਿਵਾਹ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਤਾ ਮਿਤ੍ਰੇ ਸ੍ਰਯੰਬਰ ਬਿਵਾਹ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਔਰ ਸੀਤਾ ਜੀਕਾ ਹੁਆ
ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਬੁਧੀਕੋ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਵੇਦ ਜੀ

ਆਪਨੇ ਲੇਖ (ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼) ਸਫਾ ੧੮ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਔਰ ਸੀਤਾ ਜੀਕੇ ਸੁਯੰਬਰ ਵਿਵਾਹ ਕੀ ਵਿਧੀ ਸਾਹਾ ਸੋਧਨਾਂ ਨਵਯੁਗਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ ਖੁਦਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਬਤਲਾਨਾ ਆਪਕਾ ਅਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਤੋ ਔਰ ਕਿਆ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੧ ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੧੫ ਤਕ। ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਆ ਦਿਕਾਂ ਦੇ ਕਾਵਯ ੮ ਵਿਵਾਹਵਾਂ ਵਿਰੋਕਿਸੇ ੨ ਨੰਬਰਨਾਲ ਰਲ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ੧ ਨੰਬਰ ਦੇ ਬਾਹਮ ਵਿਵਾਹ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਭਤੋਂ ਉਤਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਏਹ “ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ” ਸੁਰੀਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਆਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਕੇ ਸਭ ਮਾਨਨਾ ਪੜਾ ਔਰ ਪੜੇਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਉਕਤ ਆਠਬਿਵਾਹੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ “ਅਨੰਦ” ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਬਾਹਮ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਸੁਰੀਤੀ ਮੇਂ ਹੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਿਤਰੇ ਜਬ “ਅਨੰਦ” ਵਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂਓਂਕੇ ਬਾਹਮ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਸੁਰੀਤੀ ਮੇਂ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵੈਦ ਜੀ ਕੀ ਜਥਾਨੀ “ਅਨੰਦ” ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਜਰੂਰਤ ਨਾ ਰਹੀ ਔਰ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਕੋ ਸੁਰੀਤੀ ਬਤਲਾਨਾ ਆਪਕਾ ਮੂਰ ਖਪਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਸੇ ਜਨਮੇਂ ਪੁਤਰੋਂ ਕੋ ਹਰਾ ਮਜ਼ਾਦੇ ਆਰਯ ਸਮਾਜੀ ਸਿੱਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਆਪਕੇ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ “ਹਰਾਮਸ਼ਾਦੇ ਕੌਣ ਹਨ” ਟ੍ਰੈਕਟ ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸਫੇ ੨੫ ਮੇਂ ਆਪ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ “ਖਾਲਸਾ ਸੁਧਾਰ ਤਰੂ ਦੀ ਅੱਠ ਵੀਂ ਸੰਥੀ” ਸਫਾ ੪੪੫ ਔਰ ੪੪੮ ਔਰ ੪੫੦ ਪਰ ਆਪਕੀ ਗੁਰ ਮੁਖਾਦਾ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ) ਰੀਤੀ ਕੋ ਪਾਪਦਾਈ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੧ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੪ ਤਕ। ਅਰੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਮੋਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚਲਤ ਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਰੀਤੀਆਂ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ “ਵੇਦ ਰੀਤੀਆਂ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹਨ ਫਿਰ ਵਰਤਮਾਨ ਆਪ ਦੇ “ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮੀ” ਏਨਾਂ ਵਿਚ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੁੰਦਿਆਂ ਭੀ ਏਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਉਂ ਨੱਠਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਰਯ ਸਮਾਜੀ ਔਰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮੀਓਂ ਮੇਂ ਫਰਕ ਇਤਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮੀਓਂ ਕੀ ਬਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ ਅਨੇਕ ਰਿਖੀ ਪੁਣੀਤ ਹੈ। ਆਰਯ ਸਮਾਜੀਓਂ ਕੀ ਬਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ ਸੁਆਮੀ ਦਯਾ ਨੰਦ ਜੀ ਕੀ ਸ੍ਰੇ ਇਛਾ ਪੁਣੀਤ ਹੈ ਔਰ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮੀਓਂ ਕੀ ਬਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ “ਪਤਿਬ੍ਰਤ” ਧਰਮਕੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਆਰਯ ਸਮਾਜੀਓਂ ਕੀ ਬਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ ਨਿਯੋਗਾਈ ਬਿਭਚਾਰ ਕਾ ਬੀਜ ਫੈਲਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ॥ ਯਥਾ-ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਕ੍ਰਿਤ ਦੇਖੋ ਤੀਸਰੀ ਬਾਰ ਕੀ ਛਪੀ ਸੰਸਕਾਰ ਵਿਧੀ ਸਫਾ ੧੨੫ ਸਤਰ ੨੬ ਔਰ ਸਫਾ ੧੪੬ ਸਤਰ ੨੦ ਬਿਵਾਹ ਪ੍ਰਕਰਣ ਮੇਂ ਨਿਯੋਗ ਸੁਆਮੀ

ਦਯਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਨੀ ਅਨਰਥਕਾਰੀ ਬੁਧਿ ਸੇ ਲਿਖ ਮਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਵਾਰੀ ਕੋ ਏਕ ਪਤੀ ਔਰ ਬਿਧਵਾਕੇ ਲੀਏ ਗਿਆਰਾਂ ੧੧ ਪਤੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਿਆਰਾਂ ਬਾਰ ਵਿਧਵਾ ਹੋ ਜਾਏ ਤੋ ਏਕ ਸੌ ਇੱਕੀ ੧੨੧ ਪਤੀਓਂ ਤਕ ਗਣਨਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਮਿਤਰੋ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮੀ ਇਨ੍ਹਾਂਤੋਂ ਦੂਰ ਨੱਠਦੇ ਹਨ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੧੨ ਸਤਰ ੩ ਸੇ ੭ ਤਕ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਆਦਿ ਪੂਜਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵੇਦ ਭਗਤ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੇਦ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ (ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਉਲਟ) ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਬਿਵਾ ਹ ਵੇਦ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਆਦਿ ਪੂਜਾ ਵੇਦ ਅਨਕੂਲ ਹੈ (ਸੂਰਜੋ ਦੇਵਤਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੇਵਤਾ) ਰਿਗ ਵੇਦਾਦਿ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ੧ ਸੂਰਜ ੨ ਚੰਦ੍ਰ ੩ ਮੰਗਲ ੪ ਬੁੱਧ ੫ ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ੬ ਸ਼ੁਕ੍ਰ ੭ ਸ਼ਨੀ ੮ ਰਾਹ ੯ ਕੇਤੂ ਆਦਿ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪੂਜਨ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਗ੍ਰਿਮ ਨਾਮੀ ਵੇਦ ਭਗਤ ਕੋਣ ਹੈ ਜੋ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਵੇਦ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਦਸਣ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਪ੍ਰਤੱਖ ਬਤੁਲਾਤੇ ਹੋ ਇਤ ਨਾ ਤੋ ਆਪਕੋ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਵੇਸਾ ਹੀ ਆਪਕੇ ਗ੍ਰਿਮ ਨਾਮੀ ਵੇਦ ਭਗਤਕੋ ਬੋਧ ਹੋਗਾ ਜਿਸਪਰ ਆਪ ਬੂਠੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹੋ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੧੨ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੧੩ ਤਕ। ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਪੌਰਾਣਕ ਰੀਤੀ ਜੋ ਅਜਕਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਕੈਂਹਦੇ ਹਨ ਉਸ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਦੋ ਥਾਤਾਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਜਦ ਸਿਖੀ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ ਉਸਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਵਿਵਾਹਿਤ ਸੇ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਤੀਸਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ। ਆਪ ਉਨਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਹ ਨੂੰ ਕੀਕੂੰ ਨਜੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀਕੋ ਵਰਤਮਾਨ ਪੌਰਾਣਕ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਅਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀਕਾ ਵਿਵਾਹ ਹੁਆ ਮਾਨਨਾ ਪੜਾ ਤਬਾਪਿ ਨਸ਼ੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਸੇ ਘਬਰਾਤੇ ਹੈਂ। ਵੇਦ ਜੀ ਦੂਸਰਾ ਤੀਸਰਾ ਗੁਰੂ ਬੇਨਬੀਰ (ਫਾਲਤੂ) ਪੁਰਖ ਹੈਂ? ਨਹੀਂ? ੨ ਯਿਹ ਆਪਕਾ ਮੁਰਖ ਪਨ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਨਸ਼ੀਰ ਬਰੂਰ ਮਾਨਨੇ ਲਾਯਕ ਹੈ ਕਜੋਂ ਕਿ ਉਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੇ ਹੀ ਕਰਾਮਾਤ ਬੀ ਤਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਨੇ ਔਰ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਨੇ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੧੨ ਸਤਰ ੧੩ ਸੇ ੧੭ ਤਕ ॥ ਦੂਸਰੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਪੰਗ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਰਵੱਗ। ਕਰਨੀ ਤੇ ਕਹਿਨੀ ਦੇ ਇਕ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦੋ। ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਹੋਰ ਤੇ ਕਰਨੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਨ ਤਦ ਗੁਰੂ ਪਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ

ਰਹਿ ਸਕਦਾ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਹਮ ਭਗਤ ਔਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਮਾਨ ਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਲੇਖਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਉਂ ਨੇ ਕਬੀਰ ਆਦਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਵਿਸ਼ ਬਾਣੀ ਉਂ ਚਾਰਣ ਕੀ ਹੈ ਦੇਖੋ ਨ-ਜ਼ੀਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ॥ ਕਰਨੀ ਔਰ ਕਹਿਨੀ ਕੀ ਬਾਬਤ ਉਤ੍ਰ ਯੋਹ ਹੈ ਦੋ ਮਾਰਗ (ਪਰਵਿਰਤੀ ਔਰ ਨਵਿਰਤੀ) ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਪਰਵਿਰਤੀ ਸੰਸਾਰਕ ਕਾਰਜ ਬਿਵਾਹਾਦਿਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਮਰਦਾਸ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਖੁਦ ਮਾਨ ਚੁਕੇ ਹੋ । ਨਵਿਰਤੀ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕਾ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਥਾ ਸੋ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਕਾ ਭਜਨ ਪੁਸਤਕ ਹੈ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੨ ਸਤਰ ੨੩ ਸੇ ੨੪ “(ਉ) ਸਾਹਾ ਗਣੈ ਨ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰਾ ਸਾਹੇ ਉਪਰ ਏਕੰਕਾਰ” ਸਫਾ ੧੩ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੮ ਤਕ । ਹੁਣ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮਦੇ ਵਿਵਾਹ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਗ ਸਾਹਾ ਗਿਨਣਾ ਹੈ ਜਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਹੇ ਗਿਨਣਤੋਂ ਹੋੜ ਦਿੱਤਾ ਤਦ ਇਸਰੀਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੈਰ ਕਟ ਗਿਆ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ “ਸਾਹਾ ਗਣੈ ਨ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰ” ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਨਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਨਜਾਇ ਸੇ ਦੋ ਅਰਥ ਮੇਂ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਹਾ (ਲਗਨ) ਪੰਡਿਤ ਪਾਂਧੇ ਦੁਵਾਰਾ ਗਿਨਣਕਾ ਹੁਕਮਦੇਤੇ ਹੈਂ । “ਆਇਆ ਲਗਣ ਗਣਾਇ ਹਿਰਦੈ ਧਨ ਓਮਾਹੀਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । ਪੰਡਿਤ ਪਾਂਧੇ ਆਣ ਪਤੀ ਬਹਿ ਵਾਚਾਈਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । ਸੰਬਤ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲ” (ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਸ਼ਬਦ ੧ ਤਕ ੪) ਵੈਦ ਜੀ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਦਾ ਪੈਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਆਪਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਕਾ ਸਿਰ ਜਰੂਰ ਕਟ ਗਿਆ ਜੋ ਆਪਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ ਆਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੩ ਸਤਰ ੨੧ ਸੇ ੨੪ ਤਕ । (ਅ) ਚਲੋ ਅੱਗੋਂ ਚਲੋ । ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਵਿਚ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਾ ਜਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ । ਨਵਾਂ ਗ੍ਰਹਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਹੈ । ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਪਰ ਕੋਈ ਬਗੜਾ ਨਹੀਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਹਿੰਦੂ ਵਿਵਾਹ ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਜਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ ॥ ਯਥਾ—(੧) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ ‘ਦਿਜ ਪੂਜ ਬਨਾਯਕ ਚੰਦਨ ਸੰਗਾ’ (ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਧਿਆਇ ੨੨ ਕਵਤਾ ਅੰਗ ੨੫) (੨) ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ ‘ਪੂਜਤ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਗਣਪਤ ਅੰਗੇ’ (ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਰਾਸ ੪ ਅੰਸੂ

੧੨ ਮੇਂ) (੩) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ 'ਗਣਪਤ ਸੁਰ ਪੂਜਨਕੀਨ' (ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਰਾਸ ੮ ਅੰਸੂ ੬ ਮੇਂ)

(੪) ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ 'ਨਵ ਗ੍ਰਹਿ ਸਫਲ ਹੋਨ ਹਿਤ ਦ੍ਰਿਸ ਬਨ ਹਰਜਸ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਆਇ ਗਯ' (ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਿਸਮ ੪੨) (੫) ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਹੁਈ 'ਗਣਪਤ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਕੋ ਪੂਜਵਾਇ' ਗ: ਪ੍ਰ: ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਸ ੬ ਅੰਸੂ ੧੮ ਮੇਂ) ॥

ਨੋਟ

ਮਿਤੋ ਉਕਤ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਕਾ ਵਿਵਾਹ ਬਾਲ ਮੇਂ ਹੁਆ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੇ ੧੨ ਕੋਸ ਦੱਖਣ ਕੀ ਓਰ ਹੈ ਉਸ ਜਗਹ ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਕਾ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਜੇਠ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ਟੇ ੨੬ ਕੋ ਵੀਰੋ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਦਿਨ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪ ਜੈਸੇ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਸਿਖ "ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ" ਅਰਥਾਤ ਮੋਤੀਓਂ ਸੇ ਬਨੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦਰ ਆਦਿ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਕੇ ਸਥਾਨ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਔਰ ਮੱਥੇ ਟੇਕਤੇ ਹੈਂ । ਰਹਾ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਨ ਬਾਬਤ ਉਤਰ (੧) ਖਾਸ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਰਿਆਸਤ ਕਪੂਰਥਲੇ ਸੇ ੧੫ ਕੋਸ ਪੱਛਮ ਕੀ ਓਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਹੋਟੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਹਾਥਕੇ ਬੰਦੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖ ਮੱਥੇ ਟੇਕਤੇ ਅਰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ॥ (੨) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਬਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸ ਪੁਰ ਮੇਂ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਗਲੇ ਮੇਂ ਪੈਹਰਨੇ ਕਾ ਬਸਤ) ਜੋ ਬਾਵਾ ਕਾਬਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਔਰ ਉਸਕੀ ਸੰਤਾਨ ਮੇਲੇ ਮੇਂ ਸਰਬ ਸੰਗਤੋਂ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥ (੩) ਮਦ ਗਾਮ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਪਲੰਘ ਗਿਲਗੋਤੀ ਜਿਮੀਂਦਾਰੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹੈ ਆਪ ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਸਿਖ ਉਸ ਪਲੰਘ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਔਰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ॥ (੪) ਪਟਨੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈਨੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਮੌਜੇ (ਚਮੜੇ ਕੇ ਜੂਤੇ) ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਚਰਮ ਕੇ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ (੫) ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਹਾਂਡੀ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਏਕ ਮਾਈ ਨੇ ਹਾਂਡੀ ਮੇਂ ਪਕਾ ਕਰ ਖਿਚੜੀ ਖੁਲਾਈ ਬੀ । ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖ ਮਹਾਤਮ ਸਮਝ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ (੬) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅੰਕਾਲ ਬੁੰਗਾ, ਸ੍ਰੀ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਗੁਰਦੁਵਾਰੋਂ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਈਓਂ ਕੇ ਹਾਥਕੇ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਖੋੜਸੋਪਚਾਰ ਪੂਜਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ "ਦੂਪ ਦੀਪ ਆਰਤੀ" ਆਦਿ ਅੰਗਉਨਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨਕਾ ਜਲ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ । (੭) ਬਾਬਾ ਅਟਲ ਕੋ ਪੱਥਰ ਇਟੋਂ ਸੇ ਬਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੀ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖ ਮੁੱਠੀਝਾਪੀ ਆਦਿਕਕਰ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ

ਹੈਂ ॥ (੮) ਸਰਹੰਦ ਕੇ ਸਮੀਪ ਫਤੇ ਗੜ੍ਹ ਮੇਂ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ “ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ” ਜਿਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕੇ ਦੋ ਪੁਤ੍ਰ (ਚੜ੍ਹਾਰ ਸਿੰਘ ਫਤੇ ਸਿੰਘ ਔਰ ਮਾਤਾ ਗੂਜ ਰੀਜੀ) ਤੀਨੋਂਕੀ ਸਮਾਧ ਬਨੀਹੈ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਸਿਖਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਔਰ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਚੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ॥ (੯) ਆਪਕੇ ਵੇਦ ਬਗਤੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸ਼੍ਰੀਮਾਦਯਾਨੰਦ ਕ੍ਰਿਤ ਚੌਥੀ ਬਾਰ ਕਾ ਛਪਾ ਸਤਜਾਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਫਾ ੩੫੮ ਸਤਰ ੧੨ ਸੇ ੧੬ ਤਕ। “ਵਿਸ਼ੇਖ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਆ ਯੇਹ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੀ ਜੜ੍ਹ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਸਿਰ ਬਕਾਨਾ ਵਾ ਉਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਸਬ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮੂਰਤੀ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦੁਕਾਨ ਜਮਾਕਰ ਜੀਵਕਾ ਠੜੀਕੀ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਇਨ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਰਲੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੂਜਾ ਰੀ ਲੋਕ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਾਤੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਨਾਨਕ ਪੰਥੀ ਲੋਗ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਕਰਾਤੇ ਭੇਟ ਕੀ ਚੜ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ” ਲੋ ਆਪਦੇ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾਦੇ ਮੁਰੈਲੀਓਂਕੀ ਕਲਈ ਖੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਸਾਲੇ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਕੇ ਕਰਤਾ ਕਾ ਛੋਟਾ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਭੀ ਪੱਕਾ ਤੱਤਖਾਲਸਾਹੈ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚੋਲੇ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲੈਂਦਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪਥਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਵਾ ਲੈਂਦਾਹੈ। ਅਬ ਹਮ ਇਤਨਾ ਹੀ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਤੋ ਪੌਥੇ ਬਨਾ ਬਨਾ ਕਾਗਜਕਾਲੇ ਕਰਨੇ ਔਰ ਆਪ ਧਨ ਕੇ ਲੋਭਮੇਂ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਕਿਆ ਯੇਹ ਸਿੱਖੀ ਧਰਮ ਹੈ ਯਾ ਹਾਥੀ ਕੇ ਦਾਂਤੋਂ ਵਤ ਖਾਨੇ ਕੇ ਔਰ ਦਿਖਾਨੇ ਕੇ ਔਰ ॥ (੧੦) ਵੈਦ ਜੀ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਨ ਕੀ ਬਾਬ ਤ ਬਿਸ਼ੇਖ ਕਲਈ ਖੁਲੀ ਹੁਈ ਦੇਖਨੀ ਚਾਹੇ ਤੋ ਮੇਰੀ ਬਨਾਈ ਪੁਸਤਕ “ਨ-ਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤ ਮਰਦਨ ਬੱਜਰ” ਅਧਯਾਇ ੫ ਦੇਖੋ ਜਿਸ ਮੇਂ ਸਿਧ ਕਰੇ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਭੀਏ ਬੇਰੀ, ਨਿੰਮ, ਪੀਪਲ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਜਕ ਪਦਾ ਰਬੋਂ ਕੀ ਗੁਰੁਹਕਮਾਨੁਸਾਰ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੧੪ ਸੇ ੧੬ ਤਕ। ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਅਨੰਨਜ ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਛੇ ਪਰਮਾਣੋਂ ਕੇ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਆਦਿ ਖੰਡਨ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰ ਨਵਗ੍ਰਹੋਂ ਕੀ ਪਰਮਪਰਾ ਸੇ ਗੁਰਮਤ ਮੇਂ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕੇ ਅੰਤਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹੋਂ ਕੇ ਮੁਖਜ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਨਮਸ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਯਥਾ--“ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ ॥ ਨਮੋ ਭਾਨ ਭਾਨੇ” (ਜਾਪ ਪੌੜੀ ੪੭) “ਨਮੋ ਸੂਰਜ ਸੂਰਜੇ ॥ ਨਮੋ ਚੰਦ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰੇ” (ਜਾਪ ਪੌੜੀ ੧੮੪) ਵੈਦ ਜੀ ਯਾਦਿ ਗੁਰਮਤ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹੋਂ ਕੀ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਹੋਤੀ ਤੋ ਗੁਰੂ ੧੦ ਸਾਹਿਬ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਜੋ (ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਗ) ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਰਤੀ ਰਹਾ ਜੋਤਸ਼ ਵਗੈਰਾ ਚਾਸੋਂ ਕੀ ਬਾਬਤ ਸੋ ਸਫੇ ੨੩ ਆਪਕੇ

ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਦੇਖੇ ਗੁਰਮਤ ਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜੋਤਬ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਪਰ ਦਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਸਮੇਂ ਬਾਰਾਂ ਰਾਸਾਂ ਛੇ ਰੁਤਾਂ ਦੇ ਅਯਨ ਸਾਰੀ ਕੀ ਸਾਰੀ ਜੋਤਬਮਾਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਕੇ ਪੰਥਮੇਂ ਸਦੈਵਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੧੬ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੨ ਤਕ। ਜੇ ਦੂਸਰੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਲ ਆਉ ਤਦ ਛੇਵੇਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ--ਤਿਆਗ ਲਗਨ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਏ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਬੂਠ ਲਿਖਨੇ ਔਰ ਬੋਲਨੇ ਕਾ ਕੁਛ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਸਮ-ਬਤੋ “ਕੂੜਬੋਲ ਮਰਦਾਰ ਖਾਇ” ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਮੇਂ ਬੂਠਕਾ ਪਾਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਬਲਕਿ ਦੇਖੋ “ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ” ਮੇਂ ਵੈਦ ਜੀ ਕੋ ਬੂਠਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਾਹ (ਲਗਨ) ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਗੋਧੂਲੀ ਲਗਨ ਥਾ। “ਦਾਸ ਨਰਾਇਣ ਘਰੇ ਸਿ-ਧਾਯੋ॥ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਜਨਵਾਸੇ ਆਯੋ॥ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸਕੋ ਬਿਪ੍ਰਨ ਕਹਾ॥ ਗੋ ਧੂਲ ਬਿਮਲ ਬੇਲਾ ਹਮ ਲਹਾ॥” ਔਰ ਦੇਖੋ ਉਕਤ ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਸਫਾ ੮੭ ਔਰ ੨੦੩ ਔਰ ੨੭੨ ਔਰ ੫੧੮ ਪਰ ਲਗਨੇਂ ਸੈਹਤ ਸਾਹਿ ਬਿੱਠੀਏਂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੧੬ ਸਤਰ ੧੮ ਸਫਾ ੧੮ ਤਕ। ਵਰਤਮਾਨ ਮਰਦਮ ਸ਼ੁ-ਮਾਰੀ ਕੀ ਰਪੋਟ ਸੇ ੪੮ ਲਖ ੬੪ ਹਜ਼ਾਰ ੩ ਸੌ ੧੭ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂਦੇ ਦੁਖ ਨਾਲ ਵੈਦ ਜੀ ਨੇ ਆਪਨਾ ਹਿੰਦੁਸ਼ ਫਟਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਇਤਿਆਦਿ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ ਆਪਨੇ ਲਿਖੇ ਟ੍ਰੈਕਟ “ਗੁਰਮਤ ਗੋਵਰਤਾ” ਸਫਾ ੨ ਸਤਰ ੬ ਸੇ ੨੦ ਤਕ। ਕਰਮਦੇ ਵਲ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਨਿ ਆਹੈ॥ ਯਥਾ--“ਸੱਜਨੋਂ ਏਸ ਬਾਤਨੂੰ ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਜੋ ਜੋ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸੁਖ ਦੁਖ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸਦਾ ਫਲ ਜਰੂਰ ਭੋਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਰਥਧ ਦੇ ਚਲੇ ਹੋਏ ਤੀਰ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹਨ ਕਿ “ਜੈਸੀ ਕਲਮ ਵੁੜੀ ਹੈ ਮਸਤਕ ਤੈਸੀ ਜੀਅੜੇ ਪਾਸਿ” (ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਗੁਰੂ ੧) “ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਯ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ” (ਵਾਰ ਮਾਝ) “ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਸਿਰਲੇਖ ਧਰਾਹੂੰ ਬਿਨ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜੀਉ॥ ਆਪ ਅਲੇਖ ਕੁਦਰਤ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਸੋਈ ਜੀਉ” (ਗੁਰੂ ੧ ਸੋਰਠ) ਤਥਾ॥ “ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਦਈ ਹੋ ਸਖੀ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰ” (ਰਾਮ ਕਲੀ ਓਅੰਕਾਰ ਗੁਰੂ ੧) ਪੁਨਾ “ਲਿਖਿਆ ਮੇਟੁ ਨ ਸਕੀਐ ਜੋ ਧਰ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰ” (ਗੁਰੂ ੩ ਵਾਰ ਮਾਝ) “ਵੈਦ ਜੀ

ਉਕਤ ਵਿਧਵਾਉਂ ਕੇ ਭਾਗ (ਲੇਖ) ਮੇਂ ਵਿਪਦਕਾ ਦੁਖ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੁਆ ਹੈ ਆਪ ਕਿਉਂ ਰੰਝੀ ਰੋਨਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਬਿਥਾ ਰੋਤੇ ਹੋ । ਯਦਿ ਅਪਨੇ ਲਿਖੇ ਕਰਮ ਫਲ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸਚਾ ਸਮਝਤੇ ਹੋ ਤੇ ਰੁਦਨ ਨਾ ਕਰੋ । ਮਿਤਰੋ ਵੈਦ ਜੀਕੋ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਕਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਰਮਾਲ ਭੇਜਤਾ ਹੂੰ ਉਸ ਸੇ ਅੰਸੂ ਪੈਂਦੇ ਲੇਂ ਜਿਸ ਸੇ ਨਿਯੋਗ ਕਰੇਵਾ ਅਨੰਦ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮਾਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਰਕ ਮੇਂ ਦੁਖ ਭੋਗਨੇ ਪੜ੍ਹੇਗੇ । “ਖਸਮ ਮਰੈ ਤੋ ਨਾਰ ਨ ਰੋਵੈ । ਉਸ ਰਖਵਾਰਾ ਅਉਰੋ ਹੋਵੈ ॥ ਰਖਵਾਰੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ॥ ਆਯੈ ਨਰਕ ਈਹਾ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ॥” (ਰਾਗ ਗੌੜ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਹਲਾ ੫) ॥

ਵੈਦ ਸਭਾ ੧੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੧੩ ਤਕ । ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਤੇ ਛਾਸਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਲਵੋ ਜਰਾ ਬਾਲਮੀਕੀ, ਤੁਲਸੀ, ਅਧਯਾਤਮ ਰਾਮਾਇਣ, ਜਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਨਾਟਕ ਵਿਚੋਂ ਸੀਤਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਰਲਾਪਪੜ੍ਹੋ ਇਤਯਾਦਿ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਰਾਮਾਇਣਾਦਿ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਕੋ ਦਸਾਂ ਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪੁਰਖੋਤਮ ਅਵਤਾਰ ਭਗਵਾਨ ਰਾਮ ਚੰਦ ਤਬਾ ਸੀਤਾ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਵਣ ਆਦਿ ਰਾਖਸ਼ਾਂ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਲੀਲਾ ਕੀ ਬੀ ਆਪ ਰਾਮਾਇਣ ਕੇ ਰਹਸੂ (ਤਾਤਪਰਯ) ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤੇ ॥

ਵੈਦ ਸਭਾ ੧੮ ਸਤਰ ੧੬ ਸੇ ੨੪ ਤਕ । “ਰਾਸੀ” ਸੋ ਲਓ ਮਾੜੇਮੋਏ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਾਸਾਂ ਕੀ ਮੇਲਨੀਆਂ ਹੋਈਆਂ । ਅਵਤਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਜਨੀਯ ਮਹਾਤਮਾਦੀਆਂ ਰਾਸਾਂ ਮੇਲੇ ਜੋ ਕਹੇਕੁ ਸੋਹਣੇ ਮੇਲ ਮਿਲੇ ਸਨ । ਰਾਮ ਚੰਦ ਤੇ ਰਾਵਣ । ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਕੰਸ । ਵਿਸ਼ਾਮਿਤ੍ਰ ਤੇ ਵਸਿਸ਼ਟ । ਕੈਕਈ ਤੇ ਕੋਸ਼ਲਜਾ । ਨਿਰਮਲੇ ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਇਹ ਚਾਰੇ ਜੁਗਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਸਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਬਲਿਹਾਰ ਆਪਦੀਆਂ ਰਾਸਾਂ ਮੇਲਣ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਜੋ ਜੋਤਸ਼ਕੇ ਮੂਰਖੋਂਸੇਭੀ ਬਿਲਖਣਹੀ ਆਪਕੋ ਯੇਹ ਤੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੌਨ ਸੀ ਰਾਸ ਕਿਸ ਰਾਸਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤੀ ਹੈ । ਵੈਦ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਏਕ ਆਦਿ ਦੇ ਅਖਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪਕੜ ਕਰ ਰਾਸਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਲਗ ਗਏ ਜੋਤਸ਼ ਪੜ੍ਹੇ ਫਿਰ ਪਤਾ ਲਗੇਗਾ । ਔਰ ਚਾਰੇਂ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਰਾਸੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਭੀ ਉਪ-ਹਾਸ ਜਨਕ ਹੈ ॥ (੧) ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਤੇ ਰਾਵਣ ਤੇਤਾ । ਕੈਕਈ ਤੇ ਕੋਸ਼ਲਜਾ ਤੇਤਾ । ਵਿਸ਼ਾਮਿਤ੍ਰ ਤੇ ਵਸਿਸ਼ਟ ਤੇਤਾ । (੨) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਕੰਸ ਦੁਆਪੁਰ । (੩) ਨਿਰਮਲੇ ਤੇ ਨਿਹੰਗ ਕਲੂ । ਵੈਦ ਜੀ ਉਕਤ ਰਾਸੋਂ ਮੇਂ ਚੌਥਾ ਜੁਗ ਕੌਨਸਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਬੁਧੀਵਾਨ ਸੇ ਸਿਖਿਆ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ । ਇਸ ਲੇਖ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਆਪ ਬੁਧਿ ਸੇ ਭੀ ਮੂੰਨ ਹੋ । ਇਸੀ ਵਿਧਿਆ ਕੇ

ਘਮੰਡ ਪਰ ਉਤਰ ਲਿਖਨ ਵਾਸਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੦ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੬ ਤਕ । ਹਿੰਦੂ ਸਭਤੋਂ ਵਧੀਕ ਜਯੋ-
ਤਰ ਨਾਲ ਅਗੰਮ ਦੇ ਜਾਣੂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸਭ
ਤੋਂ ਹੀਣੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ । ਜਗਾ ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਕੇ ਦੇਖੋ । ਟਾਂਸਵਾਲ ਵਗੈ
ਰਾ ਦੀ ਮੈਰ ਕਰੋ ਲੋਕੀਂ ਆਪਨੂੰ ਕੁਲੀ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਏਹ ਉਸ ਕੌਮ
ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕੌਮ ਜੋਤਸ਼ ਦੀ ਜਾਣੂ ਤੇ “ਬਿਤ ਵਾਰ ਰੁਤ ਮਾਹ” ਪ-
ਛਾਣ ਦੀ ਸਾਹੇ ਲਗਨ ਕੱਢਦੀ ਅਰ ਰਾਸੀ ਮੇਲਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਤਨਸ਼ਲੀ (ਬਿਧੀ ਤੇ ਨਾਸ)
ਹੋਣਾ ਕਰਮ ਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਮ ਫਲ ਕੋ ਆਪ ਅਪਨੇ “ਗੁਰ
ਮਤ ਗਰਵਤ” ਸਫਾ ੨ ਮੇਂ ਮਾਨ ਚਕੇ ਹੋ । ਮਿਤਰੇ ਜਿਸਦਿਨ ਭਾਰਤ ਵਰਸ਼
ਕੇ ਲੋਗ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਪਰ ਪ੍ਰਪੱਕ ਔਰ ਜੋਤਸ਼ ਪਰ ਪੂਰਣ ਨਿਸਚਾ ਬਾ ਉਸ
ਸਮਯ ਭਾਰਤਵਰਸ਼ ਕੀ ਸਰਬ ਦੇਸੋਂ ਮੇਂ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ ਧੁਜਾ ਵੰਹਰਾ ਰਹੀ
ਬੀ । ਦੇਖੋ ਮਹਾਂਭਾਰਥਕੇ ਸਮਯ ਤਕ । ਹਿੰਦੁਸਤਾਨਕੀ ਯੋਹ ਦਸ਼ਾ ਆਪ ਜੈਸੇ
ਨਵੀਨ ਪੰਥੀਓਂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਨਏ ੨ ਮਤ ਚਲਾਨੇ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੁਈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੦ ਸਤਰ ੧੯ ਸੇ ੨੫ ਤਕ । ਆਪਦਾ ਪਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਹ ਏਸ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਜਾਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ
ਆਪਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਵਾਕ ਤੇ ਪਰਮਾਣੀਕ ਗੁਰਮੰਦਾਵਤ ਸਿਖ ਵਾਕ
ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ । ਹੁਣ ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ
ਸਿਖ ਹੁਕਮ ਤਾਂ ਉਪਰ ਲਿਖ ਦੇਂਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਕਰਦੇ ਉਲਟ ਰਹੇ ਤਦ ਆਪ
ਸੋਚ ਲਵੋ ਕੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ (ਕੁਲ ਮਰਯਾਦਾ) ਸੇ ਬਰਧ
ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੂਪ ਕੌਰ ਕੋ ਉਪ
ਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਚਰਿਤ੍ਰ ੨੧ ਮੇਂ ਖੁਦ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । “ਕੁਲ ਕਲੰ
ਕ ਕੇ ਹੇਤ ਅਧਕ ਮਨ ਭੀਤਰ ਡਰਹੋ” ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ
ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਜਿਨਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਬੂਤ ਔਰ ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੌਜੂਦ
ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਜਿਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਟਾਲਾ ਬੈਹਰ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ
ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਜੋ ਬੇਦੀ ਰਚੀ ਗਈ ਉਸਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪੁਤੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਜਿਲੇ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਟਾਲਾ ਮੇਂ ਕੀਆਨਵਗਹੋਂਕੇ ਚੌਂਕਕੇ ਸਥਾਨਮਾਣਕ (ਮੋਤੀਓਂਕੇ)
ਚੌਂਕ ਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ । ਔਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਸਮੀਪ ਲਹੌਰੇ
ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ।
ਵਿਰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਗੁਰੂ ਬਿਵਾਹ ਬਤਲਾਨਾ ਆਪ ਕੀ ਮੁਰਖਤਾ
ਨਹੀਂ ਤੇ ਔਰ ਕਿਆ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੧ ਸਤਰ ੩ ਸੇ ੬ ਤਕ । ਇਕ ਹੋਰ ਯੁਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੰਡਣ ਦੀ ਹੈ “ਭਾਈ ਮਥੇ ਮੁਰਾਰੀ” ਦਾ ਥਿਵਾਹ ਭਾਈ ਸੀਹੇ ਦੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਮਣੇ ਹੋਯਾ ਆਪ ਕਰਵਾਯਾ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਾਰ ੧੯੯ ਮੇਂ ਪਾਂਚਵੇਂ ਗੁਰੂ ਤਕ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਮਏ ਜਾਤੀ ਕੇ ਲਿਖੇਹੈ ਉਕਤਵਾਰ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ੩ ਔਰ ੪ ਕਾ ਸਿਖ ਮਥੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਫਿਰਉਸਕੇ ਥਿਵਾਹ ਕੀ ਨਜੀਰ ਪੋਸ਼ ਕਰਨੀ ਆਪਕੀ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ । ਔਰ ਸੀਹਾਂ ਉਪਲ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਉਕਤਵਾਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ “ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼” ਰਾਸ ਏਕਮੇਂ ਸੀਹਾਂ ਉਪਲ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਿਖਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦਰਜਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਮਰਯਾਦਾ (ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ) ਸੇ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸਾਮਣੇ ਸੀਹੇਂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕਰਾਯਾ । ਸੀਹੇਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ—“ਮੈਂਹਿ ਪੁਤ੍ਰਕੋ ਮੰਡਨ ਅਹ ਹੈ । ਬਡ ਉਤਸਾਹ ਕਰਜੋ ਮਮ ਚਹ ਹੈ” । (ਗੁਰੂ ਅੰਗਵ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ) “ਹਮਰੇ ਆਗੇ ਮੰਡਨ ਕਰੋ । ਉਰਕੇ ਭਰਮ ਸਰਬ ਪਰ ਹਰੇ” ਮਿਤਰੇ ਜਬ ਸੀਹੇਂ ਕੇ ਪੁਤਰ ਕਾ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਯਾ ਔਰ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਡਨ ਕਰਾਯਾ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਕੇ ਵਿਰੁਧ ਸੀਹੇਂ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਾ ਥਿਵਾਹ ਕਰਾਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਔਰ ਨਾਹੀਂ ਆਪਨੇ ਪਤਾ ਲਿਖਾ ਜਿਸਸੇ ਆਪਕਾ ਲੇਖ ਸਚਾ ਮਾਨਾ ਜ ਏ ॥ ਲੀਜੀਏ ਆਪਕੀ ਵਾਕਫ਼ੀਯਤ ਔਰ ਧੋਖੇਦਹੀ ਕਾ ਹਾਲ ਸੁਨਾਤੇ ਹੈਂ ਮਥੇ ਮੁਰਾਰੀ ਗੁਰੂ ੪ ਕਾ ਸਿਖ ਬਾ ਦਖੀਏ ਉਸਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਫੇਰੇ ਸਿਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮਥੇ ਮੁਰਾਰੀ ਖਤੀ ਜਿਸਕਾ ਕੁਸ਼ਟ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਕੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਇਸਕੇ ਬੇਟੀ ਵੇ । ਯਥਾ—“ਸੀਹਾਂ ਉਪਲ ਸਿਖ ਕੁਲੀਨ । ਤਿਨ ਕਰ ਜੋਰੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਨ । ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੰਨਯਾ ਘਰ ਮੋਰੇ ॥” ਇਸਕੇ ਪਸ਼ਚਾਤ ਅਪਨੇ ਘਰਸੇ ਕੰਨਿਆ ਲੇ ਆਯਾ “ਸੀਹਾਂ ਸੁਤਾ ਲੇ ਗੁਰ ਵਿਗ ਚਾਲਾ ॥ ਤਤਛਿਨ ਸਾਬ ਮੁਰਾਰੀ ਤਹਾਂ ॥ ਫੇਰੇ ਵਥੇ ਭਾਉ ਕਰ ਤਹਾਂ ॥” ਭਾਈ ਜੀ ਸੁਨਾ ਅਬਤੋ ਸ਼ਰਮ ਆਗਈ ਹੋਗੀ ਦੇਖੋ ! ਆਨੰਦ ਲਾਵਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਫੇਰੇ ਦੋਨੇ ਸਾਫ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ਸੀਹਾਂ ਉਪਲਕੀ ਬੇਟੀ ਔਰ ਮਥੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਵਿਵਾਹਏਕਹੀਹੈ ਦੇ ਲਿਖਨੇ ਆਪ ਕੀ ਬੇਖਬਰੀ ਹੈ ॥ (ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਰਾਂ: ੧ ਅੰਕ ੬ ਅਃ ੬੦) ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੧ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੫ ਤਕ । ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਜ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਦਬਾਉ ਹੇਠ ਆਏ ਇਤੀਹਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣੇ ਪਏ ਹਨ ਕੀਹ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਥਿਵਾਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ “ਦੁਰਜਨ ਤੋਖ ਨਜਾਯ” ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਦੁਰਜਨ ਭੀ ਕਰਲਈਏ ਤਦ

ਸਾਡੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਰਨੀ ਨੂੰ ਕੋਠ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਨਿਰਬਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਰਖਿਆ ਕੀ ਫਿਰ ਨਿਰਬਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕਾ ਦਬਾਓ ਕੈਸੇ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੋਂ ਨੇ ਸੱਚ ੨ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਲੇਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਤਖ ਬਬਾਲ ਆਦਿਕ ਮੇਂ ਮਾਣਕ ਚੌਂਕ ਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ “ਦੁਰਜਨ ਤੋਖ ਨਯਾਯ” ਦੀ ਜਰੂਰਤਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਰਨੀਕੋ ਪਹੁੰਚਨਾ ਕਥਨਮਾਤ੍ਰ ਬੂਠਕਾ ਓਲ੍ਹਾ ਹੈ । ਮਿਤਰੋਆਪ ਜੈਸੇ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ ਬਨ ਬੈਠੇ ਹੋਂ (ਦਸ ਗੁਰੂ ਗਿਆਰਵਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰਵਾਂ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ) ਯਹ ਕਥਨ ਆਪਕਾ ਠੀਕ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਕਰਨੀਨੂੰ ਕੋਠ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕਥਨ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਰੇ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਮੁਸਲ ਮਾਨ ਆਦਿ ਤਿਤਰ ਬਿਤਰ ਹੋਗਏ । ਕਿਉਂਕਿ ਯਦਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ (ਨਾ ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ) ਕਹਾ ਹੋਤਾ ਤਬ ਮਾਨਨੀਯਥਾ ਧੰਨ ਆਪਕੀਬੁਧੀ ਆਗਾ ਚੌੜ ਪਿਛਾ ਚੌੜ । ਏਕ ਔਰ ਭੀ ਬਤਲਾਤੇ ਹੀਂ ਅਪਨੇ ਸਹਾਇਕੋਂ ਕੋ ਕੈਹ ਦੇ ਕਿ ਆਗੇਕੋ (ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਮੀਤ ਚਲੋ ਗੁਰਚਾਲੀ) ਪ੍ਰਮਾਣਕਭੀ ਨ ਦੇਂ ਯਾ ਕੁਛ ਅਰਥ ਬਦਲੋਂ । ਵੇਦ ਜੀ ਯਦਿ ਆਪ ਗੁਰੂ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਪੱਕੇ ਸ਼ੁਧਾ ਲੂ ਹੋ ਤੋ ਅਪਨੀ ਦਵਾਈਓਂਕੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਤਰਨਤਾਰਨ ਕੇ ਤਾਲਾਬ ਮੇਂ ਗਿਰਾਕਰ ਵੈਦਗੀ ਛੋੜ ਦੇ ॥ ਯਥਾ “ਵੇਦ ਬਲਾਯਾ ਵੈਦਗੀ ਪਕੜ ਢਵੇਲੇ ਬਾਂਹਿ । ਭੋਲਾ ਵੇਦ ਨਾ ਜਾਣਈ ਕਰਕ ਕਲੇਜੇ ਮਾਹਿ ॥੧॥ ਵੈਦਾਵੈਦਸੁਵੈਦ ਤੂੰ ਪਹਿਲਾ ਰੋਗ ਪਛਾਣਿ ॥ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਲੋੜ ਲਹੁ ਜਿਤਵੈਦੈ ਰੋਗਾਘਾਣਿ॥ ਜਿਤ ਦਾਰੂ ਰੋਗ ਉਠਿਅਹਿ ਤਨ ਸੁਖ ਵਸੈ ਆਇ ॥ ਰੋਗ ਗਵਾਇਹਿ ਆਪਣਾ ਤ ਨਾਨਕ ਵੈਦ ਸਦਾਇ ॥ (ਵਾਰ ਸ਼ਬ ਮਹਲਾ ੧) ॥

ਨੌਕਰੀ ਭੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਨਾ ਕਰੇ

ਲਾਇ ਚਿਤ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਮੰਨ ਨਾਮ ਕਰ ਕੰਮ । ਬੰਨ ਬਦੀਆਂ ਕਰ ਧਾਵਣੀ ਤਾਕੇ ਆਖੇ ਬੰਨ ॥ ਨਾਨਕ ਵੇਖੇ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਚੜ੍ਹੇ ਚਕ੍ਰਗੁਣਵਿਨ॥ (ਪੌੜੀ ਚੌਥੀ) ॥

ਘੋੜੇਂ ਕੀ ਸੌਦਾਗਰੀ ਭੀ ਨਾ ਕਰਨੀ

ਸੁਠਿ ਸਾਸਤ ਸੌਦਾਗਰੀ ਸਤ ਘੋੜੇ ਲੈ ਚਲ ॥ ਖਰਬ ਬੰਨ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਮਤਮਨ ਜਾਣਾਹਿ ਕਲ । ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈ ਦੇਸ ਜਾਇ ਤਾਂ ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਮਹਲ ॥

(ਤੀਜੀ ਪੌੜੀ)

ਭੋਜਨ ਭੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ

ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ਭੋਜਨ ਛਤੀਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਤ ਖਾਇਐ ਹਮ ਬਉ ਬ੍ਰਿਪਤਿ

ਭਈ ॥ ਔਰ ਭੋਜਨ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥ ਆਇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੧ ਸਤਰ ੧੮ ਸੇ ੧੫ ਤਕ । ਅਸੀ ਦਾਸ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਾਹੇ ਲਗਨ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਾ ਆਇਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਬੰਦ ਹੋ ਸੋ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਤੇ । ਹਥੀਂ ਉਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਲਾਵਾਂ ਕਰਾਏ । ਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਕਿ “ਪਰਵਿਰਤੀ” ਕਰਮ ਵਾਸਤੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਨੀ ਕਰਨੀ ਦ ਇਕ ਹਨ । ਕੈਹਨੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਸਾਵਧਾਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸਾਹਾ ਲਗਣ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਾ ਸਰਬ ਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਬਿ-
ਵਾਹ ਮੇਂ ਹੁਈ ਔਰ ਪੱਕੇ ਸਿਖ (ਸਿੰਘ) ਰਿਆਸਤੋਂ ਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੁਕਮ ਬੰਦ ਕੈਹਨਾ ਆਪਕਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਹਾਂ ਚਮਾਰ ਚੂਹੜੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਗ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨ ਆਈ ਨਹੀਂ ਕਰਾਤੇ ਵੋਹੀ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਆਪ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਫੜ ਲੀ । ਅੱਛੇ ਖਾਨਦਾਨ ਮੇਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਕਰ ਚੂਹੜੇ ਚਮਾਰੋਂ ਵਾਲੀ ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਨਾਈ ਹੁਕਮ ਬੰਦ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਸਿਰ ਮੱਥੇ ਤੇ ਧਰ ਲੀ ਅੱਛਾ ਕੀਆ । ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਸਿੱਖੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਏ ਅਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਗੁਰੂਉਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਖਾਨਦਾਨ ਔਰ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ ਆਈ ਸਿੱਖੋਂ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਏ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਤੋਂ ਆਪਕਾ ਲੇਖ ਸੱਚਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਥਾ । ਵੈਦ ਜੀ ਲਾਵਾਂ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਇਸਕਾ ਅਰਥ ਹਮ ਪਹਿਲੇ ਲਿਖ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਲਾਵਾਂ ਗਿਆਨ ਵਾਸਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ “ਦੂਜੜੀ ਲਾਂਵ ਸਤਿਗੁਰਪੁਰਖਮਿਲਾਯਾ । ਤੀਜੜੀ ਲਾਂਵ ਮਨ ਚਾਉ ਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀਆ ॥ ਚੌਥੜੀ ਲਾਂਵ ਮਨ ਸਹਿਜ ਭਇਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥” ਯਦਿ ਲਾਵਾਂ ਬਿਵਾਹ ਪਰਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹੋਤੀ ਤੋਂ “ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬੇਦ ਧਰਮ ਦਿੜ੍ਹਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥” ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸਾਫ ਹੁਕਮ ਹੈ । ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕੈਹਨੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਇਕ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਸੋ ਕੈਹਨੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਂ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ (੧) ਆਇਆ ਲਗਨ ਗਣਾਇ ਹਿਤਦੇ ਧਨ ਓਮਾਹੀਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । ਪੰਡਿਤ ਪਾਧੇ ਆਣ ਪਤੀ ਬਹਿ ਵਾਰਾਈਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । (ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਸ਼ਬਦ ੧ ਤੁਕ (੪) (੨) ਸੰਬਤ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲ (ਆਇਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) (੪) ਘੋੜੀ ਤੇਜਣ ਦੇਹਰਾਮਉ ਪਾਈਆਰਾਮ (ਬਛ (ਹੰਸ ਘੋੜੀਆ ਮਹਲਾ ੪ ਸ਼ਬਦ ੧ ਤੁਕ ੪) (੪) ਹਰਿ ਪਹਲੜੀ ਲਾਂਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦਿੜ੍ਹਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ ॥ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦ ਧਰ ਮ ਦਿੜ੍ਹਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ (ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਸ਼ਬਦ ੨ ਤੁਕ ੧) (੫) ਗੁਫੀ ਗਿਆਨੀ ਬਹ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਢਰੇ ਤਤ ਦਿ-

ਵਾਏ (ਸੁਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਸ਼ਬਦ ੧ ਤੁਕ ੪) (੬) ਜਦਹੁ ਸੀਆ ਵੀਆ ਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸਿ ॥ ਹੀਡੋਲੀ ਚੜ ਆਈਆ ਦੰਦ ਖੰਡ ਕੀਤੇ ਰਾਸ। ਉਪਰਹੁ ਪਾਣੀ ਵਾਰੀਐ ਝਲੇ ਬਿਮਕਨ ਪਾਸ ॥ (ਆਸਾ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੧੧ ਤੁਕ ੨) (੭) ਮੈਂ ਕਾਮਣ ਮੇਰਾ ਕੰਤ ਕਰਤਾਰ। ਜੇਹਾ ਕਰਾਏ ਤੇਹਾ ਕਰੀ ਸੀਯਾਰ ॥ ਜਾ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਤਾ ਕਰੈ ਭੋਗ ॥ ਤਨ ਮਨ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋਗ ॥ (ਭੈਰੋ ਮਹਲਾ ੩ ਸਲੋਕ ੪ ਤੁਕ ੪) (੮) ਛੋਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਨਾਰ ਫੇਲ ਤੋਸੇ ਨ ਕਮਾਉਂ ॥ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਚਰਿਤ੍ ੨੧) ਵੈਦ ਜੀ ਅਸਥਾਲੀ ਪੁਲਕ ਨਜਾਏ ਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਕੇਹਨੀ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਉਕਤ ਬਿਵਾਹ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਦਿ ਆਪ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀਸੇ ਵਿਰੁਧ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੋ ਗੁਰੂਉਂਕੇ ਕੇਹਨੀ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ “ਵਦਤੋ ਵਜਾਘਾਤ” (ਪਰਮਪਰ ਵਿਰੋਧ) ਸੇ ਝੂਠਾ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਦਤੋ ਵਜਾਘਾਤਸੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰਮਤ ਇਤਿਹਾਸ (ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਕੋ ਸਫੇਰੇ ਮੇਂ) ਝੂਠਾ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੨੩ ਸੇ ੨੪ ਤਕ। ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ, ਭਾਈ ਸੁਖਾਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਖਾਲਸਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਸੇ ਨਿਆਰਾ ਤੀਸਰਾ ਪੰਥ ਸਿਧ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਰਖਿਆਲੀਏ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਲਕ ਜੰਜੂ (ਹਿੰਦੂ) ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕੀ ਜੋ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਤੀਸਰਾ ਪੰਥ ਬਨਾਯਾ। ਮਿਤਰੇ ਉਕਤ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਹਿੰਦੂ ਸੀਕਾਰ ਕਰਤੇਹੈਂ। (ਗੁਰੂ ੯ ਅਪਨੇ ਕੋ ਹਿੰਦੂਮਾਨਤੇ ਹੈਂ)--ਤਿਨਤੇ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ। ਧਰਮ ਨਿਵਾਹਨ ਬਿਖੇ ਬਹਾਦਰ। ਉਤ੍ਰ ਭਨਿਯੋ ਧਰਮ ਹਮ ਹਿੰਦੂ। ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਯ ਕੋ ਕਿਮ ਕਰੇਂ ਨਿਕੰਦੂ ॥ (ਗੁਰ ਪ੍ਰੰ ੩੪ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ)--ਹਿੰਦਨ ਕੋ ਬਾਲਕ ਯਹ ਪੀਰਾ। ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਧਿਕ ਨਰ ਧੀਰਾ ॥ (ਗੁਰ ਬਿਭ ੪ ਸ੍ਰ ਸਿੰਘ) ਨਮੋਸੁ ਹਾਥ ਜੋਰਕੇ ਕੁਸਤ ਤੇਜ ਤੋਰ ਜਿਨ ਪਾਲਯੋ ਹਿੰਦਾ ਨਕੋ (ਰਤ ੧) (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ) ਤੁਰਕ ਭਏ ਮਰੇ ਨਹੀਂ ਹਿੰਦ ਰਹੇ ਮਰ ਜਾਹਿ ਬਾਤ ਯਹ ਨਾਹੀਂ ਕਾਲ ਸਭਨਕੋ ਖਾਏਹੈਂ ॥ (ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) (ਸਰਬ ਸਿਖ (ਸਿੰਘ) ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ) ਹਮਤੋ ਲੈਹੈਂ ਛੀਨ ਤੁਰਕ ਗੁਰਦੁਰੇ ਅਬ ਸਭ ॥ ਧਰਮ ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਜਾਇ ਪੰਥ ਯਹਿ ਬਢਨ ਦੇਹ ਕਬ ॥ (ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਲੀ ਮੁਰਤਜਵੀ ਪੈਸ ਮੈਂ ਛਪਾ) ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੨੪ ਸਤਰ ੧੫ ਸੇ ੨੨ ਤਕ। ਜਿਸ ਕਿੱਲੇ ਸਫਾ ੩੪੭ ਦੇ ਜੋਰ ਉਤੇ ਆਪ ਬੁਕਕਦੇ ਹੋ ਆਪ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਵੋ ਕਿ ਉਹ

ਵਦਤੋਂ ਵਜਾਘਾਤ ਰਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਉਹ ਇਕ ਥਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਉਸਦੇ ਉਲਟ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸ਼ਬਤ ਦਿਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਵਾਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾ ਅਸੀਂ ਸਿਰ ਫੇਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਆਪ ਸੱਤ ਦਾ ਗ੍ਰੇਹਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਦ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਲਵੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰਮਤ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਕੇ ਜੋਰ ਕੋ ਆਪ ਭੁਕਕਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਬਤਲਾਤੇ ਹੋ ਤੋ ਆਪ ਬਤਲਾਈਏ ਗੁਰਮਤ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਕੇ ਬਗੈਰ (੧) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਕਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਔਰ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਿਧ ਕਰੋ ॥ (੨) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ। ਪੁਤ੍ਰੀ ਔਰ ਧਰਮਪਤਨੀਉਂ ਕੇ ਨਾਮਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਿਧ ਕਰੋ ॥

(੩) ਦਸੋਂ ਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ (ਮਿਤ੍ਰਜੂ) ਸਥਾਨ ਔਰ ਅੰਤ ਦਿਨ ਕਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਿਧ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹੇ ਬਤਲਾਨੇ ਮੇਂ ਆਪ ਕੋ ਭੀ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਪਰਹੀਭੁਕਕਨਾ ਪਕੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਸੇ ਉਕਤ ਪੁਕਰਣ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਜੇਕਰ ਆਪ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਬਿਬਸਥਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਨਾ ਵਿਦਿਆ ਰਖਤੇ ਹੁਏ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਕੀ ਉੱਟ ਸੇ ਵਦਤੋਂ ਵਜਾਘਾਤ ਕੈਹ ਤੇ ਹੋ ਤੋ ਸੀਧਾਹੀ ਕੈਹਦੇ ਕਿ ਗੁਰਮਤ ਇਤਿਹਾਸ ਗ੍ਰੰਥ ਬੂਨੇ ਹੈਂ ਆਪਕੋ ਹਮ ਖਿਆਲ ਆਧੋ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਕੋ ਰਵੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਿਧਕਰਦੀਆ ਹੈ ਦੇਖੋ ਪੁਸਤਕ ਭੁਲੇਮੇਂ। ਔਰ “ਵਦਤੋਂ ਵਜਾਘਾਤ” (ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ ਆਦਿਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਮੌਜੂਦਹੀਂ ਜੋ ਮੇਂ ਉਕਤ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸਿਧ ਕਰਣੇ ਮੇਂ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹੁੰ ਯਾ ਤੋ ਆਪ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਮਾਨੋਗੇ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਵਦਤੋਂ ਵਜਾਘਾਤ (ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ) ਮਾਨੋਗੇ। ਤਿਉਂਕਿ ਆਪਕੀ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੰਸਕਾਰ ਪਧਤੀਉਂ ਮੇਂ ਪੰਡਿਤਪਾਂਧੇਂ ਸੇਲਗਨਗਿਣਵਾਘੋੜੀ ਤੇਚੜ੍ਹਕਰ ਮਿਣਤੀਕਰਾਨਾ ਵੇਦ ਬਗੈਰ ਬਿਵਾਹ ਹੋਨਾ ਪਾਪ ਮਾਨਨਾ ਫੇਰੇ ਦੇਨੇ ਔਰ ਕੰਨਯਾ ਬਾਲਕਪਰ ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਕਰ ਪੀਨਾ ਆਈ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਿਧ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੫ ਸਤਰ ੩ ਔਰ ੪ (੨) (੩) ਇਸ ਅੰਗਦਾ ਉਤਰ ਭੀ ਉਪਰ ਆ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਅੰਗ ੨ ਔਰ ੩ਕਾ ਉਤ੍ਰਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦਜੀ ਸਰਤੋਂ ਯੋਹਹੈਕਿ ਆਪ “ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹਪਰਵਿਚਾਰ” ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਔਰ ਤੀਸਰੇ ਅੰਗ ਦਾ ਉਤਰ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖ ਦਿਆ ਉਤਰ ਉਪਰ ਆ ਚੁਕਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਤ੍ਰਜੀ ਆਪਕੀ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਇਤਨਾਂ ਲਿਖਨਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰਾਭੀ ਉਤਰ ਉਪਰ ਆਚੁਕਾ ਕਜੇਂ ਕਿ ਹਮਨੇ ਆਪਕੀ ਏਕ ਏਕ ਬਾਤ ਔਰ ਅੱਖਰ ੧ ਕਾ ਉਤਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੫ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੨ ਤਕ । ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਖੇਮਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਖ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ “ਵਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ” ਆਨੰਦ ਰੀਤੀ ਦੀ ਰਚੀ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਪੂਰਣ ਵਿਚਾਰ ਸੰਮਤੀ ਤੇ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਛਪਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਪ੍ਰਚਲਤ ਕੀਤੀ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਵੇਦੀ ਵੰਸ਼ ਅਵਤੰਸ਼ ਅਨੰਦੇਸ਼ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਬਾਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਵੇ ਤੀਨ ਬਿਵਾਹ ਔਰ ਉਨਕੇ ਚਾਰ ਸਪੁਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਔਰ ਅਬ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਉਨਕੇ ਖਾਨਦਾਨ ਮੇਂ ਬਿਵਾਹ ਹੋਤੇ ਹੈਂ । ਖਾਸ ਕਰ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਬਾਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਵਨ (ਮ੍ਰਿਤਯੁ) ਹੁਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਬਾਬਾ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਸਭ ਸੇ ਬੜੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਮ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕਰਵਾਈ ਔਰ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਰਚਤ ਬਿਵਾਹ ਪੱਧਤੀ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਪਤਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਬਾਬਾ ਖੇਮਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਚਰਣ ਸੇਵਕ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਔਰ ਲਾਗਤ ਆਈ ਕਾ ਜਿਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਐਸਾ ਸੁਫੈਦ ਬੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਤੋ ਪਾਪੀ ਭੀ ਡਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਨਹੀਂ ਡਰਤੇ ਧੰਨ ਹੋ । ਔਰ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਕੀ ਮਨਮੁਖੀ ਗੁਰਮਰਯਾਦਾ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਬੇਦੀਆਦਿਕ ਅਪਨੀ ਸੰਸਕਾਰ ਬਿਧੀ ਮੇਂ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਾ ਨਿਰਣਾ ਅਪਨੇ ਰਚੇ “ਖਾਲਸਾ ਸੁਧਾਰਤਰੂ” ਸੰਚੀ ਅਠਵੀਂ ਸਫਾ ੪੪੩ ਔਰ ੪੪੪ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਮੇਂ ਉਅੰਕਾਰ ਔਰ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਆਦਿਕ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ । ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਨੇ ਮੇਂ ਵੈਦ ਜੀ ਕਾ ਅਯਿਆਨ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੬ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੪ ਤਕ ॥ ਬੈਰਾੜ ਬੰਸ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਟਯਾਲਾ ਨੇ ਸਖਤ ਮੁਖਾਲਫਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਰਮਤ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਹੀ ਵਿਆਹ ਸਮਝਿਆ ਅਰ ਪੁਰਾਣੀ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਰੱਦਕੇ ਆਪਨਾ ਆਨੰਦ ਕਰਵਾਯਾ । ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡਾ (ਸਿਖਾਂ ਦੀ) ਅਸਲੀ ਰੀਤੀ ਇਹੋ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਯਾਲਾ ਕੇ ਖਾਨ ਦਾਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਾਲ ਸੇ ਲੇਕਰ ਆਜ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਹੈਂ ਖਾਸਕਰ ਬਰਤਮਾਨਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਯਾਲਾ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਬ੍ਰਿਧ ਨਾਭਾ ਜੀ ਨਰੇਸ਼ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਪਛਲੇ ਬਰਖ ਮੇਂ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਯਾਲਾ ਬੁਧੀਵਾਨ ਜੋ ਮਰਯਾਦਾ ਭੰਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ । ਅਲਪ ਕਾਲਕਾਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾ ਕਿ ਫੌਜਕੇ ਅਵਸਰ ਨੇ ਫੌਜ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕੇ “ਸ੍ਰੀਵਾਹਿਗੁਰੂ । ਕੀ ਫਤੇ” ਜੋ ਬਾਬਰ ਕੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਕਹਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵੇਹ ਕਹਲਾ ਦੀ ਸ੍ਰੀ

੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਫੌਜਕੇ ਅਫਸਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਡਾਂਟਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿਤਾ ਸਮਾਨ ਤੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹੋਣੇ ਕੇ ਕਾਰਣ ਮੱਥਾ ਟੇਕਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਮਰਯਾਦਾ ਭੀਯੋ ਕਰਾਤੇ ਹੋ ॥ ਖਬਰਦਾਰ ਆਗੇ ਕੋ ਅੰਸੀ ਮੂਰਖਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੬ ਸਤਰ ੧੫ ਸੇ ੧੭ ਤਕ । ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਭਾ ਦਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਸੱਤ ਭਾਵ ਅਮੀ ਪਹਿਲੇ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਾਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਕਿਆ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾਕੇ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਜੋ ਉਨਕੇ ਨਾਮ ਸਾਬ ੧੦੮ ਸ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਔਰ ਪਟਿਆਲਾ ਕੇ ਸਾਬ ਲਿਖੀ ਹੈ । ਵੈਦ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਜੀ ਕਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਸੱਤ ਭਾਵ ਹਿੰਦੂ ਵੈਦਕ ਰੀਤੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਟਿਕਾ ਜੀ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕੀਆ ਔਰ ਪਤਖ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਹੁਕਮ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਰਸਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖ ਲੇ ਖਾਸ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਆਪਕੋ ਦ੍ਰੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ । ਜਿਸਕਾ ਉਤਰ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਇਮਦਾਦ ਸੇ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੭ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੩ ਤਕ । ਹੁਣੇ ਹੀ ਆਪਦੀ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਵਸ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਪੁਤ੍ਰ ਦੀ ਛਾਈ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਵਸ਼ੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਪੁਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਈ । ਚਰਾਗ ਤਲੇ ਅੰਧੇਰੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕੀ ਮਨਮੁਖੀ ਗੁਰਮਰਯਾਦਾ ਬਿਵਾਹ ਰੀਤੀ ਕੋ ਆਪਕੇ ਪਰਮਾਣੀਕ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਅਵਤਾਰਸਿੰਘ ਜੀ) “ਖਾਲ ਸਾ ਸੁਧਾਰ ਤਰੂ” ਅਠਵੀਂ ਸੰਚੀ ਸਫਾ ੪੪੫ ਔਰ ੪੪੮ ਔਰ ੪੫੦ ਮੇਂ ਮਹਾਨ ਪਾਪ ਕੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਆਏਹੋ ਅੰਸੇਹੀ ਸਫੈਦ ਝੂਠਯੋਹਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਦੋਨੋਂਕੇ ਫੇਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਯਦਿ ਆਪਕੋ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਤੋ ਨਾਭੇ ਸੇ ਜਾਕਰ ਦੁਲਹਾ ਔਰ ਬਰਾਤਯੋਂ ਸੇ ਪੁਛ ਲੇ ਔਰ ਭੀ ਆਪਕੇ ਔਰ ਛਿਰੋਮਣੀ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕੋ ਏਕ ਸਰਦਾਰ ਸੇ ਫੇਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਯੇਹ ਸਭ ਲੇਖ ਆਪਕੇ ਨਿਕੰਮੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸਾਲੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਬੂਤ ਮਾਂਗੇ ਹੈਂ ਆਪ ਉਲਟ ਆਜ ਕਲ ਕੇ ਸਬੂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸਵਾਲ ਦੀਗਰ ਜਬਾਬ ਦੀਗਰ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੨ ਔਰ ਸਫਾ ੨੯ ਸਤਰ ੩ । (੪) ਸੇ ਸਾਖੀ ਦੀ ਬਾਤਨੂੰ ਆਪ ਲਿਖਦੇਹੋ ਕਿ ਕਰਤਾਨੇ ਇਕ ਤੋਂ ਸੁਣੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੰਨਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪਦੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਿਖ ਦੀ ਗੱਲ

ਮੰਨਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਬੂਠੇ ਖਜ਼ਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ ਜਲਪ ਔਰ ਵਿਤੰਡਾਬਾਦ ਕੇ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਜੋ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਲੇਖ ਸੇ ਵਿਰਧ ਔਰ ਅਪ ਨੇ ਮਤਲਬ ਕਾ ਲਿਖਕਰ ਖੰਡਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਮੇਂ ਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਯੇਹ ਸੌ ਸਾਖੀ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਮੋਰੇਸਾਮਨੇ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਔਰ ਨਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਸੁਨੀ ਸਿਰਫ਼ ਏਕ ਇਕ ਸਿਖ ਕੀ ਜਬਾਨੀ ਸੁਨੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਬੂਠਾ ਖਿਅਾਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਬੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੨੯ ਸਤਰ ੧੬ ਸੇ ੧੯ ਤਕ । ਫੇਰ ਆਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ “ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਭੈਣ ਕੈਹ ਦੁਕਾ ਸੀ ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਔਰਤ ਰੰਡੀ ਸਮਝੀ ਗਈ ਤੇ ਤਦ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਦੀ ਰੀਤੀ ਹੋਈ” ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਪੱਕਾ ਬਾਕਦਾਨ ਜੋ ਕੰਨਿਆਂ ਕੇ ਪਿਤਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਆਗਿਆਨੁਸਾਰ ਹੋ ਦੁਕਾ ਜਿਸਸੇ ਸੇਬਟ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਵਾਹ ਹੋ ਜਾਨਾ ਬਾ ਜਿਸਕੋ ਭਾਈ ਕਾਹਨਸਿੰਘਜੀਨੇ ਮੁਰਖਤਾ ਸੇ ਖੋਟਾਬਰਨ ਕੈਹਕਰ ਬਾਕਦਾਨ ਮੌੜ ਦੀਆ ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਸਕਾ ਬਿਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਅਨੰਦ ਹੁਆ ਜੈਸੇ ਵਿਧਵਾਓਂ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਰੰਡੀ ਸਮਝੀ ਗਈ ਕਹੀਂ ਪਾਠ ਨਹੀਂ । ਜਿਸ ਕੋ ਅਜੀਵ ਯੁਕਤੀ ਕੈਹਕਰ ਉਪਹਾਸ ਮੁਰਖੋਂ ਕੀ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੩੦ ਸਤਰ ੩ ਸੇ ੧੮ ਤਕ । “ਪਾਪੀਕੋ ਮਾਰਨੇਕੋ ਪਾਪ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਹੈ” ਆਪਦੇ ਏਸ ਹਿਸਾਬ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਦੀ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਜਿਤਨੇ ਵਿਆਹ ਹੋਏ ਹੋ ਚੁਏ ਤੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਸਭ ਰੰਡੀਆਂਹਨ ਤੇ ਹੋਣਗੀਆਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ ਆਪਦੇ ਏਸ ਮੰਤਕ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿ “ਪੈਹਲੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਕਹੇ ਜਾਵਨ ਤੇ ਫੇਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਹੋਵੇ ਤਦ ਉਹ ਇਸਤੀ ਰੰਡੀ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ” ਆਪ ਪੁਛੋਗੇ ਕਿ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਭੈਣ ਕਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੈਣ ਭਰਾ ਕੀਕੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਲਓ ਆਪਦੇ ਹੀ ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਜਾ ਧਰਮ ਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਕੋ ਹਤਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਤੋ ਸਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਾਖਾਂ ਪੜਤਾ ਹੁਆ ਫੇਰਿਆਂ ਕੇ ਮੌਕੇ ਪਰ ਕਿਆ ਕਹਿਤਾ ਹੈ “ਕਸਵਾ ਗੋਤਰੀ ਕਸਵਾ ਗੋਤਰਾ” ਦੇਖੋ ਯੇਹ ਕਿਆ ਹੁਆ ਭੈਣ ਭਾਈ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹੁਆ ਕਿ ਨਹੀਂ ॥”

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ “ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਪਾਪੀਕੋ ਪਿਆਰਾ” ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਤੋ ਇਸਤੀ ਕੋ ਭੈਣ ਕੈਹ ਦੀਆ । ਮਿਤਰੇ ਜਬ ਪਤੀ ਨੇ ਇਸਤੀ ਕਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੋੜ ਦੀਆ ਤੋ ਵਿਧਵਾ ਕੇ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਜਿਨ

ਕੇ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਔਰ ਹੋਂਗੇ ਉਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਭੈਣ
 ਭਾਈ ਸਮਝਨਾ ਆਪਕਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਕਾ ਕਸਵ ਅਰ-
 ਥਾਤ ਕਸ਼ਪ ਗੋਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ । ਦੂਸਰੇ ਕਸ਼ਪ ਗੋਤ੍ਰਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਐਸੇ ਹੀ ਜੈਸੇ
 ਅਨੇਕ ਲਾਵਾਰਸੋਂ ਕਾ ਵਾਰਸ ਰਾਜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸਕਾ ਗੋਤ੍ਰ ਮਾਲੂਮ
 ਨਹੀਂ ਉਸਕਾ ਕਸ਼ਪ ਗੋਤ੍ਰ ਕਹਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸ਼ਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ
 ਉਤਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਦੇਖੋ ਸੀ ਮਦ ਭਾਗਵਤ ਸਕੰਧ ੪ ਅਧਯਾਇ ੧ ਸਲੋਕ
 ੧੩ ॥ ਔਰ ਵੇਦਜੀ ਆਪਕੀ ਮਨਮੁਖੀ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ (ਅਨੰਦ) ਸੇ ਤੋ ਸਕੇ
 ਭੈਣ ਭਾਈ ਜਰੂਰ ਬਨ ਕਰ ਪਾਪੀ ਹੋਨੇ ਕਾ ਡਰ ਹੈ । ਕਿਉਂਕਿ ਲੜਕੇ ਲੜ
 ਕੀ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪਾਹੁਲ) ਛਕਾਏ ਬਗੈਰ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ । ਜੋ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹੋ ਜਾਤੇ
 ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਖੰਡੇ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਨੇ ਮੇਂ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ
 ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਹੋਨਾ ਸਿਧ
 ਹੈ ਯਥਾ—(੧) ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਦਿਤ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਕ੍ਰਿਤ “ਨਕਲੀ ਸਿਖ ਪ੍ਰਬੋ
 ਧ” ਸਫਾ ੫੧ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੬ ਔਰ ਸਫਾ ੬੬ ਸਤਰ ੧੪ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਯਾ
 ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕ ਜਗਾ ਭੋਜਨ ਛਕਾਯਾ ਅਰ ਹਕੀਕੀ ਭਾਈ ਬਣਾਏ ਜਿਸ
 ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ
 ਹੋਏ ਅਰਥਾਤ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹਾਂ ਅਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇਵਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਈ ਹੈਂ
 ਅਤੇ ਤੁਸਾਡੀ ਜਾਤ ਅਜ ਤੋਂ ਸੋਢੀ ਹੋਈ ॥ (੨) ਦੇਖੋ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਕੇ
 ਰਚਤਾ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਸਫਾ ੧੬੫ ਸਤਰ ੨੨
 ਜਥ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ ਸੇ ਤੂੰ
 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸੋਵਬੰਸ ਹੂਆ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਪਟਣੇ
 ਕਾ ਔਰ ਵਾਸੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਕਾ ਕਹਿਨਾ । ਔਰ ਉਕਤ ਪੁਸਤਕ ਸਫਾ ੩੬੧
 ਸਤਰ ੧੪ ਲੜਕੀ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾ ਛਕਿਆ ਹੂਆ ਹੋ ਤੋ ਅਨੰਦ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਮ
 ਛਕਾ ਦੇਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥ (੩) ਦੇਖੋ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਭਸ਼ੋੜ ਦੇ ਗੁਰਮਤੇ
 (ਵੈਸਲੇ) ਜੋ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਮੁਨਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸਨਜ਼ ਦੇ ਮਫੀਦ
 ਆਮ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਸੰਮਤ ੪੩੫ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਮੇਂ ਤੀਸਰੀ ਬਾਰ ਛਪੇ ਕੇ
 ਸਫਾ ੧੦ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੫ ਤਕ । ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਵੈਸਲਾ
 ਇਸਤੇ ਪੈਹਲਾਂ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਏਕ ਹੈ
 ਔਰ ਵੋਹ ਖੰਡੇ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਖਾਲਸਾ ਅਖਬਾਰ ਮੇਂ ਪੰਥ ਪਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਚੁਕਾ
 ਹੈ ਔਰ ਮੁਤਾਬਕ ਵੈਸਲੇ ਕਾਰਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਦਿਵਾਨ ਨੇ ਭੀ
 ਏਹੋ ਵੈਸਲਾ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਪੁਰਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕੋ
 ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੇ ਕਾ ਹੈ ॥ (੪) ਦੇਖੋ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਵੀਰੋਜਪੁਰ ਕੇ ਵੈਸਲੇ
 ਜੋ ੧੪-੧੫ ਜੁਲਾਈ ਸੰਨ ੧੯੦੧ ਕੋ ਹੁਏ ਔਰ ਵੀਰ ਸੁਧਾਰ ਪਤ੍ਰ ਮੇਂ ਇਸ

ਤੀਓਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕਰ ਪੁਰਖੋਂ ਜੈਸੀ ਦਸਤਾਰ (ਪਗੜੀ) ਬੰਧਾਈ ਗਈ ਸਾਫ਼ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ (੫) ਵੇਖੋ ਰੀਪੋਰਟ ਖਾਲਸਾਜੀ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਧੰਨ ਪੋਠੋਹਾਰ ਜੋ ਵਸ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੰ: ੪੩੬ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਛਪੇ ਕਾ ਸਫਾ ੨੧ ਸਿੰਘਣੀਓਂ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਕੇ ਲੇਖ ਮੇਂ ਕਿ ਭੈਣੋਂ ਜੋ ਪਿਆਰ ਸਭੇ ਨਾਲ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਓਹ ਅਜ ਤਕ ਕਿਸੇ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗੰਬਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਕੇ ਰਹਿਤ ਰਖਦੀਆਂ ਹਾਂ ਇਤਯਾਦਿ ॥

ਨੋਟ

ਵੈਦ ਜੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਕੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਆਪਕੇ ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਸੇ ਜਰੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਾਪ ਕੇ ਰੋਕਣੇ ਲੀਏ ਸੀ ਤਖਤ ਅਬਚਲਾ ਨਗਰ (ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ) ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਆ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਭਾਈ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਗਿਆ ਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ੩ ਚੇਤ੍ਰ ਸੰਮਤ ੧੯੬੨ ਸ੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸੀਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰੇਸ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਬਤੌਰ ਚਿੱਠੀ ਕੇ ਛਪਵਾਕਰ ਖਾਂਟ ਦੀਆ ਜਿਸਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਮਭਾ ਬੇਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਹੋਯਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਾ ਕਰੋ ॥ (੧) ਧੂਪ ਦੀਪ ਆਰਤੀ ਆਦਿ ਰੀਤੀਆਂ ਤੋੜ ਕੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਦਬੀ ਕਰਨ ॥ (੨) ਜੋ ਰਹਿਰਾਸ ਦਾ ਪਾਠ ਘਟਾਉਣ ਅਰ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਨਾ ਪੜ੍ਹਨ ॥ (੩) ਜੋ ਤਖਤਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਨੀਚ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕਰਲੈਣ ॥ (੪) ਜੋ ਦਸਮ ਗੁਰੂਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਕਵੀ ਉਕਤਿ ਕਹਿਣ ਅਰ ਸਮੁਖਵਾਕ ਨਾ ਮੰਨਣ ॥ (੫) ਜੋ ਇਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੰਡੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ॥ (੬) ਜੋ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਰਖਣ ॥ ਸੋ ਏਹ ਗੁਰੂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਬਾਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਝਕੇ ਪੰਥ ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ॥ ਔਰ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੀ ਬਾਬਤ ਹਮ ਪਹਿਲੇ ਲਿਖਚੁਕੇਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਆਪ ਸਭੇ ੭੨ ਪਰਪੰਥ ਰਚਨਾ ਬੇਦਲੀਲਾ ਅਪਰਮਾਣ ਆਦਿਕ ਅਪਸ਼ਬਦੋਂ ਸੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੩੧ ਸੇ ੩੬ ਤਕ । ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਪਰ ਜੋਰ ਵੇਕਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਤ ਔਰ ਅਨੰਦ ਕੇ ਹਾਮੀ ਸਿਧ ਕੀਆਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕੇ ਉਕਤ ਲੇਖ ਮੂਰਖਤਾ ਕਾ ਉਤਰ ਸਭੇ (੮) ਔਰ ੩੦ ਕੇ ਉਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹੂੰ । ਪ੍ਰਿਸਟ ਪੋਸਣ ਕੀ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਵਹਾਂ ਦੇਖ ਲੋ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੩੬ ਸਤਰ ੨੩ ਸੇ ੨੫ । (੫) ਇਸਨੰਬਰ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਜੀ ਉਹੋ ਮੁੜ ੨ ਪੀਸੇ ਨੂੰ ਪੀਸਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਅਨੰਦ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਅਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਹੈ” ॥ (ਅੰਗ ੫ ਕਾ ਉਤਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਮੁਕ ੨ ਪੀਸੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪੀਸਤੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਾਸ ਤੇ ਲਿਖ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਪਕੇ ਲੇਖਮੇਂ ਚਾਰ ਭਾਗਕੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਲੇਖ ਹੇਂ । ਆਪ ਪਰ ਹੀ ਪਿਸਟ ਪੇਸਣ ਕਾ ਦੇਖ ਆਤਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੩੭ ਸਤਰ ੧੮ ਸੇ ੨੪ ਤਕ । ਅਬਰਵ ਵੇਦ ਦੇ ਯਪੋਕੇਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕੀਹ ਮੁੱਲ ਪਾਉਣਗੇ ਪਰ ਨਯੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਰੀਤੀ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਿਧਵਾ ਬਲਕਿ ਪਰਦੇਸ ਗਏ ਪਤੀ ਦੀ ਨਾਰ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਰ ਗਏ ਦੀ ਨਾਰ ਖੁਸ਼ਰੇ ਤੇ ਬੀਮਾਰ ਪਤੀ ਦੀ ਨਾਰ ਧਰਮ ਵਿਹਤ ਹੋਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਸ਼ੋਕ ਹੈ ਆਪਕੀ ਬੁਧੀ ਪਰ ਜੋ ਅਬਰਵ ਵੇਦਕੋ ਯਪੋਕੇ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਜਿਸਕੇ ਪਾਠਸੇ ਗੁਰੂ ਵਸਮ ਜੀ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਨਾ ਮਾਨਤੇ ਹੇਂ “ਅਬਰ ਬੇਦ ਪਠਿਯੈ ॥ ਸੁਣੇ ਪਾਪ ਨਠਿਯੈ” (ਭਾਰਤ ਨਾਇਕ ਗ੍ਰੰਥ ਅਧਯਾਇ ੪ ਕਵਤਾ ਅੰਕ ੪ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦) ਮੂਰਖ ਵੇਦ ਜੀ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇਂ ਮੇਂ ਨਯੋਗ ਕੇ ਪਸ਼ੂ ਧਰਮਕਹਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਮਨੁ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਅਧਯਾਇ ੮ ਸਲੋਕ ੬੨ ਸੇ ੬੬ ਤਕ । ਜੋ ਪਰਦੇਸ ਗਏ ਪਤੀ ਦੀ ਨਾਰ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਦੀ ਕਾਰਯੋਂ ਕੇ ਗਏ ਪਤੀ ਦੀ ਨਾਰ ਨਯੋਗ ਕਰ ਲਵੇ ਯੇਹ ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਲਿਖੇ ਸਮਾਜੀਓਂ ਕੇ ਸਤਯਾਰਥ ਪਕਾਸ਼ ਕਾ ਲੇਖ ਹੈ । ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇਂ ਕਾ ਨਹੀਂ । ਆਪਕੇ ਬੂਠ ਲਿਖਨੇ ਸੇ ਲੱਜਾ ਨਹੀਂ ਆਤੀ । ਇਸੀ ਸਤਯਾਰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਨਿਸਬਤ ਜੋ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿਆ ਉਸਕੋ ਭੀ ਆਪ ਮਾਨੋਗੇ ?

ਵੈਦ ਸਫਾ ੩੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੩ । ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਏਥੇ ਤਕ ਭੀ ਹੈ ਕਿ “ਵੀਰਯ ਮੁੱਲ ਲੈਕੇ ਸੰਤਾਨ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਦ ਭੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ॥”

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਉਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਤੋ ਲਿਖਨਾ ਬਾ ਜਿਸਮੇਂ ਵੀਰਯ ਮੁੱਲ ਬੇਚਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤੋਲ ਆਇ ਲਿਖਾ ਹੋ ਚਾਰਭਾਗ ਹਿੰਦੂ ਓਂ ਕਾ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਮਝਨਾ ਯੋਗੀ ਆਪਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ । ਜਿਸ ਚਾਰਭਾਗ ਕੋ ਸਫੇ ੭੨ ਸਤਰ ੧੭ ਔਰ ੧੮ ਮੇਂ । ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਨਾ ਬੇਦਲੀਲ ਅਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਆਪ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਫਿਰ ਉਸਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣਾ ਸੱਚੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੩੮ ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੧੩ । ਲੇਖਕ ਜੀ ਦੀ ਆਪਦੀ ਅਕਲ ਦਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖੋ ਆਨੰਦ ਦੀ ਉਤਮ ਰੀਤੀ ਦੀ ਆਪਦੇ ਹਿਸਾਬ ਬਮੁਜਬ ਹੈਸੀਯਤ ਕੀਹ ਬਣੀ ਜੋ ਕਰੇਵੇ ਅਰ ਚੰਦਰ ਪਾਉਣਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਜੋ ਆਨੰਦ ਰੀਤੀ ਉਤਮ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਆਪਕੇ ਵਿਦਵਾਨ ਕ੍ਰੁਸ਼ਟ ਔਰ ਪਾਪਦਾਇਕ ਕਿਉਂ ਲਿਖਤੇ ਦੇਖੋ ਸਫੇ ੧੦ ਕੋ ਉਤ੍ਰ

ਮੇਂ ਉਤ੍ਰ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹੂੰ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੦ ਸਤਰ ੨ ਸੇ ੬ । ‘ਅਨੰਦ’ ਪਹਿਲੇ ਵਿਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਵਿਧਵਾ ਇਸਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕਰੇਵਾ ਹੈ । ਏਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਜੀ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨਾਲ ਜੀਉਂਦੇ ਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪਤੀ ਦੇਵਣ ਦੀ ਭੀ ਕੁਝ ਰੀਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਉਕਤ ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਲੇਖੋਂ ਸੇ ਆਪ ਅਧਰਮੀ ਬਣਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਰਸਾਲੇ ਮੇਂ ‘ਅਨੰਦ’ ਪਹਿਲੇ ਬਿਵਾਹ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਵਿਧਵਾ ਇਸਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕਰੇਵਾ । ਯੇਹ ਲੇਖ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਓਂ ਕੀ ਰੀਸ ਸਫੇ ੩੨ ਨਯੋਗਕੀ ਨਕਲ ਕੀ ਹੈ।

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੦ ਸਤਰ ੧੮ ਸੇ ਸਫਾ ੪੧ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੮ ਤਕ । “ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਭੁਗਤੇ ਪਰ ਕੀ ਜੋਇ। ਸੁਣ ਸਿਖਾ ਗੁਰੁ ਕਹਿ ਬਕੇ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਨਾ ਸੋਇ ॥” ਲੇਖਕ ਜੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੋਰ ‘ਜੋਇ’ ਪਦ ਉਤੇ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅਰਥ “ਇਸਤੀ” ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ “ਜੋ” ਅਰਥ ਦਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਈ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਬਿਵਾਹ ਅਨੰਦ ਦੇ (ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੀ ਇਸਤੀ) ਜੋ ਅਨੰਦ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਜਾ ਚੁਕੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਛੁਟ ਪਰਾਈ (ਪਰ ਇਸਤੀ) ਨੂੰ ਭੋਗੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ “ਸੋਇ” ਪਦ ਜੋ ਦੂਜੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਹੋ ਉਹ “ਜੋਇ” ਪਦ ਦੀ ਅਕਾਂਖਾ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਕਜ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ “ਜੋਇ” “ਸੋਇ” ਅਪਣੇ ਵਜ਼ਾਕਰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤੋ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਜੋਇ ਦੇ ਅਰਥ ਭੰਨਕੇ ਵਿਦਵਤਾ ਘੋਲਣੀ ਪਈ ਪਰ ਪਾਸ ਉਘੜ ਗਿਆ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਸੌ ਸਾਖੀ ਮੇਂ “ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਤੇ ਭੁਗਤੇ ਪਰ ਕੀ ਜੋਇ” ਆਦਿ ਲੇਖ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਅਨੇਕ ਵਸਤੂ ਹੋਤੀ ਹੈ । ਜੇਸੇ ਪਰ ਕੀ ਘੋੜੀ ਪਰ ਕੀ ਗਧੀ ਪਰ ਕੀ ਕੱਤੀ ਪਰ ਕੀ ਬੰਦਰੀ ਪਰ ਕੀ ਭੈਂਸ ਇਤਨਾਇ ਅਨੇਕ ਹੀਂ ਯਦਿ ਵੈਦ ਜੀ (ਜੋਇ) ਸ਼ਬਦਕੋ (ਜੋ) ਕੇ ਅਰਥ ਮੇਂ ਲੀਆ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਤੋ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ) ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਯੇਹ ਭੀ ਭੋਗਣੇ ਲਾਇਕ ਹੋਗਈਂ ਅਬ ਬਤਾਓ ਇਸਤੀ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੈਸੇ ਹੁਈ। ਸੁਧ ਅਰਥ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਖ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਕਾਰਕ ਪਾਠ ਔਰ (ਬਿਵਾਹ) ਵੇਦਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੇਰੇ ਲੇਕਰ ਇਸਤੀ ਬਨਾ ਕਰ ਤੋ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਾਈ ਇਸਤੀ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਛਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੇਹ ਮੇਰਾ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਭਾਵ-ਇਸਮੇ ਵਿਛਾਰਕਾ ਨਿਸ਼ੇਧ ਹੈ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਸਹਿਤ ਅਨੰਦ ਪਾਠ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ । ਉਕਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਇਸਤੀ ਕਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਜੋਇ ਪਦ ਇਸਤੀ ਬੋਧਕ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਾ ਲੇਖਕ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥ ਔਰ ਖਾਸ ਕਰ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ

ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਅੱਛਾ ਵਿਸਵਾਨ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਸਾਮਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਜੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ
 ਔਰ ਵਿਆਕਰਣ ਕੀ ਭੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਾਗ
 ਗੋਤ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਵ ਮੇਂ “ਗਵਣ ਸੋਤੀ ਸਰਬਰ ਹੋਈ ਘਰ ਕੀ ਜੋਇ ਗਵਾ
 ਈਥੀ” ਔਰ ਦੇਖੇ ਕੋਸ਼ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪੰਡਿਤ ਰਚਿਤ ॥ ਜੋਇ-ਇਸਤੀ ਯਥਾ-
 ਜੋਇ ਖਸਮ ਹੈ ਜਾਇਆ ॥ ਕਿਉਂ ਵੈਦ ਜੀ ਉਕਤ “ਜੋਇ” ਪਦ ਇਸਤੀ
 ਵਾਚਕ ਹੈ “ਸੋਇ” ਪਦ ਦੀ ਅਕਾਂਖਣਾ ਵਾਸਤੇ ਕਦਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਦੀ ਧੰਨ
 ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਜੀ ਔਰ ਧੰਨ ਵਿਆਕਰਣ ਜੋ ਗੁਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਆਪ ਸੁਨਣ
 ਹੋ। ਵੈਦ ਜੀ ਪਾਜ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਘੜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਗਿ
 ਆਨੀ ਹੋਕਰ ਠੋਕਰੇਂ ਖਾਨੀ ਪੜਤੀਂ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੨ ਸਤਰ ੧੬ ਸੇ ੨੦ ਤਕ। ਡਿੱਠਾ ਜੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕਿ ਲੇ-
 ਖੜ ਜੀ ਦੀ ਟੀਕਾ ਨੇ ਕੀਹ ਅਨਰਥ ਮਾਰਿਆ। ਇਸ ਟੀਕਾ
 ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਪਰਾਈ ਇਸਤੀ ਨਾਲ ਅਨੰਦ ਪੜਾਕੇ ਭੋਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ
 ਅਰਥਾਤ ਪਰ ਇਸਤੀ ਰਮਨਾ ਅਨੰਦ ਪੜਕੇ ਜਾਇਬ ਹੋਗਿਆ ਚਾਹੇ ਕਾਨੂਨ
 ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕੈਦ ਕਰੇ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਪਰ ਇਸਤੀ ਰਮਨਾ ਯੇਹ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਆਪਹੀ ਅਪਨੇ
 ਅੱਖਰੇਂ ਕੀ ਏਰ ਫੇਰ ਸੇ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ਰਸਾਲੇ “ਅਨੰਦ ਬਿ-
 ਵਾਹ ਪਰ ਬਿਚਾਰ” ਮੇਂ ਤੋ ਪਰ ਇਸਤੀ ਰਮਨਾ (ਵਿਭਚਾਰ) ਕੀ ਬੰਦਸ਼ ਲੀਏ
 (ਜਿਸ ਵਿਧਵਾਓਂ ਸੇ ਨਾ ਰਹਾ ਜਾਏ) ਉਨਕੇ ਲੀਏ ਅਨੰਦ ਰਖਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
 ਉਨਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ਅਥ ਆਪ ਅਪਨੇ ਅਰਥ
 ਕੀ ਤਰਫ ਖਿਆਲ ਕਰੇ ਕਿ ਪਰਾਈ ਹਰ ਏਕ ਇਸਤੀ ਕੋ ਭੋਗਨੇ ਕੀ ਆ-
 ਗਿਆ ਦੇਤੇ ਹੋ ਕਿ (ਜੋਇ) ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਜੋ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੩ ਸਤਰ ੨੧ ਸੇ ੨੫ ਤਕ। ਆਪ ਇਸ ਤੁਕ ਵਿਚ ਜੋਇ
 ਲਫਜ਼ ਨੂੰ ਇਸਤੀ ਕਹਿਕੇ “ਪਰਾਈ ਇਸਤੀ” ਕੈਂਹਦੇ ਹੋਏ
 “ਵਿਧਵਾ” ਪਲਿਓਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਨ। ਜੋ ਨਾ ਮੂਲ ਵਿਚ ਹੈ ਨਾ ਮੂਲ ਦੀ ਧੁਨੀ
 ਵਿਚ ਨਾ ਬਜ਼ੀਜਨਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਨਾ ਲੱਛਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਧਿਆਰਨਾਲ
 ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਜੋਇ ਲਫਜ਼ (ਪਦ) ਪਰਾਈ ਇਸਤੀ ਜੋ ਵਿਧਵਾਹੋਤੀ
 ਹੈ ਉਸਕੇ ਲੀਏ ਯਥਾਰਥ ਹੈ ਦੇਖੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਾਗ
 ਗੋਤ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਵ ਮੇਂ “ਗਵਣ ਸੋਤੀ ਸਰਬਰ ਹੋਈ ਘਰ ਕੀ ਜੋਇ ਗ-
 ਵਾਈ ਥੀ” ਘਰ ਕੀ ਭਾਵ ਅਪਣੀ ਔਰ ਪਰ ਕੀ ਭਾਵ ਪਰਾਈ ਸੋ ਪਰਾਈ
 ਵਿਧਵਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਵਿਚ ਔਰ ਮੂਲ ਕੀ ਧੁਨੀ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ
 ਹੈ ਔਰ ਬਜ਼ੀਜਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਲੱਛਨਾਂ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਅਧਿਆਰਨਾਲ
 ਲਗਾਨੇ ਕੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੪ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੧੨ ਤਕ। ਭਾਈ ਜੀ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਖਾਧਾ ਕਿ ਅਰਥ ਯਲਤ ਹੈ ਤਦ ਦੋ ਅਰਥ ਹੋਰ ਕਰਦੇ ਹਨ “ਜਿਸ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹੇ ਵੋਹ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਹੈ ਤੀਸਰੇ ਯੋਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀ ਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਔਰ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹੇ ਵੋਹ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਹੈ ॥”

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਕਾ ਲੇਖਕ ਬੜਾ ਬੁਧੀਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਅਨੰਦ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਮੇਂ ਤੀਨ ਅਰਥ ਕਰਕੇ ਬਤਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਰਾਈਨ ਕੋਸ਼ ਰਚਤਾਉਂ ਨੇ ਏਕ ੨ ਸ਼ਬਦ ਕੇ ਅਨੰਦ ਅਰਥ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਵੈਦ ਜੀ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤਾ ॥ ਯਥਾ ॥ ਏਕ ਲੜਕੀ ਜਿਸਕਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਬਰਾਤ ਜੋ ਸਾਰੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੁਏ ॥ ਲੜਕਾ ਲੜਕੀ ਕੋ ਲੇਕਰ ਅਨੰਦ ॥ ਲੜਕੇ ਕਾ ਪਿਤਾ ਦਾਤ ਬਰਾਤ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਬਧੂਕੀ ਜੋੜੀ ਜੁੜੇਸੇ ਅਨੰਦ ॥ ਬਰਾਤੀ ਅਛੇ ੨ ਪਕਵਾਨ ਭੋਜਨੋਂ ਸੇ ਅਨੰਦ ॥ ਲਾਗੀ ਲਾਗ (ਧਨ) ਲੇਕਰ ਅਨੰਦ ॥ ਬਤਲਾਉ ਏਕ ਲੜਕੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇ ਸਾਰੇ ਅਨੰਦ ॥ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਅਨੰਦ ਸਮਝਾ ਜਾਏ ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਯਾ (ਇਕਰਾਰ ਨਾਮੇ) ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਠੀਕ ਹੈ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੪ ਸਤਰ ੧੪ ਸੇ ੧੬ ॥ ਲਓ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਦੇ ਗਿਆਨੀ ਦੀ ਹੋਰ ਅਕਲ ਦੇਖੋ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਹ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੈਦ ਜੀ ਯਦਿ ਆਪਕੋ ਅਗਿਆਨੀ ਕਹਾ ਜਾਏ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਜੀਨੇ ਜੋ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ ਦੇਖੋ ਸੰਪੂਰਣ ਚਰਿਤ੍ਰਚੋਂ ਕੋ ॥ ਅਸੇ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੋ ਆਪ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਟੁਕੜ ਗੁਦਾਈ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੪ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੧੬ ਤਕ। ਅਗੇ ਆਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਜੇ ਅਨੰਦ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਤਦ ਨਾਲ ਬਿਵਾਹ ਲਫਜ਼ ਨਾ ਹੁੰਦਾ” ਉਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਵਾਹ ਲਫਜ਼ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਲਈ ਅਸਿੱਖਰੀਤੀ ਦਾ ਬਿਵਾਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਖਵਾਸਤੇ ਬਿਵਾਹ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਜਾਯਜ਼ ਹੈ ਗੁਰੂਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ “ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਬਿਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀਨੂੰ ਆਪਨੀ ਬਨਾਂਦਾ ਹੈ” ਅਪਣੇ ਸਿਖ ਦੀ ਅਨੰਨਯਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਨੀ ਚਲਾਈ ਅਨੰਦ ਦੀ ਬਿਵਾਹ ਰੀਤੀ ਲਈ ਵਾਕ ਕਿਹਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਔਰ ਖਾਸ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਾਸੀਆਂ ਵਾਲੇ ਵਾਜ-ਬੁਲ ਅਰਜ਼ ਦੂਸ ਪ੍ਰਬੰਧੋਂ ਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਅਰਦਾਸ ਪਹਿਲੇ ਕਰਨ ਪਿਛੇ ਸੇ ਵੇਦ ਮੰਤਰੋਂ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੁਵਾਰਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰਾਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਮਨੀਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ ਸਾਖੀ ੧੩੩ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪੈਹਲਾ ॥ ਯਥਾ ॥ ਅਗੇ ਬਿਵਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਵੇਦ ਪਾਠੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਬ-ਲਾਇਕੇ ਵੇਦ ਮੰਤਰੋਂ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਦੇ ਸਾਂ ਤੇ ਹੁਨ ਸਿਖ ਕੈਂਹਦੇ ਹਨ ਤੁਸੀਂ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬੁਲਾਓ ॥ ਉਤਰ ॥ ਪਹਿਲੇ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਨਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਪਿਛੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਸੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਿਸਤਰਾਂ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਾਂਵਦੇ ਆਏ ਹੋ ਤਿਥੋਂ ਪੜ੍ਹਾਵਨਾ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ॥ ਕਿਉਂ ਵੇਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕਾ ਤੇ ਅਨੰਦ ਅਰਦਾਸ ਕੋ ਈਸਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੇ ਲੀਏ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਵੇਦ ਮੰਤਰੋਂ ਸੇ ਆਪਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਪੁਸਤਕ (ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ) ਮੇਂ ਹੁਕਮ ਹੈ ਫਿਰ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੋ ਹੀ ਬਿਵਾਹ ਸਮਝਨਾ ਆਪ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਔਰ ਕਿਆ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ੪੮ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੭ ਤਕ। ਭਲਾ ਦੱਸੋ ਖਾਂ ਅਨੰਦ ਜੇ “ਰੰਡੀ” ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਰੰਡਵੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਹ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਿਧਵਾ ਵਾਸਤੇ ਅਨੰਦ ਰਚਿਆ ਤਦ “ਰੰਡਵੇ” ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੰਗਲ ਰਚਨਾ ਸੀ ਫੇਰ ਜੀਉਂਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਜਾਇਬ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰੀ ਮਰਯਾਦਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਅਨੰਦ ਰੰਡੀ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਹੈ ਦੇਖੋ ਅਪਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਕ੍ਰਿਤ “ਗੁਰਮਤ ਹੁਲਾਸ” ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਸੰਸਕਾਰ ਪੱਧਤੀ ਮੇਂ ਰੰਡੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੰਦ ਵਿਧੀ ਜੁਦੀ ਹੀ ਹੈ ਪੁਰਖ ਕਵਾ ਰਾ ਔਰ ਰੰਡਵਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਅਨੇਕ ਬਿਵਾਹ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਪੁਰਖਕੀ ਅਨੇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ॥ ਯਥਾ ॥ “ਕੋਤੀ ਨਾਰ ਵਰ ਏਕ ਸਮਾਲ। ਗੁਰਮੁਖ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲ” ॥ ਰਾਮ ਕਲੀ ਓਅੰਕਾਰ ਮਃ ੧ ਸ਼ਬਦ ੨) ਔਰ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀਕੋ ਅਨੇਕ ਪਤੀ ਕਰਨੇ ਨਰਕ ਕਾ ਸਾਧਨ ਹੋ ॥ ਯਥਾ—“ਖਸਮ ਮਰੈ ਤੋਂ ਨਾਰ ਨ ਰੋਵੈ। ਉਸਰਖਵਾਰਾ ਅਉਰੋ ਹੋਵੈ। ਰਖਵਾਰੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ॥ ਆਗੈ ਨਰਕ ਈਹਾਂ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ” ਰਾਗ ਗੋਂਡ ਕਬੀਰ ਜੀ॥ ਵਖਰੀ ਮਰਯਾਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੀ ਬਿਵਾਹ ਕਰਵਾਏ ਔਰ ਉਕਤ ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸਾਖੀ ੧੩੩ ਮੇਂ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਵਾਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦੇਗਏ। ਔਰ ਜੀਉਂਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਜਾਇਬ ਹੈ ਜੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਤੀਨ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ

ਰਾਇ ਜੀ ਕੇ ਸਾਤ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਔਰ ਸੀਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੇ ਦੋ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਵਖਰੀ ਰੀਤੀ ਕੀ ਕੋਈ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਬਿਵਾਹ ਜੀਉਂਦੀ ਇਸਤੀਓਂ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਅਬ ਹੋਤੇ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੪੮ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੨੬ ਔਰ ਸਫਾ ੫੦ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੫ ਤਕ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਲੇਖ ਦਾ ਇਥੇ ਉਤਰ ਦੇਣਾ ਫਜ਼ੂਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਸੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਉਤਰ “ਮਨਮਤ ਪ੍ਰਹਾਰ” ਜਾਂ ਵੇਦ ਪ੍ਰਬੋਧ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਆ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਥੇ ਦੇਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇ ਤਦ ਪਹਿਲੀ ਤਾਂ ਤੁਕ ਗਲਤ ਹੈ। ਤੇ ਫੇਰ ਵੇਦ ਭਗਤ ! ਨਹੀਂ ੨ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਆਸ ਰਾ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ ਕਿ ‘ਨ ਵੇਦੰ ਵੇਦ ਇਤਯਾਹੁਰ ਵੇਦੋ ਵੇਦੇਨ ਵਿਦਤੋ। ਪਰਮਾ ਵਿਦਯਤੇਯੇ ਨਸਵੇਦੋ ਵੇਦ ਉਚਯਤੇ’ ੧੭੩ ਅਰਥ—ਪੰਡਤਗਿਆ ਨਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਵੇਦ ਖਾਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਵੇਦ ਨਹੀਂ ਆਖਦੇ ਔਰ ਵੇਦ ਪੁਸਤਕ ਵੇਦ ਗਿਆਨ ਹੈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ) ਜਿਸਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇ ਉਹੋ ਹੀ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਵੇਦ ਕਿਹਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ

ਵੇਦ ਜੀ ਉਤਰ ਦੇਣਾ ਫਜ਼ੂਲ ਕੈਹਣਾ ਆਪਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਦਕ ਬਿਵਾਹ ਕੋ ਸਾਥ ਵੇਦ ਕਾ ਪੂਰਣ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਔਰ ਗਲਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛਪਨੇਕੀ ਖਰਾਬੀਮੇਂ “ਮਹਿ” ਕੀ ਜਗਹ “ਵਿਚ” ਛਪ ਗਿਆ ਹੋਗਾ ਜੋ ਏਕ ਹੀ ਅਰਥ ਬੋਧਕ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਯੋਗਿਕ ਔਰ ਏਕ ਰੂੜੀ ਵੇਦ ਸ਼ਬਦ ਮਨੁਆਇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਰਾਣ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਮੇਂ ਰੂੜੀ ਵੇਦ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਮਾਨਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿ ਜੀ ਮੇਂ ਵੇਦ ਸ਼ਬਦ ਰੂੜੀ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ॥ ਯਥਾ ॥ (੧) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਕਥਹ ਆਕਾਰ (ਗ੍ਰੰਥੀ ਮਃ ੧ ਸ਼ਬਦ ੧੨ ਤੁਕ ੧) (੨) ਚਰੈ ਚਾਰ ਵੇਦ ਜਿਨ ਸਾਜੇ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਚਾਰ ਜੁਗਾ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪਟੀ ਲਿਖੀ ਸ਼ਬਦ ੮) (੩) ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰ (ਸੂਰੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੧੩) (੪) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਉ ਵੀਏ ਪੜ ਪੜਕਰੇ ਵੀਚਾਰੀ (ਆਸਾ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਮਹਲਾ ੩ ਸਃ ੧ ਤੁਕ ੩)

(੫) ਸਾਮਵੇਦ ਰਿਗੁ ਜੁਜਰ ਅਬਰਬਣ। ਬ੍ਰਹਮੇ ਮੁਖ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤ੍ਰੈਗੁਣ। (ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਸ਼ਬਦ ੧੭ ਤੁਕ ੮) ਕਿਉਂ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਕੋ ਅੰਨ ਮਤ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀਓਂ ਕਾ ਕਹਾ ਮਨਜੂਰ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕਾ ਜੋ ਵੇਦ ਰੂੜੀ ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਮੇਂ ਵੇਦ ਪੁਸਤਕ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਹੁਕਮ ਆਪਕੋ ਸਿਰ ਮਾਥੇ ਪਰ ਧਰਨਾ ਪੜੇਗਾ “ਵੇਦ ਕਹਾ ਸਿਖਨ ਸਮਝਾਉ” ॥

ਵੈਦ

ਸਫਾ ੫੦ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੨। “ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ। ਬਾਣੀਤ ਕਚੀ ਸਤਗੁਰੂ ਬਾਬਹ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ। ਕਹਿੰ

ਦੇ ਕਚੇ ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ ਕਚੀ ਆਖਿ ਵਖਾਲੀ ॥”

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਤੁਕ ਤੋ ਲਿਖ ਦਈ ਮਗਰ ਅਰਥ ਕੀ ਆਪਕੋ ਕੁਛ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਗਿਆਨੀਓਂ ਕਾ ਟੀਕਾਫਰੀਦ ਕੋਟ ਆਪਕੀ ਆਖੋਂ ਕਾ ਅੰਤਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ--(ਸਤਗੁਰੂ ਬਿਨੀ) ਕਹੀਏ ਸਤ ਸਰੂਪ ਔਰ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਵ ਜਿਸ ਬਾਨੀ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੇ ਜਨਮ ਔਰ ਕਰਮ ਤਥਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕੱਚੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਧੋਗਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਏਕਾਦਸ਼ ਸਕੰਧ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨ ਉਪਵਪਤਿ ਬਾਣੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਚੀ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਭਰਮਾਏ ਤੋ ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਯਹੀ ਨਿਸਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਯੋਗ ਬਾਣੀ ਕੱਚੀ ਹੈ ਕਿੰਵਾ ਜਨਮ ਕਰਮ ਬਹੁਤੇਰੇ । ਜਾਂਬਾਣੀ ਮੇਂ ਨਾਹੀਂ ਮੇਰੇ । ਬੰਧਜਾ ਬਾਣੀ ਤਾਹਿ ਬਿਚਾਰੇ । ਨਿਸ਼ਫਲ ਜਾਨਨਪੰਭਿਤ ਧਾਰੇ ॥ ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਕੇਹਨੇ ਵਾਲੇ ਕੱਚੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੇ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕੱਚੇ ਹੈਂ ਕਬਾ ਭੀ ਮੁਖ (ਮੂੰਹ) ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੈ (ਟੀਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਆਨੰਦ ਪੋੜੀ ੨੩ ਸਫਾ ੮੦੩ ਲੈਂ ਔਰ ਸੁਨੇ ਗੁਰੂਸਾਹਿਬ ਅਨੰਦਕੇ ਅੰਤ ਕੀ ਪੋੜੀ ੪੦ ਮੇਂ ਸਤਗੁਰੂ ਸਰਬ ਬਜਾਪਕ ਈਸ਼ੁਰ ਕੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥ ਯਥਾ--“ਸਤਿਗੁਰ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ” ਸੋ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ ਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੇ ਦੀਏ “ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋ ਦੀਏ ਪੜ ਪੜ ਕਰੇ ਵੀਰਾਰੀ” (ਰਾਗ ਆਸਾ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਮ ੦ ੩ ਸਬਦ ੧ ਤੁਕ ੩) ਜੋ ਵੇਦ ਉਅੰਕਾਰ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ “ਉਅੰਕਾਰ ਬੇਦ ਨਿਰਮਏ” (ਰਾਗ ਰਾਮ ਕਲੀ ਉਅੰਕਾਰ ਮਹਲਾ ੧) ਫਿਰ ਵੇਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ ਕੈਹਣਾ ਆਪਕੀ ਹਠਧਰਮੀ ਪੂਰਬਤ ਮੂਰਖਪਣਾ ਹੈ । ਯਦਿ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੁਰਾਣ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੱਚੀ ਹੈ ਤੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਉਕਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਰਾਮਨਾਮਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹਿੰਦੂ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਥਮਸੇ ਮੌਜੂਦ ਸੋਈ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮੁਕੰਦ ਨਾਰਾਇਣ ਆਦਿ ਨਾਮੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਨਾਮ ਦਾਨ ਭਗਤੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਸੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਤੋ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀ ਕੀ ਭੀ ਬਾਣੀ ਕੱਚੀ ਸਿੱਧ ਹੋਜਾਈਐ ਔਰ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੧੦ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਿੱਖੋਂ ਨੇ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖ ਨੂੰ ਬਿੜਕਿਆ ਔਰ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਾ ਭਾਈ ਜੀ ਅਰਥ ਗਿਆਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਪ੍ਰਥਮ ਅਰਥ ਪੜ੍ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੧ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੫ ਔਰ ਸਫਾ ੫੨ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੪ ਤੁਕ ॥ ਭਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੋਧਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਏਹ ਤੁਕਾਂ ਪੜ੍ਹਕੇ ਦਸੋ ਖਾਂ ਕਿ ਵੇਦ ਪਾਠੀ ਬੇਤਾਲ ਹਨ ਕਿ ਵੇਦ ਨਾ ਪਾਠੀ ਬੇਤਾਲ ਹਨ ਸ਼ਰਮ ਨਾ ਕਰਨੀ ਚਰਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ “ਜੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਨਕੇ ਭਏ ਅਨੁਰਾਗੀ ਤਿਨ ਤਿਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਤਿਆਗੀ । ਜਿਨ ਮਨ

ਹਰਿ ਚਰਨਨ ਠਹਿਰਾਯੋ । ਸੇ ਸਿਮ੍ਰਤਨ ਕੇ ਜਾਹ ਨ ਆਯੋ ॥ ੧੮ ॥ ਬ੍ਰਹਮੇ
ਚਾਰ ਹੀ ਬੇਦ ਬਨਾਏ । ਸਰਬ ਲੋਕ ਤਿਹ ਕਰਮ ਚਲਾਏ । ਜਿਨਕੀ ਲਿਵ
ਹਰਿ ਚਰਨਨ ਲਾਗੀ । ਤੇ ਬੇਦਨ ਤੇ ਭਏ ਤਜਾਗੀ । ਜਿਨਮਤ ਬੇਦ ਕਤੋਬਨ
ਤਜਾਗੀ । ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭਏ ਅਨੁਰਾਗੀ ॥” (ਬਰਿਤ ਨਾਟਿਕ ਅਃ ੬)

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦਜੀ ਆਨੰਦਥਿਵਾਹ ਮੇਂ ਯਹਤੁਕ ਦਰਜਹੈ ਕਿ “ਵੇਦਾਂ ਮਹਿ ਨਾਮ
ਉਤਮਸੇ ਸੁਣਹਿਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿਜਿਉ ਬੇਤਾਲਿਆ” (ਟੀਕਾਵਃ) ਵੇਦੋਂ ਮੇਂ
ਜੋ ਨਾਮ ਉਤਮ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਐਰ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਫਰਤੇ
ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਹੈਂ (ਆਨੰਦ ਪੋਤੀ ੧੯ ਸਫਾ ੧੦੧) ਭਾਈਜੀਯਾਦਿ ਵਿਦਯਾ
ਹੈ ਤੋ ਇਸਕੋ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਓ ਆਨੰਦ ਥਿਵਾਹ ਮੇਂ ਹਮਨੇ ਪ੍ਰਮਾਨ
ਆਦਿਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਦੀਆ ਹੈ ਆਪ ਦਸਮ ਕੀ ਤੁਕੋਂ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ
ਤਥਾਪਿ:- “ਜੇ ਸਿਮ੍ਰਤਨਕੇ ਭਏ ਅਨੁਰਾਗੀ” ਸਬਦ ਸੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੀ
ਨਿਦਾ ਸਮਝਨੀ ਆਪ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਧਰਮ ਪੂਰਬਕ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ
ਏਤੇ ਹੈਂ “ਧਰਮ ਦਿੜਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਧਿਆਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਤ ਨਾਮ ਦਿੜਾਇਆ”
(ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਸਬਦ ੨ ਤੁਕ ੧) “ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਤ ਮਹਿ
ਦਖ” (ਸੁਖਮਨੀ ਅਸਟਪਦੀ ੨ ਤੁਕ ੩) ਐਰ “ਬ੍ਰਹਮੇ ਚਾਰ ਹੀ ਬੇਦ
ਬਨਾਏ । ਸਰਬ ਲੋਕ ਤਿਹਕਰਮ ਚਲਾਏ” ਸਬਦ ਆਦਿਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
ਸੇ ਪਰਸ ਪਰ ਥਿਰੋਧ (ਵਦਤੇ ਵਯਾਘਾਤ) ਸੇ ਆਪਕਾ ਪਖਜ ਝੂਠਾ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਨਾਏ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੋ ਈਸ਼ੁਰ ਨੇ
ਦੀਏ ਹੈਂ ॥ (੧) “ਓਅੰਕਾਰ ਬੇਦ ਨਿਰਮਏ” ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ (੨) “ਚਾਰੇ
ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਉਦੀਏ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੀ” ਆਦਿ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ।
ਵੇਦ ਜੀ ਖਾਸ ਕਰ ਉਕਤ ਆਪਕੇ ਬਰਿਤ ਨਾਟਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਅਧਯਾਏ ੪
ਕਵਿਤਾ ਅੰਕ ੧ ਸੇ ੪ ਤਕ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਸੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ।

(੧) “ਜਿਨਵੇਦ ਪਠਿਓ ਸੁ ਵਦੀਕ ਕਹਾਏ” (੨) ਪੜ੍ਹੋ ਸ਼ਾਮ ਵੇਦੀ । ਯੁਜਰ
ਵੇਦ ਕਥੀ । ਰਿਗ ਵੇਦ ਪਠਿਅੰ । ਕਰੇਭਾਵਹੁਖੰ । ਅਥਰ ਵੇਦਪਠਿਅੰ । ਸੁਣੇ
ਪਾਪ ਨਠਿਅੰ ॥ ਐਸੇਹੀ ਆਦਿਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬ ਜੀਮੇ “ਵੇਦ ਪਾਠਮਤਿ ਪਾਪਾਂ
ਖਾਇ” (ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਃ ੧ ਸਲੋਕ ੧੭) ਜਪਜੀ ੩੮ ਪੌੜੀ “ਅਹ
ਰਣ ਮਤਿ ਵੇਦ ਹਥਿਆਰ” “ਬਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਉ ਤਰਕਨ ਲਾਗਾ ਤਤਜੋਗੁ ਨ
ਪਛਾਨੈ” (ਆਸਾ ਮਃ ੫ ਸਃ ੪੨ ਤੁਕ ੨) ਵਿਸੇਖ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਮਹਿਮਾ ਦਖਨੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਮੇਰੀ ਰਚਤ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਯਾ
ਅਧਯਾਏ ੩ ਦੋਖੋ ॥ ਵੇਦ ਜੀ ਭੁੜਕਨਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ
ਹੁਣ ਸਮਝ ਲੈਨਾ ਕਿ ਵੇਤਾਲ ਕੌਨ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵੇਦੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਹੁਏ
ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਹੀਨ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਵੇਤਾਲ ਸਿੱਧ ਹੁਏ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੨ ਸਤਰ ੫ ਸੇ ੭ ਤਕ । ਹੋਰ ਸੌ ਸਾਖੀ ਦੀ ਤੁਕ ਲਿਖਕੇ ਆਪ ਟੀਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵੈਦ ਦੇ ਰਸਤੇ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਉਂਦੇ **ਉਤ੍ਰ** ਵੈਦ ਜੀ ਸੌ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਵੇਦਕੇ ਰਸਤੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਮਝਾਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਯਾ ਹੈ ਵੇਹੀ ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਵਾਰ ੧ ਪੰਨੀ ੧੭ ਮੇਂ ਵੈਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਜਿਸ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮੌਦਾ (ਸੁਭ ਉਪ-ਦੇਸ਼) ਵੇਕਰ ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰੇਂਗੇ ॥

ਯਥਾ:-ਭਈ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਪਾਪ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰ। ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਖਹਿ ਖਹਿ ਜਲਨ ਬਾਂਸ ਅੰਗਿਆਰੇ। ਵੈਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹਟਹੇ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ (ਵਾਰ ੧ ਪੰਨੀ ੧੭)

ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋ ਉਕਤ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸਮਝ ਤਜਾਰ ਬਾ ਤੋ ਭੀ ਵੈਦ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਹੀ ਗੁਰੂਉਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਰਹੀ। ਆਪ ਪਰਸਪਰ ਬਿਰੋਧ ਸੇ ਸੌ ਸਾਖੀ ਕੋ ਭੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਧ ਕਰਤੇ ਹੋ। ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਭੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨੇ ਕਾ ਡਰ ਹੈ। ਮਹਾਤਮਾ ਜੀ ਉਕਤ ਪੁਸ਼ਟ ਦਵਾਰਾ ਦੇਖ ਲਓ ਕਿ ਗੁਰੂਸਾਹਿਬ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਵੈਦਕੇਰਸਤੇ ਸਮਝਾਤੇ ਹੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੩ ਸਤਰ ੨ ਸੇ ੩ ॥ ਸਰਬ ਲੋਹਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਭੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਵੈਦ ਕਤੇਬ ਧਕੇਲ ਦੀਏ ਖੰਡੇ ਕੀ ਧਾਰ ਚਲਾਵਹਿੰਗ”

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਭੀ ਆਪਨੇ ਚਾਂਗਾਂ ਮਾਰ ਕਰ ਨੱਠਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਮੇਂ ਦੇਵੀ ਜੀ ਕੀ ਬਹੁਤ ਉਸਤਤੀ ਖਾਸ ਕਰ ਦੇਵੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ। ਔਰ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜੋ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਸੇ ਵੈਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ॥

ਲੋ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਭੀ ਲੋਹ ਲੱਠ ਲੇਕਰ ਆਪਕੇ ਪੀਛੇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਕੜੇ ਹੋਨਾ। (੧) ਸ਼ੁਰੂ ਮੇਂ ਪਹਲੇ ਯਹ ਲੇਖ ਹੈ, ਉਸਤਤ ਸ੍ਰੀ ਮਾਯਾ ਲਛਮੀ ਜੀ ਕੀ। ਆਇ ਭਵਾਨੀ ਈਸਰੀ ਮਾਯਾ ਜਾਂਕੇ ਨਾਮ, ਇਨ ਬਿਨਸਰੇ ਨ ਏਕ ਛਿੰਨ ਪੂਰਣ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮ॥ ੨॥ ਮੰਗਲਾ ਚਰਣ॥ (੨) ਇਸ਼ਟਦੇਵ ਰਿਖਿ ਮਿਤੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗਉ ਅਭਯਾਗਤ ਮਾਨੋ। (੩) ਮਛ ਹੋਯ ਸੰਖਾਸੁਰ ਮਾਰਜੋ ਵੈਦ ਉਧਾਰੇ ਕਸ਼ਟ ਦਲੇ॥ ੭੬੧॥ ਅਃ ੨ (੪) ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਠੇਮ ਸੁਭ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਅਚਾਰੇ। ਪੂਜਾ ਤਿਲਕ ਹੋਮ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਸੰਧਯਾ ਤਰਪਣ ਤਾਰੇ। ਗੁਰ ਠਾਕਰ ਪਿਤ ਮਾਤ ਬੰਧੂ ਜਨ ਮਿਸ਼ਟ ਬਚਨ ਅਭਲਾਖੇ। ਸਭਕੀ ਰੇਣ ਹੋਯ ਰਹੁ ਪੰਖੇਰੁ ਮੰਦਾ ਤਿਸੇ ਨਾ ਭਾਖੇ॥ ਵਿਸ਼ਨ ਪਦ ਕਲਜਾਨ (੫) ਤੁਮ ਹੀ ਤ ਵੈਦ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਰਥ। ਸਰਬ ਲੋਹ ਕਵਚ॥ (੬) ਯਾ

ਭਗਵਤ ਸਾਵਿਤੀ ਗਾਯਤੀ ੨੧ ॥ ਯਾ ਭਗਵਨ ਰਿਖੀਨਾ ਦੇਵ ਮੰਤ੍ਰ ਸਹਿਤ
 ਯਜਿਤੰ ॥ ੩੩ ॥ ਸਰਬ ਲੋਹ ਕਵਚ ॥ (੭) ਚਾਰੋਂ ਨਿਗਮ ਪੁਨ ਰੂਪ ਚਹੁ
 ਜਗ। ਸ਼ਾਮ, ਯੁਜਰ; ਅਥਰਵਣ, ਰਿਗਾ ॥ ੫ ਗੁਰ ਗੋਵਿਧਾਤੂ ੧੦
 (੮) ਵੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯੋ ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੋਹ ਦਯਾ ਨਿਧੈ ॥ ੩ ॥ ਸਰਵ ਦ੍ਰਯ
 ਸਤੁਤ। (੮) ਜੇ ਜੇ ਅਸੁਰ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤਨ ਦੋਹੀ ਹਰ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਵਿਘਨ
 ਕਰੰਤੇ। ਤੇਤੇ ਦੁਸ਼ਟ ਪਛਾਰੇ ਸਤਗੁਰ ਮਨਾਯ ਭਗਵਤੀ ਸਿਮਰ ਭਗਵੰਤੇ।
 ਭੂਮੁਜ ਯੋ ਦੋਹੀ ਜੇ ਦੁਸ਼ਟਨ ਧਰਮ ਜਧ ਕਰ ਅਸੁਰ ਦਲੰਤੇ ॥ ਓਕਤ ਸ੍ਰੇਯੋ
 ਤਰਹ ਦੂਜੀ ॥ (੧੦) ਗ੍ਰਾਹੀਸੁਭ ਤਯਾਗਾ ਵਿਵਰਜਿਤ ਸੁਤੀ ਅਦਿਅੰਤ ਸ਼੍ਰੀਮੁਖ
 ਪਰਮੇਸੁਰ ਗੀਤਾ ਉਪਨਿਸ਼ਦ ਮਹਾਂਵਾਕ ਮਹਾਰੰਹਨੀ ਭਗਤ ਗਿਆਨੀ
 ਬ੍ਰਿਜੇਸੁਰ ॥ ੫ ॥ ਐਸੇ ਖਾਲਸਾ ਖਾਲਸ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸ਼ਿਵ ਰੂਪ
 ਮਹਾਨ। ਤਾਂਕੀ ਰਹਨੀ ਸੁਤੀ ਯੁਕਤ ਭਾਖਤ ਦਸ ਗ੍ਰਾਹੀ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨੇ ॥ ੬ ॥
 ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼। (੧੧) ਅਨ ਭੋ ਲੀਲਾ ਪ੍ਰਭਤੀ ਵੇਦ ਪਰਾਨਣ ਗਾਯੇ।
 ਸ਼ਬਦ ਮਹਾਤਮ ॥ (੧੨) ਉਪਮਾ ਕੀਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੁਤੀ ਵੇਦਾ ਅਥ ਨਿਰਤ ॥

ਲੋ ਵੇਦ ਜੀ ਆਗੇ ਚਲ ਕਰ ਸਰਬ ਲੋਹ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ
 ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਗ੍ਰੰਥ ਪੁਸਤਕ ਵਾਚਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਲਖਜਣ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ॥
 ਵਖਤਾ ਪੰਡਿਤ ਗਯਾਨੀ ਹੋਯ। ਸੁਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੌਰਾਣ ਰਤ ਹੋਯ। ਗ੍ਰੰਥ
 ਸਮਾਪਤੀ ਪਰ ॥ ਕਿਉਂ ਵੇਦ ਜੀ ਮੋਲੂਮ ਹੁਆ ਕਿ ਸਰਬ ਲੋਹ ਕੈਸੇ ਲੋਹ
 ਜੰਜੀਰ ਭਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਮਨੇ ਉਨ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਲਿਖੇ
 ਹੈਂ ਜੋ ਖਾਲਸਾ ਪਤਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ
 ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤੱਯੋਗਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ
 ਅਨੁਕੂਲ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਕਾ ਬੇ ਪਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਮਨੇ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ
 ਮੇਂ ਜੋ ਕਰੀਬ ਏਕ ਹਜ਼ਾਰ ਪ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੇ ਹੈ ਦੇਖਾ ਪਰੰਤੂ ਬਿਲਾ ਪਤੇ ਕਹੀਂ
 ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਚਲਕੇ ਸਰਵ ਲੋਹ ਮੇਂ ਦਿਖਾਓ
 ਔਰ ਯਹ ਭੀ ਮਲੂਮ ਰਹੇ ਕਿ ਏਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸਢੇ ਕਾ ਗ੍ਰੰਥ ਇਸੀ ਕਿਸਮ ਕੇ
 ਵਾਕ ਸੇ ਭਗ ਪੜਾ ਹੋ ਔਰ ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ ਕ ਪ੍ਰਕਰਣੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ
 ਦਾਸਗੋਵਿੰਦ ਯਾ ਗੋਵਿੰਦ ਦਾਸ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਖ
 ਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਲਿਖਾਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕਵੀ ਕੀ ਰਚਨਾਕਾ ਅਭਿੰਗਭੀ
 ਆਪ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਤੇ। ਅਬ ਸ਼ਤਮਿੰਦੇ ਹੋਕਰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲੁਕੋਨਾ ਅਗਰ
 ਬਹਾਦਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਵ ਲੋਹ ਪਰ ਹੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ਪੜ ਸਤਰ ੧੦ ਨਾ ਸਿਖ ਵੇਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਨਾ ਕਿਤੇਬ
 ਦੇ ਏਹ ਥੂਠਾ ਦੋਸ਼ ਭੁਸੀ ਮਨ ਕਲਿਪਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਜੋ ਆਪ ਜੈਸੇ ਸਿਖ ਵੇਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਾ ਹੁੰਦੇ ਤੇ
 ਸਫ ੪੯ ਸਤਰ ੨੦ ਮੇਂ “ਮਨਮਤ ਪ੍ਰਹਾਰ ਨੰਬਰ ੪ ਵੇਦ ਪ੍ਰਬੋਧ”

ਅਰਥਾਤ ਵੇਦ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਲਿਖਤੇ । ਆਪ ਆਪਨੇ ਲੇਖ ਸੇ ਹੀ ਬੂਠੇ ਸਿੱਧ ਹੋਤੇ ਹੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੩ ਸਤਰ ੧੨ ਧੇ ੧੯ ॥ ਆਪਦੇ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਭੀ ਪੂਰੇ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬਾਯਦ ਆਪਨੂੰ ਇਹ ਭੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ “ਦਿਪੀ” ਕਾਹਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸੋਤੁਹਾਡਾ ਵੇਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਯਾ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਉਸ ਮੁਰਖ ਜੈਸਾ ਹੈ ਜੋ “ਉਕਲੈਦਸ” ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਲੈਕੇ ਪਿਆ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕਾ ਬੂਠਾ ਹੰਕਾਰ ਔਰ ਅਭੀਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਗੈਰ ਔਰ ਕੋਈ ਦਿੱਪੀ ਆਦਿ ਬਣਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੋ ਵੈਦ ਜੀ ਹੰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। “ਸੁਖੀ ਬਸੇ ਮਸ ਕੀਨੀਆ ਆਪ ਨਿਵਾਰ ਤਲੇ। ਬਝੇ ਬਝੇ ਹੰਕਾਰੀਆ ਨਾਨਕ ਗਰਬ ਗਲੇ” ਵੈਦ ਜੀ ਖਬਰ ਹੈ “ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਕਾ ਰਚਤਾ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰਾਨ ਅੰਜੀਲ ਆਦਿਕੇ ਜਾਨਣੇ ਮੇਂ ਸਬੰਗਜ ਹੋ। ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਭਾਸਦੇ ਹੈਂ। ਆਪਕੇ ਅਸੇ ੨ ਲੇਖ ਸਿਵਾਯ ਪਤਰੇ ਕਾਲੇ ਕਰਨੇ ਕੇ ਕੁਛ ਸੰਬੰਧ ਆਨੰਦ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੇ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੪ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੮ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਂਦੇ ਹੋ ਉਹ ਵੇਦ ਨਿੰਦਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਇਸ਼ਟ ਦੇ ਪਯਾਰੇ ਹਨ। ਮੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਦ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਰਿਖੀਆਂ ਦਾ ਮੁਬਾਜ਼ ਬੇਵਸ ਟੀਕਾਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਦਵਾਦਾ ਮੰਗਤਾ ਅਲਪੰਗ ਤੇ ਜੀਵ ਕੋਟੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਨੂੰ ਅਵਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਅਵਤਾਰ, ਇਤਿਆਦਿ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪੇ ਜੈਸੇ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਣ ਔਰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਉਤਮ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੇਦੋਂ ਪੁਰਾਣਾਂ ਕੇ ਉਤਮ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ। ਯਥਾ--(੧) ਪੋਥੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਬਾਨ (ਸ਼ਾਂਰੰ ਗ ਮਹਲਾ ੫ ਸ਼ਬਦ ੧੧੩ ਤੁਕ ੧) (੨) ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ। ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨ ਪਾਈਐ। (ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਮਃ ੧ ਸਃ ੩੩ ਤੁਕ ੨) (੩) ਦਸ ਅਠਾਰ ਮੈਂ ਅਪਰੰਪਰੇ ਚੀਨੈ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਇਵ ਏਕਤਾਰੈ ॥ (ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧ ਸਃ ੨੬ ਤੁਕ ੧) (੪) ਸਪਤ ਦੀਪ ਸਪਤ ਸਾਗਰਾ ਨਵਖੰਡ ਚਾਰ ਵੇਦ ਦਸ ਅਸਟ ਪੁਰਾਣਾ। ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਵਿਚਤੁ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਸਭਨਾਂ ਭਾਣਾ (ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਸਲੋਕ ੪) (੫) ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋਧ ਦੇਖਹੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣਾ ॥ (ਬਿਲਾਵਲ ਮਹਲਾ ੩ ਸ਼ਬਦ ੪ ਤੁਕ ੬) (੬) ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਪੜੈ ਪੁਰਾਣ ਜੀਉ (ਰਾਮਕਲੀ ਸਦਪੌੜੀਪ)

(੭) ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਿਮ੍ਰਤ ਬੂਝੈ ਮੂਲਾ ਸੂਖਮ ਮਹਿ ਜਾਨਹ ਅਸਥੂਲ । ਚਹੁ ਵਰਨਾਕ ਉਦੇਉ ਪਦੇਸ । ਨਾਨਕ ਉਸ ਪੰਡਿਤਕੋ ਸਦਾ ਅਦੇਸ (ਗਉੜੀ ਮਃ ੫ ਸੂਖਮਨੀ ਅਸਟਪਦੀ ੯ ਤੁਕ ੪) (੮) ਅਸੰਖ ਗ੍ਰੰਥ ਮੁਖ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥ (ਜਪੁਜੀ ਪੌੜੀ ੧੭) (੯) ਐਹਰਨ ਮਤਿ ਵੇਦ ਹਥਿਆਰ (ਜਪੁਜੀ ਪੌੜੀ ੩੮) (੧੦) ਵੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾਂ ਖਾਇ (ਸੂਹੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਃ ੧ ਸਲੋਕ ੧੭) (੧੧) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰਾ ਪੜ੍ਹੇ ਗੁਣੇ ਤਿਨ ਚਾਰਵੀਚਾਰਾ ॥ (ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੧੨) (੧੨) ਓਅੰਕਾਰ ਵੇਦ ਨਿਰਮਏ (ਰਾਮ ਕਲੀ ਓਅੰਕਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥) (੧੩) ਬੇਦ ਵਪਾਰੀ ਗਿਆਨਰਾਸ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਹੋਇ (ਸਾਰੰਗ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਸਲੋਕ ੧੭) (੧੪) ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾਵੇਦ ਧਰਮ ਦਿੜਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ (ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਸਲੋਕ ੨੩੧) (੧੫) ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਤਰਕਨ ਲਾਗਾ ਤਤ ਜੋਗੁ ਨ ਪਛਾਨੈ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਸਲੋਕ ੪੨ ਤੁਕ ੧) (੧੬) ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਨ ਧਿਆਵਹੁ ਤਰਨ ਯੋ ਸੰਸਾਰ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਸਲੋਕ ੪੨ ਤੁਕ ੨) (੧੭) ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਨ ਪੁਕਾਰਹਿ ਸੁਨੈ ਨਾਹੀਂ ਡੋਰਾ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਪੜ ਤਾਲ ਸਬਦ ੧ ਤੁਕ ੨) (੧੮) ਸਾਮਬੇਦ ਰਿਗੁ ਜੁਜਰ ਅਬਰਬਣਾ ਬ੍ਰਹਮੇ ਮੁਖ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤੈਗੁਣ (ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਃ ੧ ਸਭ ੧੭ ਤੁਕ ੮) (੧੯) ਪੜ੍ਹੇ ਸਾਮਬੇਦੀ ਜੁਜਰ ਬੇਦ ਕਬੈ । ਰਿਗ ਬੇਦ ਪਠਿਅੰ । ਕਰੇ ਭਾਵ ਹਬੈ । ਅਬਰ ਬੇਦ ਪਠਿਅੰ । ਸੁਣੇ ਪਾਪ ਨਠਿਅੰ ॥ (ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਅਧਯਾਇ ੪ ਕਵਿਤਾ ਅੰਕ ੩-੪) (੨੦) ਬੇਦ ਗ੍ਰੰਥ ਗੁਰ ਹਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕੀ ਵਾਰ ੧ ਪੌੜੀ ੧੭) (੨੧) ਸੈ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਸੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਹੁਕਮ ॥ (੧) ਗੁਰ ਕੀ ਇਹ ਆਗਿਆ ਸਹੀ ਬੇਦ ਧਰਮ ਕੀ ਰੀਤ । (ਸਾਖੀ ੭) (੨) ਬੇਦ ਕੀ ਰੀਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਨਹੀਂ । (ਸਾਖੀ ੮) (੩) ਬੇਦ ਕਹਾ ਸਿਖਨ ਸਮਝਾਉਂ । (ਸਾਖੀ ੧੪) (੪) ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੁਰਵਾਕ ਕੋ ਧਾਰੇ । (ਸਾਖੀ ੬੧) (੫) ਆਨ ਧਰਮ ਸਗਰੇ ਨਿਫਲ ਯਾਮੈਂ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਨ ॥ (ਸਾਖੀ ੬੩) (੬) ਜੋ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜੰਗਲ ਬਸੈ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੇ ਚਿਤ ਲਾਇ । ਉਛਸਿਲਾਕਰ ਜੀਵਹੈ ਮੁਨਿਸੋਬਿਪੁਨ ਰਾਇ । (ਸਾਖੀ ੬੪) (੭) ਜਾਂ ਤਨਪ੍ਰੇਮ ਪਰਵਾਹ ਬਹੈ ਸੁਖ ਸੋ ਨਰ ਪਾਵਨ ਬੇਦ ਉਚਾਰੇ । (ਸਾਖੀ ੧) (੮) ਅੰਗ ਅੰਗਕੀ ਮੁਕਤਇਹ ਬੇਦਮਾਂਝ ਲਿਖਦੀਨ ਸੋਈ ਸਾਖੀ ਭਲੀ ਹੈ ॥ (ਸਾਖੀ ੮੮) (੯) ਸਭ ਸਾਮਾਨ ਜਗ ਬੇਦਕਾ ਬੋਲੈ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ । (ਸਾਖੀ ੯੪) ॥ ਵੇਦਜੀਆਪਕੇ ਹਮਖਜਾਲਪੁਰਖਗੁਰੂਉਂ ਕੇ ਅਲਪੰਗ ਅਤੇ ਜੀਵ ਕੋਟੀ ਸੇ ਬੜਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਟੈਕਟ “ਗੁਰਮਤ ਮੰਡਨ” ਜੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਨੈ ਵਬੀਰ ਹਿੰਦ ਪੈਸ ਸੰ: ੪੧੬ ਨਾ: ਮੈਂ ਛਪਵਾਇ ਕੇ ਸਫੇ ੩੦ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੨ ॥ “ਸਿਖ ਲੋਕ ਤਾਂ ਕੇਵਲ

“ਨਾਨਕ” ਵਾ “ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ” ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਅਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨ ਕੋਈ ਈਸ਼ਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਅਵਤਾਰ। ਇਸੀ ਪਦ ਹਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਇਨਾਮ ਦੇਂਦੇ ਹੋ।

ਵੈਦ ਸਫਾ ਪੜ੍ਹ ਸਤਰ ੧੮ ਸੇ ੨੪ ਤਕ ॥ ਅੱਗੇ ਢਲਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਹਮਲਾ ਹੋਕਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਨਵੀਨ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਕਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਆਇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਆਇ” ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਤਾਂ ਦਾ ਏਥੇ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ। ਅਪਰੰਗਕ ਹੋਕੇ ਇਹ ਹਮਲਾ ਤਿਸਕਾਰ ਯੋਗ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ:- (੧) ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਮਾਨੇ “ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਕੇ ਰਚਤਾ ਕ੍ਰਿਤ “ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਭਾਕਰ” ਸੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਆਇ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀਕੀ ਅਧੀ ਬਾਣੀ ਅਰਬਾਤ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਕੋਂ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਕਰ ਆਪਣੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਤ ਬਾਣੀ ਕੇ ਬ੍ਰਾਬਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅੱਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਸਫੇ ੪੮੮ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਰਾਗਮਾਲਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉਤਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ ਨੇ (ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗਿਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼) ਮੇਂ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਪੰਥ ਸੁਤਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਪਰ ਕੁਛ ਧੰਜਾਨ ਨਹੀਂ ਚਿੰਦਾ ਅੱਰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ ਯਾਦ ਕਰਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਉਂ ਅੱਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋਂ ਭਿੰਨ ੨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਖਜਾਲ ਪਰ ਹੀ ਅੱਗ ੨ ਕਦਾਏ। (੨) ਦੇਖੋ ਵੀਰ ਸੁਧਾਰ ਪਤ੍ਰ ਜੋ ਮੁਢੀਦ ਆਮ ਪ੍ਰੈਸ ਲਾਹੌਰ ਸੰਨ ੧੩੫ ਨਾਃ ਮੇਂ ਛਪੇਕੇ ਸਫਾ ੧੮ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਭੌੜ ਨੈ ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਦੀ ਸੰਮਤੀ ਸੇ ਆਇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਰਾਗਮਾਲਾ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕਾ ਨਿਸ਼ੇਧ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ (੩) ਦੇਖੋ ਪੁਸਤਕ “ਭੁਲੇਖੇ” ਜੋ ਬਮੀਮਾ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ ੧੨ ਅਕਤੂਬਰ ੧੯੦੪ ਵਲੀਰ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੇਂ ਛਪੇਕੇ ਸਫੇ ੮ ਅੱਰ ੯ ਮੇਂ “ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰ (ਗੰਦੀ) ਅੱਰ ਨਿਲਦ ਤੋੜ ਦੇਨੀ ਚਾਹੀਏ ਅਸੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥ (੪) ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਕੀ ਬਾਬਤ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਨੇ ਇਸੀ ਲੇਖ ਸਫੇ ੨੨ ਮੇਂ ਗੁਰਮਤ ਇਤਿਹਾਸ (ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਾਇਉਂ) ਕੋਂ ਬੂਠੇ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ। ਵੈਦ ਜੀ ਜਰਾ ਵਿਚਾਰਤੇ ਤੋਂ ਆਪਕੋ ਪੂਰਣ ਸੰਬੰਧ ਪਰਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ। ਉਤ੍ਰ ਦੇਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣੇ ਮੁਰਖਤਾ ਸੇ ਤਿਸਕਾਰ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ਪੜ੍ਹ ਸਤਰ ੨੨ ਸੇ ੨੪ ॥ “ਦਸਮ ਕਥਾ ਭਾਗੋਤਕੀ ਭਾਖਾ ਕਰੀ ਬਨਾਇ” ਤਦ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਰਮ ਜੁਧ ਲਈ ਇਹ ਦਸਮ ਸਕੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਕੋ ਸਫੇ ੫੩ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕਿ ਕੋਈ ਭੀ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰ ਟਿੱਪੀ ਕਾਹਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਖਬਰ ਦਾਰ ਨਹੀਂ। ਵੇਦ ਜੀ ਹੁਣ ਤਾਂ ਵੱਲ ਕਾ ਪੋਲ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਕਿ ਆਪ ਭੀ ਵਿਦਯਾ ਸੇ ਸੂਨ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਤ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਦਸਮ ਸਕੰਧ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ ਬਾਲਲੀਲਾ ਔਰ ਖਾਸਕਰ ਰਾਸਕ੍ਰੀੜਾ ਗੋਪੀਓਂ ਸੇ ਹਾਸ ਬਿਲਾਸ ਹੈ ਆਪਨੈ ਆਖੇਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਦਸਮ ਸਕੰਧ ਮੇਂ ਧਰਮ ਜੁਧ ਮਾਨ ਲੀਆ। ਹੁਣ ਕਸਵੱਟੀ ਔਰ ਪਰਖਨਾ ਕਹਾਂ ਗਿਆ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੭ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੫ ਤਕ ॥ (੬) ਇਸ ਅੰਗ ਦਾ ਖੰਡਨ ਆਪ ਨੇ ਆਪਨੇ ਅੰਗ ੧੧ ਵਿਚ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਇਥੇ ਆਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਖਤਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨਾ ਨਵੀਂ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਚਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅੰਗ ਯਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਤਖਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਰ ਪੰਥ ਦੀ ਰਾਇ ਨਾਲ ਭੀ ਨਵੀਂ ਰੀਤੀ ਚਲੇ ਤਦ ਚਲਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ” ਸੋ ਲੇਖਕ ਨੈ ਆਪੇ ਆਪਨਾ ਖੰਡਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ॥ (ਅੰਗ ੬ ਕਾ ਉਤ੍ਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ “ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਅੰਗ ੬ ਔਰ ੧੧ ਦੇਖਾ ਜੋ ਯੋਗ ਹੈ। ਅੰਗ (੬) ਤਖਤੋਂ ਔਰ ਗੁਰ ਦੁਆਰਿਓਂ ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸ਼ਖਸ ਪ੍ਰਾਖੀਨ ਰੀਤੀ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ ਚਲਾਏਂ ਕਿਆ ਵੇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਪੱਕੇ ਸਿਖ ਕਹਿਲਾਨੇ ਕਾ ਦਾਵਾ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅੰਗ (੧੧) ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ ਬਿਲਾਇਜਾ-ਬਤ ਤਖਤ ਤੋਂ ਔਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਓਂ ਕੇ ਔਰ ਤਮਾਮ ਪੰਥ ਕੀ ਰਾਇ ਬਿਨਾ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ। ਹਮਾਰੀ ਰਾਇ ਮੇਂ ਅਗਰ ਇਸ ਤੋਰ ਪਰ ਭੀ ਤਮਾਮ ਏਕ ਰਾਇ ਹੋਕਰ ਨਈ ਰੀਤੀ ਚਲੇ ਤੋ ਚਲਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ॥

ਵੇਦ ਜੀ ਯੋਗ ਤੋ ਅੰਗ ੬ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਾਰਕ ਲੇਖ ਅੰਗ ੧੧ ਮੇਂ ਹੈ ਵਿਰੋਧ (ਖੰਡਨ) ਸਮਝਨਾ ਆਪ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਬੁਧੀ ਕੀ ਬਿਲਖਜ-ਣਤਾ ਪਰ “ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਕੇ ਲੇਖ ਕੋ ਮਨ ਮਾਨਾ ਲਿਖਕਰ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਧੋਖਾ ਦੇਤੇ ਹੋ। ਮਿਤ੍ਰਵਰ ਸੱਚੇ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਪਕੀ ਚਾਲਾਕੀ ਛਪੀ ਨਾ ਰਹੇਗੀ। ਚਾਹੇ ਆਪ ਗੁਰ ਦੁਵਾਰੇ ਅਬਚਲਾ ਨਗਰ ਔਰ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬੂਠੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੫੯ ਸਤਰ ੨੩ ਸੇ ਸਫਾ ੬੦ ਸਤਰ ੬ ਤਕ ॥ (੭) ਫਜ਼ੂਲ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ “ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਅਵਤਾਰ ਹੋਯਾ ਹੈ ਜੋ ੪੦੦ ਬਰਸ ਦੀ ਰੀਤੀ ਤੋੜਕੇ ਨਵੀਂ ਤੋਰਦਾ ਹੈ” ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਵਤਾਰ ਹੋ ਭੀ ਜਾਵੇ ਤਦ ਤੁਸਾਂ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਜੋ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮੰਡਾ ਤੇ ਅਵਾਣਾ ਤੇ ਪਿਤਾ। ਪਿਤਾਮਾ ਦੀ ਰੀਤ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਆਖਦੇ ਸਾਓ ਤੇ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਗੁਜਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰੀਤ ੪੦੦ ਵਰਹੇ ਦੀ ਜੋ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਦਸ ਆਏ

ਹਾਂ ਕੀ ਗੁਰਮਤ ਦੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਕੁਸੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ
ਸਿਖੀ ਹੈ ॥ (ਅੰਗ ੭ ਕਾ ਉਤ੍ਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਫਜ਼ੂਲਦਲੀਲ ਕੈਹ ਦੇਨ। ਫਜ਼ੂਲ ਪੁਰਖੋਂਕਾ ਕਾਮ ਹੈ
ਅਵਤਾਰ ਅਪਨੀਕਰਮਾਤਦਵਾਰ। ਨਵੀਨ ਰੀਤੀਚਲਾਸਕਤੇਹੈਂ ।
ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਕਾਲਿਖ ਅਵਤਾਰਹੋ ਭੀ ਜ ਏ ਤੁਸਾਂ ਮੰਨ ਲੈਣਾਹੈਂ ਕਿਆਆਪ
ਅਵਤਾਰਬਣਨ। ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਔਰਕੁਬਥਲੋਭੇ ਜੋ ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹਪਰ ਵਿਚਾਰ
ਸੇ ਬਿਰੁਧ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਦਸਮਜੀ ਨੂੰ ਮੰਡਾਔਰ ਅਵਾਣਾ ਆਦਿ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਯੇਹੀ
ਬੂਠਾ ਦੇਸ਼ ਔਰ ਜਲਪ ਵਿਤੰਡਾਵਾਦਹੈ॥ ਵੈਦਜੀ ੪੦੦ ਵਰ੍ਹੇਦੀ ਰੀਤ ਪੁਰਾਣੀ
ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿਸੰਸਾਰ ਲਾਖੋਂਕਰੋਤੋਂ ਬਰਸੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਚਲਤਕੇ ਸਨਮੁਖ
੪੦੦ ਬਰਸ ਤੁਛ ਹਨ ਇਸ ਵਾਸਤੇਆਪਕੋ ੪੦੦ ਬਰਸ ਕੀ ਰੀਤੀ ਪੁਰਾਣੀ
ਕੋਹਣਾ ਬੁਧੀ ਸੇ ਸੁੰਨਤਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਵਾ ੬੦ ਸਤਰ ੭ ਸੇ ੧੧ ਤਕ ॥ (੮) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਕਿ “ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਦੀ ਚਾਲ ਪਰ ਚਲੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਪਾਤੁ
ਨਹੀਂ ਹੋ” ਭਲਾ ਜੀ ਜੇ ਕੋਈ ਪਿਤਾ ਸ਼ਰਾਬ ਖੋਰ, ਕੁਕਰਮੀ ਨਿਰਖਜਰ ਆਦਿ
ਹੋਵੇ ਤਦ ਫਿਰ ਆਪਦਾ ਹਿਰਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹੋਵੇ ॥

(ਅੰਗ ੮ ਕਾ ਉਤ੍ਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ “ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਰਸਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮ
ਸੇ ਮਨਮਾਨਾ ਲੇਖ ਲਿਖਤੇ ਹੋ (ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਦੀ ਚਾਲ ਪਰ
ਚਲੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਪਾਤੁ ਨਹੀਂ ਹੋ) ਇਸੀ ਬਿਤੰਡਾ ਔਰ ਜਲਪਾਵਾਦ ਕੇ ਘਮੰਡ
ਮੇਂ ਖੰਡਨ ਕਰਨੇ ਬੈਠੇ ਹੋ। ਇਸਮੇਂ ਕੋਈ ਸਾਰਬਤਾ ਹੈ ਜੋ ਛਲ ਕਪਟ ਸੇ
ਮਨ ਮਾਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਰਿਸਾਲੇ ਆਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਅੰਕ ੮ ਮੇਂ
ਕਹੀਂ ਯਹ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਆਪਕਾ ਬੂਠ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਨੇ
ਕੇ ਲੀਏ ਹਮ ਅੰਕ ੮ ਯਹਾਂ ਲਿਖਤੇਹੈਂ ਯਥਾ:- (੮ ਅੰਕ) “ਆਜਕਲਕੇ ਨੌ
ਜਵਾਨ ਨਵੀਨ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾਕੇ ਵਿਵਾਹ ਹੁਏ ਯਾ ਆਨੰਦਪੜ੍ਹਾਯਾ
ਗਿਆ ਥਾ ਯਾਦਿ ਵਿਵਾਹ ਹੁਏ ਥੇ ਤੋ ਕਿਆ ਵੋਹ ਸਿਖਨਹੀਂ ਥੇ ਹਮਾਰੇ ਯਹਾਂ
ਪਰ ਜਿਤਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿੰਘ, ਮਹੰਤ, ਗਿਆਨੀ, ਪੁਜਾਰੀ, ਗੰਥੀ ਵਗੈਰਹ ਹੋਂ
ਸਭਕੇ ਵਿਵਾਹ ਹੁਏ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਯਾ ਗਿਆ ਕਿਆ ਵੋਹ ਸਿਖਨਹੀਂ ਹੋਂ
ਕਿਆ ਬਿਧੋਂਕੀ ਆਗਯਾ ਨਾ ਮਾਨਨੇਵਾਲੇ ਸੁਪਾਤੁ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਲਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ”

ਅਥ ਪਾਠਕੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਹੈ ਕਿ ਵੈਦਜੀਨੇ ਜੋ ਬੂਠਾਲੇਖ ਲਿਖ
ਕਰ ਤੁਫਾਨ ਤੋਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀ ਏਕ ਬਾਤ ਕਾ ਭੀ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ
ਦੀਯਾ ਕੇਵਲ ਬੜੇਂ ਕੋ ਸ਼ਰਾਬ ਖੋਰ ਔਰ ਕੁਕਰਮੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਵਾ ੬੦ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ਸਵਾ ੬੧ ਸਤਰ ੨੦ ਤਕ ॥ ਕੁਲ ਮਰ-
ਯਾਦਾ ਛੁਡਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ੨ ਪ੍ਰਮਾਣ

ਮਨਮਾਨੀ ਉਥਾਨਕਾ ਬਨਾਕਰ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਕੁਲ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਪਰ ਚਲਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ॥ (੧) ਪਿਉ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ ਪੋਤਰਾ
ਪਰਵਾਣ ॥ (ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ) (੨) ਕੁਲ ਕਲੰਕ ਕੇ ਹੋਤ ਅਧਿਕ
ਮਨ ਭੀਤਰ ਡਰਹੀ ॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦) (੩) ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਲੋਕ ਵਿਚ ਵੈਦ
ਵਿਚਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰੰਦਾ । ਸਾਵਧਾਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ
ਜੁਗਤ ਵਿਚਰੰਦਾ ॥ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਾਰ ੧੬ ਪੌੜੀ ੩) (੪) ਜੈਸੇ
ਜੈਸੇ ਜੋਈ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਜਸ ਅਪਜਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵਹੀ।
(ਕਥਿਤ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ੩੭੦) (੫) ਜੋਈ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕੈ ਸੁਚਾਰ
ਸੋਈ ਪਰਵਾਰ ਬਿਖੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਖਾਨੀਐ । (ਉਕਤ ਪਤਾ ਕਥਿਤ ੩੮੦) (੬)
ਆਪਨੇ ਕਰਮ ਕੁਲਾ ਧਰਮ ਕਰਤ ਸਭੈ ਉਤਮ ਕਰਮ ਲੋਕ ਬੇਦ ਅਵਿ
ਯਾਹੀਆ । (ਉਕਤ ਪਤਾ ਕਥਿਤ ੫੫੩) (੭) ਦਿਵਸ ਰੈਨ ਗੁਰ ਚਰਨ
ਭਜ ਕੁਲਕੀ ਕਰਹੈ ਕਾਰ । ਪਾਪ ਬਡਾਰੈ ਸਿਖ ਮਮ । (ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੮੫)

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੧ ਸਤਰ ੨੧ ਸੇ ਸਫਾ ੬੨ ਸਤਰ ੨ ਤਕ ॥ ਜਿੰਨੇ ਸਿਖ
ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਆਏ ਪਿਛਲੇਮਤਤੋਂ ਭੁਲੇ ਹੋਏ ਪਿਤਾਪਿਤਾਮਾ
ਦੇ ਇਸ਼ਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਆਏ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਛਲਾ ਭੀ ਕੋਈ ਮੌਨਾ ਸੀ ਪੋਤੀ
ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਸੀ ਜੰਝੂ ਪਾਉਂਦਾ ਤੇ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਾਉਂਦਾ ਸੀ । ਤੁਸੀਂ ਕੈਸੇ
ਕੁਪੁਤ੍ਰ ਜੰਮੇ ਕੇ ਕੇਸ ਰਖ ਲਏ ਉਸਤ੍ਰੇ ਕੈਂਚੀ ਨਾਲ ਵੈਰ ਪਾ ਲਿਆ ਕੱਛੇ ਪਾ
ਫਿਰੇ ਕੜੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਂ ਰਖ ਲਈਆਂ ਗੋਹਾ ਮੂਤ੍ਰ ਪੀਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ
ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਸੰਧਯਾ ਛਡਕੇ ਜਪਜੀ ਰਹਿਰਾਸ ਫੜ ਲਈ ਜੰਝੂ
ਛਡਕੇ ਪਾਹੁਲ ਛਕੀ ਆਪ ਜੈਸੇਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਦੇ ਅਵਗਯਾ ਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਕੀਹ ਕਹ ਸਕਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਨੀ ਮੂਰਖਤਾ ਕੀ ਕੁਤਰਕਤਾ ਕਾ ਇਲ ਲਾਕੇ
ਉਤ੍ਰ ਸੁਣੋਂ ਸਰਬ ਸਿਖ (ਸਿੰਘ) ਆਪਨੇ ਕੁਲ ਧਰਮ ਪਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ
ਬੇ ਔਰ ਅਬ ਹੈਂ ਜਿਨਮੇਂ ਸੇਤੁਛ ਨਿਰਬੁਧੀ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਆਪ ਜੈਸੇ ਪਤਿਤ
ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੇਂ ਮੇਂ ਮੰਡਨ ਔਰ ਜਟੋਲ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੀ ਧਰਮ
ਸਨਾਤਨ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਸਿੰਹ ਨਾਮ ਭੀ ਪਹਿਲੇ ਸੇ ਹੀ ਹੈ ਯਦਿ ਆਪ
ਮੰਡਨ ਕੋ ਬੁਰਾ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਤੋ ਸੁਣੀਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ
ਆਗਯਾ ਹੈ ॥ ਯਥਾ:—(੧) ਭਾਵੈ ਲਾਂਬ ਕੇਸ ਕਰ ਭਾਵੈ ਘਰਿਰ ਮੰਡਾਇ ।
(ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ੨੫ ਮਹਲਾ ੫) (੨) ਭਦਣ
ਉਣੇਤ ਕਰਾਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਜਪਾਈ । (ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਬੀੜਭਾਈ
ਬੰਨੇ ਰਾਗ ਤਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਸਬਦ ੫ ਤੁਕ ੩) (੩) ਕੇਸ ਧਰੇ ਨਾ
ਮਿਲੇ ਹਰ ਪਿਆਰੇ । (ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਕਵਤਾ ਅੰਕ ੨੫੨) (੪) ਮੂਤ੍ਰ

ਭਾਰ ਤਿਨ ਸੀਸ ਮੁਢਾਏ (ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਧਯਾਇ ੧੪) (੫) ਕੇਸ ਬਝੇ ਸਿਰਬੇਸ ਬੁਰੇ ਅਰ ਦੇਹ ਮੇਂ ਰੋਮ ਬਝੇ ਜਿਨਕੇ । ਮੁਖ ਸੇ ਨਰ ਹਾਡਨ ਚਾਬਤ ਹੈਂ ਪਨ ਦਾਂਤ ਸੇਂ ਦਾਂਤ ਬਜੈ ਤਿਨਕੇ । ਸਰ ਸੋਣਤ ਕੀ ਅਖੀਆਂ ਜਿਨ ਕੀ ਸੰਗਕੋਨਭਿਰੈ ਬਲਕੈਇਨਕੇ । ਸਰ ਚਾਪਚੜਾਇਕੇ ਰੈਨਫਿਰੇਂ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰੇਂ ਨਿਤ ਪਾਪਨਕੇ (ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਅੰਕ ੧੪੬੩) (੬) ਬਾਲ ਵਧਾਇਆਂ ਜੇ ਮਿਲੇ ਬੜ ਜਟਾ ਪਲਾਸੀ । (ਗੁਰਦਾਸਜੀ ਕੀ ਵਾਰ ੩੬ ਪੌੜੀ ੧੪) (੭) ਦਾਹੜੀ ਮੁਛਾਂ ਮੁਹ ਕਰ ਕਾਲਾ (ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਵਾਰ ੨੫ ਪੌੜੀ ੧੨) (੮) ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਾਸ ੧ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸੀਹੇਂ ਕੀ ਕੁਲ ਪਰੰਪਰਾ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਾਯਾ । (ਸੀਹੇਂ ਕੀ ਬੋਨਤੀ) ਮੋਹਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮੰਡਨ ਅਹ ਹੈ । ਬਡ ਉਤਸਾਹ ਕਰਿਓ ਮਮ ਚਹ ਹੈ । (ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਹੁਕਮ) ਹਮਰੇ ਆਗੇ ਮੰਡਨ ਕਰੇ ॥ ਉਰਕੇ ਭਰਮ ਸਰਬਪਹਰੇ ॥ (੧੦) ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਅੰਗੀਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਾ ਅਖਬਾਰ “ਖਾਲਸਾ ਐਡਵੋਕੇਟ” ੧੮ ਮਾਰਚ ਸੰਨ ੧੯੦੬ ਮੇਂ ਪਾਂਚ ਰਕਾਰੇਂ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਸਮਝਤਾ ਗੁਆ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇਸੇਂ ਕਾ ਮੰਡਨ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਵੈਦਜੀ ਧੋਤੀ ਅਰ ਜੇਜੂਕ । ਸੁਸ਼ਟਤਾ ਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥਸਾਹਿਬਜੀਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਧਾਰਣ ਬੇ ॥ (੧) ਸਿਖਾ ਸੂਤ ਧੋਤੀ ਕੀਨੀ ॥ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਹਉ ਸਾਗੀ ਤੇਰਾ ॥ (ਆਸਾ ਮਃ ੧ ਸ਼ਬਦ ੩੩ ਤੁਕ ੪)

(੨) ਤਿਲਕ ਜੰਜੂ ਰਾਖਾ ਪੁਛ ਤਾਕਾ ॥ ਕੀਨੋ ਬਡੋ ਕਲੂ ਮਹਿਸਾਕਾ ॥ (ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਅਧਯਾਇ ੫ ਅੰਕ ੧੩) (੩) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਦਨ ਕਾ ਤਿਲਕ ਲਗਾਤੇ ਬੇ । ਯਥਾ—ਤਿਲਕ ਲਗਾਵੇਂ ਭਾਲ ਮੇਂ ਸਭ ਚੰਦਨ ਕੇਰਾ ॥ ਬਹੁਰ ਸਿੰਹਾਸਨ ਪਰ ਬਿਰ ਰਹੇਂ ਇਕ ਮਨ ਤਿਸ ਵੇਰਾ ॥ (ਗੁਰੂ ਪਤਾਪ ਰਾਃ ੧ ਅਃ ੩੦ ਅੰਕ ੪) ਵੈਦ ਜੀ ਮੰਡਨ ਸੰਸਕਾਰ ਔਰ ਕੈਚੀਉ ਸਤਰਿਓਂ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਪਿਛਲੇ ਮੋਨਿਓਂ ਕੇ ਉਤਰ ਮੇਂ ਹੀ ਆ ਚੁਕਾ । ਵੈਦ ਜੀ ਕੱਛ ਕੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰਾਂਗ ਕੇਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਧਾਰਣ ਸੇ ਕੱਛ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਆਪ ਜੈਸੇ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮਾਣ ਯੇਹ ਦੀਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । (੧) ਅਨਕ ਸ੍ਰਾਂਗ ਕਾਛੇ ਭੇਖ ਧਾਰੀ (ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਸ਼ ਪ ਤੁਕ ੩) (੨) ਕਰ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਈ ਕਾਛ । ਤਿਸ ਸੰਕਰਹਿਓਇਆਨਾ ਰਾਚ । (ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਸ਼ ੨੪) (੩) ਜੋਈ ਜੋਈ ਸ੍ਰਾਂਗ ਕਾਛੇ (ਸ੍ਰੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕਬਿਤ ੧੬੧) ਵੈਦ ਜੀ ਗਊ ਕਾ ਗੋਹਾ ਮੂਤ ਪੀਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਣਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਮਾਨ ਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਜੈਸੇਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ “ਗੋਬਰ ਗੋ ਮੂਤ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ” (੨੦੧ ਕਬਿਤ ਗੁਰਦਾਸ) ਵੈਦ ਜੀ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਸੰਦਯਾ ਕਾ ਛੇਡਨਾ ਏਕ ਤਰਫ ਰਹਾ ਕਲੂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸਰਬ ਸਤ ਧਰਮ ਛੁਟ ਜਾਏਂਗੇ ਦੇਖੋ ਕਲ ਕੀ ਅਵਤਾਰ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ । ਵੈਦ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਫਕ ਕਰ ਪਾਂਚ

ਕਰਕਾਰ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾ ਏਕ ਭੇਸ (ਫਿਰਕਾ) ਜਗਤ ਦਿਖਾਵਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਭੇਖ ਕੇ ਨਰਕ ਕਾ ਸਾਧਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬਤਲਾਤੇ ਹੈ “ਭੇਖ ਦਿਖਾਯੋ ਜਗ
ਤਕੋਲੋਗਨਕੋਬਸ ਕੀਨ। ਅੰਤਕਾਲਕਾਤੀਕਟਿਓਬਸਨਰਕਮੋਲੀਨ। (ਬਚਿ
ਤ ਨਾਟਕ ਅਧਯਾਇ ੬) ਵੈਦ ਜੀ ਦੇਖੋ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੨੭ ਗੁਰੂ ੧੦
ਜੀ ਕੋ ਕੇਸ ਰਖਨੇ ਪਰ ਏਕ ਬਰਸ ਕ੍ਰੋਧ ਰਹਾ ਥਾ ਤੋ ਆਪ ਜੈਸੇ ਕੋ ਪਾਹੁਲ
ਛਕ ਕਰ ਸਦੈਵ ਕ੍ਰੋਧ ਰਹੇਗਾ ਜੋ ਜਿਸ ਸੇ ਗਤੀ ਹੋਨੀ ਕਠਨ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੨ ਸਤਰ ੬ ਸੇ ੧੫ ਤਕ। ਹੁਣ ਹੋਰ ਅਵਗਯਾ ਕਰਰਹੇ
ਹੋ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਦੇ ਸੀ ਤੁਸਾਂ ਛਾਪਾ ਬਣਾਕੇਛਾ
ਪ ਘਤਿਆ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰਾਂਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸਦੀਘਟਵਿਚਨਪੀੜਿਆ। ਵਡੇ ਖੱਦਰ
ਪੈਹਨਦੇ ਸਨ ਤੁਸੀ ਲੱਠਾ ਖਾਸਾ। ਵਡੇ ਬਹਿਲੀਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੋ ਤੁਸੀ
ਰੇਲ ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਸਿਖ ਧੀਆਂ ਮੋਨਿਆਂਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ
ਸਨ ਹੁਣ ਆਪਦੇ ਘਰ ਕੀ ਅੰਧੇਰ ਪੈਗਿਆ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਪੁਰਖ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਕਰ ਆਪਜੈਸੇ ਨਵੀਨ
(ਕੁਟਲ) ਮਾਰਗੀਓਂ ਕੋ ਸਿਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਤੇਥੇ ਅਬ ਧਰਮਾਤਮਾ
ਵਿਦਵਾਨ ਪੁਰਖ ਛਾਪੇ ਮੇਂ ਛਾਪ ਕਰ ਸਿਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਤੇਹੈਂ ਔਰ ਜੜ ਧਾਤੂ
ਸੇ ਬਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰੋਂ ਕੋ ਦੁਖਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਧੰਨ ਹੋਜੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ
ਦਿਯਾਨੇ ਆਪਕੀਬੁਧੀ ਪਰ ਪੜਦਾ ਛਾ ਦੀਆ। ਵੈਦ ਜੀ ਵਡਿਆਂ ਦੇ ਵੇਲੇ
ਖੱਦਰ ਸੀ ਓਹ ਖੱਦਰ ਪੈਹਨਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਲੱਠਾ ਖਾਸਾ ਹੈ ਹੁਣਦੇ ਲੋਕਲੱਠਾ
ਖਾਸਾ ਪੈਹਨਦੇ ਹਨ। ਤਾਤਪਰਯ ਸਰੀਰ ਵਕਨਾ ਹੈ ਆਪਦਾ ਮਤਲਬ ਸਦੇਸ
ਵਸਤੂ ਕੇ ਪਥਾਰਕੋਂ ਮੇਂ ਸਿਰੋਮਣੀ ਬਨਣ ਦਾ ਹੈ। ਵੈਦਜੀਵਡਿਆਂਦੇਵੇਲੇ
ਬਹਿਲੀਆਂ ਸੀ ਓਹ ਬਹਿਲੀਆਂ ਮੇਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਰੇਲ ਹੈ ਰੇਲ ਪਰ
ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਤਪਰਯ ਸਵਾਰੀ ਤੇ ਹੈ ਉਸ ਵੇਲੇ ਔਰ ਹੁਣ ਭੀ। ਵੈਦ ਜੀ
ਧੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਮੁਖ ਜਾਤੀ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਧਾਰਮਿਕ ਗੋਣ ਹੈ ਔਰ
ਪਿਛਲੇ ਜਮਾਨੇ ਮੇਂ ਸਿਖ (ਸਿੰਘ) ਧੀਆਂ ਮੋਨਿਓਂ ਕੋ ਦੇਤੇ ਥੇ ਜੋ ਮੈਂ ਸਿਧ
ਕਰ ਦਾਆ ਹੈ ਦੇਖੋ ਮੇਰੀ ਰਚਤ “ਖਾਲਸਾ ਕੁਰੀਤੀ ਨਿਵਾਰਨ” ਪੁਸਤਕ
ਜੋ ਬਰ ੧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਲੀਡਰ ਲੁਧੇਹਾਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕੇ ਉਤਰਮੇਂ
ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਤੀਨ ਬਰਸ ਮੇਂ ਆਜਤਕ ਉਤ੍ਰਨਹੀਂ ਨਿਕਾਲਸਕੇ।

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੨ ਸਤਰ ੧੬ ਸ ੧੮ ਤਕ। ਹੋ ਭਗਵਨ ਕੇਸੇਕੁਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਸੰ-
ਸਾਰ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ ਦੀਆਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅੱਸ਼ਧੀਆਂ ਛੱਡ
ਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਯਮਨ ਦਾਰੂਆਂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਬੁਹਤਿਆਂ ਦੀ ਕੱਢੀ ਸ਼ਰਾਬ
ਪਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਬਹੁਤ ਕੀ ਤਬਾਪਿ ਮਾਂਸ
ਕੀ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਸਦ੍ਰੁਸ਼ ਅਨੇਕ ਖਾਣ

ਸਾ “ਕੁਟਕੇ” (ਸ਼ਤਾਬੀ ਕਾਟਾ ਮਾਂਸ) ਖਾਨਾਂ ਧਰਖ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਔਸ਼ਧੀਆਂਆਪਕੀਰਚੀਪੁਸਤਕ ‘ਗੁਰਮਤਗੌਰਵਤਾ’ਕੇ ਪਿਛੇ ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਔਸ਼ਧੀਆਂ ਬਚਨ ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਰੱਖਾ ਹੈ “ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ” ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਉਹੀ ਔਸ਼ਧੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਆਪਦੇ ਘਰ ਬਹੁਤਾ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਹੋਜਾਵੇ ਵੈਦਜੀ ਇਥੇਭੀ ਆਪਨੇ ਲਾਲਚਲੀਏ ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਆ ਘਸੋੜੀ।

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੨ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੫ ਤਕ। ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸ਼ਰਾਧਾਂ ਵਿਚ ਸੰਵੇਦਾ ਮਾਸ ਕਛੂ ਮਛਲੀਆਂ ਆਦਿਕ ਪਿਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਨਮਿਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜ ਉਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਪੂਜਨੀਕ ਭੀ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਖੀਰ ਮੰਡੇ ਆਦਿਕ ਭੋਜ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਖੋ ਮਨੂ ਸਿਮ੍ਰਤੀ !!

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਕੇ ਰਚਤਾ ਕੋ ਆਪਨਾ ਬਿਸ਼ਾ ਛੱਡਕੇ ਹੋਰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਪਰ ਭੁੜਕਕੇ ਜਾ ਬੈਠੇ ਸਵੇ ੪੯ ਪਰ ਲਿਖਦੇ ਹੋ ਗੁਣ ਤੁਸਾਂ ਕਿਧਰ ਨੂੰ ਭੁੜਕਕੇ ਦੁੜਪਏ ਜੋ ਅਪਰ ਸੰਗਕ, ਮੋਨੇ, ਧੌਤੀ, ਜੰਵੂ, ਮੰਡਨ, ਉਸਤ੍ਰੇ, ਕੈਂਚੀ, ਕੱਛ, ਕੜੇ, ਕਿਰਪਾਨ, ਗੋਹਾ, ਮੂਤ੍ਰ, ਸੰਧਜਾ, ਗਾਯਤ੍ਰੀ, ਪਾਹੁਲ, ਛਾਪਾ ਟੋਪ, ਖੰਢਰ, ਲੱਠਾ ਖਾਸਾ, ਬਹਿਲੀ, ਰੇਲ, ਸਿੱਖਾਂ ਮੋਨਿਆਂ ਨੂੰ ਧੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ, ਸ਼ਰਾਬ, ਸ਼ਾਧਾਂ ਵਿਚ ਮਾਂਸ, ਇਨਾਂ ਦੇ ਰੰਡੀ ਰੋਣਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉਤ੍ਰ ਲੇਨ ਲਗ ਪਏ। ਵੈਦ ਜੀ ਲਓ ਮਨੂਸਿਮ੍ਰਤੀ ਸਾਧ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਮਾਂਸ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰ ਆਪ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਕੁਤਰ ਕੀਓਂ ਕਾ ਅਗਿਆਨ ਮਨੂਸਿਮ੍ਰਤੀ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤਾ ਦੇਖੇ ਮਨੂ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਅਧਯਾਇ ੩ ਸਲੋਕ ੨੬੭ ਸੇ ੨੭੨ ਤਕ ਮਾਂਸਮੇਂ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੀ ਭਾਂਤੀ ਐਸੇ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵੈਦ ਜੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਿਤ੍ਰ, ਮਾਸਕ, ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਸਾਧ ਕਾ ਬਿਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਮਨੂ ਕੇ ਉਕਤ ਅਧਯਾਇ ੩ ਉਪਕਰ ਮ ਸਲੋਕ ੨੬੭ ਮੇਂ ਮਾਸਕ ਸਾਧ ਮੇਂ ਤਿਲ ਜੋਂ ਉਤ੍ਰਦ ਮੂਲ ਫਲ ਇਨ ਕਰ ਕੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਲਿਖੀ ਜਿਸਮੇਂ ਨਿਤ੍ਰਜ ਔਰ ਨਮਿਤਕ ਸਾਧ ਭੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਕੁਤਰਕੀਓਂ ਕਾ ਮਾਂਸ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਤਿਲ ਜੋਂ ਆਦੀ ਆਤਿ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਰਹਾ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਸਾਧ ਸੇ ਦੇਖੋ ਉਪਮਧਜ ਮਨੂ ਅਧਯਾਇ ੩ ਸਲੋਕ ੨੭੧ ਮੇਂ ਗਊ ਕੇ ਦੂਧ ਔਰ ਉਸ ਸੇ ਬਨੀ ਖੀਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਏਕ ਫਰਸ ਪਿਤਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰੋਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸਮੇਂ ਭੀ ਕੁਤਰੀਓਂ ਕਾ ਮਾਂਸ ਨਹੀਂ ਆਤਾ। ਤੀਸਰੇ ਉਪਸੰਘਾਰ ਉਕਤ ਸਲੋਕ ੨੭੨ ਮੁਨੀਓਂ ਕੇ ਅੰਨ (ਸ੍ਰਾਂਤ ਆਦਿ) ਔਰ ਸੈਹਤ ਸੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸਮੇਂ (ਲਾਭਦਾਹ ਮੁਦਤ) ਤਕ ਪਿਤਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰੋਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸਮੇਂ ਭੀ ਕੁਤਰਕੀਓਂ ਕਾ ਮਾਂਸ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੩ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੯ ਤਕ। (੯) ਏਸ ਅੰਕ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੋਏਸ ਪਰ ਅਸੀਂ

ਗਰ ਰੀਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਤਿਰੇ ਦੇ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿਹਾ
 ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਲੇਖਕ ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇਖੇ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਥ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ (ਜੋ ਸਰਦਾਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਨਾਯਾ ਹੈ) ਪਾਠ ਕਰੋ ਔਰ ਦੇਖੋ
 ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਦੀ ਰੀਤੀ ਕਿਸ ਪੇਸ਼ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸੇ ॥
 (ਸਟੀਪਣੀ (ਫੁਟ ਨੋਟ) ਦੇ ਕਰ ਵੇਦ ਜੀ ਦਸਦੇ ਹਨ) ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ
 ਹਵਾਲਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੋ ਅਜ ਕਲ ਕੋ
 ਸਿੰਘ ਸਭੀਓਂ ਕ੍ਰਿਤ ਸਮਝਕਰ ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਨਾ ਕਰਦੇ ॥ (ਅੰਗ ੯ ਕਾ ਉਤ੍ਰ

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਨੰਦ ਰੀਤੀ ਸਿਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਪੁਰਾ
 ਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਵੀਏ ਔਰ ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਬਤ
 ਲਾਨਾ ਆਪਕਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਅਸਲ ਉਸਕਾ ਨਾਮ “ਸ਼ਿਵਪੇਸ਼ ਹਰੀਜਾਨ
 ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ” ਔਰ ਜੋ ਅਸੁਮੇਧ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ਅਨੁਸਾਰ (ਟੀਕਾਰੂਪ) ਲਿਖਾਹੈ ਸਿਸਮੇਂ
 ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨੇ ਕੀ ਭੀ ਪਸੰਸਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਸਫੇ ੨੨
 ਮੇਂ ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਕੋ ‘ਬੇਦਲੀਲ’ ‘ਅਪ੍ਰਮਾਣ’ ‘ਨਿਕੰਮਾ’ ਲਿਖਤੇ ਹੋ ਫਿਰ
 ਪਰਮਾਣ ਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ “ਵਧਤੇ ਵਯਾਘਾਤ” ਸੇ ਵੇਦ ਜੀ ਕਾ ਲੇਖ ਬੂਠਾ
 ਹੈ। ਵੇਦ ਜੀ ਸਰਦਾਰ ਰਤਨਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਤ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਇਤਿਹਾਸ) ਆਪਨੇ
 ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਮਾਨ ਲੀਆ ਔਰ ਸਫੇ ੨੨ ਮੇਂ ਆਪੇ ਇਨਹੀ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਕੋ ਬੂਠੇ
 ਬਨਾਤੇ ਬੇ। ਲਓ ਵੇਦ ਜੀ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੋ ਕਯਾ ਹਮ ਨਵੇਂ ਕੋ ਭੀ
 ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੋ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਲਿਖੇ
 ਹੈਂ। ਦੇਖੋ ਨਵੀਨ ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੋ ਮਤਬੇ ਆਫਤਾਬ ਪੰਜਾਬ ਲਾਹੌਰ ਸੰਮਤ
 ੧੮੪੬ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਛਪੇ ਕੋ ਪੁਰਵਾਰਧ ਸਫੇ ੬੨੮ ਸੇ ੬੨੯ ਤਕ। ਸੀ ਗੁਰੂ
 ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਖੁਦ ਮੁਖਤਾਰੀ ਮੇਂ ਦੂਸਰਾਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂਰੀਤੀ
 ਸੇ ਕਰਾਯਾ। ਜੋ ਏਕ ਖਤੀ ਅਪਨੀ ਕੰਨਿਆਂ ਕੋ ਲੇਕਰ ਅਨੰਦਪੁਰ ਆਯਾ
 ਔਰ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਕੰਨਿਆ ਆਪਦੀ ਦਾਸੀ ਬਨਾਨੀ ਹੈ ਉਸ
 ਕੰਨਿਆ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਐਸੇ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮੇਂ ਹੁਆ ਉਕਤ ਪੰਥ
 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਵਾਰਧ ਸਫਾ ੬੨੮ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ “ਸੁਨ ਸਤਗੁਰ ਤਿਹ ਧੀਰ
 ਧਰਾਯੋ। ਡੇਰਾ ਭਲੀ ਠੋਰ ਕਰਵਾਯੋ ॥ ਸੁਧ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਪਾਸ ਪਠਾਈ। ਮਾਤ
 ਹਰਖ ਹਿਯੋ ਬਣੀ ਬਧਾਈ ॥ ਸਾਹਾ ਤੁਰਤ ਹੀ ਲੀਯੋ ਸੁਧਾਈ। ਸਬ ਸਮਗ੍ਰੀ
 ਤਿਆਰ ਕਰਾਈ ॥ ਰੀਤ ਬੇਦ ਕੁਲ ਕਰ ਸਬ ਭਾਏ। ਸਤਗੁਰ ਕੋ ਫੇਰੇ ਫਿਰ
 ਵਾਏ ॥ ਬਜੇ ਸਧਾਨੇ ਮੰਗਲ ਗਾਏ। ਅਨੰਦ ਰਹਾ ਆਨੰਦ ਪੁਰਛਾਏ ॥ ਸਸਿ
 ਬਛਨੀ ਪਿਕ ਬੈਨੀ ਭਾਵਨ। ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਨੀਗਜ ਗਾਮਨ ਗਾਵਨ ॥ ਮ੍ਰਿਦੁਲ ਮ-
 ਧੁਰ ਸੁਰ ਮਦਨ ਜਗਾਵਨ। ਜਾਂ ਸੁਨ ਸਾਵਨ ਮੇਘ ਲਜਾਵਨ ॥ ਲੈ ਦੁਲਹਨੀ
 ਦੁਲਹਾ ਜਬ ਆਏ। ਜੁਰੀ ਦੁਆਰਪਰ ਤੀਅ ਸਮੁਦਾਏ ॥ ਰੋਕੇਗੁਰੂ ਪੌਰਪਧ
 ਘਰ ਕੀ। ਕਰੀ ਆਰਤੀ ਆਰਤ ਹਰਿਕੀ। ਵਾਰੀ ਵਾਰ ਮਾਤ ਤਬ ਪੀਓ।

ਅਨੰਦ ਉਮਗ ਚਲਿਓ ਭਗ ਹਿਯੋ । ਅਖ ਹੀ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਮ ਸੁੰਦਰੀ । ਕਰਸੁ
ਸਗਨ ਵਿਕਟੇ ਬੰਠਾਏ ॥ ਨਰੀ ਸਭਾ ਮੋਹਿਮਹਾਏ । ਪੁਨ ਕੰਠਨਾ ਮਿਲ ਸਭਨ
ਖਿਲਾਏ । ਹਾਸ ਭਿਲਾਏ ਕੀਨ ਮਨ ਭਾਏ । ਅਤਿ ਉਤਸਾਹਿ ਵਿਆਹ ਮੇਂ
ਭਾਵਾ । ਵਾਹਿ ਵਾਹਿ ਸਭ ਕਹੇਂ ਅਲਾਵਾ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੦ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੮ ਤਕ ॥ (੧੦) ਆਪ ਚੂਹੜੇ
ਚਮਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਉਣ ਪਰ ਗੁੱਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਇਹ
ਵਿਸ਼ਯ ਹੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋੜਵੇਂ ਜਵਾਬ ਆਪਨੂੰ ਅਗੇ ਮਿਲ ਚੁਕੇ
ਹਨ ਅਰਥਿਹ ਵਿਸ਼ਯ ਹੀ ਏਥੇ ਪਰਮਾਅਯੋਗ ਹੈ । ਗੁਰਸਿਖੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਜਾਤੀ'
ਨਹੀਂ ਹੈ । ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਵੇ ਸੋ ਗੁਰਮਤ ਤੋਂ ਲਾਭ ਓਠਾਵੇ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਸੋ ਸੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਆਵੇ ॥

(ਅੰਗ ੧੦ ਦਾ ਉਤ੍ਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ "ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ" ਰਸਾਲੇ ਮੇਂ ਤੋ ਚਾਰ
ਵਰਣੇਂ ਕੇ ਸਿਵਾਏ ਚੂਹੜੇ ਚਮਾਰੇਂ ਵਗੇਰਾ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ
ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਿਖ ਕੌਮ ਕੀ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਅੰਸੇ
ਲਿਖਾ ਹੈ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕਲਜੁਗੀ ਚੰਚਲਤਾ ਸੇ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਹੀ ਲੇਤੇ
ਹੁਏ ਬਤਲਾਤੇ ਹੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਾਸਤੇ ਹੈ । ਯੋਹ ਆਪਕਾ
ਕਥਨ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰ ਵਰਣੇਂ ਕੇ ਸਵਾਏ ਔਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ
ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇਖੋ ਸੌ ਸਾਖੀ ॥ (੧) ਧਨ
ਪਰ ਕੋ ਛਵੇਂ ਨਹਿ ਨੀਚ ਜਾਤ ਤੇ ਦੂਰ (ਸਾਖੀ ੮) (੨) ਤੁਰਕ ਤੁਰਕਣੀ
ਤੇ ਬਚੇ ਤੁਰਕ ਨ ਕਰਹੈ ਸਿਖ । ਚਾਰ ਵਰਣ ਗੁੱਧ ਭਾਇ ਜੋ ਖਾਇ ਖਵਾਇ
ਭ੍ਰਿਖ ॥ (ਸਾਖੀ ੮) (੩) ਤੁਰਕ ਪਾਰਸੀ ਜੋ ਪੜੈ ਜੀਵਨ ਲੀਏ ਸਿਖ । ਤੁਰਕਮੀਤ
ਬਿਸਾਹ ਕਰਿ ਗੁਰਤੇ ਸਦਾ ਬਿਮੁਖ ॥ (ਸਾਖੀ ੮) (੪) ਤੁਰਕ ਸੋ ਵੈਰ । ਪਾ-
ਹਾੜੀ ਸੋ ਨਿਆਰ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ (ਸਾਖੀ ੧੮) (੫) ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਪਾਤਿ
ਸਾਹ ਤੁਰਕ ਤਾਂ ਹਿੰਦਵਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਸਿਖ ਬਦਲਾ ਕਰਨ ਤਾਂਭਲਾ
ਹੈ । ਕਿਉਂ ਮਨੇ ਕਰਿਆ ਗੁਰਾਂ ਅਰੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ । ਤਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਾਈ ਸਿਖੋ
ਇਹ ਪੰਥ ਅਸਾਂ ਉਤੇ ਖੜਨਾ ਹੈ ਨੀਵਾਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਖੜਨਾ ਅਤੇ ਮਹੰਮਦ ਨੇ
ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਸਮਾਲਿਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਨੀਚ ਕੀ ਰੀਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ । (ਸਾਖੀ
੩੨) (੬) ਮਦਨ ਸੰਘ ਚਮਾਰ (ਘੋੜੇ ਕਾ ਸੇਵਕ) ਪ੍ਰਿਥਕ ਰੈਹਨੇ ਵਾਲੇ ॥
(ਸਾਖੀ ੪੦) (੭) ਸਹਰ ਸਿਰੰਦ ਤੁਰਕ ਰਹੇ ਜਾਈ । ਗਿਰ ਕਰ ਮਰੀ ਮਾਭ
ਸੁਣ ਐਸੇ । ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਯੋਗ ਦੇਵਕੀ ਜੈਸੇ । ਦੁਸਟਨ ਬਾਲ ਮਾਰੇ ਅਤਿਪਾਪੀ ।
ਉਖੜੀ ਜੜ ਤੁਰਕਨ ਸਬ ਥਾਪੀ ॥ (ਸਾਖੀ ੫੬) (੮) ਅਰਬੀ ਪਾਰਸੀ
ਅਖਰ ਨ ਪੜੈ । ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਨੌਕਰੀ ਕਹੂੰ ਕਰੈ । ਤੁਰਕ ਕੋ ਮਥਾ ਕਬੂ ਨ ਬੁਕਾ

ਇ। ਦੁਕ ਰੰਗ ਤੈ ਨ ਖਾਇ। ਚਾਰ ਵਰਨ ਰੰਗ ਵਰਤੇ ਮੈਸੇ। ਮੁਨੇ ਸਿਖ ਮਮ ਵਦਨ ਹੈ ਵੈਸੇ। (ਸਾਖੀ ੬੨) (੮) ਪਰ ਨਾਰੀ ਰਮਤਾ ਜੋਈ ਪੜੇ ਪਾਰਸੀ ਜੀਵ। ਨਾ ਮੈਂ ਤਾਕਾ ਨਾਹਿ ਮਮ ਸਿਖ ਨ ਜਲ ਤਿਸ ਪੀਵ॥ (ਸਾਖੀ ੬੨)

(੧੦) ਪਾਰਸੀ ਜਾਕੇ ਘਰ ਪੜੇ ਤਾਕਾ ਨਹੀਂ ਵਿਸਾਹ। ਤਾਕਾ ਛੁਹਿਆਨ ਖਾਈਏ ਤਜਾ ਧਰਮ ਕਾ ਰਾਹ॥ (ਸਾਖੀ ੬੨) (੧੧) ਨਾਰ ਮਲੇਛਣ ਸਿਖ ਮਮ ਘਰ ਮੈਂ ਲੇਵੇਰਾਖ। ਧਰਮ ਮਲੇਛੀ ਬਧੈਗੇ ਦੁਰਕ ਪਠਾਣੀ ਸਾਖਾ॥ (ਸਾਖੀ ੮੫)

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੩ ਸਤਰ ੧੮ ਸੇ ਸਫਾ ੬੪ ਸਤਰ ੪ ਤਕ। ਇਸੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਖਾਣਾ ਅਰ ਰੇਲਾਂ ਦੇ ਸੌਡੇ ਪੀਣੇ ਆਦਿ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਬਾਹਮਣਾਂ ਖਤੀਆਂ ਸਾਧਾਂ ਮੰਤਾਂ ਸਭਨੇ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਈ ਤਖਤਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਗੂ। ਕਈ ਬਾਹਿ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਏਹ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਆਪ ਲੋਗ ਰੀਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਹੋਟਲਾਂ ਅੰਗ ਰੇਲਾਂ ਮੇਂ ਖਾਣੇ ਪੀਣੇ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਪਾਰਸੀ ਆਦਿ ਪੜੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਕੀ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਆਧਰਮੀ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਸੋ ਸਾਖੀ ੬੨ ਮੇਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ੇਸਟ ਬਾਹਮਣ ਖਤੀ ਸਾਧਸੰਤ ਬਾਬੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਆਪਕੇ ਪਮਾਣੀਕ “ਹਮਹਿੰਦੁਨਹੀਂ” ਕੇ ਰਚਤਾ ਖੁਲ ਮਖੁੱਲਾ ਏਸ ਦੇਸ ਤੇ ਵਲੈਤ ਦੇ ਹੋਟਲੋਂ ਮੇਂ ਖਾਂਦੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਹੋਟਲੋਂ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਮਾਸ ਕਾ ਕੋਈ ਪਰਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਅੰਗ ਸ਼ੇਸਟ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਕਰਕੇ ਹੋਟਲੋਂ ਮੇਂ ਖਾਨੇ ਕੇ ਲੀਯੇ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਵੀਨ ਖਾਲਸਾਕੇ ਅਗਰਣੀ ਹੈਂ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੪ ਸਤਰ ੧੬ (੧੧) ਇਸ ਅੰਗ ਦੇ ਉਤਰਲਈ ਦੇਖੋ ਅੰਗ ੮ ਅਤੇ ੮ (ਅੰਗ ੧੧ ਕਾ ਉਤ੍ਰ।)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਅੰਗ ੮ ਅਤੇ ੮ ਮੇਂ ਆਪਨੈ ਕੋਈ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਸਚ ਤੋ ਯੋਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪ “ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ” ਕੇ ਲੇਖ ਕੋ ਛੁਏ ਤਕ ਨਹੀਂ ਉਕਤ ਰਸਾਲੇ (ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ) ਕੇ ਲੇਖ ਕੋ ਉਲਟਾ ਪੁਲਟਾ ਕਰ ਮਨਮਾਨਾ (ਅਪਰਸੰਗਕ) ਖੰਡਨ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਜੋ ਵਿਦੁਆਨੋਂ ਮੇਂ ਉਪਹਾਸਜਨਕ ਹੈ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੪ ਸਤਰ ੧੭ ਸੇ ਸਫਾ ੬੫ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੭ ਤਕ॥ (੧੨) ਇਹ ਕੁਢਰ ਦਾ ਵਾਕ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਸੌਭਦਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉਤਰ ਆਪਨੂੰ “ਨਾਭੇ ਦੇ ਇਥਿਤਿਹਾਰ ਦਾ ਉਤਰ ਅਤੇ ਖੰਡਨ” ਵਿਚ ਮਿਲ ਚੁਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਖ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਿੰਘਪਦ ਲਈ ਜਗਜਾਸੂ ਜਾਨਦੇ ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਤ ਦੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਸਦੀ ਹੈ। ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਮੰਬਦ ਨਹੀਂ ਰਖਦਾ ਤਦ ਦੁਹਾਡੀ ਅਕਲ ਤੇ ਰੁਦਨਕਰਨਾ ਚਾਹੀ ਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੀ ਆਪ ਏਸਤੋਂ ਏਹ ਸਿਧਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਫੌਜਾਂ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ

ਉਣਾ ਬੰਢਾਇਦਾ ਹੈ ? ਅਰ ਏਸ ਚਾਲ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂਨੂੰ ਧਰਮਤੋਂ ਪਤਿਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ । ਆਪਦੇ ਲੇਖ ਤੋਂ ਚੰਗੀਤਰਾਂ ਸਿਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਗੁਣ ਵੇਰੀ ਹੋ ਅਰ ਪੰਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਖੜਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ । ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਮਤਿ ਦੇਵੇ ਤੇ ਆਪਦੀ ਖੋਟੀ ਚਾਲਤੋਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਚਾਵੇ ॥ (ਅੰਗ ੧੨ ਕਾ ਉਤਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੇਦਜੀ! ਸਿਖ ੧ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ੨ ਚਰਨ ਪਾਹੁਲੀ ੩ ਮੋਨੋ ੪ ਏਕਬਰਾਬਰ ਹੋਂ ਕੁਫਰਦਾਵਾ ਕਲਿਖਤੋ ਹੁਓਂ ਕੋ ਬਰਮਨਹੀਂ ਆਤੀ ਜੋ ਸੋਸਾਖੀ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀਤਾ ਕਾਕਹੈ ਦੇਖੋ ਸਾਖੀ ੮੦ ਔਰਨਾਭੋ ਕੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕਾ ਖੰਡਨ ਲਿਖਨ ਵਾਲਾ ਖੁਦ ਬਠਾ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਕੋ ੫੦੦ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਜਿਸਕਾ ਖੰਡਨ ਮੈਨਤਰਤ ਲਿਖਦੀਆ ਬਾ ਪਰੰਤੂ ਮੂਰਖਸਿਉ ਬੋਲੇ ਬਖਮਾਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਵਾਕ ਅਨਸਾਰ ਛਪਵਾਯਾ ਨਹੀਂ । ਸੋਹਜਧਾਰੀ ਸਿਖ ਕੋ ਸਿੰਘਪਦ ਲਈ ਜਗਜਾਸੂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਯਹ ਬਿਲਖੂਣਤਾ ਹੈ ਵੇਦ ਜੀ ਸਿੰਘ ਤੋ ਆਪਕੇ ਪਾਹੁਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਦੇਖੋ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਆਇ ਔਰ ਰਾਜਪੂਤ ਕੋ ਨਾਮਸਾਬਸਦੈਵ ਸਿੰਘਪਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੁਣਤਾਂ ਵੇਤ ਵੇਦ ਜੀ ਦੇ ਅਰ ਜਾਬਸੀ ਜੋ ਸਿੰਘ ਪਦ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਨ ਬੈਠੇ । ਵੇਦਜੀ ਜੋ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਪ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਸਫੇ ੬੩ ਸਤਰ ੧੭ ਮੇਂ ਮਾਨਤੋ ਹੋ ਸੰਸਾਰੀ ਨਾਈ ੧ ਝੀਵਰ ੨ ਤਰਖਾਨ ੩ ਲੁਹਾਰ ੪ ਛੀਪੇ ੫ ਬਾਮਣ ੬ ਭਟ ੭ ਬਾਣੀਏਂ ੮ ਮੂਦ ੯ ਸੁਨਾਰ ੧੦ ਆਇ ਔਰ ਭਰਾਈ ੧੧ ਮਿਰਾਸੀ ੧੨ ਪਿੰਜੇ ੧੩ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਅਨਕ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਬਹਾਦਰੀ ਕੀ ਜਗਹ (ਫੌਜ ਮੇਂ) ਕਹੈ ਨਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਤੇ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਹਾਦਰੀ ਕੋ ਕਲੰਕ ਲਗਾਤੇ ਹੁਏ ਆਪ ਕੇ ਭਾਈ ਜੱਟ ਆਇ ਅਛੀ ਅਛੀ ਜਾਤੇ ਫੌਜ ਮੇਂ ਭਰਤੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਹੀ ਬਹਾਦਰੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਪਠਾਨ ਰਾਜਪੂਤ ਖਤੀ ਆਇ ਕੋਈ ਬਹਾਦਰ ਨਾ ਹੋਵੇ । ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਨੇ ਵਾਲੇ ਬਹਾਦਰ ਹੋਤੇ ਤੋ ਲਾਹੌਰ ਕੀ ਲੜਾਈ ਮੇਂ ਨਾ ਭਾਗਤੇ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਰਾਵੀ ਮੇਂ ਨਾ ਡੁਬਤੇ ਲਾਹੌਰ ਕਾ ਘਰ ਨਾ ਖੋਹ ਤੇ ਸੂਰਜ ਕਾਇਮ ਰਖਤੇ ਯਹ ਬਹਾਦਰੀ ਹੈ ਅਪਨਾ ਘਰ ਤੇ ਸੰਭਾਲਾਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੋਂ ਕੀ ਤਦਬੀਰ ਸੇ ਲੜਕਰ ਬਹਾਦਰ ਬਨ ਗਏ ਹੁਣ ਵੇਦਜੀ ਚਾਹੇ ਰਦਨ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਤੀਨਤਾਲ ਖੜਾ ਸਿਆਪਾ ਕਰੇ ਫੌਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਦਾ ਪਾਜ ਉਘੜ ਜਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਸੁਮਤੀ ਪਕੜੋ ਵੁਟਦੇ ਬੀਜ ਨੂੰ ਉਖਾੜੋ ਜੋ ਆਪ ਆਪਨੀ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਬੀਜ ਰਹੇ ਹੋ । ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਕਾ ਛਕੋ ਜਿਸ ਸੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਸਦਗਤੀ ਹੋ ਜਾਏ ॥

ਵੇਦ ਸਫਾ ੬੫ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੪ ਤਕ । (੧੩) ਏਸ ਅੰਕ ਵਿਚ ਆਪ ਉਨਾਂ ਪਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਹਿੰਦੂ

ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਬਚਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਣੇ ਤਾਈਂ ਸਿਖ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਏਸਦਾ ਕੀ ਉਤਰ ਦਈਏ ਏਸ ਵਿਸ਼ਵ ਪਰ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੇ ਪਏ ਹਨ। ਪਰ ਅਨਮਤ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਐਸਾ ਰਸ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮਤ ਵੱਲ ਆਉਣ ਨੂੰ ਜੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ॥ (ਅੰਗ ੧੩ ਕਾ ਉਤਰ)

ਉਤਰ ਵੇਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਔਰ ਸਿਖ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਹਿੰਦੂਓਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਲੰਬ ਸਾਹਿਬ ਹਿੰਦੂ ਰਹਿਨ ਕੇ ਲੀਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ “ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਨਾਰ ਨ ਛੋਡੈ ਤਾਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਰਹੀਐ” (ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰਾਗ ਆਸਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ੮ ਤੁਕ ੩ ਮਃ ੫) ਜੋ “ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਵਿਸ਼ੇ ਪਹ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੇ ਖੰਡਨ ਮੇਂ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਉਤਰ ਮਿਲ ਚੁਕਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਬਾਵਾ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਵਕੀਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਰਚਤ “ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਹਨ” ਔਰ ਦੇਖੋ ਲਾਲਾ ਨੌਕੁਰਦਾਸ ਵਕੀਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ ਰਚਿਤ “ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਹੈ” ਤੀਸਰੇ ਦੇਖੋ ਮੇਰੀ ਰਚਿਤ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਿਆ ਔਰ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਤੀਸਰ ਅਭੀਸ਼ਨ ਕਾ ਖੰਡਨ “ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤ ਮਰਦਨ ਬੱਜਰ” ਵੇਦ ਜੀ ਅਨਮਤ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਰਸ ਕੈਹਤਾ ਆਪਦੀ ਮੁਰਖਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਖ (ਸਿੰਘ) ਧਰਮਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ:- (੧) ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਪਤੀ ਜੀਕਾਟਿਸ਼ਤਹਾਰ ਜੋ ੨੦ ਇੰਚ ਚੌੜਾ ੨੬ ਇੰਚ ਲੰਬਾ ਉਸਕੀ ਸਤਰ ੩੫ ਜੋ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਨੁਸਾਰ ਦੁਰਗਾ ਸੇ ਮੇਂ ਛਪਾ ਹੈ। “ਸਿਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਏਕ ਅਜੀਬ ਕਿਸਮ ਕਾ ਫਿਰਕਾ ਨਿਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ” ਔਰ ਦੇਖੋ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਨੁਸਾਰ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਸੇ ੧੯੦੫ ਈਃ ਮੇਂ ਛਪਾ “ਸਿਖ ਮਤ ਬਬੇਕ” ਰਸਾਲੇ ਕਾ ਸਫਾ ੨ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੩ ਤੁਕ ॥ ਚੰਦ ਰੋਬ ਸੇ ਏਕ ਅਜੀਬ ਫਿਰਕਾ ਨਿਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਤੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕਹਿਲਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੈਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ॥ (੨) ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕੋ ਸਨਮੁਖ ਸਵਾਲ ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਪੇਸ਼ ਹੁਆ ਜਬਕਿ ਬੜੇ ਲਾਟ ਔਰ ਛੋਟੇ ਲਾਟ ਔਰ ਸਿਖ ਰਈਸ ਸਭ ਜਮਾ ਬੇ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਅਕਤੂਬਰ ਸੰਨ ੧੮੯੮ ਮੇਂ ਉੱਚ ਪਦਵੀ (ਬੜੇ ਖਿਤਾਬ) ਮਿਲੇ ਬੇ ਉਸ ਸਮਯ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਸੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਏਕ ਹੀਹੈਂ ਕਹਾ ਬਾ ਕਿ “ਮੇਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕੁਛ ਅਰਸੇ ਸੇ ਰਵਾਜਨਵਾਹ ਮੇਂ ਯੇਹ ਦਿਖਲਾਨੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਲੇਕਿਨ ਯੇਹ ਗਲਤੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬਹੈਸਿਯਤ ਮਜਮੂਈ ਕਛੀ ਆਪਨੇ ਤਾਈਂ ਹਿੰਦੂਓਂ ਸੇ ਜੁਦਾ ਖਯਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਫੌਹ ਐਸਾ ਖਯਾਲ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ” ॥ ਕਿਉਂ ਵੈਦਜੀ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜਾ

ਰਾਜੋਂ ਕੋ ਤੋ ਅਨਜਮਤ ਕੀ ਗਲਾਮੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਵਾਯਦਾ ਨਹੀਂ ਜੋ
ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਲੀਏ ਪੈਂਦਾ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪਕੇ ਧਰਮਕੇ ਅਗਰਣੀ
ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਆਪ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੫ ਸਤਰ ੧੫ ਸੇ ੧੯ ਤਕ ॥ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਲੇਖਕ ਸਾਨੂੰ
ਸੋ ਸਾਖੀ ਦਾ ਭਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਗੁਰ
ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਥੇ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਕੇਵਲ ਸੋ ਸਾਖੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਏਸਨੂੰ ਬਚਨ
ਸੁਨਾਉਂਦੇਹਾਂ ਕਿ ਸਤਗੁਰੂ ਸਿੱਖਾਂਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ ਭੀ ਸੋ ਸਾਖੀ ਕੇ ਭਗਤ ਹੋ ਜੋ ਸੋ ਸਾਖੀਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੇ
ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸਮਝਤੇ ਹੋ ਸੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੋ
ਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ॥
(੧) *ਹਿੰਦੂਨੇ ਕਿਆ ਗਰਦੀ ਮਚਾਈਹੈ (ਸਾਖੀ ੨੮) (੨) †ਹਿੰਦੂ ਤਰੀਫ
ਖੋਰ (ਸਾਖੀ ੨੮) (੩) ਰਹਿਰਾਸ ਵੇਲੇ ਸਿਖ ਆਇਆ ਹਜ਼ੂਰ ਮਥਾ ਟੇਕ
ਕੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਂ ਸਿਖ ਹਾਂ । ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਲੜਦਾ ਮੈਂ ਡਿਗ
ਪਿਆ ਅਤੇ ਬਿਹੋਸ਼ ਹੀ ਹੋਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਰਕ ਲੈਗਏ । ਜਾਇ ਕਰ ਸ਼ਰਾ
ਕੀਤੀ । ਹੁਣ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਧਰਮ ਸਿਖੀ ਦਾ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰਾ
ਰਹੈ ਤਿਵੇਂ ਰਖਿਆ ਕਰੋ । ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਿਖਾ ਬਣਾਕੇ ਸੜਾਂਗਾ ॥ (ਸਾਖੀ
੩੨) (੪) ਜੋਮੇਰਾ ਸਿਖ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਤੀਵੀਂ ਸਾਥ ਇਕ ਬਾਰ ਭੋਗ ਕਰੇਗਾ
ਸੋ ਸਿਖ ਨਹੀਂ ॥ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮਵਾਲਾ ਤੁਰਕਣੀ ਤੇ ਬਚੇਗਾ ਸੋ ਤਰਿਆ ਜਾਣੀਏ ॥
(ਸਾਖੀ ੨੨) (੫) ‡ਪੈਂਡੇ ਖਾਂ ਬੋਲਿਆ ਦਿਖਾਵੇ ਹਥ ਤੁਮ ਹਿੰਦੂਕੇ ਪੀਰ ਹੋ
(ਸਾਖੀ ੩੬) (੬) ਕਾਜੀ ਪੁਛਿਆ ਗੁਰੂਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸਿਖ ਅਰਦਾਸਕਿਉਂ ਕਰਤੇ
ਹਨ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਕਰੀ ਸੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ ਹਿੰਦੂ ਜੋ ਹੋਣੀ
ਅਗੇ ਹੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ (ਸਾਖੀ ੪੧) (੭) ਸਿਖ ਜੇਹੜੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਸਿਖ ਸੋ
ਸਾਡੇ (ਸਾਖੀ ੪੪) (੮) †ਗਿਆ ਹਿੰਦ ਪੀਰ ਕਹਿ ਤਾਲੀ ਬਜਾਈ (ਸਾਖੀ
੫੫) (੯) ਮੁਲਾ ਗੁਰਕਾ ਸਿਖ ਭੇਸ ਹਿੰਦੂ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਾਖੀ ੫੮)
(੧੦) †ਸੁਣੀ ਬਹਾਦਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਇਕਦਿਨ ਬੂਝਾ ਏਹਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕਾਚਾ
ਅਧਿਕ ਮਾਨਤ ਭੀਤ ਲਿਖ ਦੇਹ (ਸਾਖੀ ੬੪) (੧੧) ॥ ਆਸਤ ਨਾਸਤਕ ਦੋ
ਨਰ ਰਚੇ ਥਿਧ ਨੈ ਸੁਰਤ ਸਮਾਲ ॥ ਆਸਤ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਭਏ ਨਾਸਤ ਮੁਸਲਮਾਨ
(ਸਾਖੀ ੮੪)

* ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਜੀ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ।

† ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕੀ ਤਾਰੀਫ ।

‡ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ †ਗੁਰੂ ੧੦ ਹਾਜੀਕੇਉਂ ਚਕੇ ਪੀਰ ਬਨਨੇਪਰ ।
॥ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕਾ ਉੱਤਰ

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੫ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੫ ॥ “ਨੁਰੰਗਾ ਬੋਲਿਆ, ਖਾਲਸਾ ਮੇਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਹੁਆ ਤੁਸਾਂ ਕਾਹਲੀ ਕਰੀ ॥ ਤਾਂ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਬੋਲਿਆ ਤੁਮ ਭੀ ਕਾਹਲੀ ਕਰੀ ਮਜਹਬ ਏਕ ਲਗੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਤੀਸਰਾ ਖੜਾਕੀਤਾ (ਸਾਖੀ ੨੮) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜਦ ਪੁਸ਼ਕਰਗਏ ਤਾਂ ਚੈਤਨ ਪੰਡਿਤਨੇ, ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸਿਖਾਂਦੀ ਕੀ ਜਾਤ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਗੁਰਾਂਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਕਿ “ਖਾਲਸਾ” ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੋਂ ਤੀਸਰਾ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸਾਖੀ ੨੮ ਮੇਂ ਦਯਾ ਸਿੰਘਨੇ ਏਕ ਮਜਹਬ (ਮੁਸਲਮਾਨ) ਕਰਨੇ ਪਰ ਤੀਸਰਾ ਖੜਾਕਰਨਾ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਜੀਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਹਾ ਸੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਲੀਏ ਤੀਸਰਾ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਦਿ ਨੁਰੰਗਾ ਏਕ ਨਾ ਕਰਤਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਹਿਨੇ ਦੇਤਾ ਤੇ ਤੀਸਰਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕਿਆ ਜਰੂਰਤ ਥੀ। ਵੈਦਜੀਦੇਖੋ ਸੋਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ੫੭ ਮੇਂ ਆਪਕਾ ਉਕਤਪ੍ਰਸੰਗਲਿਖਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ—“ਪੁਹਕਰਿ ਤੀਰਥ ਸਤਿਗੁਰ ਗਏ । ਬਾਬਾ ਘਾਟਸਿਧ ਜਹਾਂ ਨਏ। ਤਹਾਂ ਦਾਨ ਚੇਤਨ ਦਿਜ ਦੀਆ। ਪੁਛੀ ਜਾਤ ਖਾਲਸਾ ਤੀਆ।” ਜਬ ਖਾਲਸਾ ਤੀਆ (ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਸੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ) ਤੇ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੀ ਸਦਸ਼ ਪੁਹਕਰ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਔਰ ਚੇਤਨ ਬਾਹਮਣ ਕੇ ਦਾਨ ਕਿਉਂ ਦੀਆਂ? ਵੈਦ ਜੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਹਾਦਰਸ਼ਾਹ ਕੇ ਉਤ੍ਰ ਮੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਨਾਸਤਕ ਔਰ ਰੋਗੀ ਕਹਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਆਸਤਕ ਔਰ ਨਿਰੋਗੀ ਕਹਾ। ਆਪ ਜਰਾ ਏਕਾਗਰ ਚਿਤ ਹੋਕਰ ਪੁਸਤਕ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੮੪ ਦੇਖੋ ਜੋ ਵਜੀਰ ਹਿੰਦ ਪੈਸਮੇਂ ਛਪੀ ਹੈ

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੬ ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੨੫ ਤਕ। (੧੪, ਅਗੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜਾ ਨਿਆਇਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਅਪਣੇ ਨਿਸਚੇ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਹੋਵੇ ਸਭ ਮਜਬੋਂ ਕੇ ਇਕਸਾਰ ਸਮਝੇ ਅਗਰ ਮਜਬੀ ਤਅੱਸਬ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਛੱਡ ਦੇਵੇ ਏਸ ਅੰਗ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਸਿਆਣੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ॥ (ਅੰਗ ੧੪ ਕਾ ਉਤਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਤਾਂ ਮੰਨਣੀਆਂਪੈਣ ਗੀਆਂ ਜਰਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਦਕੇ ਉਤਾਰੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੬੬ ਸਤਰ ੧੧ ਸੇ ੨੦ ਤਕ। ਏਸ ਵਿਚ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾ ਮਜਬ ਬਨਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਛੱਡਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਕੁਟਿਲ ਰਿਆਸਤੀ ਚਾਲ ਹੈ ਪਾਪਆਤਮਾ ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੋ ਭਾਵ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਸਨੂੰ ਦਯਾ ਕਰੇ ਇਤਯਾਦਿ ਅਪਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਹੋਂ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਏਸ ਅੰਗ ੧੪ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ੨ ਮਜਬਵਿਚ ਔਰ ਰਾਜਾ ਅਪਣੇ ਨਿਸਚੇ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਰੈਹਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਉਪ-ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਫੇ ੬੬ ਸਤਰ ੧੪ ਮੇਂ ਸੁਕਾਰ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੋ। ਫਿਰ ਯਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਨੂੰ ਕੁਦਲਤਾ ਕੈਹਤੇ ਹੈ ਜਿਸਕੇ

ਪਾਪ ਮੇਂ ਆਪਕੀ ਆਤਮਾ ਜਰੂਰ ਦਗਧ ਹੋਗੀ ॥

ਵੈਦ ਸਵਾ ੬੬ ਸਤਰ ੨੪ ਔਰ ੨੫। ਲੇਖ ਅਨਸਾਰ ਖਾਲਸਾ ਜ-
ਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ ਜੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਸ ਦਾ ਨਾਉਂ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸਨਾ
ਰਖ ਸਕਦੇ ।

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਕੀ ਜਵਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਥੀ ਹੁਣ ਖਾਲਸਾ ਬੁਢਾ ਹੋਗਿਆ ਜੋ ਬੜੇਹੀ
ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਪਤਾਹੁਣਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਲਖਣ ਅਪਣੇ ਧਰਮਦੇ ਨਿਯਮੋਂਸੇ ਵਿਰੁਧ
ਔਰ ਅਪਨੀ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕੋਂ ਸੇ ਮੁਨਕਰ ਹੋਨਾ ਸਪਸ਼ਟਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਪੁਸਤਕ
ਮੇਂ ਉਪਰ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹੂੰ। ਵੈਦ ਜੀ ਪ੍ਰੇਸਦਾ ਨਾਉਂ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਰਖਨਾ ਗੁਰ
ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਦੁਰਗਾਜੀ ਕੇ ਨਾਮ
ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ॥ “ਦੁਰਗਾ ਪਾਠ ਬਣਾਇਆ ਸਭੇ ਪਉੜੀ
ਆ। ਫੇਰ ਨ ਜੂਨੀ ਆਇਆ ਜਿਨ ਏਹ ਗਾਇਆ ॥ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਪੌੜੀ ੫੫) ਲੀਜੀਏ ਵੈਦ ਜੀ
ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਦੀ ਬਾਬਤ ਈਂਟ ਕਾ ਪੱਥਰ ਜਵਾਬ ਸੁਨੇ। ਜਾਂਚੈ ਘਰ ਲਛਮੀ
ਕੁਆਰੀ। (ਮਲਾਰ ਨਾਮਦੇਵ) ਆਪੇ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਸੰਯੋਗੀ। ਚਰਨ ਬਰਨਮੇਂ
ਬਸਤ ਭਵਾਨੀ। ਸੋਈ ਭਵਾਨੀ ਨਾਮ ਕਹਾਯੋ। ੧੦ ਗ੍ਰੰਥ ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ
ਜੈਜੈ ਹੋਸੀ ਮਹਿਖਾਸੁਰ ਪਰਦਨ ਰੰਮਕ ਰਰਦਨ ਆਦਿਬ੍ਰਿਤਸਹਸਬਾਹ ਮਧੁ
ਕੀਟ ਮਹਿਖਾਸਾ। ਹਰਨਾਖਸ ਲੇ ਨਖਹੁ ਬਿਧਾਸਾ। ਰਕਤਬਾਂਜ ਕਾਲ ਨੇਮ ਬਿ
ਦਾਰੇ। ਦੇਤ ਸੰਘਾਰ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ। (ਗੋੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸ਼ਟਪਦੀ)। ਗਾਵੈ ਈ
ਸਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ। ਗੁਰ ਈਸਰ ਗੁਰ ਯੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ।
ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤ ਵਿਆਈ ਤਿਨ ਚੇਲੇ ਪ੍ਰਵਾਣ। ਮਾਯਾ ਮਾਈ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਪ੍ਰ-
ਸੂਤ ਜਮਾਯਾ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤੋਜਾਨਉ ਹਰਿਹਾਰਿ ਨਾਚੰਤੀਨਾਚਨਾ। (ਨਾਮਦੇਵ) ਏਹ
ਸਿਵਾਵਰ ਮੋਹ ਇਹੈ ਸੁਭਕਰਮਣਤੇ ਕਬਹੂੰਨਟਰੋਂ ਜਿਹ ਨਮਿਤਕਵਿਨੇ ਕਹਯੋ
ਸੋ ਏਹ ਚੰਡਕਾ ਮੋਹ। ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ। ਹਰਏਕ ਬਾਣੀਕੇ ਆਦ
ਮੇਂ ਇਤਯਾਦਿ ਅਨੇਕ ਵਾਕ ਦੋਨੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬੋਂ ਮੇਂ ਭਰੇ ਪੜ੍ਹੇਹੈਂ ਬਿਧੀ
ਕੇ ਭਯਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇਹੈਂ। ਵੇਦਜੀ ਯਾਦਿ ਦੇਵੀ ਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਯਾ ਦੁਰਗਾ ਆਦਿ
ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਆਪਕਾ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਤੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਇਨ ਬਬਦੋਂ
ਕੇ ਨਿਕਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਆਉਗੇ ਤੋ ਫੌਕਾ ਨਾ ਰਹੇਗਾ।

ਹੋਰ ਸੁਨ ਲੋ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤਿ ਵਾਚਿਕ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਭੀ ਜਬਾਨ ਪਰ
ਨਾ ਲਿਖੀਏ। ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਹਿਦੇ ਕਿ ਜਿਨ ਪਤ੍ਰੋਂ ਪਰ
ਗੁਰਮਤ ਸੁਧਾਕਰ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕਾ
ਨਾਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਉਨਕੋ ਲੀਏ ਭੀ.....ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਔਰ ਸੁਨੀਏਂ
ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ, ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ, ਗੁਰੂ ਹਰਿਰਾਇ ਗੁਰੂ

ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਔਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਯਿਹ ਸਭ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਜਿਨਸੇ ਆਪਕੇ ਵਿਰੋਧਹੈ ਕਿਆ ਇਨ ਪਰ ਭੀ ਕੁਤਰਕ ਕਰੋਗੇ? ਓਂਕਾਰ ਸ੍ਰੀਨਾਮ ਭਾਗਿਰੂ ਜੋ ਵਾਸਦੇਵ ਹਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮਕੇ ਆਦ ਅਖਰ ਲੇਕਰ ਬਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਯਥਾ, ਸਤਜਗ ਸਤਗੁਰ ਵਾਸਦੇਵ। ਭਾਈ ਗੁਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਕੇ ਚਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਗੁਰੂ ਮਾਨਨੇ ਪਏ ਇਨਕਾ ਕਿਆ ਉਪਾਉ ਕਰੋਗੇ ਔਰ ਆਪ ਜੈਸਾ ਖਾਲਸਾ ਜਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਇਨਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਲੋ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਕ ਹੋਰ ਬਿੱਜ ਪੈਂਦੀਹੈ ਆਪਕੇ ਨਾਮਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪ ਮੋਹਨ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਰਗਾ ਸਿੰਘ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇਵੀ ਕੇ ਸਿਖ ਯਾ ਬਾਹਿਨ ਹੂਯੇ ਔਰ ਸੁਨੇ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਬੁਧ ਸਿੰਘ, ਭਾਨਸਿੰਘ ਇਤਯਾਦੀ ਅਨੇਕ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੇ ਨਾਮ ਹੋਨੇ ਸੇ ਉਨਕੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਹੋਨਾ ਯਿਹ ਅਰਥ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਨਕੇ ਤਨਖਾਹੀਏ ਬਨਾਕਰ ਨਾਮ ਬਦਲੋ। ਔਰ ਨਾ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਅਲਹ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਰਾਨ। ਕੇ ਮੁਤਾਬਕ ਨਏ ਨਾਮ ਰਖੇ ਸੋਕਿਆ ਰਖੋਗੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਤੋ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਅਬ ਕਿਆ ਅੱਲਾਰਾਮ, ਭਾਈ ਖਦਾ ਹਰੀ ਇਤਯਾਦੀ ਨਾਮਰਖੋਗੇ? ਪੰਤੂ ਯਿਹਭੀ ਕੈਸੇ ਰਖੋਗੇ ਆਪ ਤੋ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਨਿਰਾਲੇਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ (ਯਿਹ ਦੋਉ ਮੋਹ ਬਾਦ ਮੇਂ ਪਛੇ, ਤਿਨ ਤੇ ਨਾਥ ਨਿਰਾਲੇ ਬਚੇ)। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਥ ਨਾਮ ਰਖਨਾ ਪੜੇ ਸੇ ਨਾਥ ਭੀ ਪਹਿਲੇ ਹਿੰਦੂਓਂ ਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈਂ ॥ ਵੈਦ ਜੀ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਨਾਮ ਪਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਬਿੜਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸੁਣੇ ਰਿਆਸਤ ਨਾਭਾ ਮੇਂ ਰਿਆਸਤ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਚੌਂਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੇਂ ਏਕ ਮੰਦਰ ਦੁਰਗਾ ਕਾ ਪਾਚੀਨ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਬ ਛਾਵਨੀ ਮੇਂ ਬਨਵਾਯਾ ਹੈ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਏਕ ਸ਼ਵਾਲਾ ਨਵੀਨ ਬਨਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਾ ਵਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਕਰਾਈ ਹੈ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਮੰਦਰੋਂ ਪਰ ਪਰਾਸ ਸਾਠ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਯਾ ਲਗਾ ਹੈ ਭੋਗ ਪੂਜਾਵਾਸਤੇ ਪੁਜਾਰੀ ਇਲਹਿਦਾ ਹੈ ਭੋਗ ਪੂਜਾ ਰਿਆਸਤ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਹੈ ਔਰ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲੇ ਮੇਂ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਰੇਂਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਬਹਾਦਰ ਸੁਰਗ ਬਾਸੀ ਜਵਾਲਾ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨੋਂ ਕੋ ਗਏ ਬੈ ਵਹਾਂ ਸੇ ਲਾਟ ਲਾਕਰ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦਰਵਾਜੇ ਰਾਜ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਭਗ ਵਤੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਅਰ ਬਝਾ ਭਾਰੀ ਦੇਵੀ ਤਾਲ ਬਨਵਾਇਆ। ਫਿਰ ਜਥ ਕਲਕੱਤੇ ਗਏ ਤੋ ਵਹਾਂਸੇ ਕਾਲੀ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਲਾਕਰ ਉਸੀ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪਾਸ ਕਾਲੀ ਛਾ ਭਵਨ ਬਨਵਾਇਆ ਯਾਦਿ ਵਹਾਂ ਜਾਕਰ ਦਰਸਨ ਕਰੋ ਤੋ ਆਖਿੰ ਖੁਲੇਂ ਫਿਰ ਜਥ ਉਕਤ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਬਦਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਦਰਸਨੋਂ ਕੋ ਗਏ ਤੋ ਪਟਿਆਲੇ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਬਦਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਕੇ ਮੰਦਰ

ਬਨਵਾਏ ਅਬ ਬੈਸਾਖ ਸੁਦੀ ਤੀਜ ਕੋ ਬਡਾ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਦਿ ਪ੍ਰਾਰਥਯ ਅਛੀਹੈ ਤੇ ਜਾਕਰ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਿਆਸਤ ਸੰਗਰੂਰ ਮੇਂ ਸਭ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਦੇਵੀ ਜੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੋ ਮੰਦਰ ਬਨੇ ਹੁਏ ਹੈ ਰਿਆਸਤ ਸੇ ਬੰਧਾਨਹੈ ਔਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰੰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੀ ਲਜਵਾਲਾ ਜੀਕੇ ਮੰਦਰ ਪਰ ਸੋਨਾ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਥਾ ਅਰ ਐਸੇ ੨ ਸੈਂਕੜੇ ਇੰਚਟਾਂਤਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਰੇਨਹੀਂ ਲਿਖਤੇ ਕਿ ਆਪਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸ਼ੋਕ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨਾ ਹੋਜਾਏ ਬਲਕੇ ਪਾਣ ਬਿਯੋਯ ਕਾ ਭੀ ਭੈ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਤਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਦੇਨਾ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਜਾਸਤੋਂ ਮੇਂ ਤਅਸਬ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਵੈਦ ਜੀ ਅਪਨੇ ਮੰਜੇ ਹੇਠ ਸੋਟਾ ਫੇਰ ਲੀਆ ਹੋਤਾ ਜੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ “ਮੋਹਨਸਿੰਘ” ਜਿਸਕੇ ਅਰਥਾਂਸਮੇਂ “ਘਨਈਆ ਸਿੰਘ” “ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ” ਇਤਯਾਦਿ ਨਾਮੋਂ ਕੀ ਰਾਖ ਕਰੇ ਤੇ ਦੁਰਗਾਪ੍ਰੇਸਕੀਬਾਬਤ ਉਦੰਕਣਾ ਕਰਨੀ।
ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੦ ਸਤਰ ੨੦ ਸੇ ੨੩ । ਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਭਾ ਪਾਸ ਐਸੇ ਖੋਟੇ ਮਸ਼ੀਰ ਨਾ ਹੋਣ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਲੂਣਖਾਕੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਤਕਦੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ਼ੋਕ ਦੀ ਜਗਹ “ਕਾਸ਼” ਲਿਖਨਾ ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸੁਭ ਹਿਤੈਬੀਆਂਨੂੰ ਗਾਲੀਆਂਕੋਸਨੀਆਂ ਯੋਹਖੋਟੇ ਡਰਪੋਕਅਰ ਕਾਇਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ। ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਖੋਟੇ ਮਸ਼ੀਰਵੋਹਹੈਂ ਜੋ ਉਕਤ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਠਾਕੁਰ ਉਠਾਏ ਜਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਬੂਠੀ ਤਾਰ ਭੇਜੇ ਔਰ ਖੋਟੇ ਮਸ਼ੀਰਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹਮ ਸਫੇ ੧੮ ਪਰ ਲਿਖ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੧ ਸਤਰ ੧੪ ਸੇ ੧੫ ਤਕ । (੧੫) ਅਸਾਂ ਨਿਰਪੱਖਬਾਤਾਂ ਲਿਖ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਤੁਸੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ॥ (ਅੰਗ ੧੫ ਕਾ ਉਤ੍ਰ)

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪੇ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਜੀਉਨੀ ਆਪੇ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਸੁਹਾਗਣ (ਅਪਣੇ ਮੂੰਹ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੂ) ਵਾਲੀ ਕਹਾਵਤ ਉਕਤ ਲੇਖ ਮੇਂ ਕਰ ਦਿਖਾਈ ਜੋ ਬੁਧੀਵਾਨ ਨਿਆਇਕਾਰੀਓਂਕੋਸਨਮੁਖ ਬੂਠੀਪ੍ਰਤੀਤਹੋਤੀ ਹੈ

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੨ ਸਤਰ ੨੩ ਸੇ ੨੫ ਤਕ ॥ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੋ ਭੁਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੁਸਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ ਤੇ ਓਹੋ ਰੰਡੀ ਰੋਣਾ ਮੁੜ ਮੁੜ ਜਾਰੀ ਹੈ ਇਨਾਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਭੀ ਬੂਠੇ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦਜੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਭੁਲਾਂ ਭੁਲਾਂ ਹੀ ਥੀਆਂ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਤੁਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਰੰਡੀ ਰੋਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ । ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਭੁਲਾਂ ਸੱਚੀਆਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰ ਭੀ ਸਚੇ ਹੋਜਾਂਦੇ । ਪਛਤਾ ਓ ਨਾ ਸੱਚ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੨ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੨ ਤਕ ॥ ਇਹ ਹੈ “ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ” ਨਾਮਕ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਲੇਖਕ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਕਤੀਆਂ ਯੁਗਤੀਆਂ ਦੇ ਖੰਡਨ ਅਰ ਉੱਤਰ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ “ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ” ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਅਰ ਉੱਤਰ ਕਹਿਨਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ ਸੱਚ ਤੋਂ ਘਿਰ ਹੈ ਵਿਤੰਡਾ ਵਾਦ ਔਰ ਜਲਪਾਵਾਦ ਜਰੂਰ ਹੈ ॥ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਦਸ ਗੁਰੂਚਿੰ ਸੇ ਲੇਖਕ ਸੋਢੀ ਬੇਈ ਤੇਹਨ ਭਲੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿੱਖੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਨੇ ਕੀ ਤੇ ਪੰਕਤੀ ਆਂ ਲਿਖਤੇ ?

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੨ ਸਤਰ ੧੬ ਸੇ ੧੭ । ਚਾਰ ਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥ ਆਦਿਕ ਵਿਚੋਂ ਮਹਾਤਮਾਂਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰ ਰਚਨਾ ਭਾਵੇਂ ਬੇਦਲੀਲ ਅਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਅਤੇ ਨਿਕੰਮੀ ਹੀ ਸੀ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦਜੀ ਜਬ ਆਪ ਚਾਰਭਾਗ ਗ੍ਰੰਥਕੋ ਬੇਦਲੀਲ ਅਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਨਿਕੰਮਾ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਤੋਂ ਆਪਕਾ ਇਸ ਟੈਕਟ “ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼ ” ਮੇਂ ਜਗਹ ੨ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣੇ ਬੇਦਲੀਲ ਅਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਅਰ ਨਿਕੰਮੇ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੈਂ । ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਰਸਾਲੇ ਮੇਂ ਮੰਗੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੇ ਲੇ ਬੈਠੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕੇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੩ ਸਤਰ ੧ ਸੇ ੬ ਤਕ ॥ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪਰਦਾਪੋਸ਼ (ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮਹਾਤਮਾ ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਤਰਾਂ ਰਸਾਲੇ ਪਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛਪਿਆ ਹੋਇਆ) ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਭੀ ਧਰਮ ਨਾਮ ਲੁਕ ੨ ਕੇ ਘਿੱਭ ਵਿਚ ਮਿਆਉਂ ੨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਨਾਮ ਲੁਕਾ ੨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਨੀਆਂ ਇਹ ਚਾਲ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਥਮ ਚਲੀ ਹੈ ਦੇਖੋ ਰਸਾਲਾ “ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ” ਪੈਹਲਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ “ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂ ਨਬੋਲਾ ” “ ਗੁਰਮਤ ਮੰਡਨ ” ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਪੁਸਤਕ ਮੰਜੂਦ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਗੰਮ ਘੁੰਡ ਵਿਚ ਚਿਰ ਕਾਲ ਸੇ ਮਿਆਉਂ ਮਿਆਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ । ਕਿਉਂ ਵੈਦ ਜੀ ਉਕਤ ਪੁਸਤਕ ਰਚਤਾ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਜੋ ਲੁਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ?

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੩ ਸਤਰ ੮ ਸੇ ੧੨ ॥ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਯਾ ਨਹੀਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੁਧ ਕਰਸਕਨ ਆਵੇ।

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ ਜੈਸੇ ਸਿੰਘ ਗੁਰੁਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਥਮ ਵੈਦਜੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪਰਹੀ ਸਮਝੋ ॥ “ ਭੋਲਾ ਵੈਦ ਨ ਜਾਣਈ ਕਰਕ ਕਰੇਜੇ ਮਾਹਿ । ਰੋਗ ਗਵਾਇਹ

ਆਪਣਾ ਤ ਨਾਨਕ ਵੈਦ ਸਦਾਇ ” ॥ (ਵਾਰ ਮਲਾਰ) “ ਰਾਮਰਾਇ ਹੋਹੁ
ਵੈਦ ਬਨਵਾਰੀ ” (ਭੀਖਨ) ਜੇ ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਔਰ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ੋਂ ਕੋ
ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਤੋਂ ਵੈਦੰਗੀ ਕੀ ਦਵਾਈ ਬੇਚਨੇ ਕੇ ਝੂਠੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਗੁਰਮਤ ਗੌਰਵਤਾ ਮੇਂ ਨਾ ਦੇਤੇ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੪ ਸਤਰ ੪ ਸੇ ੫ ॥ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਜੀ ਨੂੰ ਭੀ
ਨਾਭੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾ ਹੋਕੇ ਅਜੇਹੇ ਲੇਖ ਛਾਪਣੇ ਅਯੋਗ ਹਨ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੇਸ ਇਕ ਤਜਾਰਤੀ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ
ਜੇਸਾ ਚਾਹੇ ਕਾਮ ਕਰਾਓ ॥ ਔਰ ਰਸਾਲਾ ਅਨੰਦ ਵਿਵਾਹ ਤੋਂ
ਸਿੱਖੀ ਧਰਮ ਕਾ ਪੁਸ਼ਟੀਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਯਥਾਰਥ ਪੁਸ਼ਨ ਕੀਏ ਗਏ
ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਉਤਰ ਏਕ ਭੀ ਆਪ ਸੇ ਨਾ ਬਨ ਸਕਾ ਗਾਲੀਓਂ ਸੇ ਪਤ੍ਰੇ ਜਰੂਰ
ਕਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਆਪਕਾ ਗੁਸਾ ਦੁਰਗਾਪ੍ਰੇਸ ਪਰ ਅਯੋਗ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਬੀਰ
ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੇਸ ਨੂੰ ਭੀ ਸਿਖਯਾ ਦੇਤੇ ਜਿਸਨੇਮੇਰੀ ਰਚਤ “ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਘਰਮੇਂ ਦੁਰਗਾ
ਪੁਸ਼ਨ ” ਨਵੀਨ ਸਿੰਘੋਂ ਕੇ ਵਿਰੁਧ ਛਾਪੀ ਬੀ ਔਰ ਅਭੀ ਟੀਕਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੇਸਮੇਂ ਛਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਨਵੀਨ
ਸਿੰਘੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਨਵੀਨ ਮਤ ਮਰਦਨ ਵਜਰ ਹੈ ॥

ਵੈਦ ਸਫਾ ੭੪ ਸਤਰ ੧੦ ਸੇ ੧੨ ਤਕ ॥ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੰਥ
ਭੂਸ਼ਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾਸਾਹਿਬ(ਨਾਭਾ ਪਤੀ)ਜੀ ਅਗੇ ਬਿਨੈ ਕਰਦੇ
ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਅਸੇ ਲੇਖਾਂਨਾਲ ਆਪਨੇ ਨਾਮਵੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਨਾ ਦਿਆਕਰੋ ॥

ਉਤ੍ਰ ਵੈਦ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਰਾਜੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ
ਹੁਕਮ ਹੈ “ ਰਾਜੇ ਧਰਮ ਕਰਹਿ ਪਰਬਾਇ ” “ ਰਾਜੇ ਦੁਲੀ
ਨਿਆਵ ਕੀ ” ਇਸ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੋਂ ਕੋ ਧਰਮ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੀਏ ॥ ਇਤੀ

(ਅੰਤਮ ਨਿਵੇਦਨ) ਜਿਸ ਪਰ ਭਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਵੈਦ ਉਤਰ ਕੇ ਲੀਏ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਂ

ਵੈਦ ਜੀ ਉਪਰ ਤੋਂ ਆਪਕੇ ਲੇਖ(ਗੁਰਮਤ ਵਿਰੋਧਿਨਾਸ)ਕਾ ਅੱਖਰਤ
ਔਰ ਪਰਕਰਣੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੰਡਨ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਪਰ ਬੇਜਾ ਹਮਲਿਓਂਕਾ
ਉਤਰ ਹੋ ਚੁਕਾ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਇਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੋ ਵਿਚਾਰੇਂ ਜਿਸ ਸੇ
ਆਪਕੋ ਸੁਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ੧ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ
ਹੁਏ ਜੋ ਅਸਥਾਲੀ ਪੁਲਾਕ ਨਜਾਯਾ ਸੇ ਦਿਖਾਤਾ ਹੈ ॥

(੧) ਦੋਖੋਂ ਉਪਕਰਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਨਾਨਕਦੇਵਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ

ਹੂਆ ਜੋ ਲੇਖ ਬਿਧੀ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਸਿਰਫ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਰਣ ਦਿਖਾਤਾ ਹੂੰ
 ਸੈਯਾ ॥ ਬੇਦੀ ਜੋ ਬਿੰਦ ਅੰ ਬੇਦੀ ਸਿਰੋਮਣੀ ਬੇਦੀ ਰਚੀ ਜਹਿਗੇ ਤਿਹ
 ਥਾਈ। ਪੁੰਜ ਜਹਾਂ ਇਜੇ ਰਾਜ ਬਿਤਾਜਤ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਉਠ ਹਰਖਾਈ। ਦੇਮੁਖ
 ਆਸਿਸ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਗਏ ਸਭੈ ਬੈਸ ਤਹਾਂ ਰਹੁੰਘਾਈ। ਬੇਦ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰ
 ਤਬੈ ਸੁਭ ਰੀਤਿ ਕਰੀ ਜਿਵ ਬੇਦਨੈ ਗਾਈ ॥ ਚਿਤ੍ਰਪਦਾ ਛੰਦ ॥ ਪੰਕਜ ਨੈਨ
 ਬਨੇ ਦਿਸ ਦਾਹਿਨ ਸੀ ਮਹਿਲਾ ਕਿਯ ਖਾਮ ਜਿ ਅੰਗਾ। ਦੀਪਤ ਕੀਨ ਹੁਤਾ-
 ਸਨ ਕੋ ਦਿਜ ਪੂਜ ਬਿਨਾਯਕ ਚੰਦਨ ਸੰਗਾ। ਧਾਰ ਸ੍ਰੋਅ ਬਿਖੈ ਸਰਪੀ ਮਧ ਪਾ
 ਵਕ ਪਾਵਤ ਜੋਤ ਅਭੰਗਾ। ਲੇਯ ਭਵਾਰਿ ਵਿਰੇ ਵਰਚਾਰ ਸੁਹਾਵਤ ਜਿਉਂ
 ਰਤਿ ਸੰਗ ਅਨੰਗਾ ॥ ਛਪੈ ॥ ਇਤਿ ਪ੍ਰੋਧਾ ਹਰਿਦਿਆਲ ਬਹੁਰ ਮੂਲੇ ਕੇ ਪ੍ਰੋਧਾ
 ਪਛਹੈ ਸਾਖੋਚਾਰ ਗੋਤੁ ਆਇਕ ਕਰਸੋਧਾ ॥ ਉਤਕਹਿ ਚੋਣਾ ਗੋਤ ਰੀਤੀ ਜਿਉਂ
 ਨੀਕ ਸੁਹਾਈ। ਸੁਨਕਰ ਨਰਤਿਹ ਰਹੇ ਹਿਰਦੇ ਹਰਖਾਈ। ਸਭ ਲੋਕਕ ਵੈਦ
 ਕ ਵਿਧਿ ਕਰੀ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਦਿਜਨ ਰਜਾਇ। ਇਮ ਪਾਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕੀਯ ਦਾਨ
 ਦਿਯ ਸੁਸਤਿ ਬੋਲ ਵਰ ਬਿਪੁ ਲੀਅ ॥ (ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਧਯਾਇ ੨੨ ਅੰਕ
 ੨੪ ਸੇ ੨੬ ਤਕ) (੨) ਉਪਮਧਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ
 ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕੀਆ ਜੋਲੇਖ
 ਬਿਧੀ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਸਿਰਫ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਰਣ ਦਿਖਲਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਆਇ ਨਰਾ-
 ਇਣ ਦਾਸ ਅਗਾਰੇ। ਲੇਤ ਪ੍ਰਵਸਯੋ ਅੰਤਰ ਦੁਆਰੇ। ਜਹ ਬੇਦੀ ਸੁੰਦਰ ਰਚ
 ਰਾਖੀ। ਬਧੁ ਪ੍ਰਵਿਸ ਦੇਖਨ ਕਾਖੀ ॥੧॥ ਖਰੇ ਹੋਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਆਗਮਨੂੰ। ਸਭ
 ਆਘੇ ਦੁਲਹ ਦੁਸਰਵ ਨੂੰ। ਸਾਦਰ ਸਗਰ ਕਰੇ ਬਠਾਵਨ। ਚਹੁ ਦਿਸ ਬੇਦੀ
 ਕੇ ਬਲ ਪਾਵਨ ॥ ੨ ॥ ਵਿਧੁ ਉਚਾਰ ਕਰਨ ਤਬ ਲਾਗੇ। ਪੂਜਤ ਨਵਗ੍ਰਹਿ
 ਗਣਪਤਿ ਆਗੇ। ਬੀਚ ਹੁਤਾਸਨ ਕੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸਨ। ਪਾਵਤ ਸਰਪੀ ਕਰਤ ਉ-
 ਪਾਸਨ ॥੩॥ ਤਬ ਦੁਲਹਨ ਵਿਗ ਆਨ ਬਠਾਈ। ਯਥਾ ਯੋਗ ਸਭ ਵਿਧਿ ਕਰ
 ਵਾਈ। ਵਰ ਵਰ ਸੰਗ ਕਰ ਫੇਰੇ। ਪਾਣੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਨਸ ਤਿਸ ਬੇਰੇ ॥ ੪ ॥
 ਯਥਾ ਯੋਗਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਤਹਾਂ। ਦੀਓ ਦਰਬ ਹਰਖੇ ਜਹ ਕਹਾਂ। ਸਾਖੋਚਾਰ ਉ-
 ਚਾਰਨ ਕੀਨਸ। ਸੁਨਯੋ ਸਭਨ ਪੁਨ ਧੰਨ ਗਨ ਦੀਨਸ ॥ ੫ ॥ ਇਵ ਲਾਵਾਂ ਲੇ
 ਕਰ ਜਸ ਸਾਜਾ। ਬੀਚ ਬੇਦਕਾ ਉਠੇ ਸਮਾਜਾ ॥ (ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਾਸ ੪ ਅੰਸੂ
 ੧੨ ਕਵਤਾ ਅੰਕ ੨੬ ਸੇ ੩੫)

ਨੋਟ-ਇਸੀਪਕਾਰ ਗੁਰੁਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀ ਕੇ ਦੋਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂਰੀਤੀਸੇ ਔਰਹੂਏਹੈ।
 (੧) ਉਪਮਧਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ
 ਬਹਾਦਰਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਕੀਆ ਜੋ ਲੇਖ ਬਿਧੀ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਸਿਰਫ
 ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਰਣ ਦਿਖਲਾਤਾ ਹੂੰ ॥ ਨਿਸ ਛੂਢ ਜਾਮ ਜਬ ਬੀਤੀ। ਹਿਤ ਲਾਵਾਂ
 ਦੇਸਨ ਪ੍ਰੀਤੀ। ਨਰ ਪਠ ਕਰ ਗੁਰੂ ਬਲਾਏ। ਲਖ ਸਮਾ ਤੁਰਤ ਚਲ ਆਏ।
 ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਬੇਸੇ। ਜਿਹ ਬੇਦੀ ਸੁੰਦਰ ਹੋਸੇ। ਗਣਪਤ ਸੁਰ ਪੂਜਨਕੀਨੇ।

ਤਿਹ ਯਥਾ ਯੋਗ ਧਨ ਦੀਨਾਸੀ ਗੁਜਰੀ ਕੋ ਲੇ ਆਇ । ਇਸ ਥਾਮ ਵਿਖੇ ਖੈ
ਠਾਏ । ਕਰ ਪੂਜਾ ਅਯਨ ਪ੍ਰਕਾਸੀਵਿਚ ਹਵੀ ਪਾਇ ਬਹੁ ਭਾਸੀਇਜ ਬਚਤੇ
ਵਿਨਕਰ ਫੇਰੇ। ਸਭ ਲਾਗਦੀਓ ਤਿਸ ਬੇਰੇ। ਕਰ ਰੀਤ ਜਥੇਚਿਤ ਸਾਰੀ । ਚਲ
ਆਏ ਭੋਰਮਝਾਰੀ॥ (ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜਰਾਸ ੮ ਅੰਸੂ ੬ ਕਵਤਾ ਅੰਕ ੮ ਸੇ ੧੨)

ਨੋਟ-ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰਦਿਤ। ਅਣੀਰਾਏ
ਸੂਰਜ ਮਲ ਆਈਓਂ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੂਆ ॥

(੪) ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ (੮ ਸਮੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ
ਹੂਆ ਜੋ ਲੇਖ ਬਿਧੀ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਸਿਰਫ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਰਣ ਦਿਖਲਾਤਾ ਹੈ ॥
ਲਾਵਾਂ ਲਗਨ ਵਿਲੋਕ ਵਿਪ੍ਰ ਵਰ ਹਰਜਸ ਪ੍ਰਤਿ ਬੁਲਵਾਯੋ ਫੇਰੇ ਦੇਨ ਕਰੀ
ਤਿਆਰੀ ਗੁਰੂ ਦੁਲਹੁ ਕੋ ਬੁਲਵਾਯੋ। ਬੇਦੀ ਬੇਬਿਧੀ ਯੁਤ ਵਰ ਬਡ ਵਿਸ
ਕਰਮਾ ਸੁ ਠਾਨਭਯੋ ਨਵਗ੍ਰਹਿ ਸਫਲ ਹੋਨ ਹਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਬਨ ਹਰਜਸਕੇ ਗ੍ਰਹਿ
ਆਇ ਗਯੋ । ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਮੰਗਲ ਬੇਲਾ ਮੇਲਾ। ਗਨਕਰ ਲਗਨਵਰੇ। ਸੀ
ਗੁਰ ਨੋਮ ਬਿਧ ਕੁਲਚਾਰੇ ਆਇਸ ਦੁਲਹੁ ਮੋਦਭਰੇ । ਬਿਰੇਜਾਇ ਮੰਡਪ ਮੈਂ
ਆਸਨ ਪਰੈ ਭਰੈ ਜਥਾ ਜੋਗਧਰੇ। ਚੌਕੀ ਚਾਰ ਚੰਦਨਪੈ ਵਰ ਬਿਰ ਦੇ ਦਰਸਨ
ਸਭ ਮੋਦ ਕਰੇ । ਕੁਲ ਅਨੁਸਾਰ ਅਚਾਰ ਵੇਦ ਵਿਧ ਕਰ ਪੁਨ ਅਯਨਜਗਾਈ।
ਹਵਨ ਸਮੰਤੁ ਸਮਿਗੀ ਕਰਹੀ ਸੂਰ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈ ਪਾਈ। ਪੁਨ ਹਰਿਜਸ ਸੁਨ
ਆਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕੀ ਨਿਜ ਤੀਆ ਯੁਤ ਤਹ ਆਯੋ । ਸਮਾਂ ਜਾਨ ਕੰਨਿਆ
ਬੁਲਵਾਈ ਦੁਲਹੁ ਨਿਕਟ ਬੈਠਾਯੋ । ਵਿਧਿ ਵਤ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਧ
ਪਾਧਾਬਨ ਵਿਧ ਟੋਰੇ। ਸਾਖਾਰਾਰ ਉਚਾਰ ਸੁਨਾਵਤ ਧਾਰ ਦੇਹਦਿਜ ਕੇਰੇ। ਸਮੇਂ
ਸਮੇਂ ਪਰ ਕੋਕਲ ਬੈਨੀ ਗਾਵਤ ਘੀਤਬਧੇਰੇ। ਵੇਦ ਵਿਧਾਨ ਠਾਨਕਰ ਹਰਜਸ
ਕੰਨਿਆ ਦਾਨ ਮਹਾਨ ਕਰਯੋ ॥ (ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋ ਮਤਥਾ ਆਵਤਾਬ ਪੰਜਾਬ
ਲਾਹੌਰ ਸੰ: ੧੮੪੬ ਬਿਕ੍ਰਮ ਛਪੇ ਕੇ ਪੂਰਬਾਰਧ ਸਫੇ ੫੦੭ ਸੇ ੫੦੮ ਕਥਾ
ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ) ॥

ਨੋਟ-ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦੂਸਰਾ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ
ਸੇ ਕਰਾਯਾ ਜੋ ਉਪਰ ਪ੍ਰਕਰਣਾਂਤਰ ਮੇਂ ਲਿਖ ਚੁਕਾ ਹੈ ॥

(੫) ਸੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋਜੀਕਾ ਬਿਵਾਹ
ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੇ ਜੁਧ ਮੇਂ ਉਠ ਕਰ ਬਵਾਲ ਮੇਂ ਕੀਆ। ਉਸ
ਜਗਹ ਅਬਤਕ ਮਾਣਕ ਚੌਕ ਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਪੂਜਨ
ਔਰ ਚੜ੍ਹਾਵੇਸੇ ਮਾਨਤਾ ਅਬਤਕ ਹਰੇਕ ਸਿਖ ਲੋਕ ਕਰਤੇਹੈਂ ਜੋ ਲੇਖ ਬਿਧੀ
ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਸਿਰਫ ਲਾਵਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਰਣ ਦਿਖਲਾਤਾ ਹੈ ॥

ਦੋ: ॥ ਪਾਂਚ ਘੜੀ ਜਬ ਨਿਸਗਈ ਪ੍ਰੋਹਤ ਕਹਿ ਜੁ ਸੁਨਾਇ ।

ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਲਮ ਨ ਕਰਹੁ ਲਾਵਾਂ ਦੇਹੁ ਬੁਲਾਇ ॥ ਚੌ: ॥

ਤੁਰਤ ਤਵਨ ਹਕਾਤਨ ਗਯੋ। ਧਰਮੇਸਾਬ ਕਹਿਤ ਇਮਭਯੋ। ਲੈਕਰ ਦੁਲਹਚਾ

ਲਹੁ ਅਗਾਰੇ। ਸਮਾਜਾਨ ਗੁਰ ਤੁਮੈ ਹਕਾਰੇ। ਸੁਨਤ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਹੋਕਰ ਤਿਆਰੀ।
ਅਸਤ ਬਾਜੀ ਤਬ ਛੋਰਤ ਭਏ। ਜਹਸਤਿਗੁਰ ਬੇ ਤਹਿ ਚਲਗਏ। ਕਰ ਕੁਲ
ਰੀਤ ਵੇਦਕਾ ਅੰਦਰ। ਬੈਠਾਰਿਓ ਦੁਲਹੁ ਤਬ ਸੁੰਦਰ। ਗਣਪਤ ਨਵਗ੍ਰਹਿ
ਕੋ ਪੁਸ਼ਵਾਇ। ਅਗਨ ਕਰੀ ਅਭਿਸੇਚਨ ਲਿਆਇ। ਇਸ ਕਹ ਲਗੇ ਕਰਨ
ਸੋ ਕਾਜ। ਫੇਰੇ ਫੇਰਨ ਕੇਰ ਸਮਾਜ। ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਗਿਆ ਤ ਕੰਨਿਆ ਆਨੀ।
ਬੇਈ ਵਿਖੇ ਬੈਠਾਵਨ ਠਾਨੀ। ਵੈਦਕ ਲੋਕਕ ਕੀਨਸ ਰੀਤ। ਲਾਵਾਂ ਦਈ
ਮੁਦਤ ਸਭ ਚੀਤ। ਸਗਰੋ ਕਾਜ ਸੰਪੂਰਣ ਭਯੋ। ਉਠ ਦੁਲਹੁ ਨਿਜ ਡੇਰੇ
ਗਯੋ ॥ (ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਸ ੬ ਅੰਸੂ ੧੮ ਕਵਤਾ ਅੰਕ ੧-੪-੧੫ ਸੇ ੧੭ ਤਕ)

ਨੋਟ-ਮਿਤ੍ਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਮੇਂ ਸਰਬ ਕੰਨਿਆਉਂ ਕੇ ਵਿਵਾਹ
ਹਿੰਦੂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਮਝੋ ॥ ਵੈਦ ਜੀ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਈ ਆਪ ਕੀ ਮਾਨੀ
ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ “ਕਰਣੀ” ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ
ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਹੁਈ ਔਰ ਜੋ
ਸਿਖ ਲੋਕ ਉਕਤ ਮਰਯਾਦਾ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਤ ਹੈਂ ਵਹੀ ਸਚੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ॥ “ਗੁਰ
ਸਿਖ ਮੀਤ ਚਲੇ ਗੁਰ ਚਾਲੀ” ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ
ਸੇ ਹੁਏ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸਚੇ ਸਿਖ ਆਜ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਜੋ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਵਿਰੁਧ
ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹਿਮਨਮੁਖ ਮਨਮਰਯਾਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥ ਵੈਦਜੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ
ਬਿਸ਼ੇਖ ਦੇਖਨਾ ਹੋ ਤੋ ਮੇਰੀ ਰਚਤ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਜਾ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਸੰਸ-
ਕਾਰ ਦੇਖੋ ॥

ਵੈਦ ਜੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਨੇ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਅਸਲ ਲੇਖ ਲਿਖ ਕਰ
ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਵੇਦ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਧ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਬਲਕਿ ਯਹਾਂ ਤਕ
ਲਾਵਾਂ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਰ ਵਿਵਾਹ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਕੇ
ਨਾਮ ਤਕ ਭੀ ਸੰਪ੍ਰਸ਼ਟ ਦਰਜ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸਤਰਹ ਆਪਨੇ ਗੁਰਮਤ
ਵਿਰੋਧ ਵਿਨਾਸ਼ ੭੩ ਸਫੇ ਕੀ ਕਿਤਾਬ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਕਾ ਏਕ ਭੀ
ਪ੍ਰਮਾਣ ਨ ਦੀਆ ਕਿ ਅਮੁਕ ਗੁਰੂ ਯਾ ਅਮੁਕ ਸਿਖ ਨੇ ਆਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਇਆ
ਅਮੁਕ ਰਾਗੀਆਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪਛ ਬਿਥਾ ਪਤ੍ਰੇ ਕਾਲੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਲਾਭ ਨਹੀਂ
ਹੁਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ ੨ ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੀ ਕਹਿਣੀ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬਜੀ ਕੇ
ਬਰਨੰਦਵਾਰ ਉਕਤ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ
ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ “ਕੁੜਮਾਈ” ਸਾਹਸੋਧਨਾ, ਕੰਗਨਾ ਬੰਧਨਾ, ਬ੍ਰਾਤ ਚੜ੍ਹਨੀ, ਘੋੜੀ
ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ, ਫੇਰੇ ਹੋਨੇ, ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਕਰ ਪੀਨਾ, ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ
ਕਹਿਣੀ (ਹੁਕਮ) ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ (ਕੁੜਮਾਈ) ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਬਾਲਕਕਰੋ
ਮੰਗੇਵਾ (ਆਦ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਬੀੜ ਭਾਈ ਬੰਨੇ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਮਃ ੫ ਛੰਤ
ਸਬਦ ੫ ਤੁਕ ੪) ਸਾਹਾ, ਸੋਧਨਾ--ਆਇਆ ਲਗਨ ਗਨਾਇ ਹਿਰਦੈ ਧਨ

ਓਮਾਹੀਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । ਪੰਡਿਤ ਪਾਧੇ ਆਣ ਪਤੀ ਬਹਿ
ਵਾਚਾਈਆ ਬਲਿਰਾਮ ਜੀਉ । (ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਸਬਦ ੧ ਤੁਕ
੪) (ਕੰਗਨਾ ਬਾਂਧਨਾ) ਕਰ ਕਰ ਕਰਤਾ ਕੰਗਨਾ ਪਹਿਰੈ ਇਨ ਬਿਧ ਚਿਤ
ਧਰਈ । (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਸਃ ੩੫ ਤੁਕ ੨) (ਬਰਾਤ ਚੜ੍ਹਨੀ) ਅਚਰਜ
ਜੋਜ ਬਣਾਈ ਠਾਕੁਰ । (ਰਾਮ ਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਸਃ ੫ ਤੁਕ ਚਾਰ) ।
ਲਾੜਾ ਇਕ ਬਿਆਹੀਏ ਬਾਹਲੇ ਜਾਂਦੇ ਕਰ ਮਿਹਮਾਣ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸਜੀ
ਵਾਰ ੫ ਪੌੜੀ ੨੧) (ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਨਾ) ਘੋੜੀ ਤੇ ਜਣ ਦੇਹ ਰਾਮਿ ਉਪਾਈ ।
(ਵਡਾ ਮਹਲਾ ੪ ਘੋੜੀਆਂ ਸਬਦ ੧ ਤੁਕ ੪) (ਫੇਰੇ ਹੋਨੇ) ਗੁਣੀ ਗਿਆ
ਨੀ ਬਹ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਫੇਰੇ ਤਤ ਦਿਵਾਏ ॥ (ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਸਃ ੧
ਤੁਕ ੪) ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦਿੜਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮ
ਜੀਉ ॥ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦ ਧਰਮ ਦਿੜਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿਰਾਮਜੀਉ ॥
(ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਸਲੋਕ ੨ ਤੁਕ ੧) (ਪਾਣੀ ਵਾਰਨਾ) ਜਦਹੁ ਸੀਆ ਵੀ
ਆਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸਿ । ਹੀਡੋਲੀ ਚੜ੍ਹ ਆਈਆ ਦੰਦਖੰਡ ਕੀਤੇ
ਰਾਸ । ਉਪਰਹੁ ਪਾਣੀ ਵਾਰੀਐ ਝਲੇ ਬਿਮਕਨ ਪਾਸ ॥ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧
ਅਸਟਪਦੀ ਸਲੋਕ ੧੧ ਤੁਕ ੨) ॥

ਨੋਟ-ਮਿਤ੍ਰੋ ! ਉਕਤ ਬਿਥੇ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਿਸ਼ੇਖ ਦੇਖਨੀ ਹੋ ਤੇ ਮੇਰੀ
ਬਨਾਈ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਸਿਖਿਆ ਔਰ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘ ਮਤਮਰਦਨ ਬੱਜਰ ਦੇਖੋ ।
ਜਿਨਕੇ ਸਨਮੁਖ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘੋਂ ਕੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਤ ਗੁਰਮਰਯਾਦਾ ਕਾ ਅੰਧ
ਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੱਚੀ ਗੁਰਮਰਯਾਦਾ ਪਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪੁਸ਼ਟ ੩

ਵੈਦ ਜੀ ਆਪ ਆਪਨੇ ਰਚੇ “ਗੁਰਮਤ ਬਿਰੋਧ ਬਿਨਾ
ਸ” ਕੇ ਸਫੇ ੪੬ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਗੁਰੂ ੧੦ ਜੀ ਕਾ
ਨਿੱਯਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਬੜੇ ਜੋਰ ਸੇ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿ ਅਨੰਦਵਾਲਾ ਬਿਵਾਹ
ਗੁਰ ਮਰਯਾਦਾ ਹੋ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਅਨੰਦ ਪਦ ਹੋ । ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਆਦਿ ਔਰ ਦ-
ਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸਜੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਮੇਂ “ਅਨੰਦ
ਪਦ” ਬਿਵਾਹ ਵਾਲਾ ਪਦ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ॥ (੧) ਵੀਵਾਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ
ਬਾਬਲਾ (ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸੂਹੀ ਅਸਟਪਦੀ)
(੨) ਜਦਹੁ ਸੀਆ ਵੀਆਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟ
ਪਦੀ ਸਲੋਕ ੧੧ ਤੁਕ ੨ : (੩) ਵਡਾ ਹੋਇਆ ਵੀਆਹਿਆ ਘਰ ਲੈ ਆ-
ਇਆ ਮਾਸ (ਮਲਾਰ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੧) (੪) ਵੀਆਹੁ ਕੁੜਮ ਦਿਵਾ
ਇਆ (ਬੀੜਬੰਨੇ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਮਃ ੫ ਛੰਤ ਸਲੋਕ ੫ ਤੁਕ ੪) (੫) ਛੋਡ
ਬਿਆਹੁਤਾ ਨਾਰ ਕੇਲ ਤੋਸੋਂ ਨ ਕਮਾਉ ॥ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮੀ ਮੁਖਵਾਕ
ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦ ਚਰਿਤ ੨੧ ਮੇਂ) (੬) ਲਖ ਖਰਚ ਬਿਆਹੀਐ ਗਾਹਣੇ ਦਾਜ
ਸਾਜ ਅਤ ਭਾਵੀ ॥ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਾਰ ੫ ਪੌੜੀ ੧੬)

(੧) ਬਿਆਹ ਸਮੇਂ ਜੈਸੇ ਦੁਹਿ ਉਰ ਗਾਈਅਤ ਗੀਤ ॥ (ਕਬਿਤ ੩੮੨)
 (੮) ਸਵੈਯਾ ॥ ਪਤਿਕੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹ ਰਚਿਓ ਨਰ ਬਹੁਤ ਸਾਜ ਜਨੇਤ
 ਮੰਗਾਈ। ਦੇਵਸ ਪੂਜਨ ਬੰਧ ਸੁ ਬੰਧਨ ਵਿਦਵਾਨ ਸੁ ਪੰਡਿਤ ਲੀਓ ਬਲਾਈ
 (ਸੌ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੬੩) (੯) ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਨੰਦੀਕਰੇ ਦੇਖ ਸੰਕ ਦੇ ਹੋਇ
 (ਸਾਖੀ ੭੨) (੧੦) ਬਡੇ ਜਤਨ ਤੇ ਬਿਆਹ ਤਿਸ ਬਿਛਰੀ ਲੇਵੋ ਮੇਲ ॥
 (ਸਾਖੀ ੮੨) ਮਿਤੋ “ਬਿਵਾਹ” ਪਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਜਗਹ ਆਤਾ ਹੈ
 ਔਰ ਉਨਸੇ ਹਿੰਦੂਰੀਤੀ ਸਿਧ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵੈਦਸੀ ਕਾ ਆਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਸਿਰਫ
 ਏਕ ਜਗਹ ਆਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸੀ ਮੇਂ ਸੰਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਖੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸੁਨੀ ਸੁਨਾ
 ਈ ਕੇਹਤਾ ਹੈ ਉਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣੇਂ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਯਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਤੁਲਯ ਹੈ
 ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੮ “ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਭੇ ਭੁਕਤੇ ਪਰ ਕੀ ਜੋਇ। ਸੁਣ
 ਸਿਖਾ ਗੁਰ ਕਹਿ ਬਕੇ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਨ ਸੋਇ” ੨੫ ॥ ਸੋ ਇਸ ਥੰਕਾ ਕਾ ਉਤ੍ਰ
 ਸੀ ਭਾਈ ਮਨੀਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸਾਖੀ ੧੩੩ ਮੇਂ ਵਾਸੀ
 ਆਂ ਵਾਲੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ੧ ਕੇ ਉਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸੀਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦਸਿੰਘ
 ਜੀ ਕੇ ਸ੍ਰੋਮੁਖਵਾਕ ਦੁਵਾਰਾ ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥ ਪਿਥਮੇ ਏਹੁ ਲਿ-
 ਖਿਓ ਜੋ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਹਏ ਅਸੀ ਵੇਦਪਾਠੀ ਬ੍ਰਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਕੇ ਬਿਵਾਹ
 ਦੀਆਂ ਕਾਂਡੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਇਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰਦੇ ਸਾਂ। ਤੇ ਹੁਣ ਸਿਖ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
 ਤੁਸੀ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕਰੋ। ਬ੍ਰਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਬੁਲਾਵਹੁ। ਸਚੇਪਾਤਿ
 ਛਾਹਿ ਅਬ ਜਿਵੈ ਹੁਕਮ ਹੋਵੈ ॥ ਦਸਖਤ ਖਾਸ ਹੋਇ ਪਹਿਲੇ ਅਨੰਦ ਪੜਨਾ।
 ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਪਿਛੇ ਬ੍ਰਹਮਣਾ ਥੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿਸਤਰਾਂ ਪੜ੍ਹਾਵਦੇ ਆਏ ਹੋ
 ਤਿਵੈਂ ਪੜ੍ਹਾਵਨਾ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ॥ ਸਾਖੀ ੧੩੩) ਮਿਤੋ ਅਨੰਦ ਅਰਦਾਸ
 ਏਕ ਈਸ਼ਰ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ, ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਉਕਤ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ
 ਸਿਧ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਸਦੇਵ ਕੀ ਸਦ੍ਰਸ਼ ਵੇਦ ਮੰਤਰਾਂ ਸੇ ਪੜ੍ਹਾਵਨੇ ਕਾ
 ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਸੋ ਸਾਖੀ ਸਾਖੀ ੮ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਹੈ ਉਸਕੀ ਸ਼ੋਕਾ ਦੂਰ ਹੋ
 ਜਾਤੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਅਨੰਦ ਵਿਧਵਾ ਰੰਡੀ ਲਾਇ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਕੁਵਾਰੀ ਲੀਏ
 ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਕੀ “ਜੋਇ” ਪਦ ਸਾਬ ਪੜਾ ਹੈ। ਮਿਤਰੋ ਵੈਦ ਜੀ ਕੋ
 ਸਿਰਫ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਕਾ ਆਨੰਦ ਹੁਆ ਕੇਹਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਰੇਤ ਕੀ ਦੀਵਾਰਕੀ
 ਆੜ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੧੬ ਭਾਹਨ ਸਿੰਘ ਕੀ ਦੇਖਨੇਸੇ ਵੈਦ ਜੀ ਦਾ
 ਬੂਠਾ ਪਖ ਰੇਤੇ ਕੀ ਦੀਵਾਰ ਮਲੀਆਮੇਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਯਥਾ—

ਏਕ ਬੇਰ ਗੁਰੂਜੀ ਪੁਸ਼ਾਕੀ ਪਹਰਕੇ ਸੁਵੈਦ ਹੋਇਕੇ ਬੈਠ ਬੋਇਕ ਸਿਖ
 ਕੰਧ ਲਿੰਬਦਾ ਸੀ। ਮੈਲਾ ਛਿੱਟਾ ਗੁਰੂਕੇ ਬਾਗੇ ਪਰ ਪੜਾ ਬਚਨਹੁਆ ਸੰਗਤਨੇ
 ਲੇਪਨੀਸਿੰਘ ਨੂੰ ਏਕ ਤਮਾਰਾ ਮਾਰੇ ਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਕਰ ਸਬ
 ਸੰਗਤ ਏਕ ਪੜੀ। ਤਮਾਰੇ ਧਾਇ ਮਾਰੇ। ਸਿਖ ਬੋਹੋਬ ਹੁਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
 ਜੀ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਗੁਨਾਹ ਬੋੜਾ ਅਤੇ ਮਾਰ ਬਾਹਲੀ। ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਬੋਲੇ

ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ। ਭਾਈ ਸਿੱਖੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਭਿਰ ਤੋ
 ਸਿਖ ਬਾ। ਤੁਸਾਂ ਸਿਖ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਪਰ ਧਪਾ ਮਾਰਿਆ ਬੁਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੁਰੂ
 ਕਾ ਬਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੋਇਗਾ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਵੈਰੀ ਜਾਨਣਾ
 ਬਡਾ ਗੁਨਾਹ ਅਨਰਥ ਕੀਤਾ। ਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਚਨ ਮੰਨਿਆਹੈ
 ਤਾਂ ਗੁਰੂਕਿਆਂ ਏਨ ਤਮਾਚਾ ਕਹਿਆ ਸੀ ਏਕ ਨੇ ਮਾਰਨਾ ਸੀ ਦੇਹ ਪਰ।
 ਦੂਸਰੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇ ਬਚਨ ਪੂਰਾ ਹੋਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਭੀ ਸਿਖ ਭਾਈ
 ਹੈ ਅਸੀ ਹੀ ਨੇਤ ਹੋਗਈ ਹੈ। ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਸਿਖ ਨੂੰ ਬੇਟੀ ਦੇਵੇ। ਸੁਣ ਕਰ
 ਚੁਪ ਹੋਗਈ ਸੰਗਤ। ਬਚਨ ਹੁਆ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਚਨ ਸਭ ਮੰਨੀਐ ਤਾਂ ਸਿਖ
 ਹੋਈਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਿਖੀ ਦੂਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸਿਖ ਕਾਮ ਦੇ ਹੋ। ਬਾਣਾ ਗੁਰੂ ਕੇ
 ਸਿਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਸਿਖ ਕੰਧਾਰੀ ਅਜਬਸਿੰਘ ਨੇ ਬੇਟੀ ਲਿਆਇ ਖੜੀ ਕੀਤੀ
 ਤਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿਖਾ ਸਿਖੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿਤੀ ਆਹੀ।
 ਤੁਹਾਡੀ ਰਖੀ ਗੁਰੂਕਿਆਂ ਸਿਖੀ॥ ਤਾਂ ਉਹ ਲੇਪਨੀ ਸਿਖ ਬੋਲਿਆ। ਮੇਰੀ
 ਇਹ ਸਿਖਦੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਭੈਣ ਹੈਗੀ॥ ਉਹ ਕੰਨਿਆਂ ਬੋਲੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਚਨ ਬਾਪ
 ਨੇ ਦਿਤੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ੂਰ ਹੀ ਰਹਾਂਗੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕੰਨਿਆਂ ਤੇ ਕਨੈਤ ਹੁਏ
 ਬੇ ਰਾਜੇ ਬੋਲਭ ਚੰਦ ਕੇ ਰਾਜ ਮੇਂ। ਰਾਜਾ ਕੇ ਰਾਜ ਮੇਂ ਲੋਕ ਕੰਨਿਆਂ ਦੇਣ
 ਨਾਹੀ ਮੋਲ ਬਿਨਾ। ਧਨ ਬੋੜਾ ਹੋਗਿਆ। ਨੰਦ ਰਾਜ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਾਇਕੇ
 ਧਨ ਖਿੰਚ ਕਰਿ ਦਬਾਇ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਪੁਜਾ ਸਭ ਘਟ ਗਈ। ਬੋਲਭ ਸੈਨਾ ਨੂੰ
 ਪੁਜਾ ਨੂੰ ਕਹਿਆ। ਕੰਨਿਆਹੀ ਲੈ ਕਰਿ ਰਖ ਲੇਵੇ। ਤਾਂ ਸਭ ਕੂਦ ਪੜੇ। ਤਾਂ
 ਸਗਰੀ ਗਰਭਿਤ ਹੁਈ। ਤਾਂ ਸਭ ਪੁੜਾਰੇ। ਉਨਾਂਦੇ ਗਰਭ ਜਨਮੇ ਸੋ ਕਨੈਤ
 ਹੁਏ। ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਛੋਡੀਆਂ ਸੋ ਦੋ ਦੋ ਨੇ ਏਕ ਏਕ ਨੇ ਤੇ ਤੇ ਭਾਈ ਨੇ ਘਰਿ
 ਮੇਂ ਰੱਖੀਆਂ। ਕਿਆ ਕਹਣੀ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਭੀ ਇਸ ਸਿਖ ਦੀ ਕੰ-
 ਨਿਆਂ ਲੇਲੇਹੁ। ਬੇਟੇ ਪਾਂਚ ਹੋਏਗੇ। ਤਾਂ ਮਲਵਈ ਲੈ ਕੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦ
 ਪੜ੍ਹਾਇ ਘਰਿ ਲੇਗਿਆ। ਪੰਜ ਖੇੜੇ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੁਈ। ਭਾਈ ਬੁਢਾ ਜੀ
 ਕਹਿਆ ਇਹ ਸਾਖੀ ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ ਲਹੌਰੀਨੈ ਸੁਣਾਈ ਬੀ। ਸਾਖੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ
 ਸੋਲਹਵੀਂ॥

ਮਿੱਤ੍ਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀਨੈ ਸਾਫ ਕਹਿ ਦੀਆ ਜੈਸੇ ਕੰਨਿਆਂ ਰਾਜਪੂਤੋਂ ਨੇ
 ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਲੀਂ ਉਨਸੇ ਕਨੈਤ ਪੈਦਾ ਹੁਏ ਜੋ ਰਾਜਪੂਤੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਲਾਛਣ
 ਵਾਲੀ ਔਰ ਨੀਚੀ ਜਾਤ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘਨੇ ਅਜਬ ਸਿੰਘ ਕੀ
 ਬੇਟੀਕੋ ਭੈਣ ਕਹਿਨੇਪਰ ਕਹਿ ਦੀਆ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਤੂੰ ਭੀ ਰਾਜਪੂਤੋਂ
 ਕੀ ਸਵਿਸ਼ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਲੇ। ਦੂਸਰੇ ਭਾਈ ਕਾਹਨਸਿੰਘਜੀ ਉਕਤ ਸਾਖੀ ੧੬
 ਮੇਂ ਮਲਵਈ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫਿਰੋਬੀ ਬੂਠੇ
 ਭਿਖਾਰੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ (੧) ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀਕਾ ਬਚਨ ਹਆ
 ਸਿਖ ਸਿਖਣੀਆਂ ਕੋਈ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਬਚਨ ਤੋ ਸਭ ਸੰਗਤ ਰੋਕ ਰਖੀ।

ਤਾਂ ਸਭ ਸਿਖਾਂਕੀ ਭਾਵਨਾ ਉਦਾਸ ਹੁਈ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਹਰ ਸੰਗਤ ਰੋਕ ਰੱਖੀ
ਤਾਂ ਸੰਗਤ ਕਾਹਲੀ ਹੁਈ। ਏਕ ਸਿਖ ਬੇ ਮਾਲਵੇਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹਸ਼ਰ ਕੀਰਤਨ
ਹੰਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਕਹਿ ਨ ਸਕੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂਨੂੰ ਕੰਮ ਘਰਕਾ ਬਹੁਤ ਬਾ।
ਸੋ ਏਕ ਬਿਉਤ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਰੋਕ ਤੇ ਛੁਟਣ ਕਾ ਪਰਪੰਥ ਰਚਿਆ।
ਏਕ ਮੁਰਦੇ ਕੀ ਤਰਹਾਂ ਸਿਖ ਪਾਇਆ ਸਿਰੀ ਮਾਝ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਜਾਵੇਂ ॥
ਇਤਯਾਈ ॥ (ਸੌ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੩) (੨) ਗੁਰੂਜੀ ਮਾਲਵਾ ਦੇਸ ਗਾ-
ਹਿਆ ਫਿਰਕੇ ਪੀਛੇ ਕਹਿਆ ਦਇਆ ਵਡੀ। ਅਤੇ ਭਾਵ ਸਿਖੀ ਬੀ ਪਰ
ਬੂਠਾ ਮਾਲਵਾ ਦੇਸ। ਕੁੜੀਆਂ ਪਿਛੇ ਪਲਿਆ। ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਹੋਇਗਾ ਪਰ
ਰਜਨ ਨਾ ਤਿਸਨਾ ਪੈਸੇ ਹੀ ਵਿਚ ਖਾਣ ਨੂੰ ਭੋਖ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੇਸ (ਸੌ ਸਾਖੀ
ਮੇਂ ਸਾਖੀ ੪੬) ॥

ਵੈਦ ਜੀ ! ਐਸੇ ਉਕਤ ਲਛਣੋਂ ਵਾਲੇ ਮਲਵਈ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਅਨੰਦ
ਪੜ੍ਹਾਲੀਆ ਤੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ॥ ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਤਬ ਹੋ
ਸਕਤਾ ਜਬ ਵੈਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਖਾਨ ਦਾਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕਾ ਕਰਨਾ
ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦਿਖਾ ਸਕਤੇ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਥਾਤੇਂ ਸਾਬਤ
ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ॥ ਵੈਦ ਜੀ ਸੰਮਤ ੧੯੬੩ ਫਗਣ ੨੯ ਆਪਕੀ ਤਹਿਸੀਲ
ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਬਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੌਜ਼ਿਆ ਕੇੜ ਜਿਸ ਮੇਂ ਆਪ ਭੀ ਮੌਜੂਦ
ਬੇ ਵਿਵਾਹ ਵਿਸ਼ੇ ਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ ਮੇਂ ਨਵੀਨ ਸਿੰਘੋਂ ਕੇ ਦੰਦ ਖਟੇ ਕਰ ਬੂਠੇ
ਸਿਧ ਕਰ ਦਾਇਬੇ ॥ ਜਿਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥਕਾ ਫੈਸਲਾ ਯਿਹਹੈ ਜੋ ਮੰਰੀ ਬਿਜਯ
ਮੇਂ ਮਧਜਸਤ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਿਲਾ

ਨਕਲ ਫੈਸਲਾ

ਫੈਸਲਾ ਦਰਮਿਆਨ ਸਿੰਘਸਭਾ ਤੇ ਸਨਾਤਨਸਭਾ ਕੰੜ ਤਸੀਲ ਤਰਨ
ਤਾਰਨ ਬਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ ਬਿਵਾਹ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰ ਤਾਰੀਕ ੧੨
ਮਾਰਚ ੧੯੦੭ ਕੋ ਉਪਰਕੀ ਸਭੋਂਕਾ ਜਿਸਮੇਂ ਮੁੜਕੇ ਮਧਿਅਸਤ ਅਰਥਾਤ
ਮੁਨਸਫ ਬਨਾਇਆ ਗਿਆ ਬਾ। ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਸਭਾ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਪੰਡਿਤ
ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ ਔਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਭਾਈ
ਗੰਢਾਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਿਵਾਸੀ ਐਡੀਟਰ ਉਪਕਾਰੀ ਬੇ। ਕੁਲ ਵਕਤ
ਦੇ ਘੰਟੇ ਏਕ ਬਜੇ ਦਿਨ ਸੇ ਤੀਨ ਬਜੇ ਤਕ। ਦਸ ਦਸ ਮਿੰਟ ਉਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਕਰਨੇ ਕਾ ਬਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੰਡਿਤ ਸੁਖਲਾਲਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਕੀ ਤਕਰੀਰਕਾਖ਼ਲਾਸਾ

(੧) ਸਿੰਘਸਭਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਰਥ ਮੇਂ ਕੌਨ ਕੌਨ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਗ੍ਰੰਥ ਮਾਨੇਗੀ ॥

(੨) ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਜੋ ਵਿਵਾਹ ਮੇਂ ਮਰਯਾਦਾ ਕਰਤੀ ਹੈ। (ਅਰ-
ਥਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਨਾ ਕੱਛ ਔਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਤਰਾਂ ਪੱਛਾ

ਬੰਧਵਾਨੀ ਔਰ ਨੱਥ ਔਰ ਲੋਂਗ ਸਰਬ ਗ੍ਰੰਥੇ ਉਤਰਾ ਦੇਣੇ ਵਗੈਰਾ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ॥ ੧) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਲੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦਸਮ ਤਕ ਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਬਿਵਾਹ ਆਦਿ ਰੀਤੀ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਮਰਯਾਦਾ ਪਰ ਲਿਖੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਨਾਈ ਗਈ ॥

(੪) ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਦਰਮਿਆਨ ਮੇਂ ਰਖ ਕਰ ਕੇ ਉਨਕੇ ਦੁਵਾਲੇ ਦੁਵਾਲੇ ਫੇਰ ਕਰਤੀ ਹੈ । ਖਾਲਸਾ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੋਥੀ ੮ “ਖਾਲਸਾ ਸੁਧਾਰ ਤਰੁ” ਸਫਾ ੪੪੫ ਔਰ ੪੪੮ ਮੇਂ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੁਵਾਲੇ ਲਾਵਾਂ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਜਾਇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਰਤਾਕੇ ਭੈਣ ਭਾਈ ਕਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ (੫) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਂ ਲਾਵਾਂ (ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦ ਧਰਮ ਇਤ੍ਰਹ) ਵਿਵਾਹ ਮੇਂ ਵੇਦਕ ਰੀਤੀ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਾਫ ਹੈ ॥

ਉਤ੍ਰਦਾਤਾ ਭਾਈ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਤਕਰੀਰ ਕਾ ਖਾਲਸਾ

(੧) ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਔਰ ਉਸਕੇ ਅਨਕੂਲ ਜੋ ਗ੍ਰੰਥ ਹੋਂ ਉਨਕੇ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ॥ ਨਾਮ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ॥

(੨) ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਭਾਈ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਸਕੇ । ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਹੁ ਸਦਾਚਿਰ ਜੀਵਹੁ) ਯੇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਾਗਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਕਾ ਹੈ ਇਸਕਾ ਮਤਲਬ ਭਾਈ ਜੀ ਕੇ ਵਿਰੁਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਕਰ ਕੋਈ ਸਦਾ ਬਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਤਾ ॥ (੩) ਭਾਈ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੀ ਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਮਾਨਗਏ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੋ ਬਿਵਾਹ ਸੰਸਕਾਰ ਜਰੂਰ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਬੇ । ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਪੈਂਚ ਕੀ ਹਵੇਲੀ ਉਸਰਦੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਪੈਂਚ ਉਤਨਾ ਚਿਰ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਕਰਾਏ ਪਰ ਰਹੇ ਜਬ ਹੋਵੇ ਲੀ ਅਪਣੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ।

ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਬਿਵਾਹ ਆਦਿਕ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਪਰ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਬੇ ॥ (੪) ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬਾ ਖੇਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੇਦੀ ਕਾ ਮਸੰਦ ਹੈ । ਸੋ ਮਸੰਦੋਂ ਕੀ ਦੁਰਗਤੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਸਦਾ ਲਿਖਣਾ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੀ ਬਿਵਾਹ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋ ਕਿ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਗਿਰਦ ਗਿਰਦ ਫੇਰੇ ਲੇਣੇ ਸੇ ਜੋ ਭੈਣ ਭਾਈ ਕਾ ਸਾਕ ਬਨ ਤਾਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਹੀਂ) ਏਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੋ ਮਨਜੂਰ ਨਹੀਂ ।

(੫) ਲਾਵਾਂ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ (ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਆ ਵੇਦ) ਜੋ ਭਾਈ ਜੀ ਕੀ ਗਲਤਫੈਹਮੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਂ ਅੰਸੇ ਹੀ ਵੇਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਭੀ ਅਨੇਕ ਬਚਨ ਹੋਂ (ਨਾਭ ਕਮਲ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਪਜੇ ਬੇਦ ਪਜੇ ਮੁਖਕੰਠ ਸਵਾਰ) ਜੈਸੇ ਯਹਾਂ ਆ

ਵੇਦ ਪਾਠ ਬਦਲਨੇ ਸੇ ਅਰਥ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਵੈਸੇ ਹੀ ਉਪਰ ਕੇ
ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਸਮਝੋ ॥

ਮੇਰੀ ਰਾਇ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਭਾਈ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਵਾਸੀ ਐਡੀਟਰ ਉਪ-
ਕਾਰੀ ਅਛੇ ਵਿਦਿਵਾਨ ਹੈਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਭੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹੁਏਹੈਂ । ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਦਾ ਕੋ ਅੱਛੀ ਤਰਾਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ । ਪਰ ਸਚ ਕਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਪੁਸ਼ਟਾਂ ਦਾ
ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ । ਬਲਕਿ ਪੈਂਚਵਾਲੀ ਹਵਾਲੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਨਾਲ
ਦਸੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੋਂ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹੁਏ ਪੰਡਿਤ ਜੀਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ
ਮਾਨ ਗਏ ॥ ਔਰ ਅਸਲੀ ਬਹਿਸ ਵਿਵਾਹ ਪਰਕਰਨ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਸਰਾਧ
ਔਰ ਮਾਂਸ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਮੇਂ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਜੋ ਮਾਕੂਲ ਉਤਰ ਪਾਕਰ ਨੀਚਾ ਦੇਖਨਾ
ਪੜਾ । ਔਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਕੀ ਬੁਧੀਵਾਨ ਪੁਰਖੋਂ ਮੇਂ ਹਾਰ ਸਮਝੀ ਗਈ ॥
ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਸਚਾਈ ਪਰ ਬੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਅਸਰ ਆਮ
ਲੋਗੋਂ ਪਰ ਹੁਆ । ਜੋ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇ ਲਗ ਭਗ ਆਦਮੀ ਜਮਾ ਬ । ਯਹਾਂ
ਭਕ ਕਿ ਕਈ ਇਸਤੀਓਂ ਨੇ ਕੱਛਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿਤੀਆਂ ॥ ਹਮ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਕਾ
ਪੈਨਵਾਦ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਕਰ ਦਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ
ਸੱਚਾ ਔਰ ਗੁਰੂਓਂ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ॥

ਦਸਖਤ ਦਾਸ-ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਕੰਝ ਜਟ

ਤੀਕ ੧੬ ਮਾਰਚ ੧੯੦੭ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਕਟੜਾ ਜਲੇਂ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿਵਾਸੀ

ਨੋਟ-ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਤ ਖਾਲਸਾ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ
ਨੀਚਾ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖ ਬਿਧੀ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਔਰ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਲਿਖਤਾ
ਖਾਸਕਰ ਪਾਰਬਨਾ ਯਹਹੈ ਮੈਂ ਬਿਮਾਰ ਹੋਗਿਆ ਬਾ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਪੁਸਤਕ
ਛਪਨੇਮੇਂ ਦੇਰੀ ਹੋਗਈ ਹੈ ॥ ਔਰਜੇ ਕਹੀਂ ਛਪਨ ਮੇਂ ਅਸੁਧੀ ਰਹਿਗਈ ਹੈ
ਸੋ ਖਿਮਾ ਕਰੇਂ ॥ “ਇਤੀ” ॥

ਹਃ ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ

—:੦:—

ਪਿਆਰੇ ਧਰਮਾਤਮਾਂ ਔਰ ਸਤਯਾਸਤ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਅਭਲਾਖੀ ਪੁਰਖੋਂ
ਵੇਦ ਜੀਕਾ ਛਲ ਕਪਟ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮
ਸ਼ੁਤਨਾਭਾਨਰੇਸ਼ਜੀਕੀ ਆਗਯਾਅਨੁਸਾਰ ਛਪਾਰਸਾਲਾ “ਅਨੰਦਵਿਵਾਹ ਪਰ

ਵਿਚਾਰ” ਕੀ ਅਸਲ ਮੁਤਾਬਕ ਨਕਲ ਯੋਹ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸਾਫ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਜਾਇਗਾ ਕਿ ਵੈਦ ਜੀਨੇ ਬਿਬਾ ਹੀ ਜਲਪ ਔਰ ਵਤੰਡਾਬਾਦ ਭਰੇ ਮਿਥਜਾ ਲੇਖ ਸੇ ਮਿਥਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ ਸੇ ਤੇ ਸਸੇ ਕੇ ਸੀਂਗ ਔਰ ਬੰਧਿਆਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਕਠਨਹੈ ਔਰ ਆਮਖਾਸ ਸਤਯਾਸਤ ਵਿਚਾਰਕੇ ਅਭਿਲਾਖੀ ਪੁਰਖੋਂ ਪਰ ਵੈਦਜੀ ਕਾ ਅਗਿਆਨਰੂਪੀ ਬੂਠ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਇਗਾ ॥ ਯਥਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ

ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਯੁਤ ਨਾਭਾਪਤੀ ਜੀ “ਜਰਨਲ ਸਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾ-
ਦਰ ਜੀ. ਸੀ. ਐਸ. ਆਈ. ਜੀ. ਸੀ. ਆਈ. ਈ. ਜੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ
ਸਰਬਤ੍ਰ ਖਾਲਸਾਜੀ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਅਰਥ ਦੁਰਗਾਪੁਸ ਰਜਾਸਤ ਨਾਭਾ ਮੇਂ ਭਾਈ
ਪ੍ਰੇਮਸਿੰਘ ਮਾਲਕ ਮਤਥਾਕੇ ਅਧਿਕਾਰਸੇ ੧੭ ਬੈਸਾਖ ਸੰ: ੧੯੬੫ ਮੇਂ ਛਪਾ
ਆਜ ਕਲ ਜੋ ਨਵੀਨ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤੀ ਕੋ ਛੋੜ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ
ਚਲਾਨੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਹੈ “ਘਰ ਘਰ ਹੋਇ
ਬਹੀਂਗੇਰਾਮਾ। ਤਾਤੇ ਸਰੈ ਨ ਏਕੋ ਕਾਮਾ” ॥ ਸਿੱਖਨਕੇ ਦਸੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ
ਕੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਜਾ ਲੀਏ ਆਏਥੇ, ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ
ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਲੀਏ ਸਾਤ ਸੀਸ ਦੀਏ ਮਗਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ
ਛੋੜਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਵਕਤ ਮੇਂ ਔਰ ਬਾਦ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸੇ ਸਿੰਘੋਂ ਕੋ ਬੜਾ ੨
ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਸੁੰਦ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀਏਂ ਔਰ ਭੂਮੀ ਕਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕਰਾਭੀ ਉਨਕੋ
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਛੋੜਾ ਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਨਾਨਾ ਚਾਹਾ ਬੜੇ ਬੜੇ ਉਹਥੇ ਦੇਤੇ ਬੇ
ਮਗਰ ਪੰਨਜ ਵੋਹ ਸਿੱਖ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਛਾਕ ਵਿਸ਼ਟਾ
ਵਤ ਸਮਝ ਕਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮਕੋ ਨ ਛੋੜਾ ਸੀਸ ਦੀਏ, ਖਲ-
ਸ਼ੀਏਂ ਉਤਰਵਾਈਂ, ਅੰਗ ਅੰਗ ਕਟਵਾਏ, ਚਰਖੀਓਂ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਯਾਏ
ਮਗਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮਕੋ ਤਿਆਗ ਨ ਕੀਆ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਕੇ ਜਿਸ ਕਦਰ ਯੁਧ
ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤੇ ਰਹੇ ਉਨ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕੀ
ਰਖਿਆ ਕਾ ਥਾ ਅਬ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਮੀਲਾਨ ਕਰਕੇ ਆਜ ਕਲ ਕੇ ਨਵੀਨ
ਸਿੱਖੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇਕਰ ਦੇਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੇ ਲਾਲਚ ਮੇਂ ਫੰਸੇ
ਹੁਏ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਔਰ ਕਾਰਣ ਕੇ ਖੁਦ ਬਖੁਦ ਸਨਾਤਨ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਕਾ
ਤਿਆਗ ਕਰਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਕਿ ਆਜ ਕਲ ਫੋਰਜੋਂ ਕੀ ਜਗਹ ਅਨੰਦ
ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਪਰ ਨਿਰਾਯਤ ਜੋਰ ਦੀਆ ਜਾਤਾਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕਾਰਣ ਕੇਵਲ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
ਹੈ, ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਨੀਚੇ ਲਿਖੀ ਹੁਈ ਥਾਤੋਂ ਕਾ ਨਿਰਣਯ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਆ

ਮਗਰ ਪਖਤਪਾਤ ਔਰ ਖੁਦਗਰਬੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਧਰਮ ਸੇ ਨਿਰਣਯ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ॥

(੧) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਲੇਖਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਤਕ, ਦਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕੌਨ ਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪਨਾ ਅਨੰਦ ਪੜਾਇਆ ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਸਮ, ਗੁਰਬਿਲਾਸ, ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ, ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਸਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਸਭ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵੇਦ ਵਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਖੜੀ ਕੁਲ ਮੇਂ ਜਾਤ ਗੋਤ ਕਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਰਖਕਰ ਵਿਵਾਹ ਹੁਏ ਖਾਸਕਰ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਕੋ ਦੇਵਿਵਾਹ ਵੇਦਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਏ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਖਾਸ ਕਰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥਕੋ ਸਾਜਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀਨੇ ਜਿਸ ਜਗਾ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦ ਪੜਾਇਆ ਹੋ ਬਾਹਿਰ ਕਰੇਂ, ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਰਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨਪੁਸਤ ਕੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਦੇਵੇਂ ॥

(੨) ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਕੋ ਔਰ ਉਨਕੀ ਕੁਲਮੇਂ ਜੋ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹੁਏ, ਤਥਾ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਔਰ ਬੀਬੀ ਬੀਰੋ ਆਦਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਰੀਤੀ ਵੇਦ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਅਗਰ ਅਨੰਦ ਪੜਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਵੇਂ ॥ (੩) ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿੱਖ, ਪੰਜਪਿਆਰੇ, ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ, ਸਿਦਕੀ, ਸਹੀਦ, ਸੰਤ, ਬਕਤ, ਸੂਰਬੀਰ, ਰਾਮਸਿੰਘ, ਤਲੋਕ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਬਰਾੜ ਜਿਨਕੀ ਬਾਬਤ ਵਸਮ ਗੁਰੂਜੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ “ਹਮੇਂ ਕੌਮ ਬੈਰਾੜ ਤੁਕਮੇਂ ਮਰਾਸਤ” ਕਿ ਬੈਰਾੜ ਕੌਮ ਮੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੈ ਫਿਰ ਜਿਨਕੋ ਕਹਾ ਹੈ “ਕਿ ਤੇਰਾ ਘਰ ਮੇਰਾ ਹੈ” ਔਰ ਭਾਈ ਰੂਪ ਚੰਦ ਕੋ, ਭਾਈ ਭਗਤੂ ਕੋ, ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਕੋ ਇਤਯਾਦਿ ਅਨੇਕ ਸਿੱਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸਕਾ ਅਨੰਦ ਪੜਾਇਆ ਹੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਵੇਂ ॥ (੪) ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਨੇ ਏਕ ਸਿੱਖ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਕੇਹ ਵੀਆ ਬਾ ਕਿ ਯੇਹ ਮੇਰੀ ਬਹਿਨ ਲਗਤੀ ਹੈ ਮੇਂ ਇਸਸੇ ਸ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ ਫਿਰ ਉਸੀ ਲੜਕੀ ਸੇ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪੜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਏਕਨ ਇਸ ਸਾਖੀ ਕੀ ਨਿਸਬਤ ਸਾਖੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਨੇ ਯੇਹ ਨੋਟ ਵੀਆ ਹੈ ਕਿ ਯੇਹ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਸਾਮਨੇ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਔਰ ਨਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸੁਨੀ ਹੈ ਕੇਵਲ ਏਕ ਸਿੱਖ ਕੀ ਜਬਾਨੀ ਸੁਨੀ ਹੈ ਐਸੀ ਸੂਰਤ ਮੇਂ ਯੇਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੁਨਾ ਸੁਨਾਯਾ ਇਸ ਲੀਏ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਸਮ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਖੁਦ ਅਪਨੀ ਸ਼ਾਦੀ ਓਂ ਪਰ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪੜਾਇਆ ਨਾ ਕਿਸੀ ਔਰ ਸਿੱਖ ਨੇ। ਇਸਲੀਏ ਗਾਲਬਰਾਇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੁਨੀ ਸੁਨਾਈ ਬਾਤ। ਔਰ ਕਾਹਨਸਿੰਘ ਜੋ ਉਸ ਲੜਕੀ ਕੋ ਬਹਿਨ ਕੇਹ ਚੁਕਾ ਬਾ ਹਿੰਦੂਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਹ ਉਸ ਲੜਕੀ

ਸੇ ਫੇਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ। ਇਸਲੀਏ ਵਿਧਵਾ ਇਸਤੀ ਕੀ ਤਰਹ ਇਸਕਾ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ॥ (੫) ਸੋ ਸਾਖੀ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ‘‘ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਤੇ ਭੁਗਤੇ ਪਰ ਕੀ ਜੋਇ। ਸੁਣ ਸਿਖਾ ਗੁਰ ਕਹਿ ਬਕੇ ਮੇਰਾ ਸਿਖ ਨ ਸੋਇ’’ ਇਸਕਾ ਤਾਤਪਰਜ ਯੋਹ ਹੈ ਬਿਵਾਹ ਯਾ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਏ ਬਿਨਾਂ ਪਰਾਈ ਇਸਤੀ ਕੋ ਜੋ ਭੋਗੇਗਾ ਵੇਹ ਸਿੱਖਨਹੀਂ ਸੋ ਇਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਔਰ ਬਿਵਾਹ ਦੋਨੋਂ ਲਿਖੇ ਹੀਂ ਸੋ ਕੰਨਯਾ ਕਾ ਤੋ ਬਿਵਾਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਆ ਜਾਵੇ, ਬਿਧਵਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੈਸਾ ਕਿ ਹਜ਼ੂਰ ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਵਿਧਵਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾ ਜਿਸ ਲੜਕੀ ਨੇ ਬਿਵਾਹ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰਲੀਆ ਹੋ ਉਸਕਾ ਉਸੀ ਸੇ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਯਾ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਆਜ ਕਲ ਕੇ ਨਵੀਨ ਸਿੱਖ ‘‘ਅਨੰਦਬਿਵਾਹ’’ ਕਾ ਅਰਥ ਯੋਹ ਲਗਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਵਾਹਮੇਂ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਵੇਹ ਬਿਵਾਹ, ਸੋ ਇਸ ਅਰਥਮੇਂ ਦੂਸਰਾ ਆਝਾਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ‘‘ਪਰਕੀ ਜੋਇ’’ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਜੋਇ ਸਬਦ ਉਸ ਇਸਤੀ ਕੋ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਬਿਵਾਹ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੋ, ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਵਾਸਤੇ ਜੋਇ (ਜੌਰੂ) ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਪਰਾਈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਸਰੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਵਿਧਵਾ ਇਸਤੀ ਹੈ ਉਸਕੋ ਬਿਨਾਂ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਏ ਨਹੀਂ ਭੋਗਨਾ। ਵਿਧਵਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਇਸਲੀਏ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤਰੋਂ ਮੇਂ ਵਿਧਵਾ ਕੋ ਫੇਰੇ ਨਹੀਂ ਦਾਇਜਾਤੇ। ਅਗਰ ਯਹੀ ਅਰਥ ਕੀਆ ਜਾਵੇ ਤੋ ਅਸੇ ਔਰ ਅਰਥ ਭੀ ਬਹੁਤ ਸੇ ਹੋਸਕਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹੇ ਵੇਹ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਹੋ ਤੀਸਰੇ ਯੋਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀ ਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਔਰ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹੇ ਵੇਹ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਹੈ। ਅਗਰ ਇਸਤੀ ਕੀ ਪਤੀ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਪਰਕੀ ਜੋਇ (ਪਰ ਇਸਤੀ) ਹੋ ਇਤਯਾਦੀ ਬਹੁਤ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਮਗਰ ਅਸਲ ਅਰਥ ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਅਮਲ ਭੀ ਚਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਗਰ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੋਤੀ ਤੋ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਅਫਜ ਸਾਥ ਨਾ ਹੋਤਾ ਔਰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਭੀ ਅਪਨੇ ਬਿਵਾਹੋਂ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਤੇ ॥ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੇਦ ਰੀਤੀ ਕੋ ਮੁਖ ਮਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਦਸੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜਨਮ ਬਿਵਾਹ ਸੇ ਲਿਕਰ ਮਰਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਵੇਦ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਬਲਕਿ ਵੇਦ ਪਰ ਨਾ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਦੋਖੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਸੀ ਅਨੰਦ ਜੀ ਮੇਂ ਕਿਆ ਪਦਵੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ‘‘ਵੇਦਾਂ ਮਹਿ ਨਾਮ ਉਤਮ ਸੋ ਸੁਣਹਿ ਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿ ਜਿਉ ਬੇਤਾਲਿਆ’’ ਤਬਾ—‘‘ਵੇਦ ਕਹਾ ਸਿਖਨ ਸਮਝਾਉ। ਮੇਰਾ ਪੰਥ ਬਿਨਨ ਨ ਜਾਉ ॥’’ ਭਾਵ ਯੋਹ ਕਿ ਵੇਦ ਕੇ ਰਸਤੇ ਸੇ ਹੀ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਸਿੱਖੇ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਗਾ ਅਗਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੇਦ ਕੇ ਵਿਫੋਧੀ ਹੋਤੇ ਤੋ ਯੋਹ ਵਰਮਾਤੇ ਕਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ

ਰਸਤ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਗਾ। ਮਗਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੇਦ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਮਾਨਤਾ ਬੇ ਅਲਖਤਾ ਵੇਦ ਪਰ ਨਾ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਅਮਲ ਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਬੇ। ਨਵੀਨ ਸਿੱਖ ਵੇਦ ਕੋ ਤੇ ਕੜਾ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਕੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਚਰਿਤ ਬਾਣੀ ਕੇ ਬਹਾਰਦਾਨਸ਼ਕਾ ਤਰਜੁਮਾ ਔਰ ਬਾਕੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਪੁਰਾਨਕ ਕਥਾ ਬਤਲਾ ਕਰ ਕਹਿਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕ ਉਨ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੇ ਜਿਨਮੇਂ ਵੇਦ ਔਰ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਭਰੀ ਹੈ ਔਰ ਰਾਗਮਾਲਾ ਆਦਿ ਬਾਣੀਓਂ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਕਿ ਆ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਰ ਤਰਕ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਲੋਗ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜਕੇ ਸਿਖ ਕਹਿਲਾਨੇ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਂ ? ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਔਰ ਇਤਹਾਸੋਂ ਕੋ ਛੋੜ ਕਰ ਨਵੀਨ ਪੰਥਾਓਂ ਕ ਗੁਟਕੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਅਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਆਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪੱਕੇ ਤੌਤ ਖਾਲਸਾ, ਸਿਖ ਕਹਿਨ ਵਾਲੇ ਔਰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਭਖੀ, ਦਬੜ੍ਹ ਘੁਸੜ੍ਹ, ਚਫੇਰਗੜ੍ਹੀਏ, ਕੱਚੇ ਪਿੱਲੇ ਇਤਯਾਦਿ ਕੁਵਾਚ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲੇ ਕਿਆ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੋਂ ? ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕੀ ਉਤਮ ਰੀਤੀ ਔਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮਰਯਾਦਾ ਕ ਛੋੜਕਰ ਨਵੀਨ ਮਰਯਾਦਾ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ ਸੋ ਚਲਾ ਨੇ ਵਾਲ ਕਿਆ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੋਂ ? (੬) ਤਖਤੋਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਿਓਂ ਕੀ ਸੰਮਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤੀ ਕੋ ਛੋੜਕਰ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ ਚਲਾ ਏ ਕਿਆ ਵੇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਪੱਕੇ ਸਿੱਖ ਕਹਿਲਾਨੇਕਾ ਦਾਵਾ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੋਂ ? (੭) ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਰੀਤੀ ਸ ਵਿਰੁਧ ਰੀਤੀ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਕੋਈ ਅਬ ਨਇਆ ਗੁਰੂ ਯਾ ਅਵਤਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ? ਜੇ ਚਾਰ ਸੋ ਬਰਸ ਸੋ ਅਜ ਤਕ ਚਲੀ ਆਤੀ ਰੀਤੀ ਕੋ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨਇਆ ਮਾਰਗ ਚਲਾਤਾ ਹੈ ॥

(੮) ਆਜ ਕਲ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨਵੀਨ ਸਿੱਖੋਂ ਕੋ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਯਾ ਅਨੰਦ ਪੜ੍ਹਾਯਾ ਗਿਆ ਬਾ ਅਗਰ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਬੇ ਤੇ ਕਿਆ ਵੇਹ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਬ। ਹਮਾਰੇ ਯਹ ਪਰ ਜਿਤਨ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਿੱਖ, ਮਹੰਤ, ਗਿਆਨੀ, ਪੁਜਾਰੀ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਗਰਾ ਹੋਂ ਸਭਕੇ ਬਿਵਾਹ ਹੁਏ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਆ ਵੇਹ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਂ, ਕਿਆ ਬਿਧੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਸੁਪਾਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਿਲਾ ਸਕਤ ਹੋਂ ? (੯) ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰ ਉਨਕ ਬਾਦ ਮੇਂ ਖੜੇ ਬੜੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਗਤ, ਜਤੀ, ਸਤੀ, ਹਠੀ, ਤਪੀ, ਸੂਰਬੀਰ, ਦਯਾਲੂ, ਧਰਮਾਤਮਾ ਅਸੇ ਹੋ ਸੁਕ ਹੋਂ ਕਿ ਵਸਾਕਈ ਸਿੱਖ ਸਿਵਾਏ ਸਾਧੂ ਮਹਾਤਮਾ ਈਸ਼ਰ ਭਯੋਤ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਕਿਆ ਉਨਕੀ ਰੀਤੀ ਕੋ ਉਲੰਘਨ ਕਰਕ ਨਈ ਰੀਤੀ ਚਲਾਨ ਵਾਲ ਗੁਰੂਕੇ ਸਿੱਖ ਹੋਂ ? (੧੦) ਚਾਰ ਵਰਣੋਂ ਕੇ ਸਿਵਾਏ ਜੂਹੜ ਰਮਾਰੇਂ ਵਗੇਰਾ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮੇਂ

ਬਾਮਲ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਕੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋ ਯਾ ਤਨੋਬਲ, ਕਿਆ ਅੰਸਾ ਕਰ
 ਨੇ ਮੇਂ ਬਾਹਮਣ, ਛੱਤੀ, ਵੇਸ਼, ਸੂਦ੍ਰ, ਜੇਸਾ ਕਿ ਪੈਹਲੇ ਚਾਰੇਂ ਵਰਣ ਸਿੰਘ
 ਬਨਤੇਥੇ ਆਇੰਦਾ ਬਨੇਂਗੇ? ਜਬ ਚਾਰੇਂ ਵਰਣ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਆਇਕੋਂਸੇ ਸਿੱਖ
 ਨਾ ਬਨੇ ਯਾ ਕੋਈ ਕੋਈ ਬਨਾ ਤੋ ਕਿਆ ਖਾਲਸਾ ਸੂਹਰੇ ਚਮਾਰੇਂ ਕੋ ਬਾਮਲ
 ਕਰਕੇ ਉਤਮ ਕਹਿਲਾਏਗਾ? ਹਿੰਦੂ ਵਰਗੇਰਾ ਉਤਮ ਔਰ ਕੁਲੀਨ ਪੁਰਸ਼
 ਜੇਸੇ ਉਨ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਨਿਗਾਹ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ
 ਵਕਤ ਮੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਗਏ ਬੇ ਇਸੀ ਤਰੇ ਸਿੱਖੋਂਕੋ ਨਾ ਦੇਖੇਂਗੇ? ਕਿਆ
 ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੁਰੂ ਸੰਪਰਦਾਇ ਕੇ ਵਿਰੁਧ ਸੂਹਰੇ ਚਮਾਰੇਂਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰਨੇਵਾਲੇ
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੈਂ? ਕਿਆ ਕਿਸੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਯਾ ਕਿਸੀ ਧਰਮਾਤਮਾ
 ਸਿੱਖ ਨੇ ਸੂਹਰੇ ਦੁਮਾਰ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕਰ ਉਸਕੇ ਸਾਬ ਬੈਠ ਕਰ ਖਾਇ
 ਆ ਹੈ? (੧੧) ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਵੀਨ ਰੀਤੀ ਬਿਲਾ ਇਜਾਜ਼ਤ
 ਤਖਤ ਤੋਂ ਔਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਕੋ ਔਰ ਤਮਾਮ ਪੰਥ ਕੀ ਰਾਇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਸ-
 ਕਤੀ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ। ਹਮਾਰੀ ਰਾਇ ਮੇਂ ਅਗਰ ਇਸ ਤੌਰ ਪਰ ਭੀ ਤਮਾਮ
 ਏਕ ਰਾਇ ਹੋਕਰ ਨਈ ਰੀਤੀ ਚਲੇ ਤੋ ਚਲਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ॥ (੧੨) ਗੁਰੂ
 ਕੇ ਸਿੱਖ ਸਹਿਜਪਾਰੀ ਚਰਨ ਪਾਹੁਲੀ ਮੇਨੇ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਪਰ ਸ਼੍ਰਧਾ ਰਖਨੇ
 ਵਾਲੇ ਏਕ ਬਰਾਬਰਹੈਂ ਯਾ ਉਨਮੇਂ ਦ੍ਰੇਤਹੈ? ਜੇਸੇ ਬਹਾਦਰ ਖੰਡੇਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀ
 ਏ ਹੈਂ ਵੇਸੇ ਹੀ ਵੋਹ ਸਹਿਜਪਾਰੀ ਸਿੱਖ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ
 ਕੋ ਵਕਤ ਮੇਂ ਬੜੇ ਬੜੇ ਯਧ ਕੀਏ ਵੋਹ ਭੀ ਬਹਾਦਰ ਹੈਂ ਯਾ ਨਹੀਂ ਅਗਰ
 ਹੈਂ ਤੋ ਬਰਾਬਰ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਕਿਆ ਸੰਦੇਹ ਹੈ? (੧੩) ਜੋ ਸਿੱਖ ਅਪਨੇ ਆਪ
 ਕੋ ਹਿੰਦੂਓਂ ਸੇ ਅਲਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਉਨਕੋ ਚਾਰ ਵਰਣ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰੋਂ
 ਵਰਗੇਰਾ ਮੇਂ ਸੇ ਹਿੰਦੂ ਕੀ ਲੜਕੀ ਲੇਕਰ ਉਸ ਸੇ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਯਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
 ਛਕਾ ਕਰ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਕਿਸਤਰਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਸਕਤੀ ਹੈ ਜਬ ਕਿ ਵੋਹ ਅ-
 ਪਨੇ ਆਪਕੋ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਉਨਕੋ ਚਾਰੇਂ ਵਰਣੋਂ ਕੋ ਸਿਵਾਇ ਜੋਸਿੱਖ
 ਹੋ ਉਸਕੀ ਲੜਕੀ ਲੈਨੀ ਚਾਹੰਏ। ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਸੇ ਕੁਛ ਤਅਲੁਕ
 ਨਾ ਹੋ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਹੋਂ ॥ (੧੪) ਰਾਜਾਕਾ ਧਰਮਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਹਬੀ ਤਅਲੁਕ
 ਹਰਗਿਬ ਨਾ ਕਰੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਔਰ ਸਭ ਮਜ਼ਹਬੋਂ ਕੋ ਏਕ
 ਸਾਰ ਸਮਝੇ ਔਰ ਨਿਸਚਾ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੇਂ ਰੱਖੇ ਅਗਰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਤਅਲੁਕ
 ਕਰਨਾ ਹੋ ਤੋ ਰਾਜਕੋ ਛੱਡਕਰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਫਿਰਕੇ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਇ ਅ-
 ਗਰ ਰਾਜਾ ਹੋਕਰ ਮਜ਼ਹਬੀ ਤਅਲੁਕ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਪ੍ਰਜਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਮਜ਼ਹਬ
 ਦੁਖੀ ਹੋਕਰ ਬਦ ਦੁਆ ਦੇਵੇਂਗੇ ਜਿਸਸੇ ਅਨੇਕ ਪਕਾਰ ਕੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈਂ
 ਰਾਜਾ ਕਾ ਧਰਮ ਯਹ ਹੈ ਜੋ ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਕਵੀ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ “ਦੁਸ਼ਟ ਮਾਰ
 ਨੇ ਸੰਤ ਉਥਾਰ ਲੈਨੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕਨਾ ਮਾਲ ਬਪਾਰੀਆਂ ਦਾ।” ਸੇ ਦੁਸ਼ਟ ਪੁ-
 ਰਸ਼ ਵੋਹ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਜਾਕੋ ਦੁਖ ਦੇਵੇਂ ਜੋ ਯਾਰੀਓ ਅਨਾਥ ਸਾਧੂ ਮਹਾਤਮਾ ਉ-

ਤਖ ਪੁਰਖ ਹੈ। ਇਸ ਸੇ ਬਤ ਅਕਸ ਯੋਹ ਨਾ ਸਮਝ ਲੇ ਕਿ ਦੁਸ਼ਟ ਵੋਹ ਪੁ-
ਰਖ ਹੈ ਜੋ ਅੰਨਮਤੀਏ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸਭ ਮਤ ਏਕਸਾਰ ਹੈ। ਰਾਜਾ
ਅਪਨੀ ਸਭ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਨੂਰ ਸਮਝੇ ਔਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੀ ਅਗਜਾ
ਮੇਂ ਹਰਵਕਤ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੇ ਐਥੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਔਰ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕੀ ਮਰਯਾ
ਦਾ ਪਰ ਚਲੇ ॥ (੧੫) ਖਾਲਸਾ ਬਾਈਓਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸਨਿੰਮ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ
ਕਿ ਮਜ਼ਹਬੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੇ ਛੋੜਕਰ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਚੇ ਦਿਲ ਸੇ ਉਤਰ
ਬਖਸ਼ੋਂ ਤਾਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਭੂਲ ਹੋ ਉਸਕਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਜਾਏ ॥

ਨੋਟ ਇਸ ਲੇਖ ਕਾ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗਰਮਤ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਅਨੁਸਾਰ
ਔਰ ਸਭ ਤਖਤੋਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਓਂ ਔਰ ਤਮਾਮ ਖਾਲਸਾ ਜੀਕੀ
ਜਾਇ ਸੇ ਉਤਰ ਦੇਕਰ ਹਮਾਰਾ ਇਤਮੀਨਾਨ ਕਰਾ ਕਰ ਅਨੰਦ ਪਤਾ ਕਰ
ਬਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਸਿੱਧ ਕਰੇ ਤੋ ਦੋ ਮਾਹਕੇ ਅੰਦਰ ਹਜਾਰ ਰੁਪਯਾ ਇਨਾਮ
ਮਿਲੇਗਾ ॥

(ਇਤਿ ਅਨੰਦ ਬਿਵਾਹ ਪਰ ਵਿਚਾਰ)

ਹਸਤਾਖਯਰ--ਸੁਖਲਾਲ ਉਪਦੇਸ਼ਕ

ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਤ ਧਰਮ ਮਹਾਂ ਮੰਡਲ ਰੋਪੜ ਨਿਵਾਸੀ
